

11 ianuarie
2013

Nr. 6-9

Anul XX
(4324-4327)

MONITORUL OFICIAL

AL REPUBLICII MOLDOVA

moldpres

MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA este un produs protejat legal și dă dreptul MOLDPRES de a-i autoriza reproducerea ori crearea altor produse derivate numai de către abonați, potrivit contractului de abonament, cu obligația acestora de a-l folosi în limitele prevăzute de contract, de a nu-i distorsiona conținutul și de a menționa obligatoriu sursa „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. Orice altă formă de utilizare a produsului în scopuri de multiplicare și difuzare este interzisă. MOLDPRES își rezervă dreptul de a lua măsurile necesare în cazurile în care nu se respectă prevederile legale de utilizare a produselor sale.

EDITOR: Agenția Informațională de Stat “Moldpres”

Director general Vladimir DARIE

Monitorul Oficial al Republicii Moldova

Redactor-șef Simion ROPOT

Editorul și redacția: 2012, Chișinău, str. Pușkin, 22, Casa Presei, et. 3.

Numărul de înregistrare 475. Certificat de înregistrare a mărcii nr. 12578.

Abonamentele se pot contracta la orice oficiu poștal. Indicele de abonare 21128. Tirajul total 5080.

Telefoane: Editorul 23-34-28, fax 23-26-98; Secretarul general de redacție: 23-44-41; e-mail: monitor@moldpres.md

Redactorii: 23-23-09; Publicații ale agenților economici, avize, pierderi de acte: tel: 23-35-86, tel./fax 23-34-39; e-mail: mo@moldpres.md

Cont nr. 225139709, cod EXMMMD22436, BC “Eximbank-Gruppo Veneto Banca” S.A., filiala nr. 11.

Cont nr. 222472202165, cod BSOCMD2X722, BC “Banca Socială” S.A. interrațională.

Chișinău, Agenția Informațională de Stat MOLDPRES.

Cod fiscal 1003600071952. Tiparul: Editura “Universul”, str. Vlaicu Pîrcălab, 45, mun. Chișinău. Comanda nr. 19.

“Monitorul Oficial al Republicii Moldova” nu poartă răspundere pentru veridicitatea avizelor publicate.

Actele oficiale pot fi publicate în alte ediții periodice numai cu trimitere la “Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

*Beneficiază de reduceri la abonarea ediției
«Monitorul Oficial al Republicii Moldova»
pentru prima jumătate a anului 2013.*

Perfectează abonamentul la sediul
AIS «Moldpres», str. Al. Pușkin 22,
Casa Presei, et.1, bir.1, de unde
vei prelua personal fiecare ediție.

Cunoașterea legii te avantajează!

PARTEA I

Legi, hotărâri ale Parlamentului Republicii Moldova, decrete ale Președintelui Republicii Moldova

29. Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 444-VII, 28 decembrie 2012).	6
30. Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 262, 16 noiembrie 2012).	6
31. Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 445-VII, 28 decembrie 2012).	14
32. Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 278, 7 decembrie 2012).	14
33. Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (nr. 453-VII, 2 ianuarie 2013).	15
34. Lege pentru modificarea și completarea Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (nr. 324, 27 decembrie 2012).	15
35. Decret privind acordarea cetățeniei Republicii Moldova (nr. 443-VII, 28 decembrie 2012).	16
36. Decret privind eliberarea doamnei Aliona ROȘCA din funcția de judecător la Judecătoria Comercială de Circumscripție (nr. 447-VII, 28 decembrie 2012).	16
37. Decret privind numirea unor judecători la Curtea de Apel Chișinău (nr. 448-VII, 28 decembrie 2012).	16
38. Decret privind conferirea Ordinului „Gloria Muncii” domnului Eugeniu NAZARIA (nr. 449-VII, 28 decembrie 2012).	16
39. Decret privind conferirea „Ordinului Republicii” unor deputați în Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a douăsprezecea (nr. 450-VII, 28 decembrie 2012).	17

Acte ale Curții Constituționale a Republicii Moldova

1. Hotărâre pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (Sesizarea nr. 20a/2012) (nr. 18, 11 decembrie 2012).	19
---	----

Acte ale Curții de Conturi a Republicii Moldova

1. Hotărâre privind Raportul auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Cahul pe anul 2011 (nr. 53, 23 noiembrie 2012).	25
---	----

PARTEA II

Hotărâri ale Guvernului Republicii Moldova

33. Hotărâre cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2013 (nr. 1020, 28 decembrie 2012).	51
34. Hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind procedura și condițiile de închiriere a locuințelor destinate străinilor beneficiari ai programelor de integrare și străinilor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova (nr. 1024, 28 decembrie 2012).	59
35. Hotărâre cu privire la aprobarea Programului Național privind sănătatea mintală pentru anii 2012-2016 (nr. 1025, 28 decembrie 2012).	62
36. Hotărâre cu privire la aprobarea Planului național de armonizare a legislației pentru anul 2013 (nr. 1026, 28 decembrie 2012).	72

37. Hotărîre cu privire la aprobarea Programului lucrărilor statistice pe anul 2013 (nr. 1027, 28 decembrie 2012).	85
38. Hotărîre cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în anexele nr. 1 și nr. 2 la Hotărîrea Guvernului nr. 246 din 8 aprilie 2010 (nr. 1028, 28 decembrie 2012).	93
39. Hotărîre cu privire la aprobarea cuantumului plăților de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare a Autorității Aeronautice Civile (nr. 1, 4 ianuarie 2013).	127
40. Hotărîre cu privire la aprobarea bugetului Autorității Aeronautice Civile pentru perioada mai – decembrie a anului 2012 (nr. 2, 4 ianuarie 2013).	127
41. Hotărîre cu privire la deschiderea Ambasadei Republicii Moldova în Canada (nr. 3, 4 ianuarie 2013).	128
42. Hotărîre cu privire la deschiderea Ambasadei Republicii Moldova în Regatul Țărilor de Jos (nr. 4, 4 ianuarie 2013).	128
43. Hotărîre cu privire la deschiderea Ambasadei Republicii Moldova în Statul Qatar (nr. 5, 4 ianuarie 2013).	128
44. Hotărîre cu privire la aprobarea Memorandumului de Înțelegere dintre Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova și Serviciul de Monitorizare Financiară din cadrul Băncii Centrale a Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în schimbul de informații în scopul prevenirii legalizării mijloacelor bănești obținute ilegal sau altor bunuri și finanțării terorismului, semnat la Strasbourg la 4 decembrie 2012 (nr. 6, 4 ianuarie 2013).	128
45. Hotărîre pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea Convenției de Cooperare Polițienească în Europa de Sud-Est, semnată la Viena la 5 mai 2006 (nr. 7, 4 ianuarie 2013).	129
46. Hotărîre pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Deciziei Consiliului șefilor de guverne ale statelor-membre ale Comunității Statelor Independente privind Concepția dezvoltării strategice a transportului feroviar al statelor-membre ale Comunității Statelor Independente până în anul 2020 (nr. 8, 4 ianuarie 2013).	129
47. Hotărîre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea articolului 12 litera a) din Legea nr. 134-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat (nr. 9, 9 ianuarie 2013).	129

PARTEA III

Acte ale ministerelor, departamentelor și ale Băncii Naționale a Moldovei

Acte ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova

14. Ordin cu privire la aprobarea standardelor naționale voluntare, în baza cărora se poate evalua conformitatea produselor: gemuri, jeleuri, dulcețuri, piureuri și alte produse similare (nr. 60, 19 aprilie 2012).	130
---	-----

Acte ale Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova și ale Comitetului Confederal al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova

15. Regulamentul Inspectoratului Muncii al Sindicatelor (nr. 3523, 13 septembrie 2012; nr. 6-10, 19 aprilie 2012).	133
--	-----

Acte ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației

16. Hotărîre cu privire la modificarea anexei la Hotărîrea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației nr. 59 din 21.12.2010 (nr. 75, 27 decembrie 2012).	136
---	-----

Acte ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

17. Hotărîre privind tarifele la energia electrică furnizată de „RED Nord” S.A. nr. 501 din 3 ianuarie 2013 (nr. 501, 3 ianuarie 2013).	136
---	-----

Acte ale Consiliului Superior al Magistraturii al Republicii Moldova

18. Hotărîre cu privire la anunțarea concursului pentru suplinirea a două funcții de judecător la Curtea de Apel Comrat (nr. 824/40, 26 decembrie 2012).	137
19. Hotărîre cu privire la anunțarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de judecător la Judecătoria Bender (nr. 830/40, 26 decembrie 2012).	137
20. Hotărîre cu privire la anunțarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de judecător la Curtea de Apel Bălți (nr. 831/40, 26 decembrie 2012).	137

**Acte ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului
din Republica Moldova**

21. Decizie cu privire la ponderea programelor autohtone în serviciile de programe audiovizuale (nr. 185, 28 decembrie 2012). 138

Acte ale Inspectoratului Fiscal Principal de Stat

22. Ordin cu privire la completarea punctului 1 al Ordinului IFPS nr. 1524 din 30.11.2012 (nr. 1702, 27 decembrie 2012). 138
23. Ordin cu privire la completarea și modificarea Ordinului nr. 676 din 14.12.2007 „Privind aprobarea formula-
relor ce atestă reținerea impozitului pe venit la sursa de plată” (nr. 1704, 28 decembrie 2012). 139

Acte ale Băncii Naționale a Moldovei

24. Hotărîre cu privire la nivelul ratelor dobînzilor Băncii Naționale a Moldovei și a normei rezervelor obligatorii
(nr. 307, 27 decembrie 2012). 140
25. Hotărîre cu privire la modificarea și completarea Instrucțiunii privind situațiile financiare FINREP la nivel
individual, aplicabile băncilor (nr. 310, 27 decembrie 2012). 140

PARTEA IV
Avize funcții publice vacante
Publicații ale agenților economici**PARTEA V**
Avize pierderi de acte

PARTEA I**Legi, hotărâri ale Parlamentului Republicii Moldova,**
decrete ale Președintelui Republicii Moldova**29****D E C R E T****privind promulgarea Legii pentru modificarea
și completarea unor acte legislative**

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,
Președintele Republicii Moldova **d e c r e t e a z ă**:

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 444-VII. Chișinău, 28 decembrie 2012.

Articol unic. - Se promulgă Legea nr. 262 din 16 noiembrie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Nicolae TIMOFTI

30**L E G E****pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 31 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Producătorilor de produse vitivinicole, obligați să contribuie la formarea mijloacelor Fondului Viei și Vinului, li se permite să efectueze deduceri ale contribuțiilor în fondul menționat, stabilite prin Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10 martie 2006.”

2. La articolul 123 alineatul (6) litera b), cuvintele „băuturile alcoolice” se substituie cu cuvintele „producția alcoolică”.

Art. II. - Legea nr. 1100-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 98-99, art. 293), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, cuvântul „rafinat” se substituie cu cuvintele „de origine agricolă rectificat”.

2. Articolul 1:

la noțiunea „alcool etilic”, cuvântul „rafinare” se substituie cu cuvântul „rectificare”;

noțiunea „alcool etilic rafinat” se exclude;

la noțiunea „băutură alcoolică tare”, cuvintele „alcoolului etilic mai mare de” se substituie cu cuvintele „alcoolică de cel puțin”;

după noțiunea „circulația producției alcoolice” se introduc noțiunile „contor de evidență cu memorie fiscală” și „măsurător de volum de clasa I” cu următorul cuprins:

„contor de evidență cu memorie fiscală - dispozitiv de evidență și control al alcoolului etilic de origine agricolă rectificat și al băuturilor alcoolice tari;

măsurător de volum de clasa I - dispozitiv de evidență și control al alcoolului etilic de origine vitivinicolă brut și al distilatelor de origine agricolă.”

3. La articolul 2, alineatul (1) se completează în final cu textul „, cu excepția vinurilor și a produselor obținute pe bază de must”.

4. La articolul 3 alineatul (1), după cuvântul „alcoolice” se introduce textul „, cu excepția vinurilor și produselor obținute pe bază de must”.

5. Articolul 4:

alineatul unic devine alineatul (1);

la alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) să comercializeze alcool etilic pentru fabricarea

producției alcoolice și a producției farmaceutice agenților economici care dețin licența respectivă;”

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Titularii de licență în domeniu pot comercializa alcoolul etilic agenților economici care practică o altă activitate decât cea în domeniul fabricării producției alcoolice, dar care, în procesul de producere, utilizează alcool etilic doar cu avizul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Avizul se emite gratuit, în termen de 3 zile lucrătoare, pentru o cantitate exactă de alcool etilic, în baza cererii în scris, a certificatului de înregistrare a întreprinderii cumpărătoare și a calculului motivat al volumului de alcool etilic necesar.”

6. La articolul 5 alineatul (3), după cuvintele „compoziția ei și” se introduce textul „pentru producția alcoolică cu concentrația alcoolică de cel mult 10% în volume -”.

7. La articolul 6 alineatul (3), cuvintele „și a berii” se exclud.

8. La articolul 10 punctul 2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) nu corespunde cerințelor actelor normative în domeniu;”.

9. Articolul 11 alineatul (2):

la litera f), textul „a denumirilor de origine controlate,” se exclude;

la litera g), sintagma „Ministerul Economiei” se substituie cu sintagma „Agenția pentru Protecția Consumatorilor”.

10. La articolul 14 alineatul (1) litera b), cuvintele „și a denumirilor de origine a produselor înregistrate” se substituie cu cuvintele „, a denumirilor de origine și a indicațiilor geografice protejate”.

11. La articolul 16 alineatul (3), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) punerea în circulație a alcoolului etilic și a producției alcoolice pentru genurile de activitate licențiate prevăzute la art. 8 alin. (1) pct. 6), 7) și 25) din Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător pentru agenții economici care nu dețin licența respectivă, inclusiv pentru persoanele fizice, sau cu nerespectarea prevederilor art. 4 lit. i) din prezenta lege;”.

12. La articolul 17 alineatul (3):

litera k) va avea următorul cuprins:

„k) termenul de valabilitate - pentru producția alcoolică având concentrația alcoolică de cel mult 10% în volume;”

alineatul se completează cu literele l) și m) cu următorul cuprins:

„l) lista de ingrediente;

m) numărul de identificare a lotului, precedat de

mențiunea „L”.

13. Articolul 17² alineatul (2):

la litera c), după cuvintele „conține o indicație geografică” se introduc cuvintele „sau o denumire de origine”, iar după cuvintele „indicația geografică” se introduc cuvintele „sau denumirea de origine”;

alineatul se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) conține mențiuni ce atribuie producției alcoolice efecte curative sau valoare medicală.”

14. Articolele 17³, 17⁴ și 17⁵ se abrogă.

15. În titlul capitolului 7, cuvântul „CERTIFICAREA” se substituie cu cuvintele „EVALUAREA CONFORMITĂȚII”.

16. Articolele 17⁷ și 17⁸ vor avea următorul cuprins:

„Articolul 17⁷. Evaluarea conformității alcoolului etilic și a producției alcoolice

(1) Alcoolul etilic și producția alcoolică se supun evaluării conformității conform regulilor și procedurilor stabilite în reglementările tehnice aprobate de către Guvern.

(2) Procedurile de evaluare a conformității conțin, dar nu limitat: evaluarea caracteristicilor organoleptice, fizico-chimice, microbiologice și de inofensivitate.

Articolul 17⁸. Controlul calității producției alcoolice prin metoda organoleptică

(1) Calitatea producției alcoolice se testează prin metoda organoleptică de către Comisia centrală de degustare, care este creată și activează permanent pe lângă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

(2) Modul de organizare și procedura de evaluare a calității producției alcoolice prin metoda organoleptică se stabilesc într-un regulament elaborat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și aprobat de către Guvern.”

17. Articolele 17⁹ și 17¹⁰ se abrogă.

18. La articolul 18 alineatul (3), sintagma „Ministerul Economiei” se substituie cu sintagma „Agenția pentru Protecția Consumatorilor”.

19. La articolul 19, alineatul (6) se abrogă.

20. La articolul 21, textul „în gospodăriile individuale și țărănești (de fermier)” se exclude.

21. Articolul 22 va avea următorul cuprins:

„Articolul 22. Interzicerea plasării pe piață a producției alcoolice

Se interzice plasarea pe piață a producției alcoolice care nu întrunește condițiile prevăzute în prezenta lege și în reglementările tehnice.”

22. La articolul 25 alineatul (3), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) concentrația alcoolică, concentrația în masă a zaharurilor (pentru lichioruri), ingredientele folosite la fabricarea producției alcoolice și termenul de valabilitate.”

23. La articolul 27:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Alcoolul etilic poate fi exportat doar direct de către producător.”

alineatul (3) se abrogă.

24. În denumirea titlului IV, după cuvintele „CIRCULAȚIA INTERIOARĂ A” se introduc cuvintele „ALCOOLULUI ETILIC ȘI”.

25. În denumirea capitolului 1 din titlul IV, după cuvintele „COMERCIALIZAREA CU RIDICATA A” se introduc cuvintele „ALCOOLULUI ETILIC ȘI”.

26. La articolul 29 alineatul (1) litera a), cuvântul „licența” se substituie cu cuvintele „autorizația de funcționare”.

Art. III. – Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10 martie 2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 75-78, art. 314), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, sintagma „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare” se substituie cu sintagma „Oficiul

National al Viei și Vinului”, exceptînd articolul 9 alineatul (10), articolul 32 alineatul (2) și articolul 33 alineatul (1), iar cuvîntul „domeniu” – cu cuvîntul „sector”, cu excepția articolului 10 alineatul (8) și articolul 32 alineatul (2) litera j).

2. La articolul 1, alineatul (1) se completează în final cu textul „, a produselor secundare vinicole și a produselor obținute prin valorificarea produselor secundare vinicole”.

3. La articolul 2:

noțiunea „unitate vinicolă” va avea următorul cuprins:

„unitate vinicolă – persoană fizică sau persoană juridică care practică cel puțin una din următoarele activități: fabricare, stocare, comercializare cu ridicata a vinurilor, produselor obținute pe bază de must și produselor obținute pe bază de vin;”

după noțiunea „unitate vinicolă” se introduce noțiunea „mic producător de vin” cu următorul cuprins:

„mic producător de vin – unitate vinicolă care produce pînă la 100000 litri de vin anual, deține cel puțin 1 ha și cel mult 20 ha de viță de vie și este independentă, din punct de vedere juridic, de orice altă unitate vinicolă;”

după noțiunea „plantație viticolă pentru producție-marfă” se introduce noțiunea „viticultură ecologică” cu următorul cuprins:

„viticultură ecologică – sistem de cultivare ce prevede valorificarea și păstrarea sistemelor biologice productive fără a recurge la substanțe chimice de sinteză;”

noțiunea „mustuală” se exclude;

noțiunea „must de struguri (proaspăt)” va avea următorul cuprins:

„must de struguri proaspăt – produs lichid obținut în mod natural sau prin procedee fizice din struguri proaspeți, care are o concentrație alcoolică dobîndită de cel mult 1% în volume;”

noțiunile „must tăiat”, „must de struguri concentrat”, „must de struguri concentrat rectificat”, „suc de struguri”, „suc de struguri concentrat”, „becmes”, „mistel” și „must de struguri parțial fermentat” se exclud;

la noțiunea „vin de struguri (în continuare – vin)”, textul „de struguri (în continuare – vin)” se exclude;

noțiunile „vin de soi”, „vin cu un soi de bază”, „vin din amestec de soiuri”, „vin țărănesc”, „vin natural”, „vin special”, „vin tare”, „vin de desert”, „vin dezalcoolizat”, „vin pelicular”, „vin aromatizat”, „vin efervescent”, „vin spumant”, „vin spumant clasic”, „vin spumant original”, „vin perlant (frizant)”, „vin petiant”, „vin spumos”, „vin de consum curent”, „vin turburel”, „vin tînăr”, „vin de masă”, „vin de calitate”, „vin selectat”, „vin matur”, „vin matur rezervă”, „vin de colecție”, „vin cu indicație geografică”, „vin cu denumire de origine”, „vin cu denumire de origine controlată”, „băutură spumoasă”, „distilat de vin crud”, „distilat de vin învechit”, „distilat de vin autohton”, „divin”, „producție alcoolică”, „alcool etilic de origine viticolă (brut, purificat și rafinat)”, „alcool etilic de vin”, „băutură tare de struguri”, „brandy”, „tescovină de struguri”, „vinasă”, „borhot”, „zeamă de difuzie”, „pichet”, „tirighie (piatră de vin)”, „must de ciorchini” și „drojdie de vin” se exclud;

noțiunea „produs vinicol falsificat (contrafăcut)” va avea următorul cuprins:

„produs vinicol falsificat – produs obținut pe bază de must și produs obținut pe bază de vin, care, potrivit poziției și/sau procedeele de fabricare, nu corespund cerințelor obligatorii stabilite prin legi și reglementări tehnice și sînt prezentate drept veritabile sau duplicate false după modelul originalului, și/sau produs prezentat, în mod ilegal, cu denumire de origine protejată, indicație geografică protejată, marcă comercială înregistrată, inducînd în eroare consumatorul;”

noțiunile „concentrație alcoolică naturală, în volume”, „concentrație alcoolică dobîndită, în volume”, „concentrație

alcoolică potențială, în volume” și „concentrație alcoolică totală” se exclud.

4. La articolul 4 alineatul (5), cuvintele „și cu denumire de origine controlată” se exclud, iar cuvintele „Guvern, la propunerea Ministerului” se substituie cu cuvântul „Ministerul”.

5. La articolul 5, litera a) va avea următorul cuprins:

„a) plantații viticole pentru struguri, clasificate, după vîrstă, în:

- plantații tinere;
- plantații pe rod.”

6. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

„Articolul 6. Registrul vitivinicol

(1) Registrul vitivinicol se constituie din registrul plantațiilor viticole și registrul unităților vitivinicole.

(2) Registrul vitivinicol este ținut de Oficiul Național al Viei și Vinului în conformitate cu regulamentul aprobat de către Guvern.

(3) Producătorii de struguri marfă sînt obligați să țină evidența producerii și comercializării strugurilor prin carnetul de viticultor, în conformitate cu un regulament aprobat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.”

7. La articolul 8 alineatul (3), după textul „în perioada de tranziție” se introduce textul „, pînă în anul 2015,”.

8. Articolul 9:

în denumirea articolului, cuvintele „evaluarea conformității” se substituie cu cuvîntul „certificarea”;

la alineatul (1), cuvîntul „licențiate” se substituie cu textul „înscrise în Registrul producătorilor și comercianților de material de înmulțire și săditor viticol în conformitate cu regulamentul aprobat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare”.

la alineatul (4), textul „privind producerea, evaluarea conformității, controlul și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol” se substituie cu cuvintele „aprobrate de către Guvern”;

la alineatul (5), cuvintele „licențiați în” se substituie cu cuvîntul „din”, iar textul „privind producerea, evaluarea conformității, controlul și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol” se substituie cu cuvintele „aprobrate de către Guvern”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Producerea și/sau comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol se efectuează în conformitate cu Legea despre semințe nr. 659-XIV din 29 octombrie 1999 și cu reglementările tehnice aprobate de către Guvern.”

alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) Materialul de înmulțire și săditor viticol se certifică conform regulilor și procedurilor stabilite în reglementările tehnice aprobate de către Guvern.”

la alineatul (11):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) de către orice agent economic din domeniul producerii și/sau comercializării materialului de înmulțire și săditor viticol;”

la literele e) și f), cuvîntul „categorie” se substituie cu cuvîntul „valoare”;

alineatul (12) se abrogă.

9. Articolul 10:

la alineatul (5), cuvintele „de specialiști în domeniu” și cuvintele „, aprobate conform legii” se exclud;

la alineatul (6), cuvîntul „licențiate” se exclude, iar textul „, care sînt responsabile de calitatea proiectelor elaborate” se substituie cu textul „în conformitate cu regulile stabilite prin lege și cu reglementările tehnice aprobate de către Guvern”;

după alineatul (6) se introduce alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Elaborarea planurilor de organizare a teritoriului

plantației viticole și de plantare, a proiectelor de înființare a plantațiilor viticole se efectuează în conformitate cu regulamentul aprobat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.”

la alineatul (8), textul „privind producerea, evaluarea conformității, controlul și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol” se substituie cu cuvintele „aprobrate de către Guvern”;

după alineatul (8) se introduce alineatul (8¹) cu următorul cuprins:

„(8¹) În termen de 30 de zile de la acțiunile de plantare, reconstrucție sau defrișare, deținătorii plantațiilor viticole sînt obligați să prezinte primăriilor din localitatea în care sînt situate acestea declarații de plantare, reconstrucție sau de defrișare în forma și conținutul stabilite de reglementarea tehnică aprobată de către Guvern. Primăriile vor transmite, în termenul stabilit în reglementările tehnice, declarațiile respective direcțiilor raionale pentru agricultură și alimentație, iar direcțiile raionale le vor transmite trimestrial Oficiului Național al Viei și Vinului.”

10. La articolul 11, textul „îndrumări agrotehnice, recomandări, reglementări tehnice, standarde naționale, instrucțiuni, prin alte acte normative” se substituie cu textul „legi și reglementări tehnice aprobate de către Guvern”.

11. Articolul 12 va avea următorul cuprins:

„Articolul 12. Evidența plantațiilor viticole

(1) Evidența contabilă a plantațiilor viticole se efectuează de către deținătorii acestora în baza Regulamentului privind evidența contabilă a plantațiilor viticole în procesul plantării, exploatării și defrișării acestora, aprobat de către Ministerul Finanțelor.

(2) Pentru calcularea uzurii mijloacelor fixe, termenul mediu de exploatare a plantațiilor viticole pentru struguri marfă este de 25 de ani de la intrarea pe rod. Deținătorii plantațiilor viticole stabilesc termenul de exploatare pentru fiecare plantație în parte. În cazul beneficierii de subvenții de stat la înființarea plantațiilor viticole, termenul minim de exploatare a viilor este de cel puțin 1/2 din termenul mediu de exploatare.

(3) Luarea la evidență a plantațiilor viticole tinere și trecerea plantațiilor din categoria „plantații tinere” în cea de „plantații pe rod” se efectuează în baza unui act de plantare și a unui act de trecere în categoria de „plantații pe rod”, întocmite de deținătorul plantației. Luarea la evidență a plantațiilor tinere se efectuează în primul an de vegetație, iar trecerea în categoria „plantații pe rod” se efectuează după finalizarea perioadei de vegetație a anului 4, pînă la 1 ianuarie a anului următor.

(4) Casarea plantației viticole se efectuează în baza unui act de casare, întocmit de către proprietar sau de către deținător cu acordul proprietarului plantației.”

12. Articolele 13 și 14 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 13. Categoriile de produse vitivinicole

(1) Categoriile de produse vitivinicole sînt:

- a) vinurile;
 - b) produsele obținute pe bază de must;
 - c) produsele obținute pe bază de vin;
 - d) produsele secundare vinicole;
 - e) produsele obținute prin valorificarea produselor secundare vinicole;
 - f) produse vitivinicole aromatizate.
- (2) Vinurile se clasifică după cum urmează:
- a) după culoare;
 - b) în funcție de tehnologia de producere aplicată;
 - c) după locul de proveniență.

(3) Specificarea categoriilor de produse vitivinicole trebuie să corespundă prezentei legi și reglementărilor tehnice aprobate de către Guvern.

Articolul 14. Produsele obținute pe bază de must și produsele obținute pe bază de vin

(1) Produsele obținute pe bază de must sînt: mustul de struguri proaspăt, mustul de struguri sulfat, mustul de struguri concentrat, mustul de struguri concentrat rectificat, mustul de struguri parțial fermentat, mustul de struguri parțial fermentat extras din struguri stafidiți, mistelul, alte produse autorizate.

(2) Din produsele obținute pe bază de vin fac parte: distilatul pentru divin, distilatul de vin, distilatul de tescovină de struguri, distilatul de drojdie de vin, alcoolul etilic de origine vitivinicolă, divinul, brandy, rachiul de vin, rachiul de tescovină de struguri, rachiul de drojdie de vin, băutura alcoolică de struguri."

13. La articolul 16 alineatul (1), cuvintele „alcoolilor etilici de vin și alcoolilor de origine viticolă” se substituie cu cuvintele „distilatului de vin și alcoolului etilic de origine vitivinicolă”.

14. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

„Articolul 17. Produsele vitivinicole cu indicație geografică protejată și produsele vitivinicole cu denumire de origine protejată

(1) Organizarea producerii și comercializării produselor vitivinicole cu indicație geografică protejată și a produselor vitivinicole cu denumire de origine protejată se efectuează conform reglementărilor tehnice aprobate de către Guvern.

(2) Protecția indicației geografice și denumirii de origine la desemnarea unui produs vitivinicol se efectuează în conformitate cu Legea nr. 66-XVI din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate.

(3) Într-o arie delimitată cu indicație geografică protejată sau cu denumire de origine protejată poate fi organizată doar o singură asociație de producători de produse vitivinicole cu aceeași indicație geografică protejată sau cu aceeași denumire de origine protejată. Orice producător care respectă caietul de sarcini pentru indicația geografică protejată sau pentru denumirea de origine protejată respectivă poate deveni membru al asociației de producători din aria delimitată.

(4) Asociația de producători de produse vitivinicole cu indicație geografică protejată sau cu denumire de origine protejată efectuează controlul intern privind respectarea caietului de sarcini și ține evidența volumelor de produse cu indicație geografică protejată sau cu denumire de origine protejată în conformitate cu statutul asociației."

15. Articolele 18 și 19 se abrogă.

16. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„Articolul 20. Condițiile de calitate și de inofensivitate ale produselor vitivinicole

(1) Condițiile de calitate și de inofensivitate ale produselor vitivinicole sînt stabilite în prezenta lege și în reglementările tehnice aprobate de către Guvern.

(2) Importatorul poartă răspundere deplină pentru corespunderea calității și a inofensivității produselor importate cu cerințele legislației Republicii Moldova.

(3) Vinurile, produsele obținute pe bază de must și produsele obținute pe bază de vin destinate exportului, la solicitarea importatorului, pot să corespundă și altor condiții de calitate și de inofensivitate potrivit cerințelor stabilite în contractele de livrare, conform legii țării importatoare."

17. Articolul 21:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pentru desfășurarea a cel puțin uneia din următoarele activități: fabricare, stocare, comercializare cu ridicata a vinurilor, produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin, producere și comercializare a strugurilor folosiți ca materie primă în vinificație,

agenții economici trebuie să fie înscrși în Registrul vitivinicol instituit de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1) din Legea nr. 71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre."

articolul se completează cu alineatele (1¹), (1²), (1³) și (1⁴) cu următorul cuprins:

„(1¹) Registrul vitivinicol este ținut de către Oficiul Național al Viei și Vinului.

(1²) Modalitatea de ținere a Registrului vitivinicol se stabilește prin regulamentul aprobat de către Guvern.

(1³) Înscrierea în Registrul vitivinicol se efectuează în bază de cerere a agentului economic și de declarație pe proprie răspundere privind corespunderea cerințelor obligatorii de înregistrare și este gratuită.

(1⁴) În termen de 10 zile de la data înregistrării cererii, agentul economic este notificat referitor la data și numărul de înregistrare."

la alineatul (2), cuvintele „în vigoare” se exclud;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Procedul de îmbogățire în scopul creșterii concentrației alcoolice naturale a vinurilor materie primă destinate fabricării vinurilor se realizează în conformitate cu reglementările tehnice aprobate de către Guvern."

alineatele (4), (5), (6), (7) și (8) se abrogă.

18. Articolul 23 va avea următorul cuprins:

„Articolul 23. Plasarea pe piață a vinurilor, produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin

(1) Produsele vitivinicole destinate consumului uman direct, plasate pe piață, trebuie să corespundă cerințelor stabilite în prezenta lege și în reglementările tehnice aprobate de către Guvern și se supun obligatoriu evaluării conformității potrivit art. 35.

(2) Comercializarea vinurilor, produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin se efectuează de către agenții economici prin comerțul cu ridicata și comerțul cu amănuntul, în conformitate cu condițiile și cu procedura stabilite de legislație.

(3) Agenții economici, alții decât cei care fabrică, trebuie să comercializeze cu ridicata vinurile și produsele obținute pe bază de vin ambalate numai prin depozite specializate de construcție capitală, deținute în proprietate sau în locațiune, cu o suprafață de cel puțin 200 m², acoperite și îngrădite, dotate cu sistem de evidență și destinate pentru păstrarea acestor produse în exclusivitate."

19. La articolul 24, alineatul (3) se abrogă.

20. La articolul 25:

alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) La etichetare se folosesc indicații obligatorii stabilite prin prezenta lege și facultative stabilite prin reglementările tehnice aprobate de către Guvern.

(3) Pe etichetă sau ambalajul de desfacere trebuie să fie prezentate următoarele indicații obligatorii:

a) denumirea sub care se comercializează produsul;

b) denumirea categoriei produsului, stabilită prin lege și prin reglementările tehnice aprobate de către Guvern;

c) denumirea indicației geografice protejate sau, după caz, a denumirii de origine protejate;

d) mențiunea „denumire de origine protejată” – pentru produsul cu denumire de origine protejată și mențiunea „indicație geografică protejată” – pentru produsul cu indicație geografică protejată;

e) denumirea și adresa ambalatorului, producătorului și ale distribuitorului, după caz, ale importatorului – pentru produsele importate, precedate de mențiunile „ambalator”, „producător”, „distribuitor” și, respectiv, „importator”;

f) concentrația alcoolică – valoarea (cifra) este urmată de „% vol.” și poate fi precedată de abrevierea „alc.”;

g) categoria produsului în funcție de concentrația în

masă a zaharurilor și valoarea ei, conform reglementărilor tehnice aprobate de către Guvern, – pentru vinurile spumante, spumante de calitate, spumante de calitate de tip aromat, spumoase, perlante, petiante;

h) volumul nominal al produsului exprimat în decimetri cubi (dm³), litri (l), centimetri cubi (cm³) sau mililitri (ml);

i) țara de origine a produsului. Mențiunea „Fabricat în Moldova” – pentru produsul fabricat în Republica Moldova;

j) data de ambalare (ziua, luna, anul);

k) mențiunea „conține sulfiti” sau mențiunea „conține dioxid de sulf” – pentru vinuri;

l) lista de ingrediente, după caz;

m) numărul de identificare a lotului, precedat de mențiunea „L”;

n) culoarea, după caz (alb, roz, roșu – pentru vinurile spumante, spumante de calitate, spumante de calitate de tip aromat, spumoase, perlante, petiante).”

articolul se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Utilizarea indicațiilor facultative și regulile privind folosirea indicațiilor obligatorii pe etichetă sau pe ambalajul de desfacere trebuie să corespundă cerințelor stabilite de reglementările tehnice aprobate de către Guvern.”

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Informația de pe etichetă sau de pe ambalajul de desfacere a vinurilor, a produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin, destinate exportului, se prezintă, la solicitarea importatorului, conform cerințelor stabilite în contractele de livrare, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere angajamentelor pe care Republica Moldova și le-a asumat în baza tratatelor bilaterale/internaționale, și poate fi expusă în limba țării importatoare, cu excepția indicațiilor geografice protejate și a denumirilor de origine protejate.”

21. Articolul 26 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 26.** Importul și exportul vinurilor, produselor obținute pe bază de must și al produselor obținute pe bază de vin

(1) Vinurile, produsele obținute pe bază de must și produsele obținute pe bază de vin importate sînt supuse evaluării conformității potrivit art. 35.

(2) Vinurile, produsele obținute pe bază de must și produsele obținute pe bază de vin exportate sînt supuse evaluării conformității potrivit cerințelor țării importatoare, stabilite în contractele de livrare.”

22. La articolul 26¹ alineatul (2), cuvintele „, de vin țărănesc” se exclud, iar după cuvîntul „evidență” se introduc cuvintele „și să asigure trasabilitatea”.

23. Articolul 26²:

la alineatul (1), cuvintele „în special” se exclud, iar în final se completează cu textul „, procedeele tehnologice, și să dispună de documente justificative pentru fiecare înregistrare”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Nu sînt obligați să țină registre de evidență agenții economice care exercită activitate de comercializare cu amănuntul.”

la alineatul (2), cuvintele „sediul acestora” se substituie cu cuvintele „locul de amplasare a producerii produselor”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Registrele de evidență pot fi ținute:

a) pe suport de hîrtie, alcătuite din foi șnuruite, numerotate și ștamplate;

b) în formă electronică, cu condiția ca cuprinsul registrelor în formă electronică să fie identic cu cel al registrelor pe suport de hîrtie.”

articolul se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Micii producători de vin ale căror unități de producere sînt amplasate în aceeași unitate administrativ-teritorială pot ține evidența producției vitivinicole prin adnotări pe reversul declarațiilor de recoltă, de producție sau de stoc, prevăzute la art. 26⁶, sau ca anexă la acestea, cu condiția dispunerii de documentele justificative pentru înregistrările efectuate.”

24. La articolul 26³ alineatul (1), litera f) se abrogă.

25. Articolul 26⁶:

la alineatul (1), cuvintele „, producătorii de vin țărănesc” se exclud;

la alineatul (3), cuvintele „Producătorii de vin țărănesc și unitățile vitivinicole sînt obligați” se substituie cu cuvintele „Unitățile vitivinicole sînt obligate”;

alineatul (4) se abrogă;

la alineatul (5), cuvintele „și declarațiile de producție a vinului țărănesc” se exclud;

alineatul (7) se abrogă.

26. Articolul 27:

la alineatul (1), cuvintele „documentele normativ-tehnologice din domeniu” se substituie cu cuvintele „reglementările tehnice”;

la alineatul (2), textul „nu va fi utilizat termenul „vin de struguri” ” se substituie cu textul „termenul „vin” va fi însoțit de denumirea fructului pentru a descrie produsul obținut prin fermentarea altui fruct decît a strugurilor”;

alineatul (3):

la litera c), după cuvîntul „secundar” se introduce cuvîntul „vinicol”;

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) folosirea, la producerea vinurilor, produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin, a altor aditivi alimentari decît a celor specificați în regulile și normele sanitare privind aditivii alimentari în vigoare;”

litera f) se abrogă;

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) adăugarea în vin în orice scop a sucurilor, băuturilor sau a amestecurilor acestora din pomușoare, fructe sau de altă origine;”

la litera h), cifra „75” se substituie cu cifra „85”;

la litera i), cuvintele „divinului și brandy” se substituie cu cuvintele „produselor obținute pe bază de vin”;

alineatul se completează cu literele j) și k) cu următorul cuprins:

„j) importul și plasarea pe piață a vinurilor, produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin, care nu sînt însoțite de documente ce atestă conformitatea sau care nu corespund prevederilor art. 26;

k) importul vinurilor fabricate din struguri de soiuri de hibrizi direct producători.”

27. La articolul 28 alineatul (2), cuvintele „documentelor normativ-tehnologice” se substituie cu cuvintele „reglementărilor tehnice”.

28. Legea se completează cu capitolul VI¹ cu următorul cuprins:

„Capitolul VI¹
ASOCIAȚII DE PRODUCĂTORI ȘI ORGANIZAȚII
INTERPROFESIONALE DIN SECTORUL
VITIVINICOL

Articolul 31¹. Asociațiile de producători din sectorul vitivinicol

(1) Asociațiile de producători din sectorul vitivinicol sînt constituite benevol, din inițiativa producătorilor și își propun drept obiective:

a) concentrarea ofertei și comercializării produselor vitivinicole ale producătorilor membri ai asociației;

b) adaptarea comună a produselor vitivinicole la cerințele

pieței și îmbunătățirea calității lor;

c) promovarea raționalizării și mecanizării producerii.

(2) Asociațiile de producători din sectorul vitivinicol aplică statutul care include prevederi ce se solicită de la membrii acestora:

a) aplicarea normelor adoptate de asociația de producători cu privire la cerințele pieței, tehnologiile de producere, acțiunile de promovare și la regulile de comercializare;

b) producerea și promovarea vinurilor, produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin cu denumire de origine protejată și cu indicație geografică protejată;

c) punerea la dispoziție a informațiilor solicitate de asociația de producători în vederea întocmirii statisticilor;

d) plățirea penalităților în caz de nerespectare a obligațiilor ce le revin în temeiul actului de constituire;

e) promovarea și acordarea asistenței tehnice pentru utilizarea unor practici de cultivare și a unor tehnici de producție care protejează mediul ambiant;

f) promovarea inițiativelor privind gestionarea subproduselor vitivinicole și gestionarea deșeurilor, în special pentru protejarea calității apei, a solului și pentru ocrotirea biodiversității.

Articolul 31². Organizații interprofesionale din sectorul vitivinicol

(1) Organizațiile interprofesionale din sectorul vitivinicol se constituie benevol, din reprezentanți ai pepinieristilor viticoli, viticultori, vinificatori și din comercianți de produse vitivinicole.

(2) Organizațiile interprofesionale din sectorul vitivinicol sînt constituite la inițiativa agenților economici sau a asociațiilor acestora.

(3) Organizațiile interprofesionale din sectorul vitivinicol își desfășoară activitatea, ținînd cont de interesele consumatorilor, în următoarele direcții:

a) concentrarea și coordonarea ofertei și comercializarea produselor vitivinicole ale producătorilor membri ai organizațiilor;

b) contribuirea la o mai bună coordonare a introducerii pe piață a produselor din sectorul vitivinicol prin cercetare și studii de piață;

c) promovarea raționalizării și îmbunătățirii calității produselor vitivinicole;

d) exploatarea mai bună a potențialului de producție din sectorul vitivinicol;

e) elaborarea unor metode și instrumente de îmbunătățire a calității produselor la toate etapele de producere și comercializare;

f) fabricarea și promovarea produselor vitivinicole cu denumiri de origine și cu indicații geografice, precum și furnizarea de informații privind caracteristicile specifice ale acestora;

g) exploatarea potențialului viticulturii ecologice, protejarea și promovarea produselor vitivinicole ecologice;

h) desfășurarea acțiunilor de promovare a vinurilor, produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin;

i) promovarea unui consum de vin moderat și responsabil și difuzarea de informații privind efectele nocive ale modelelor de consum periculoase."

29. La articolul 32:

titlul articolului și alineatul (1) vor avea următorul cuprins:

„Articolul 32. Elaborarea, promovarea și implementarea politicii de stat în sectorul vitivinicol

(1) Politica de stat în sectorul vitivinicol este elaborată și promovată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și este implementată prin intermediul Oficiului Național al

Viei și Vinului."

la alineatul (2):

literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) elaborează politica statului în sectorul pepinieritului viticol, viticulturii, fabricării și circulației vinului, produselor obținute pe bază de must, produselor obținute pe bază de vin, produselor secundare vinicole și a produselor obținute prin valorificarea produselor secundare vinicole, precum și în domeniul protejării pieței interne de concurența neloială și de alți factori negativi;

b) elaborează programe de dezvoltare a sectorului vitivinicol;"

alineatul se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) aprobă structura și efectivul-limită ale Oficiului Național al Viei și Vinului;"

la litera e), cuvîntul „expoziții,” se exclude;

la litera j), textul „alcoolului etilic și producției alcoolice” se substituie cu textul „vinurilor, produselor obținute pe bază de must și al produselor obținute pe bază de vin”.

30. Legea se completează cu articolele 32¹, 32² și 32³ cu următorul cuprins:

„Articolul 32¹. Oficiul Național al Viei și Vinului

(1) Oficiul Național al Viei și Vinului (în continuare – *Oficiu*) este instituție publică pe lângă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, cu statut de persoană juridică.

(2) Statutul Oficiului se aprobă de către Guvern.

(3) Activitatea Oficiului este finanțată din Fondul Viei și Vinului.

(4) Oficiul are următoarele atribuții de bază:

a) implementează politica statului în sectorul pepinieritului viticol, viticulturii, fabricării și circulației vinurilor, produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin, produselor secundare vinicole și a produselor obținute prin valorificarea produselor secundare vinicole;

b) promovează comercializarea produselor vinicole pe piețele internă și externă;

c) înaintează propuneri privind elaborarea și perfecționarea legislației cu privire la fabricarea și circulația produselor vitivinicole;

d) stabilește reguli și gestionează utilizarea brandului de țară pentru vinuri;

e) efectuează analize sectoriale în vederea asigurării dezvoltării strategice a sectorului vitivinicol;

f) gestionează producerea produselor vitivinicole cu indicație geografică protejată (IGP) și cu denumire de origine protejată (DOP) în conformitate cu reglementările tehnice aprobate de către Guvern;

g) monitorizează potențialul de producere, inclusiv înființarea și defrișarea plantațiilor viticole;

h) ține registre referitoare la sectorul vitivinicol.

(5) Oficiul nu exercită funcții de reglementare și control al activității de întreprinzător în sensul Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Articolul 32². Organele de conducere ale Oficiului

(1) Organele de conducere ale Oficiului sînt Consiliul de coordonare și directorul.

(2) Consiliul de coordonare este organul colegial superior al Oficiului, care supraveghează funcționarea acestuia, aprobă planul de activitate, bugetul și dările de seamă ale Oficiului. Deciziile Consiliului se adoptă cu majoritatea simplă de voturi ale membrilor aleși.

(3) Consiliul de coordonare este compus din 13 membri și include: 3 reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, din care un reprezentant este angajat al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, cîte 2 reprezentanți de la Asociația Vitivinicolă a Regiunii Geografice Delimitate „Codru” și de la Asociația Producătorilor de

Vinuri cu Indicație Geografică Protejată „Stefan-Vodă”, 3 reprezentanți de la Uniunea Vitivinicolă a Regiunii Geografice Delimitate „Valul lui Traian”, cîte un reprezentant de la Asociația Producătorilor de Vinuri cu Indicație Geografică Protejată „Bălți”, de la Asociația Producătorilor de Divin și Brandy de Moldova și de la Asociația Pepinieristilor Viticoli. La delegarea reprezentanților pentru calitatea de membru în Consiliul de coordonare, organizațiile menționate se conduc de statutul propriu.

(4) Membrii Consiliului de coordonare se confirmă în funcție prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare pe un mandat de 4 ani. Ministrul agriculturii și industriei alimentare poate să nu confirme în funcție un candidat propus în Consiliul de coordonare numai în cazul dacă persoana nu are capacitate deplină de exercițiu sau are antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvîrșite cu intenție.

(5) Membrii Consiliului de coordonare sînt persoane cu funcție de răspundere ale Oficiului și poartă răspundere personală și colegială pentru activitatea desfășurată în cadrul acestuia.

(6) Directorul Oficiului este selectat în funcție pe bază de concurs de către o comisie de evaluare și numit în funcție prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare pe un termen de 4 ani. Comisia de evaluare este constituită din 8 membri, dintre care 4 sînt numiți de Consiliul de coordonare și 4 de către ministrul agriculturii și industriei alimentare. Ministrul poate să nu numească în funcție un candidat propus la funcția de director numai în cazul dacă persoana nu are capacitate deplină de exercițiu sau are antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvîrșite cu intenție. Directorul Oficiului poate fi eliberat din funcție de ministrul agriculturii și industriei alimentare în cazurile prevăzute de legislația muncii, cu avizul Consiliului de coordonare.

(7) Membrul Consiliului de coordonare se revocă de către ministrul agriculturii și industriei alimentare în caz de:

- a) încălcare a legislației, confirmată prin hotărîrea instanței de judecată;
- b) absență nemotivată la 3 ședințe consecutive ale Consiliului de coordonare;
- c) reorganizare sau lichidare a organizației care l-a delegat;
- d) retragere benevolă sau la solicitarea organizației care l-a delegat în conformitate cu statutul acesteia.

(8) Consiliul de coordonare se dizolvă de către ministrul agriculturii și industriei alimentare în caz de adoptare intenționată a unei decizii care contravine legislației în vigoare, recunoscută printr-o hotărîre irevocabilă a instanței de judecată.

(9) Directorul Oficiului are următoarele funcții de bază:

- a) conduce activitatea Oficiului și îl reprezintă în relațiile cu autoritățile publice, organizațiile, precum și cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;
- b) emite ordine și ia decizii, în limitele competențelor stabilite de legislație, și controlează executarea lor;
- c) prezintă Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Consiliului de coordonare rapoarte și dări de seamă;
- d) poartă răspundere pentru deciziile luate și pentru activitatea Oficiului.

(10) În lipsa directorului Oficiului, funcțiile acestuia le exercită directorul adjunct, desemnat de către director.

Articolul 32³. Fondul Viei și Vinului

(1) În scop de susținere financiară a măsurilor de dezvoltare a sectorului vitivinicol se creează Fondul Viei și Vinului (în continuare – *Fond*) fără personalitate juridică.

(2) Formarea și gestionarea Fondului se pune în sarcina Oficiului în conformitate cu regulamentul aprobat de către Guvern.

(3) Sursele de formare a resurselor Fondului sînt:

- a) contribuțiile obligatorii ale producătorilor de produse vitivinicole;
- b) mijloacele alocate din bugetul de stat, aprobat anual prin legea bugetului de stat, în mărime egală cu suma contribuțiilor efectuate în conformitate cu lit. a) pentru anul precedent, care, însă, nu pot depăși 5% de la fondul de subvenționare a producătorilor agricoli;
- c) mijloacele de la prestarea de către Oficiu a serviciilor cu caracter voluntar;
- d) penalitățile la plata cu întîrziere a contribuțiilor;
- e) resursele financiare oferite de către donatori;
- f) sursele financiare benevole ale persoanelor fizice și juridice, inclusiv ale celor străine.

(4) Contribuabilii contribuțiilor obligatorii la Fond sînt:

- a) producătorii de vită altoită pentru producerea strugurilor destinați fabricării produselor vitivinicole;
- b) producătorii de vinuri;
- c) producătorii de băuturi pe bază de vin, de produse obținute pe bază de vin.

(5) Cuanțumurile contribuțiilor sînt:

- a) 0,12 lei pentru o vită altoită comercializată, destinată fabricării produselor vitivinicole;
- b) 30,0 lei pentru o tonă comercializată de struguri destinați vinificării;
- c) 0,1 lei pentru un litru comercializat de vin sau de băutură pe bază de vin;
- d) 1,6 lei pentru un litru de alcool absolut comercializat de produs obținut pe bază de vin, cu concentrația alcoolică de cel puțin 25% vol.

(6) Obligatorietatea plății contribuțiilor intervine din data de eliberare a facturii fiscale. Plata contribuției prevăzute la alin. (5) lit. b) se efectuează de unitatea vinicolă care a achiziționat strugurii destinați vinificării.

(7) Plătitorul de contribuții obligatorii calculează de sine stătător sumele datorate către Fond și efectuează plata în decurs de cel mult 120 de zile calendaristice din ziua de eliberare a facturii fiscale. În același termen, plătitorul prezintă organului fiscal teritorial calculul contribuției conform unui formular tipizat, aprobat de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(8) Suma contribuțiilor plătite se include în componența cheltuielilor care vor fi deduse.

(9) Pentru sumele datorate Fondului se calculează penalitate în valoare de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întîrziere de la expirarea termenului de plată prevăzut la alin. (7).

(10) Organele fiscale vor aplica măsurile de executare silită a datoriei și penalităților calculate ale plătitorilor de contribuții obligatorii către Fond similare celor prevăzute în titlul V al Codului fiscal.

(11) Gestionarea colectării contribuțiilor de la plătitori, evidența contribuțiilor, calculele penalităților, precum și urmărirea datoriei către Fond se efectuează de către organele fiscale similar modulului stabilit conform legislației fiscale pentru administrarea impozitelor și taxelor.

(12) Producătorii de produse vitivinicole vor transfera contribuțiile obligatorii la contul trezorerial al Oficiului. Mijloacele bugetare vor fi transferate la contul trezorerial al Oficiului, în condițiile alin. (3) lit. b), în sumă egală cu suma contribuțiilor obligatorii obținute în anul bugetar anterior. Pentru primul an de activitate a Oficiului, suma mijloacelor bugetare va fi calculată în baza plafonului de 2,5% din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli.

(13) Mijloacele Fondului sînt utilizate în strictă corespundere cu bugetul anual al Oficiului și cu planul de activitate a Oficiului, aprobate de către Consiliul de coordonare, pentru:

- a) promovarea exportului de produse vitivinicole, cerce-

țarea și analiza piețelor de desfacere;

b) realizarea programelor de dezvoltare a viticulturii și vinificației;

c) elaborarea și implementarea proiectelor, programelor investiționale și de asistență tehnică în sectorul vitivinicol;

d) transfer de tehnologii și de know-how;

e) efectuarea analizelor sectoriale;

f) executarea programelor de instruire;

g) elaborarea și implementarea programelor de asigurare a conformității și calității produselor vitivinicole;

h) gestionarea producerii vinurilor cu indicație geografică protejată, cu denumire de origine protejată și cu brand de țară;

i) salarizarea personalului și finanțarea cheltuielilor curente ce țin de activitatea statutară a Oficiului;

j) acordarea de consultanță referitor la sectorul vitivinicol.

(14) Modul de prestare și mărimea plății pentru prestarea serviciilor de către Oficiu se aprobă de către Guvern.

(15) Excedentele financiare neutilizate de către Oficiu pe parcursul anului nu pot fi supuse prelevării și se transferă în contul anului următor în scop de realizare a sarcinilor Oficiului.”

31. Articolul 33:

la alineatul (1), cuvintele „documentele normativ-tehnologice” se substituie cu cuvintele „reglementările tehnice”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice:

a) supraveghează respectarea legislației privind fabricarea produselor vitivinicole la toate etapele procesului tehnologic, până la plasarea lor pe piață, inclusiv depozitele cu producție finită amplasate pe teritoriul producătorului;

b) exercită controlul asupra agenților economici referitor la respectarea prevederilor legale la fabricarea și/sau păstrarea, și/sau comercializarea angro a vinurilor, produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin, a produselor secundare vinicole și a produselor obținute prin valorificarea produselor secundare vinicole;

c) efectuează controlul privind respectarea legislației la etichetarea vinurilor, produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin, precum și la utilizarea denumirilor de origine protejate și a indicațiilor geografice protejate;

d) verifică etanșeitatea instalațiilor de fabricare a produselor obținute pe bază de vin;

e) efectuează controlul privind înființarea și defrișarea plantațiilor viticole;

f) verifică corectitudinea indicilor prezentați în declarațiile vitivinicole și trasabilitatea produselor vitivinicole;

g) efectuează controlul asupra producerii vinurilor cu denumire de origine protejată și a vinurilor cu indicație geografică protejată;

h) participă, în comun cu alte organe abilitate, la acțiunile inițiate de acestea potrivit legii, inclusiv la controlul privind calitatea produselor vitivinicole din rețeaua de comerț cu amănuntul și din cea de alimentație publică.”

articolul se completează cu alineatele (3), (4), (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(3) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice are dreptul să interzică comercializarea loturilor de vin, de produse obținute pe bază de must și de produse obținute pe bază de vin în condițiile Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător în cazurile în care acestea:

a) reprezintă caracteristici ce nu corespund legii sau reglementărilor tehnice, faptul acesta fiind confirmat prin

actele întocmite de organele competente;

b) sînt falsificate;

c) conțin informații ce contravin legislației privind denumirile de origine protejate și indicațiile geografice protejate;

d) nu sînt însoțite de documentele obligatorii stabilite de lege;

e) nu sînt etichetate în conformitate cu prevederile legislației.

(4) Interdicția este valabilă pînă la înlăturarea cauzelor care au provocat interdicția.

(5) Se interzice solicitarea, în procesul supravegherii și controlului de stat al produselor vitivinicole, a altor documente sau dovezi decît a celor prevăzute expres în prezenta lege și în reglementările tehnice.

(6) Supravegherea și controlul asupra respectării prevederilor legislației privind produsele vitivinicole plasate pe piață, în depozitele din comerțul cu ridicata și în comerțul cu amănuntul, cu excepția depozitelor cu producție finită amplasate pe teritoriul producătorului, se efectuează de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor.”

32. Articolul 34 se abrogă.

33. Articolul 35 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 35.** Evaluarea conformității produselor vinicole

(1) Agenții economici supun produsele vinicole evaluării conformității prin certificare sau prin declararea conformității pe propria răspundere, conform regulilor și procedurilor stabilite în reglementările tehnice aprobate de către Guvern.

(2) Evaluarea conformității produselor vitivinicole include verificarea corespunderii cerințelor esențiale organoleptice, fizico-chimice, microbiologice și de inofensivitate, stabilite exclusiv în prezenta lege și în reglementările tehnice aprobate de către Guvern.

(3) Evaluarea caracteristicilor organoleptice se efectuează de către o comisie de degustare formată dintr-un număr impar de degustători autorizați.

(4) Degustătorii care efectuează controlul caracteristicilor organoleptice în scop de evaluare a conformității sau în scop de determinare a calității produselor vinicole sînt autorizați în conformitate cu condițiile și procedura stabilită prin hotărîre de Guvern.

(5) Se interzice impunerea și solicitarea, în procesul de evaluare a conformității produselor vinicole, a altor documente decît a celor prevăzute expres în lege și în reglementările tehnice aprobate de către Guvern.

(6) Declarația de conformitate pe propria răspundere se emite în baza raportului de încercare eliberat de către laboratoarele acreditate și a sistemului implementat de management al siguranței alimentului.

(7) Standardele de firmă nu pot servi drept temei pentru evaluarea conformității produselor.”

34. Articolul 36:

la alineatul (2):

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) punerea în circulație a vinurilor, produselor obținute pe bază de vin cu denumire de origine protejată și cu indicație geografică protejată cu încălcarea prevederilor legii, reglementărilor tehnice și a caietului de sarcini respectiv;”

la litera f), cuvintele „în documentele normative” se substituie cu cuvintele „în reglementările tehnice”;

literalele g) și i) vor avea următorul cuprins:

„g) utilizarea ilicită a indicației geografice protejate sau a denumirii de origine protejate;”

„i) producerea în vederea comercializării vinului și a produselor pe bază de vin cu indicație geografică protejată și cu denumire de origine protejată care nu corespund

cerințelor obligatorii stabilite în legi și în reglementările tehnice;”

litera j) se abrogă;

la litera k), cuvintele „a formularelor de evidență” se substituie cu cuvintele „a registrelor vitivinicole de evidență și a declarațiilor vitivinicole”;

litera l) va avea următorul cuprins:

„l) folosirea aditivilor alimentari, altor decât a celor specificați în regulile și normele sanitare privind aditivii alimentari în vigoare, la producerea vinurilor, produselor obținute pe bază de must și a produselor obținute pe bază de vin.”

alineatul (4) se abrogă.

Art. IV. – Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 26–28, art. 95), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 8 alineatul (1), punctul 7) va avea următorul cuprins:

„7) fabricarea alcoolului etilic, a berii, a producției alcoolice, cu excepția vinurilor și a băuturilor pe bază de vin, și/sau păstrarea, comercializarea angro a alcoolului etilic, a berii, a producției alcoolice, cu excepția vinurilor și a băuturilor pe bază de vin, produse de producătorii autohtoni;”.

2. La anexa nr. 1 punctul 2, litera b) se completează

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nr. 262. Chișinău, 16 noiembrie 2012.

31

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova **d e c r e t e a z ă**:

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 445-VII. Chișinău, 28 decembrie 2012.

32

L E G E

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul cu privire la locuințe, aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești nr. 2718-X din 3 iunie 1983 (Vestile Sovietului Suprem și ale Guvernului R.S.S. Moldovenești, 1983, nr. 6, art. 40), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 105:

la alineatul întâi, după cuvintele „raional din oraș de deputați ai norodului” se introduce textul „, a ministerelor și a altor autorități administrative centrale”;

la alineatul doi, după cuvintele „raionale din orașe de deputați ai norodului” se introduce textul „, ministerele și alte autorități administrative centrale”.

2. La articolul 110, punctul 6) se abrogă.

Art. II. – Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993 (republicată în Monitorul

în final cu textul „, cu excepția vinurilor și băuturilor pe bază de vin”.

Art. V. – (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării.

(2) Stocurile de etichete elaborate cu respectarea cerințelor prevăzute la articolul 25 din Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10 martie 2006 până la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, confirmate prin actul de inventariere și declarate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare în termen de 30 de zile de la data publicării legii, pot fi utilizate până la epuizare.

(3) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se va asigura republicarea Legii viei și vinului nr. 57-XVI din 10 martie 2006, cu modificările și completările ulterioare, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în conformitate cu art. 41 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

(4) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi;

b) va elabora actele normative prevăzute de prezenta lege;

c) va propune modificări la actele legislative în vigoare pentru a le aduce în concordanță cu prezenta lege.

Marian LUPU

Articol unic. – Se promulgă Legea nr. 278 din 7 decembrie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Nicolae TIMOFTI

Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 27 iunie 2006), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (2), textul „(ai căror locatari au lucrat mai puțin de 10 ani la unitatea respectivă)” se exclude.

2. La articolul 17 alineatul (1), în partea introductivă, după cuvintele „de stat și departamentale” se introduce textul „, cu excepția locuințelor de serviciu,”.

Art. III. – Cererile privind privatizarea locuințelor de serviciu depuse în conformitate cu art. 11 alin. (1) din Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993 până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate potrivit cadrului legal în vigoare la momentul depunerii.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nr. 278. Chișinău, 7 decembrie 2012.

Marian LUPU

33 D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru modificarea
și completarea Codului fiscal nr. 1163-XIII
din 24 aprilie 1997**

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,
Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 453-VII. Chișinău, 2 ianuarie 2013.

34 L E G E

**pentru modificarea și completarea Codului fiscal
nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 6 alineatul (6), litera o) se abrogă.

2. La articolul 122:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Cotele accizelor la produse petroliere importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova de la pozițiile tarifare 270710100, 270720100, 270730100, 270750, 270900100, 271011110–271019290, 271019310–271019490, 271019510, 271019610, 271019630, 271019650, 271019690, 271112, 271113, 271114000, 271119000, 290110000, 290124100, 290129000, 290211000, 290219, ex.290220000, 290230000, 290244000, 290290900, 290511000–290513000, 290514, 290516, ex.290519000, 2909, 381400900, 381700500, 381700800 se indexează anual, la 1 ianuarie. Coeficientul de indexare constituie creșterea anuală a produsului intern brut nominal prognozat pentru anul respectiv față de anul precedent.”

3. Anexa la titlul IV:

la pozițiile tarifare 270710100, 270720100, 270730100, 270750, 270900100, 271011110–271019290, 290110000, 290124100, 290129000, 290211000, 290219, ex.290220000, 290230000, 290244000, 290290900, 290511000–290513000, 290514, 290516, ex.290519000, 2909, 381400900, 381700500 și 381700800 coloana 4, cifrele „3030” se înlocuiesc cu cifrele „3200”;

la pozițiile tarifare 271019310–271019490, 271019510, 271019610, 271019630, 271019650, 271019690 coloana 4, cifrele „1260” se înlocuiesc cu cifrele „1330”;

la pozițiile tarifare 271112, 271113, 271114000, 271119000 coloana 4, cifrele „1890” se înlocuiesc cu cifrele „1995”.

4. La articolul 289 alineatul (2), litera m) se abrogă.

5. La articolul 290, litera m) se abrogă.

6. La articolul 291 alineatul (1), litera m) se abrogă.

7. În anexa la titlul VII, litera m) se abrogă.

8. Titlul IX:

în cuprinsul titlului, cuvintele „osie”, „gabarite”, „gabaritele” și „gabaritelor” se înlocuiesc, respectiv, cu cuvintele „axă”, „dimensiuni”, „dimensiunile” și „dimensiunilor”;

anexa nr. 1 va avea următorul cuprins:

Articol unic. - Se promulgă Legea nr. 324 din 27 decembrie 2012 pentru modificarea și completarea Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997.

Nicolae TIMOFTI

„Anexa nr. 1

Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova

Nr. crt.	Obiectul impunerii	Unitatea de măsură	Taxa, lei
1	Motociclete cu capacitatea cilindrică a motorului:		
	a) de până la 500 cm ³ inclusiv	unitate	200
	b) de peste 500 cm ³	unitate	400
2	Autoturisme, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autoturism cu capacitatea cilindrică a motorului:		
	a) de până la 2000 cm ³ inclusiv	cm ³	0,40
	b) de la 2001 la 3000 cm ³ inclusiv	cm ³	0,60
	c) de la 3001 la 4000 cm ³ inclusiv	cm ³	0,80
	d) de la 4001 la 5000 cm ³ inclusiv	cm ³	1,00
	e) de peste 5001 cm ³	cm ³	1,20
3	Remorci	tonă	180
4	Semiremorci cu capacitatea de ridicare înscrisă în certificatul de înmatriculare:		
	a) de până la 20 t inclusiv	tonă	150
	b) de peste 20 t	unitate	3000
5	Autoremorchere, tractoare	unitate	1500
6	Autocamioane, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autocamion, orice alte autovehicule cu autopropulsie, cu masa totală:		
	a) până la 1,6 t inclusiv	unitate	800
	b) de la 1,6 t până la 5,0 t inclusiv	unitate	1500
	c) de la 5,0 t până la 10,0 t inclusiv	unitate	2000
	d) de peste 10,0 t	unitate	3000
7	Autobuze cu capacitatea*:		
	a) de până la 11 locuri	unitate	1950
	b) de la 12 la 17 locuri inclusiv	unitate	2400
	c) de la 18 la 24 locuri inclusiv	unitate	2850
	d) de la 25 la 40 locuri inclusiv	unitate	3150
	e) de peste 40 locuri	unitate	3600

*Numărul de locuri se calculează fără locul șoferului.”
anexa nr. 2¹ va avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 2¹

Taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova (vinieta)

Obiectul impunerii	Perioada, zile	Taxa, euro
Autovehiculele clasificate la poziția tarifară 8703 și remorcile atașate la acestea, clasificate la poziția tarifară 8716	7	4
	15	8
	30	14
	90	30
	180	50*

la anexa nr. 3, punctul 2 va avea următorul cuprins:

„2	Depășirea sarcinii masice pe axă admise:	
	a) până la 2 t inclusiv	1,1 pentru fiecare tonă depășire × km
	b) peste 2 t	2,2 pentru fiecare tonă depășire × km*

Art. II. – Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va asigura ajustarea actelor normative departamentale la prevederile prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nr. 324. Chișinău, 27 decembrie 2012.

Marian LUPU

35**D E C R E T****privind acordarea cetățeniei Republicii Moldova**

În temeiul art. 88 lit. c) din Constituția Republicii Moldova și al art. 17 din Legea cetățeniei Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova **d e c r e t e a z ă**:

Articol unic. - Se aprobă acordarea cetățeniei Republicii Moldova următoarelor persoane:

1. BABAIAŢ Armen, născut în 1968 în Republica Azerbaïdjan, domiciliat în Republica Moldova.

2. BOIADJIKOV Annatagan, născut în 1960 în Turkmenistan, domiciliat în Republica Moldova.

3. ELEKR Khames, născut în 1971 în Palestina, domiciliat

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 443-VII. Chișinău, 28 decembrie 2012.

în Republica Moldova.

4. KUYAT Yelena, născută în 1965 în Republica Tadjikistan, domiciliată în Republica Moldova.

5. SAID Dawod Sha, născut în 1967 în Republica Islamică Afganistan, domiciliat în Republica Moldova.

6. VULUȚA Elena, născută în 1986 în Republica Kazahstan, domiciliată în Republica Moldova.

7. ZHUK Iryna, născută în 1986 în Ucraina, domiciliată în Republica Moldova.

Nicolae TIMOFTI

36**D E C R E T****privind eliberarea doamnei Aliona ROȘCA
din funcția de judecător la Judecătoria Comercială
de Circumscripție**

În temeiul art. 25 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului,

Președintele Republicii Moldova **d e c r e t e a z ă**:

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 447-VII. Chișinău, 28 decembrie 2012.

Articol unic. - Doamna Aliona ROȘCA se eliberează din funcția de judecător la Judecătoria Comercială de Circumscripție, în baza cererii de demisie.

Nicolae TIMOFTI

37**D E C R E T****privind numirea unor judecători
la Curtea de Apel Chișinău**

În temeiul art. 116 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova și al art. 20 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului,

Președintele Republicii Moldova **d e c r e t e a z ă**:

Art. 1. - Se numesc, prin transfer, în funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău următorii:

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 448-VII. Chișinău, 28 decembrie 2012.

CAITAZ Svetlana

CERNAT Nina

CIMPOI Iulia

FISTICAN Eugenia

FURDUI Sergiu

MURUIANU Ion.

Art. 2. - Prezentul decret intră în vigoare la data semnării.

Nicolae TIMOFTI

38**D E C R E T****privind conferirea Ordinului „Gloria Muncii”
domnului Eugeniu NAZARIA**

În temeiul art. 88 lit. a) din Constituția Republicii Moldova și al Legii cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova **d e c r e t e a z ă**:

Articol unic. - Pentru merite în dezvoltarea durabilă a

gospodăriei silvice, contribuție la extinderea suprafețelor ocupate de păduri și activitate intensă de ocrotire a naturii, domnului Eugeniu NAZARIA, director al Întreprinderii Silvo-cinegetice de Stat Strășeni, i se conferă Ordinul „Gloria Muncii”.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 449-VII. Chișinău, 28 decembrie 2012.

Nicolae TIMOFTI

39**D E C R E T**

**privind conferirea „Ordinului Republicii” unor deputați
în Parlamentul Republicii Moldova de legislatura
a douăsprezecea**

În temeiul art. 88 lit. a) din Constituția Republicii Moldova și al Legii cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă :

Articol unic. - În semn de profundă grațitudine pentru contribuția la actul de proclamare a Republicii Moldova ca stat suveran, independent și democratic, pentru merite deosebite în instaurarea coeziunii și concordiei în societate și activitate rodnică în vederea sporirii prestigiului țării pe plan internațional, se conferă „Ordinul Republicii” următorilor deputați în Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a douăsprezecea – semnatari ai Declarației de Independență:

AGACHI Vladimir
ALEXEI Nicolae
AMIHALACHIOAIE Gheorghe
ANDRONATI Nicolae
ANDRONIC Nicolae
ANGHELI Fiodor
ARGATU Sergiu
ARSENI Alexandru
ATAMANENCO Iurie
BADAN Ananie (post-mortem)
BADRAJAN Simion
BALAN Elena
BASOC Vasile
BATCU Ion
BEJAN Mihail
BEJENUȚĂ Pavel
BELEUȚĂ Marin
BELICIUC Gheorghe (post-mortem)
BIVOL Iovu
BOBESCU Feodor (post-mortem)
BODIU Zosim
BODORIN Petru (post-mortem)
BOGDAN Constantin
BONDARENCO Vladimir
BORDEIANU Grigore
BOTICĂ Călin (post-mortem)
BRAȘOVEANU Dumitru
BRAȘOVEANU Petru
BRATU Ilie
BRATUNOV Grigore
BUGA Ion
BURUIAN Alexandru
BUTNARU Ion (post-mortem)
CABAC Andrei (post-mortem)
CARANDIUC Boris
CARAUȘ Petru
CATEREV Petru (post-mortem)
CEREȘ Dumitru
CHECHIU Afanasie (post-mortem)
CHIMIRCIUC Petru (post-mortem)
CHIOR Ivan
CHIRCĂ Sergiu
CHIRIAC Anatolie
CHIRIAC Ion
CHISNER Anatolie
CIBOTARU Valeriu
CIOBANU Gheorghe
CIORAP Vitalie
CÎRLAN Gheorghe
COJOCARI Vasile
COJOCARU Ion (post-mortem)

COLUN Valentin
COSTOV Vasile
COȘANU Ilie (post-mortem)
COȘCEEV Serghei
COTOROBAI Mihai
CRETU Dumitru (post-mortem)
CRISCO Jorj
CRILOV Valentin
CROITORU Dumitru
CUBASOV Andrei
CULEA Constantin
CUNEV Valentin
CURTEV Stepan
CUȘMĂUNSA Grigore (post-mortem)
DIACONU Andrei
DICUSAR Lidia
DIMITRIU Mihai
DOBREA Vladimir
DOLGANIUC Valentin
DOMENTI Nicolae
DOMENTI Vasile
DRUȚĂ Mihail
DUBĂLARI Pavel
EFROS Gheorghe
EGOROV Valerii
EREMIA Ion
EVTODIEV Tudor (post-mortem)
FANDOFAN Sergiu (post-mortem)
FRANGU Gavril (post-mortem)
GHERMAN Valerian
GONCIARENCO Mihail
GRAF Vasile
GRICIUC Petru
GRIGORAȘ Ion
GROSSU Dumitru
GROSU Gheorghe
GROSU Nicolae
GUDIMA Vasile (post-mortem)
GUDUMAC Vladimir
GUIDEA Ilarion
GURANDA Simion (post-mortem)
GURGHIS Simion (post-mortem)
GUSAC Gheorghe
GUSAC Pavel (post-mortem)
GUSLICOV Mihail
GUȚU Ion
HOLBAN Dumitru
IUZVENCO Vladimir
IVANOV Anatol
IVANOV Anatoli (post-mortem)
JARDAN Valeriu
JELIHOVSCHI Grigore
LAPACI Ion
LAȘCIONOVA Liudmila
LAZĂRI Mihai
LEBEDEV Valerii (post-mortem)
LEFTER Tudor
LIȘETCHI Anatoli (post-mortem)
LITVINENCO Veaceslav
LÎIUROV Vladlen
LUCA Ivan
LUPĂCESCU Pavel
LUPĂȘCU Petru
MACRINICI Tudor

MADAN Ion
MAIMESCU Ștefan
MALACHI Nicolae
MANEA Sergiu (post-mortem)
MARINOV Fiodor
MARTÎNIUC Spiridon
MAXUTA Iuri (post-mortem)
MAZÎLU Gheorghe (post-mortem)
MĂRGINEANU Ion
MEREUȚA Ion
MISAIL Nicolae
MÎSLÎȚCHI Svetlana
MOCANU Ilie (post-mortem)
MOGÎLDEA Teodor
MORARU Andrei
MORARU Nicolae
MOTPAN Dumitru
MUNTEAN Andrei (post-mortem)
MUNTEANU Ion
MUNTEANU Petru
NASTASE Vasile
NEAGU Ion
NEGURĂ Ion
NESTOR Vasile
NICOLAENCO Valentin (post-mortem)
NIREAN Tudor
NOROC Dmitrii
NOVAC Ion
OGLINDA Valentin
OHOTNICOV Alexandr
OJOGA Olga
OLARU Teodor
PALARIA Boris (post-mortem)
PALARIA Dumitru
PALII Ion
PARA Vasile
PASANIUC Vasile (post-mortem)
PASCARU Vladimir
PAVLIC Victor
PĂDUREȚ Ion (post-mortem)
PĂLÂNCICĂ Ion
PÎRVAN Pintilie
PLASICIUC Mihail (post-mortem)
PLATON Sava
PLUGARU Anatol
POCOTILOVA Larisa
POIAN Petru
POIATĂ Mihail
POIATĂ Petru (post-mortem)
POPA Ion
POPA Serghei
POPOV Ivan
POPUȘOI Eugen (post-mortem)
POSTOVAN Dumitru Gh.
POSTOVAN Dumitru H.
PRISĂCARU Ion (post-mortem)

PROCA Nicolae
PRUTEANU Vasile
PUNTEA Dumitru (post-mortem)
RAIU Alexandra
RĂDUCAN Gheorghe (post-mortem)
ROBU Nicolae
RUSANOV Anatolie
RUSSU Ion
RUSU Mircea
SAHANOVȘCHI Constantin
SAJIN Vasili
SAULEA Aurel
SCUTARU Gheorghe (post-mortem)
SCUTARU Mihail
SECRIERU Elisei
SERGHEI Titu
SIMAC Anatolie
SPÎNU Anton (post-mortem)
STADINCIUC Nicolai
STRĂJESCU Mihai (post-mortem)
ȘABARCIN Mihai
ȘARAGOV Anatolie
ȘEVČENCO Vasile
ȘOIMARU Vasile
TACU Ion
TAUȘANJII Constantin
TÂNASE Ion
TĂRÎȚĂ Petru (post-mortem)
TERENTE Anton
TIMOȘENCO Iurie (post-mortem)
TOCAN Victor
TODOROI Dumitru
TODOS Nicolae
TRESTIANU Gheorghe
TROMBIȚCHI Ilia
ȚOPA Tudor
ȚURCAN Anatolie
ȚURCAN Constantin
ȚURCAN Ion
ȚURCANU Anatolie
ȚURCANU Andrei
ȚURCANU Ion
UNGUREANU Ion
URSACHI Vasili
URSU Vasile
USTROI Vitalie
VARTIC Vasile
VASILACHE Ignat
VATAMANU Vasile (post-mortem)
VODĂ Vasile (post-mortem)
VOLOȘIN Mihail
ZELENSCHI Anatoli (post-mortem)
ZGARDAN Vasile
ZINOVIEV Iurie
ZLATOV Fiodor
ZNAGOVAN Vitalie (post-mortem).

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA**Nicolae TIMOFTI****Nr. 450-VII. Chișinău, 28 decembrie 2012.**

Acte ale Curții Constituționale a Republicii Moldova

1

H O T Ă R Î R E

**pentru controlul constituționalității unor prevederi
din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV
din 10 februarie 2000
(Sesizarea nr.20a/2012)**

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională, statuid în componența:
Dna Valeria STERBEȚ, *președinte*,
DI Dumitru PULBERE, *judecător-raportor*,
DI Victor PUȘCĂȘ,
DI Petru RAILEAN,
Dna Elena SAFALERU, *judecătorești*,
cu participarea dnei Tatiana Berladean, *grefier*,
Avînd în vedere sesizarea depusă la 13 iulie 2012,
înregistrată la aceeași dată,
Examinînd sesizarea menționată în ședință plenară
publică,

Avînd în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberînd în ședință plenară închisă,
Pronunță următoarea hotărîre:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 13 iulie 2012, în temeiul articolelor 135 alin.(1) lit.a) din Constituție, 25 lit.g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin.(1) lit.g) din Codul juridiciei constituționale, de deputatul în Parlament dl Serghei Sirbu, pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr.793-XIV din 10 februarie 2000 privind contenciosul administrativ.

2. Autorul sesizării consideră că sintagmele „*în cazurile expres prevăzute de lege*” din articolul 16 alin. (2), „*30 de zile*” din articolul 17 alin.(1) și „*în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă*” din articolul 17 alin.(1) lit.c) din Legea contenciosului administrativ referitoare la procedura obligatorie prealabilă depunerii cererii de chemare în judecată contravin prevederilor articolelor 1, 6, 20, 53, 54, 66, 114, 115, 116 din Constituția Republicii Moldova.

3. De asemenea, autorul sesizării contestă constituționalitatea articolului 21 alin.(3) din Legea contenciosului administrativ, care prevede imposibilitatea *suspendării executării deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a hotărîrilor Curții de Conturi pînă la soluționarea definitivă a cauzei, considerîndu-l contrar articolelor 6, 20, 26, 66 și 114 din Constituție.*

4. Prin decizia Curții Constituționale din 10 septembrie 2012 sesizarea a fost declarată admisibilă, fără a prejudicia fondul cauzei.

5. În procesul examinării sesizării Curtea Constituțională a solicitat opinia Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Ministerului Justiției, Consiliului Superior al Magistraturii, Curții Supreme de Justiție, Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a Curții de Conturi.

6. La ședința plenară publică a Curții autorul sesizării a participat personal. Parlamentul a fost reprezentat de dl Sergiu Chirică, consultant principal în cadrul Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului. Guvernul a fost reprezentat de dl Vladimir Grosu, viceministru al justiției.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

7. Prevederile relevante ale Constituției (M.O., 1994, nr.1, art.1) sînt următoarele:

Articolul 6

Separația și colaborarea puterilor

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.”

Articolul 20

Accesul liber la justiție

“(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă

din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

“(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...]”

Articolul 53

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

“(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

[...]”

Articolul 54

Restriângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

“(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restriângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Articolul 114

Înfăptuirea justiției

„Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.”

Articolul 116

Statutul judecătorilor

“(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

[...]”

8. Prevederile relevante ale Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (M.O., 2000, nr. 57-58, art. 375) sînt:

Articolul 1

Scopul contenciosului administrativ

“(1) Contenciosul administrativ ca instituție juridică are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

(2) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.”

Articolul 14
Cererea prealabilă

“(1) Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

(2) În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi adresată, la alegerea petiționarului, fie organului emitent, fie organului ierarhic superior, dacă legislația nu prevede altfel.

[...]”

Articolul 15
Procedura de examinare a cererii prealabile

“(1) Cererea prealabilă se examinează de către organul emitent sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmînd a fi comunicată de îndată petiționarului, dacă legislația nu prevede altfel.

(2) Organul emitent este în drept:

a) să respingă cererea prealabilă;

b) să admită cererea prealabilă și, după caz, să revoce sau să modifice actul administrativ.

(3) Organul ierarhic superior este în drept:

a) să respingă cererea prealabilă;

b) să admită cererea prealabilă și să anuleze actul administrativ în tot sau în parte, să oblige organul ierarhic inferior să repună în drepturi persoana respectivă ori, după caz, să revoce actul administrativ emis cu acordul său.”

Articolul 16
Depunerea cererii de chemare în instanța de contencios administrativ

“(1) Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

(2) Acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege și în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin nesoluționarea în termen legal ori prin respingerea cererii prealabile privind recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate.

[...]”

Articolul 17
Termenele de adresare în instanța de contencios administrativ

“(1) Cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la:

a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri;

c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

(2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat și avocatul parlamentar sesizează instanța de contencios administrativ în termenele prevăzute de legile organice cu privire la activitatea acestora.

(3) Actele administrative cu caracter normativ considerate ilegale pot fi atacate oricînd.

(4) Termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) este termen de prescripție.

(5) Persoana care, din motive temeinic justificate, a omis termenul de prescripție poate fi repusă în termen în condițiile Codului de procedură civilă.”

Articolul 21
Suspendarea executării actului administrativ contestat

“(1) Suspendarea executării actului administrativ contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de contencios administrativ concomitent cu înaintarea acțiunii.

(2) În cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu.

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (1) și (2), pînă la soluționarea definitivă a cauzei nu poate fi suspendată executarea deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a hotărîrilor Curții de Conturi.”

9. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003 (M.O., 2003, nr. 111-115, art. 451) sînt următoarele:

Articolul 5
Accesul liber la justiție

“(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

(2) Nici unei persoane nu i se poate refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

(3) Renunțarea uneia dintre părți de a se adresa în judecată prin încheierea în prealabil a unei convenții nu are efect juridic, cu excepția cazurilor de încheiere a unei convenții de strămutare, în condițiile legii, a litigiului la judecata arbitrală.”

Articolul 19
Înfăptuirea justiției numai în instanța judecătorească

“(1) În pricinile civile, justiția se înfăptuiește potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege. Constituirea de instanțe extraordinare este interzisă.

(2) Hotărîrea judecătorească emisă în pricină civilă poate fi controlată și reexaminată numai de instanța judecătorească competentă, în ordinea stabilită de prezentul cod și de alte legi.”

Articolul 20
Independența judecătorilor și supunerea lor numai legii

“(1) Puterea judecătorească este separată de puterea legislativă și de cea executivă și se exercită în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezentul cod și cu alte legi.

(2) La înfăptuirea justiției în pricini civile, judecătorii sînt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

(3) Garanțiile independenței judecătorilor sînt consacrate în Constituția Republicii Moldova și în alte legi.”

Articolul 277
Acțiunile în contenciosul administrativ

„Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termen legal a unei cereri se poate adresa instanței judecătorești competente pentru anularea actului, repunerea în drept și repararea prejudiciului.”

Articolul 278
Examinarea acțiunilor

„Acțiunile în contenciosul administrativ se examinează de instanțele judecătorești respective conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația contenciosului administrativ.”

10. Prevederile relevante ale Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr. 1298-XIII

din 24 iulie 1997) sînt următoarele:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci cînd interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci cînd, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.”

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.”

11. Prevederile relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului sînt următoarele:

Articolul 10

„Orice persoană are dreptul, în deplină egalitate, să fie ascultată în mod echitabil și public de un tribunal independent și imparțial, care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva ei.”

12. Prevederile relevante ale Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice:

Articolul 14

„1. Toți oamenii sînt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și public de către un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege, care să decidă fie asupra temeiniciei oricărei învinuiri penale îndreptate împotriva ei, fie asupra contestațiilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Ședința de judecată poate fi declarată secretă în totalitate sau pentru o parte a desfășurării ei, fie în interesul bunelor moravuri, al ordinii publice sau al securității naționale într-o societate democratică, fie dacă interesele vieții particulare ale părților în cauză o cer, fie în măsura în care tribunalul ar socoti acest lucru ca absolut necesar, cînd datorită circumstanțelor speciale ale cauzei, publicitatea ar dăuna intereselor justiției; cu toate acestea, pronunțarea oricărei hotărîri în materie penală sau civilă va fi publică, afară de cazurile cînd interesul minorilor cere să se procedeze altfel sau cînd procesul se referă la diferende matrimoniale ori la tutela copiilor.

[...]”.

ÎN DREPT

13. Articolul 20 din Constituție asigură principiul accesului liber la justiție, principiu care este materializat și transpus în normele procesuale care guvernează aplicabilitatea acestuia.

14. Totodată, Constituția Republicii Moldova prevede, printre drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, și dreptul persoanei vătămate într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei (art.53 alin. (1)).

15. Astfel, potrivit articolului 277 din Codul de procedură civilă, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termen legal a unei cereri se poate adresa instanței judecătorești competente pentru anularea actului, repunerea în drept și repararea prejudiciului.”

16. Acțiunile în contenciosul administrativ se examinează de instanțele judecătorești respective conform normelor generale ale Codului de procedură civilă, cu excepțiile și completările stabilite de legislația contenciosului administrativ.

17. În cadrul ședinței plenare publice a Curții, autorul a limitat obiectul sesizării, retrăgîndu-și obiecțiile în partea referitoare la controlul constituționalității normelor din Legea contenciosului administrativ care vizează obligativitatea respectării procedurii prealabile.

18. Autorul sesizării a menționat că în această situație urmează a fi aplicată *mutatis mutandis* Hotărîrea nr.14 din 15 noiembrie 2012 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225-XV din 30 mai 2003, prin care Curtea a menționat:

„69. [...] necesitatea asigurării accesului efectiv la justiție nu poate fi considerată însă ca reprezentînd un obstacol pentru instituirea, prin lege, a unor condiții de admisibilitate pentru cei care doresc să supună cauza lor judecării instanțelor judecătorești.

70. [...] potrivit dispozițiilor art.115 alin.(4) din Constituție, organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și *procedura de judecată* sînt stabilite prin lege organică. [...] stabilirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești constituie o prerogativă exclusivă a legiuitorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Sub acest aspect, principiul liberului acces la justiție presupune posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a-l utiliza, în formele și în modalitățile prevăzute de lege.

[...]

79. [...] condiționarea sesizării instanței de parcurgerea procedurii de conciliere cu partea adversă nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului liber la justiție, în accepțiunea interzisă de prevederile constituționale de referință, atît timp cît partea interesată poate înainta în instanța judecătorească cererea de chemare în judecată.

80. [...] Curtea Europeană a specificat că imperatiile de eficacitate și flexibilitate pot justifica intervenția prealabilă a unor organe administrative sau profesionale [...].”

19. Demersul înaintat de autorul sesizării a fost susținut de reprezentanții permanenți ai Parlamentului și Guvernului la Curtea Constituțională.

20. Astfel, reiesind din prevederile articolelor 31 alin. (3), 41 alin.(1), 60 lit. a) și e) din Codul jurisdicției constituționale, potrivit cărora subiectul este în drept să modifice temeiul sau obiectul sesizării, să renunțe la sesizare parțial sau total, să-și retragă sesizarea la orice etapă de examinare a cauzei, și avînd în vedere că există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale în problema respectivă, Curtea Constituțională sistează procesul pentru controlul constituționalității sintagmelor *”în cazurile expres prevăzute de lege”* din articolul 16 alin. (2), *”30 de zile”* din articolul 17 alin.(1) și *”în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă”* din articolul 17 alin.(1) lit.c) din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000.

21. Avînd în vedere cele expuse, Curtea va supune controlului constituționalității doar articolul 21 alin.(3) din Legea contenciosului administrativ, potrivit căruia *”prin derogare de la prevederile alin.(1) și (2), pînă la soluționarea definitivă a cauzei nu poate fi suspendată executarea deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a hotărîrilor Curții de Conturi”*.

22. Curtea observă că, prin Legea nr.130-XVI din 7 iunie 2007, articolul 21 a fost completat cu alineatul (3) în partea în care vizează actele Comisiei Naționale a Pieței Financiare, iar prin Legea nr.147 din 2 iulie 2010, s-a adăugat prevederea referitoare la hotărîrile Curții de Conturi.

23. În opinia autorului sesizării, legiuitorul și-a asumat abuziv atribuțiile instanțelor de judecată, încălcînd principiul separației puterilor în stat, consfințit de articolul 6 din Constituție. De asemenea, a încălcat articolele 20, 54, 114 din Constituție.

24. Curtea reține că prerogativa cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) din Constituție presupune stabi-

lirea sensului autentic și deplin al normelor constituționale raportate la prevederile contestate.

25. Pentru a elucida corespunderea prevederilor contestate cu dispozițiile constituționale, Curtea va opera, în special, cu articolele 6, 20, 54 și 114 din Constituție.

PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 20 COMBINAT CU ARTICOLELE 6, 54 ȘI 114 DIN CONSTITUȚIE

26. În opinia autorului sesizării, prevederile art. 21 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, supuse controlului constituționalității, încalcă articolul 6 din Constituție, potrivit căruia:

“În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției”.

27. De asemenea, cu referire la prevederile contestate, autorul sesizării invocă încălcarea art. 20 din Constituție, care prevede:

“(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

28. Autorul sesizării consideră că prevederile contestate aduc atingere articolului 54 din Constituție, potrivit căruia:

“(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

29. La fel, potrivit autorului sesizării, prevederile supuse controlului constituționalității încalcă, de asemenea, articolul 114 din Constituție:

„Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.”

A. Argumentele autorului sesizării

30. Autorul sesizării consideră că prin includerea alin. (3) în art. 21 din Legea contenciosului administrativ legiuitorul și-a asumat abuziv atribuțiile instanțelor de judecată. Prin interdicția de a suspenda pe cale judecătorească un act administrativ, Parlamentul și-a depășit atribuțiile prevăzute la art. 66 din Constituție, a încălcat principiul separației puterilor în stat, consfîțit în art. 6, a îngreunat dreptul de acces liber la justiție (art.20), dreptul la apărare (art.26), a comis o ingerință în activitatea instanțelor de judecată. Or, potrivit art.114 din Constituție, justiția se înfăptuiește numai de către instanțele judecătorești.

31. Autorul sesizării a menționat că un drept general, care garantează persoanelor accesul liber la justiție, este dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile legitime ale persoanelor.

32. Autorul sesizării consideră că pot fi atestate situații de imposibilitate a executării unei hotărîri judecătorești definitive drept urmare a survenirii unor pagube iminente pentru reclamant.

B. Argumentele autorităților

33. În cadrul ședinței publice a Curții, atît reprezentantul Parlamentului, cît și reprezentantul Guvernului au făcut referire la Hotărîrea Curții nr.24 din 15 noiembrie 2011, afirmînd că prin această hotărîre Curtea s-a pronunțat asupra unei probleme similare privind imposibilitatea

suspendării de către instanța de judecată a actelor Băncii Naționale a Moldovei.

34. Reprezentantul Parlamentului a menționat că actele Comisiei Naționale a Pieței Financiare, similar actelor emise de Banca Națională, odată puse în executare, devin irevocabile, iar persoana poate solicita reparația daunelor cauzate. De asemenea, actele Curții de Conturi nu pot crea și atinge anumite efecte juridice.

35. Suplimentar, reprezentantul Guvernului a menționat în cadrul ședinței că prin aplicarea măsurii de asigurare judecătorească nu se pronunță asupra fondului cauzei. El a afirmat că, prin prisma art.6, Curtea Europeană a menționat că măsurile intermediare intervin cu titlu de excepție.

36. Concomitent, potrivit opiniei scrise a Guvernului, suspendarea actului administrativ contestat constituie o măsură de protecție provizorie și nu contravine *Recomandării Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr.8 (89)8 din 13 septembrie 1989 privind protecția judiciară provizorie în cauzele administrative*, precum și art.6 alin.1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

37. În opinia prezentată, Comisia Națională a Pieței Financiare menționează că, potrivit prevederilor legale și în calitate de regulator al pieței, ea este abilitată să emită decizii sub formă de hotărîri și ordonanțe. Majoritatea deciziilor nu sînt translativ, ci constitutive de drepturi, iar unele dintre acestea reprezintă măsuri de intervenție operativă pentru contracararea unor acțiuni ilicite specifice pentru piața financiară (tranzacții manipulatorii cu valori mobiliare sau fictive), blocarea înscririlor în Registrul deținătorilor de valori mobiliare pentru prevenirea înstrăinării acestora unor persoane terțe, care pot să invoce calitatea de cumpărători de bună-credință. Astfel, aplicarea restricțiilor este proporțională cu scopul urmărit de Comisie prin asigurarea respectării legislației.

38. Curtea de Conturi menționează că hotărîrile sale asupra rapoartelor de audit sunt oficiale și executorii pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice. Prin suspendarea executării acestora Curtea ar fi privată de dreptul de a aduce la cunoștință organelor competente modul de utilizare a banilor publici și de a solicita entităților auditate lichidarea neregulilor constatate și îmbunătățirea managementului finanțelor publice.

C. Aprecierii Curții

39. Curtea reține că, potrivit prevederilor articolului 1 alin.(3) din Constituție, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

40. De asemenea, articolul 6 din Legea Supremă stabilește că în Republica Moldova *puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției*.

41. Prin Hotărîrea nr.6 din 6 februarie 2001 Curtea a menționat: „[...] Principiul fundamental aflat la baza organizării și funcționării aparatului de stat este separația puterilor legislative, executive și judecătorești. Fiecare dintre aceste autorități este investită cu anumite prerogative, potrivit prevederilor Constituției, nici una dintre ele neavînd posibilitatea de a uzurpa atribuțiile celeilalte sau de a le transmite exercitarea acestora [...]”.

42. Astfel, Curtea menționează că divizarea funcțiilor în stat, sau, altfel spus, a puterii în legislativă, executivă și judecătorească, implică o colaborare și un control reciproc.

43. Concomitent, Curtea notează că funcționarea oricărei societăți democratice presupune în permanență ca premisă esențială în realizarea statului de drept necesitatea creării unui sistem instituționalizat de control capabil să „cenzureze” activitatea autorităților publice la orice nivel, astfel încît puterea deținută să nu devină o prerogativă la discreția celor ce o exercită.

44. Contenciosul administrativ, în calitate de insti-

tutie juridică, are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere din partea autorităților publice, apărarea drepturilor persoanelor în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, precum și asigurarea ordinii de drept.

45. Art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ stipulează că orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

46. Curtea observă că prevederile cuprinse în art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ derivă din dispoziția art. 53 alin. (1) din Constituție, potrivit căreia: "Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei."

47. Curtea reține că acțiunea în contencios administrativ se examinează de instanțele judecătorești potrivit normelor Codului de procedură civilă, cu excepțiile stabilite în legea specială, care reglementează această instituție.

48. Întrucât, potrivit art. 114 din Constituție, justiția se desfășurează în numele legii numai de instanțele judecătorești, acestea urmează să dispună de plenitudinea prerogativelor procesuale pentru soluționarea justă a cauzei, **fără a exista limitări nejustificate în acțiunile ce urmează a fi întreprinse, astfel încât la realizarea scopului final hotărîrea judecătorească să nu devină una iluzorie.**

49. Concomitent, Curtea menționează că în orice societate democratică protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului, iar posibilitatea persoanei de a utiliza în instanța de judecată toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa constituie un remediu efectiv pentru asigurarea principiului unui proces echitabil, principiu care se desprinde din cuprinsul art. 20 alin. (1) din Constituție, conform căruia orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

50. În corelație cu prevederile expuse *supra* și în vederea asigurării unui proces echitabil, art. 21 din Legea contenciosului administrativ **acordă persoanei, concomitent cu înaintarea acțiunii, posibilitatea de a solicita instanței de contencios administrativ suspendarea executării actului administrativ contestat.**

51. La fel, Curtea reține că, potrivit art. 21 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ, în cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu.

52. Subsecvent, Curtea observă că, potrivit art. 21 alin. (3), contrar normelor invocate, "[...] pînă la soluționarea definitivă a cauzei nu poate fi suspendată executarea deciziilor **Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a hotărîrilor Curții de Conturi**".

53. Curtea ține să precizeze că suspendarea actului administrativ constituie o formă a asigurării acțiunii, instituție procesuală care prevede un șir de măsuri ce garantează posibilitatea realizării pretențiilor în cazul satisfacerii acțiunii, contribuie real la executarea ulterioară a hotărîrii judecătorești adoptate și constituie un mijloc eficient de protecție a drepturilor subiective ale participanților la proces.

54. Curtea menționează că, potrivit normelor de procedură civilă, asigurarea acțiunii este un act procesual pe care instanța îl dispune la solicitarea participanților la proces.

55. Curtea reține că garanția acordată reclamantului prin art. 21 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ are drept scop evitarea consecințelor ireparabile în cazul producerii efectelor actului administrativ atacat.

56. Concomitent, **pentru a evita abuzurile nejusti-**

ificate din partea reclamantului, judecătorului i se oferă posibilitatea de a aprecia întinderea și caracterul real, ireversibil al prejudiciului, a cărui producere iminentă este invocată de reclamant.

57. În această ordine de idei, Curtea observă că, potrivit art. 177 alin. (1) din Codul de procedură civilă, **în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.** Astfel, legiuitorul a pus în sarcina solicitantului prezentarea unor probe pertinente, care ar justifica necesitatea asigurării acțiunii.

58. În context, Curtea menționează că măsurile provizorii aplicate în fiecare caz separat de către instanța de judecată țin de substanța obiectului acțiunii. Instanța urmează să dispună măsura provizorie, care menține starea de fapt pe durata examinării cauzei, **în circumstanțe, în care în mod plauzibil există riscul unei pagube ireparabile.**

59. Curtea reține că dreptul de a solicita instanței de judecată suspendarea actului administrativ constituie o veritabilă garanție împotriva abuzurilor autorității administrative, ale cărei acte de autoritate au caracter executiv.

60. Subsecvent, în cauza examinată, Curtea invocă *Recomandarea CE nr. (89)8 din 13 septembrie 1989 privind protecția provizorie acordată de instanță pe probleme administrative*, potrivit căreia:

"Atunci cînd o instanță este sesizată cu o contestație referitoare la un act administrativ, iar instanța nu a pronunțat încă o decizie, solicitantul poate cere aceleiași instanțe sau unei alte instanțe competente să ia măsuri de protecție provizorie împotriva actului administrativ. [...]"

În decizia privind acordarea protecției provizorii solicitantului, instanța trebuie să ia în considerare toți factorii relevanți. Măsuri de protecție provizorii pot fi acordate, în special, în cazul în care executarea actului administrativ este susceptibilă de a provoca daune severe, care ar putea fi remediate cu dificultate și dacă există un caz *prima-facie* împotriva valabilității actului."

61. La fel, potrivit respectivei Recomandări:

"Măsurile de protecție provizorie dispuse de către instanța competentă pot lua forma de suspendare a executării actului administrativ, în întregime sau parțial, prin care se dispune în totalitate sau parțial restabilirea situației care a existat la momentul adoptării actului administrativ sau la orice modificare ulterioară, și de impunere asupra administrației a oricărei obligații corespunzătoare, în conformitate cu competențele Curții.

Măsurile de protecție provizorie se acordă pentru perioada stabilită de instanță. Ele pot fi supuse anumitor condiții și pot fi revizuite.

Măsurile de protecție provizorie nu pot aduce în nici un fel atingere deciziei care urmează să fie luată de instanța sesizată cu privire la contestarea actului administrativ."

62. De asemenea, în contextul problemei examinate, Curtea consideră judicios de a face o paralelă și cu art. 39 din Regulamentul Curții Europene, potrivit căruia:

„1. Camera, sau, dacă este cazul, Președintele ei, poate, fie la cererea uneia din părți sau a oricărei persoane interesate, fie din oficiu, **să indice părților orice măsură provizorie pe care ei o consideră că trebuie să fie adoptată în interesul părților sau al bunei desfășurări a procedurii.**

2. Comitetul de Miniștri va fi informat despre această măsură.

3. Camera poate invita părțile să-i prezinte informații despre orice problemă privitoare la aplicarea măsurilor provizorii pe care ea le-a indicat."

63. Curtea menționează că judecătorii trebuie să dispună de împuterniciri și pîrghii suficiente pentru a înfăptui actul de justiție. În acest sens, potrivit Hotărîrii nr. 12 din 20 februarie 2001 pentru controlul constituționalității art. 7 alin. (4) lit. e) și i) din Legea restructurării întreprinderilor agricole în procesul de privatizare nr. 392-XIV din 13 mai 1999 în redacția Legii nr. 953-XIV din 27 aprilie 2000, Curtea a statuat: „[...] Justiția se desfășurează în numele legii numai de instanțele judecătorești, unde judecătorii judecă cauzele

în condiții care exclud presiunea asupra lor. Nici puterea legislativă, nici Președintele țării, nici Guvernul nu sunt în drept să intervină în activitatea autorității judecătorești [...].”

64. Concomitent, potrivit art.20 din Codul de procedură civilă: “Puterea judecătorească este separată de puterea legislativă și de cea executivă și se exercită în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezentul cod și cu alte legi.”

65. Separarea puterilor presupune că fiecare autoritate are un domeniu special și separat, decupat în putere publică, înzestrată cu arme defensive în raport cu celelalte puteri.

66. Curtea reține că, prin norma derogatorie cuprinsă la art.21 alin.(3) din Legea contenciosului administrativ, Parlamentul a introdus un tratament diferențiat în raport cu actele emise de Comisia Națională a Pieței Financiare și Curtea de Conturi și actele emise de celelalte autorități publice.

67. Totodată, Curtea menționează că, în cadrul ședinței, reprezentanții Parlamentului și Guvernului nu au adus argumente care ar justifica necesitatea includerii în lege a noimei derogatorii referitoare la actele emise de către Curtea de Conturi și Comisia Națională a Pieței Financiare.

68. În această ordine de idei, Curtea reține că norma contestată, prin care se interzice suspendarea actelor autorităților menționate *supra*, este disproporționată în raport cu dreptul justițiabilului de a solicita suspendarea actului și cu dreptul instanței de a dispune măsura asigurătorie și nu poate fi justificată prin prisma prevederilor art. 54 alin. (2) din Constituție:

“(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidentiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.”

69. La fel, Curtea nu poate reține argumentele reprezentanților Parlamentului și Guvernului, care, făcînd analogie cu Hotărîrea nr. 24 din 15 noiembrie 2011 “Privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 38 alin. (3), (6), (7) și 38¹² alin.(2) din Legea nr.550-XIII din 21 iulie 1995 a instituțiilor financiare, cu modificările și completările ulterioare”, pretînd că norma supusă controlului este constituțională.

70. În respectiva hotărîre Curtea a reținut că:

„94.[...] lichidarea unei bănci, care se află în una din situațiile prevăzute la art. 38 alin.(3) din Legea instituțiilor financiare, are ca scop de a despăgubi prompt și sigur creditorii săi, precum și de a evita eventualele repercusiuni ale incapacității sale de plată asupra întregului sistem bancar al țării.

95. În situația dată, legea stabilește expres că, dacă se constată că Banca Națională a dispus ilegal lichidarea băncii, acest proces a devenit deja ireversibil. În schimb, Banca Națională va fi pusă în situația să repare prejudiciul material integral, ceea ce înseamnă că în afară de sumele bănești propriu-zise este posibilă încasarea și a beneficiului ratat pentru toată perioada cît ar fi existat această bancă.

96. În această ordine de idei, Curtea reține că prevederile alineatului (7) al articolului 38 din Legea instituțiilor financiare **nu sînt disproporționate în raport cu scopurile legitime de protecție a drepturilor creditorilor și garantarea administrării corespunzătoare a băncii supuse lichidării.”**

71. Astfel, spre deosebire de sistemul bancar, Curtea nu consideră că, în speța examinată, efectele actelor Curții de

Conturi și Comisiei Naționale a Pieței Financiare din moment ce sunt emise generează un proces ireversibil. Mai mult, în contextul celor expuse *supra*, **suspendarea executării acestora nu constituie o regulă aplicată de instanța de judecată, ci intervine ca o măsură de excepție**, în urma examinării individuale a fiecărei cauze deduse instanței spre soluționare.

72. La fel, potrivit Hotărîrii nr.24 din 15 noiembrie 2011, rațiunea excepțiilor instituite în Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 se justifică prin următoarele argumente:

“52. [...] în anumite domenii sensibile sau care au o importanță majoră pentru societate, cum ar fi **stabilitatea sistemului bancar**, statul se bucură de o marjă mai largă de apreciere. Această marjă de apreciere presupune dreptul statului de a stabili reglementari distincte față de alte domenii similare de reglementare.

53. [...] băncile influențează major activitatea beneficiarilor de servicii financiare, precum și sănătatea economiei naționale, fapt care a determinat plasarea băncilor pe o poziție distinctă, caracterizată printr-un **statut legal special**, aplicabil întregii lor existențe.

[...]

58. Faptul că băncile operează cu resurse bănești care aparțin multor persoane, atât fizice, cît și juridice, face ca **viabilitatea și credibilitatea acestora să fie factori de un interes public major** și impune exigențe sporite privind reglementarea și supravegherea activităților bancare.

[...]

73. În context, Curtea reține că, spre deosebire de prevederile legale examinate în această cauză, constatările făcute în Hotărîrea nr.24 din 15 noiembrie 2011 urmăresc scopul de a proteja interesele deponenților, de a evita retragerea depozitelor, de a asigura păstrarea secretului depozitelor, precum și de a diminua impactul negativ asupra întregului sistem financiar.

74. Reiesind din cele relatate *supra*, Curtea atestă că norma derogatorie supusă controlului constituționalității reprezintă o restrîngere a independenței activității instanțelor judecătorești, fapt ce atrage încălcarea art.6 din Legea Supremă.

75. De asemenea, Curtea reține că limitarea prin art.21 alin.(3) din lege a prerogativei acordate reclamantului de a putea solicita instanței suspendarea actului administrativ, ca măsură asigurătorie pînă la pronunțarea hotărîrii, face imposibilă apărarea persoanei împotriva încălcării drepturilor și libertăților ei constituționale și nu creează garanții suplimentare de asigurare a legalității, fapt ce contravine garanțiilor stipulate în art. 20 alin.(1) din Constituție.

Pentru aceste motive și în temeiul art.140 din Constituție, art.26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.6, 60 lit. a) și lit. e), 61, 62 lit. a) și art.68 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

hotărăște:

1. **Se sistează procesul pentru controlul constituționalității** sintagmei “*în cazurile expres prevăzute de lege*” din articolul 16 alin.(2), sintagmei “*30 de zile*” din articolul 17 alin. (1) și sintagmei “*în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă*” din articolul 17 alin. (1) lit.c) din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000, cu modificările și completările ulterioare.

2. **Se declară neconstituționale prevederile** articolului 21 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000, cu modificările și completările ulterioare.

3. Prezenta hotărîre este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE ȘEDINȚEI

Chișinău,
11 decembrie 2012, HCC nr.18
Dosarul nr.20a/2012

Valeria ȘTERBET

Acte ale Curții de Conturi a Republicii Moldova**1 HOTĂRÎRE**
privind Raportul auditului bugetelor unităților
administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public
din raionul Cahul pe anul 2011

Curtea de Conturi, în prezența secretarului Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova dl Ion Butmalai, consultantului principal al Comisiei administrație publică și dezvoltare regională a Parlamentului Republicii Moldova dna Veronica Guțu, șefului Direcției administrarea proprietății publice a Agenției Proprietății Publice dl Mihail Doruc, președintelui raionului Cahul dl Avram Micinschi, șefului Direcției generale finanțe dna Tatiana Zagorschi, șefului Direcției construcții, gospodărie comunală și drumuri dl Eugeniu Ciobanu, șefului Direcției generale învățământ dna Tatiana Hulub, șefului Inspectoratului Fiscal de Stat Cahul dl Gheorghe Lavric, primarului or. Cahul dl Petru Burlacu, primarului s. Crihana Veche dna Rodica Cucereanu, primarului com. Manta dl Ion Neagu, primarului s. Văleni dna Silvia Știrbeț, primarului s. Roșu dl Grigore Furtună, primarului com. Moscovei dl Nicolae Bucicovar, primarului s. Vadul lui Isac dl Ion Iorga, călăuzindu-se de art. 2 alin. (1) și art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 261-XVI din 05.12.2008¹, a examinat Raportul auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Cahul pe anul 2011.

Misiunea de audit s-a realizat în temeiul articolelor 28, 30 alin. (4), 31 din Legea Curții de Conturi nr. 261-XVI din 05.12.2008 și în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2012, având drept scop verificarea: respectării de către autoritățile administrației publice locale din raionul Cahul a prevederilor regulamentare în exercițiul bugetar; corespunderii procedurilor de evaluare, planificare și colectare a impozitelor și taxelor locale, precum și de planificare, executare și raportare a cheltuielilor bugetare cadrului normativ; administrării și integrității patrimoniului public.

Auditul s-a efectuat în conformitate cu Standardele de audit ale Curții de Conturi². Probele de audit au fost obținute prin examinarea rapoartelor privind execuția bugetară, rapoartelor financiare ale entităților auditate, registrelor contabile; verificarea documentelor primare, actelor de recepție a lucrărilor ce țin de valorificarea investițiilor și de reparațiile capitale; analiza indicatorilor și a unor date semnificative; observații directe, precum și prin studierea explicațiilor persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul entităților supuse auditului. Au fost analizate deciziile organelor deliberative și executive ale unităților administrativ-teritoriale (în continuare - UAT).

Examinând rezultatele auditului, audiind rapoartele prezentate și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente în ședința publică, Curtea de Conturi

a constatat:

Sintetizând abaterile și iregularitățile admise de autoritățile administrației publice locale (în continuare - AAPL) din raionul Cahul în procesul bugetar și în gestionarea patrimoniului public în anul 2011, se atestă că AAPL nu au manifestat interesul necesar în vederea asigurării unei discipline financiar-bugetare rigide, întru promovarea legalității și regularității respective în exercițiul bugetar și în administrarea patrimoniului public, precum și pentru realizarea intereselor publice de ordin economico-social. Ca urmare, reieșind din constatările din Raportul de audit, se menționează că:

- În perioada auditată, AAPL (de nivelul I și nivelul II) din raion nu au demonstrat preocuparea aferentă asigurării regimului financiar-bugetar prudential, astfel autoritățile raionului nerealizând măsuri sistemice în materie de evaluare și monitorizare a potențialului economico-financiar și, respectiv, neasigurând fundamentarea la justa valoare a bazei de impozitare, inclusiv prin evaluarea unor indici fiscali și bugetari, care ar garanta sustenabilitatea financiară a bugetelor UAT de nivelul I și nivelul II din raion. Totodată, Direcția generală finanțe (în continuare - DGF) nu și-a exercitat exhaustiv atribuțiile în cadrul procedural de elaborare a bugetelor locale, nedispunând de proceduri și instrumente ce țin de formarea bazei de impozitare, nu a conlucrat eficient, în acest sens, cu AAPL și cu organele fiscale, precum și cu agenții economici care contribuie semnificativ la formarea veniturilor bugetare, ca urmare diminuându-se și responsabilitatea atribuită DGF prin atribuțiile funcțional-instituționale. În consecință, s-au atestat anumite slăbiciuni instituționale, cum ar fi: lipsa sau irelevanța unor obiective de evaluare credibilă a bazei de impozitare formată din activitățile din teritoriu, lipsa cadrului metodologic adecvat și a instrumentelor analitice de evaluare a prognozelor bugetare aferente formării indicatorilor respectivi.

- Se relevă că AAPL nu au fost motivate pentru extinderea și consolidarea bazei de impozitare, fapt ce limitează sursele de formare a finanțelor teritoriilor administrate, acestea fiind compensate din contul majorării mărimii transferurilor pentru susținerea financiară a teritoriului. În procesele de elaborare și de estimare a proiectelor bugetelor UAT pe anul 2011, DGF și unele AAPL au subestimat veniturile bugetare cu circa 5,5 mil. lei.

- Lipsa obiectivelor propuse de către AAPL pentru mobilizarea veniturilor și neaprobarea cadrului metodologic privind evaluările și prognozele bugetare, incapacitatea existentă în procesul de prognoză și planificare bugetară, precum și iresponsabilitatea și lipsa de interes a AAPL privind dezvoltarea capacităților instituționale de extindere a veniturilor proprii au determinat ratarea veniturilor în bugetele locale estimate la suma totală de până la 21,4 mil. lei.

- Managementul cheltuielilor nu corespunde rigorilor și normelor legale, în consecință fiind admise un șir de nereguli și abateri de la cadrul regulator, care afectează eficiența utilizării mijloacelor publice. În context, se menționează necesitatea stringentă de implementare a prevederilor Legii privind controlul financiar public intern³, pentru asigurarea unui monitoring prudent asupra utilizării banilor publici. Astfel:

- ✓ Lipsa unui mecanism bine definit de stabilire a normativelor de cheltuieli în domeniul învățământului pentru UAT și a numărului real de beneficiari ai transferurilor din contul bugetului de stat în acest scop a generat faptul că, în anul 2011, bugetul raional a beneficiat de transferuri din bugetul de stat în sumă totală de 17,5 mil. lei, din care: 10,7 mil. lei au fost repartizate pentru finanțarea școlilor sportive și muzicale, a cabinetului metodic și contabilității centralizate, restul mijloacelor în sumă de 6,8 mil. lei fiind distribuite pentru cheltuieli capitale și alte cheltuieli ale Consiliului raional, în lipsa criteriilor respective, în condiții

¹ Legea Curții de Conturi nr. 261-XVI din 05.12.2008.

² Hotărârea Curții de Conturi nr. 58 din 28.12.2009 „Despre aprobarea Standardelor generale de audit și Standardelor auditului regularității”.

³ Legea nr. 229 din 23.09.2010 „Privind controlul financiar public intern”.

ce nu întrunesc rigorile de transparentă și integritate.

✓ Deși, per ansamblu, în anul 2011, cheltuielile efective ale bugetelor UAT din raion au fost executate fără depășirea nivelului stabilit, unele AAPL de nivelul I au executat cheltuieli efective cu depășirea alocațiilor programate în devizele de cheltuieli în sumă totală de 1,26 mil. lei.

✓ Derogările de la cadrul normativ admise de către unele AAPL la efectuarea cheltuielilor privind retribuirea muncii au condiționat cheltuieli neregulamentare și neeficiente în sumă totală de 2,7 mil. lei.

✓ Se menționează lipsa, la nivel de raion, a unei strategii de dezvoltare, bazată pe mijloace investiționale și capitale, ce ar prevedea modalitatea de selectare a obiectivelor, reieșind din prioritățile raionului, necesitățile de mijloace financiare și posibilele surse de acoperire a cheltuielilor capitale destinate implementării politicilor sectoriale. În aceste condiții, autoritățile publice locale nu au demonstrat consecvență și durabilitate în realizarea politicilor investiționale ale raionului. Managementul neadecvat în valorificarea mijloacelor destinate investițiilor și reparațiilor capitale, precum și nerespectarea legislației în vigoare ce ține de acest domeniu au determinat imobilizarea mijloacelor financiare în sumă totală de 60,5 mil. lei în obiecte nefinalizate, precum și efectuarea cheltuielilor neregulamentare și neeficiente la valorificarea mijloacelor financiare pentru investițiile și reparațiile capitale în sumă de 1,0 mil. lei.

✓ Nerespectarea actelor normative în domeniul achizițiilor publice s-a soldat cu: angajarea de lucrări și servicii cu încheierea ulterioară a contractelor și în lipsa acestora; efectuarea formală a procedurilor de achiziții publice, fără desfășurarea licitațiilor, cu nerespectarea principiilor de transparentă și evitarea procedurilor de achiziții publice (peste 1,8 mil. lei); achiziții în lipsa surselor financiare corespunzătoare (0,1 mil. lei); neasigurarea garanțiilor pentru oferta depusă și de bună execuție (peste 2,3 mil. lei); divizarea achizițiilor în scopul evitării procedurilor legale de achiziții publice etc.

✓ Nu a fost respectat cadrul normativ-metodologic la constituirea fondului de rezervă, precum și la utilizarea mijloacelor acestuia.

• Activitatea iresponsabilă a factorilor de decizie din cadrul AAPL în vederea asigurării regularității și legalității administrării patrimoniului public, managementul defectuos al gestionării acestuia, nerespectarea prevederilor legislației în vigoare, precum și lipsa la AAPL a unui cadru de reglementare a modului de gestionare a patrimoniului public local s-au soldat cu:

✓ neidentificarea și necontabilizarea patrimoniului proprietate publică (clădiri și construcții) în valoare estimată de circa 23,8 mil. lei, precum și a documentației de proiect cu valoarea de 5,3 mil. lei;

✓ neasigurarea înregistrării drepturilor de proprietate asupra bunurilor imobile în valoare de peste 214,8 mil. lei;

✓ denaturări semnificative în rapoartele financiare ale AAPL, prin nereflexarea patrimoniului public în valoare de 158,1 mil. lei, precum și prin neraportarea la APP a situației privind patrimoniul public gestionat în valoare de 2,2 mil. lei;

✓ neînregistrarea în evidența contabilă a AAPL a 9 conducte de gaz cu valoarea de peste 36,0 mil. lei;

✓ neasigurarea delimitării terenurilor proprietate publică și privată, evidenței conforme și controlului asupra modului de utilizare a acestora, ceea ce a dus la folosirea neautorizată a terenurilor proprietate publică, precum și la neincasarea plăților cuvenite pentru compensarea pierderilor în urma schimbării destinației terenurilor în sumă de 0,7 mil. lei etc.

• Managementul contabil necorespunzător, exprimat

prin înregistrări neconforme ale operațiunilor financiare; deținerea de bunuri materiale fără contabilizarea corespunzătoare a valorii acestora; neregulile în decontări au determinat raportarea eronată a situațiilor patrimoniale.

Iregularitățile și devierile existente în toate domeniile supuse verificării, în linii generale, se datorează: preocupării insuficiente și lipsei de interacțiune între autoritățile de resort; lipsei unor proceduri formalizate de control intern în procesul bugetar la etapele de evaluare a bazei relevante și de executare a veniturilor și a cheltuielilor; lipsei unui sistem instituțional de măsurare a eficienței și eficacității cheltuielilor publice în UAT, care are ca rezultat alocarea disciplinară și neeconomicoasă a resurselor financiare; lipsei unor prevederi explicite pentru AAPL privind modalitatea ținerii evidenței conforme a patrimoniului public și raportării veridice a situațiilor patrimoniale, precum și nerespectării/interpretării eronate a unor prevederi din domeniul financiar-contabil; lipsei responsabilității din partea unor factori responsabili la exercitarea atribuțiilor funcționale; managementului contabil defectuos; organizării și efectuării superficiale a inventarierii anuale a patrimoniului; datoriilor debitoare și creditoare.

Curtea de Conturi a constatat că starea de lucruri privind managementul precar de gestiune a fondurilor publice și disciplina financiară subperformantă este și consecința activității necorespunzătoare a organelor desconcentrate, în special, a autorității fiscale și autorității de control financiar din subordinea Ministerului Finanțelor.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 7 alin. (1) lit. a), art. 15 alin. (2) și alin. (4), art. 16 lit. c), art. 34 alin. (3) din Legea Curții de Conturi nr. 261-XVI din 05.12.2008, Curtea de Conturi

hotărăște:

1. Se aprobă Raportul auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Cahul pe anul 2011, anexat la prezenta Hotărâre.

2. Prezența hotărâre și Raportul de audit se remit:

2.1. Consiliului raional Cahul, președintelui raionului, consiliilor locale și primarilor orașelor/satelor/comunelor Cahul, Crihana Veche, Manta, Roșu, Colibași, Văleni, Giurgiulești, Vadul lui Isac, Moscovei și Lujnoie, și se cere:

2.1.1 asigurarea implementării recomandărilor auditului, indicate în Raportul de audit, cu determinarea acțiunilor concrete în vederea înlăturării deficiențelor constatate și stabilirea termenelor și persoanelor responsabile de implementarea recomandărilor;

2.1.2. Aparatul președintelui raionului, în comun cu autoritățile economice, financiare, fiscale și cadastrale, să realizeze acțiuni complexe și coordonate, întru evaluarea potențialului economico-financiar aferent formării bazei de impozitare autentice în aspect teritorial și categorii de impozit/taxă;

2.2. Inspectoratului Fiscal de Stat Cahul, și se cere confruntarea datelor din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat cu datele primăriilor din raion privind baza de impozitare, per ansamblu, inclusiv în aspect teritorial și pe categorii de surse, în vederea asigurării încasării la buget a tuturor veniturilor pasibile;

2.3. Ministerului Finanțelor, pentru informare și luare de atitudine privind: activitatea neadecvată a autorităților financiare și fiscale din raionul Cahul în procesele de evaluare și de monitorizare a bazei de impozitare aferente formării fondurilor publice generale și locale; generarea unor dezechilibre bugetare exagerate, compensate prin transferuri nefundamentate din contul bugetului de stat;

2.4. Ministerului Economiei, pentru informare și luare de atitudine privind: asigurarea raportării corespunzătoare de către autoritățile administrației publice locale a informației privind patrimoniul public gestionat și înregistrării

corespunzătoare a acestuia în Registrul patrimoniului public; necesitatea stabilirii unor reglementări exhaustive privind mecanismul de reevaluare a fondurilor fixe (clădiri și construcții), în vederea conformării acestora la valoarea reală/de piață;

2.5. Cancelariei de Stat și Oficiului teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, și se cere asigurarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale de nivelul I și nivelul II în corespundere cu cadrul legal, în vederea neadmiterii încălcărilor și neajunsurilor constatate în Raportul de audit;

2.6. Procuraturii Generale, pentru examinare după competență a materialelor privind: înstrăinarea pachetului de acțiuni al Consiliului raional Cahul în Societatea pe acțiuni „Pepiniera piscicolă zonală Cahul”; transmiterea în folosință Societății cu răspundere limitată „Valiexchimp” a terenurilor proprietate a UAT (primăria s.Văleni); utilizarea neregulamentară a terenurilor din proprietatea primăriei s.Crihana Veche pentru extragerea substanțelor minerale utile;

2.7. Președintelui Republicii Moldova, Președintelui

Parlamentului și Prim-ministrului Republicii Moldova, pentru informare;

2.8. Comisiilor permanente parlamentare: economie, buget și finanțe; administrație publică și dezvoltare regională, pentru informare.

3. Se ia act că:

3.1. Aparatul președintelui raionului a corectat la conturile contabile cheltuielile aferente documentației de proiect în sumă de 703,0 mii lei, 363,9 mii lei și 95,0 mii lei;

3.2. primăriile satelor/comunelor Roșu, Cișlița-Prut, Lebedenco (Ursoaia) au înregistrat în evidența contabilă, la majorarea valorii de bilanț, cheltuielile capitale în sumă, respectiv, de 142,3 mii lei, 165,2 mii lei și 72,7 mii lei.

4. Despre măsurile întreprinse pentru executarea pct.2.1. - pct.2.5. din prezenta Hotărâre se va informa Curtea de Conturi în termen de 6 luni.

5. Prezenta Hotărâre se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în conformitate cu art. 34 alin. (7) din Legea Curții de Conturi nr. 261-XVI din 05.12.2008.

PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI

Serafim URECHEAN

Nr. 53. Chișinău, 23 noiembrie 2012.

Aprobat:

prin Hotărârea Curții de Conturi
nr. 53 din 23 noiembrie 2012

RAPORTUL

auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Cahul pe anul 2011

I. INTRODUCERE

Curtea de Conturi, în temeiul art.28 și art.31 din Legea Curții de Conturi¹, a inițiat auditul bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Cahul pe anul 2011, având drept scop verificarea respectării de către autoritățile administrației publice locale din raionul Cahul a prevederilor regulamentare în exercițiul bugetar; relevanței cadrului normativ în materie de proceduri de evaluare, prognoză și colectare a impozitelor și taxelor locale, precum și de gestiune a cheltuielilor bugetare; administrării și integrității patrimoniului public.

Raionul Cahul este o unitate administrativ-teritorială situată în sud-vestul Republicii Moldova, care la vest se învecinează cu România (județul Galați), iar la sud-est - cu Ucraina (Regiunea Odesa). Centrul administrativ este orașul Cahul, situat la 170 km de mun.Chișinău. Suprafața totală a raionului este de 1545 km², sau 154,5 mii ha, inclusiv: terenuri agricole - 115,9 mii ha, plantații forestiere - 18,1 mii ha, terenuri ale fondului apelor - 8,0 mii ha, terenuri destinate industriei - 2,3 mii ha etc. Populația raionului la 01.10.2012 constituia 124,8 mii de locuitori² (inclusiv: urbană - 39,7 mii, și rurală - 85,1 mii). La situația din 31.12.2011, în raionul Cahul, sub diferite forme organizatorico-juridice, au fost înregistrați în total 29050 de antreprenori, inclusiv: 25107 gospodării țărănești, 23 întreprinderi municipale etc.

Raionul Cahul este persoană juridică de drept public și dispune, în condițiile legii, de un patrimoniu distinct de cel al statului și al altor unități administrativ-teritoriale; este o unitate administrativ-teritorială, alcătuită din sate (comune) și orașe, unite prin teritoriu, relații economice și social-culturale. În structura sa, raionul include 1 oraș, inclusiv o

localitate din componența acestuia, și 36 de sate/comune, inclusiv 53 de localități din componența lor, grupate în 37 de primării.

Administrația publică locală a raionului, care este formată în conformitate cu Legea privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova³ și activează conform Legii privind administrația publică locală⁴, administrează resursele financiare și drepturile patrimoniale în interesul populației locale.

Reieșind din domeniile de activitate a AAPL, stabilite prin Legea nr.435-XVI din 28.12.2006⁵, competențele și responsabilitățile AAPL sînt divizate în două niveluri: nivelul I - competențele autorităților publice care sînt constituite și activează pe teritoriul orașului, comunei sau satului, pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor colectivităților locale (consiliile locale - ca autorități deliberative, și primăriile - ca autorități executive); nivelul II - competențele autorităților publice care sînt constituite și activează pe teritoriul unității autonome, pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor populației UAT (CR și președintele raionului).

Cadrul decizional și operațional privind asigurarea exercițiului bugetar la nivel raional ține de competența Consiliului raional și a președintelui raionului, iar a bugetelor locale ale orașelor/satelor/comunelor din cadrul raionului - de competența AAPL ale UAT corespunzătoare. Conform prevederilor Legii nr.397-XV din 16.10.2003⁶ (art.30), funcția de executor principal de buget este exercitată de președintele raionului, primarii orașelor/satelor/comunelor.

În conformitate cu prevederile legale, UAT beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și are dreptul la inițiativă în ceea ce privește administrarea

¹ Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008 (cu modificările ulterioare).

² Sursa: http://www.registru.md/stat4_1_md/. Registrul de stat la situația din 01.10.2012. http://www.statistica.md/public/files/publicatii_electronice/Moldova_in_cifre/2011/Moldova_in_cifre_2011_rom_rus.pdf.

³ Legea nr.764-XV din 27.12.2001 „Privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova”.

⁴ Legea nr.436-XVI din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală” (în continuare - Legea nr.436-XVI din 28.12.2006).

⁵ Legea nr.435-XVI din 28.12.2006 „Privind descentralizarea administrativă” (în continuare - Legea nr.435-XVI din 28.12.2006).

⁶ Legea nr.397-XV din 16.10.2003 „Privind finanțele publice locale” (în continuare - Legea nr.397-XV din 16.10.2003).

treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat. În aspect financiar, bugetele UAT constituie elemente independente, care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară. AAPL urmează a fi consultate în modul corespunzător asupra procedurilor de redistribuire a resurselor ce urmează a fi alocate acestora.

În anul 2011, din bugetele UAT au fost finanțate 326 ordonatori terțiari de credite, inclusiv: 59 instituții preșcolare, 63 instituții de învățământ școlar, 2 tabere de odihnă, 6 școli muzicale, 2 instituții extrașcolare, 48 biblioteci, 2 muzee, 45 case de cultură, 27 colective populare model, 3 școli sportive, 1 centru de tineret etc. La finele anului 2011, numărul angajaților în domeniile finanțate din bugetele UAT a constituit 5635 de unități, fiind încadrate în: autoritățile executive – 285; apărarea națională – 4; menținerea ordinii publice – 87; instituțiile preșcolare – 1394; instituțiile de învățământ – 4294; instituțiile culturale – 424; alt personal – 541.

Cadrul legislativ și normativ relevant

Bazele juridice, organizatorice și financiare de constituire și utilizare a bugetului UAT sint reglementate de Legea nr.397-XV din 16.10.2003, Legea nr.847-XIII din 24.05.1996⁷, Legea nr.436-XVI din 28.12.2006, precum și de alte acte legislative și normative în domeniul politicii bugetar-fiscale.

Evidența contabilă în autoritățile publice auditate este reglementată de Legea nr.113-XVI din 27.04.2007⁸; Instrucțiunile aprobate prin Ordinele ministrului finanțelor: nr.51 din 16.08.2004⁹, nr.93 din 19.07.2010¹⁰ și nr.94 din 19.07.2010¹¹; precum și de alte acte cu caracter normativ.

Aspectul general privind executarea veniturilor și cheltuielilor bugetelor UAT din raionul Cahul

Potrivit rapoartelor privind executarea bugetelor UAT din raion pe anul 2011, veniturile bugetare pe anul 2011 au fost aprobate în sumă totală de 248,1 mil. lei, ulterior fiind rectificate până la suma totală de 267,3 mil. lei. Prevederile definitive la partea de venituri au fost executate la nivel de 99,7%, sau 266,6 mil. lei. În structură, veniturile proprii s-au executat la nivelul de 103,5%, sau 62,4 mil. lei, cu ponderea în totalul bugetelor UAT din raion de 23,4%, fiind în creștere cu 1,7 puncte procentuale față de exercițiul bugetar executat în anul 2010. Executarea părții de venituri ale bugetelor UAT din raionul Cahul se prezintă în felul următor:

Tabelul nr.1 (mii lei)

Indicatorii	Planul aprobat	Ponderea (%)	Planul rectificat	Ponderea (%)	Executat (realizat)	Ponderea (%)	Diferența (+/-) absolută	Nivelul executării (%)
1	2	3	4	5	6	7	8 = (6 - 2)	9
Venituri, total, inclusiv:	248127,6	100%	267257,5	100%	266559,6	100,0%	-697,9	99,7%
Venituri proprii	57450,3	23,2%	60313,0	22,6%	62431,9	23,4%	2118,9	103,5%
Venituri fiscale	48899,0	19,7%	51562,5	19,3%	53091,0	19,9%	1528,5	103,0%
Venituri nefiscale	8551,3	3,4%	8750,5	3,3%	9340,9	3,5%	590,4	106,7%
Mijloace speciale	14324,7	5,8%	13901,7	5,2%	11514,5	4,3%	-2387,2	82,8%
Fonduri speciale	180,0	0,1%	180,0	0,1%	182,1	0,1%	2,1	101,2%
Granturi	750,0	0,3%	1588,5	0,6%	1204,1	0,5%	-384,4	75,8%
Total (fără transferuri de la bugetul de stat și granturi)	79155,0	31,9%	74394,7	27,8%	74128,5	27,8%	-266,2	99,6%
Transferuri de la bugetul de stat pentru cheltuieli curente (art.311)	169150,0	68,2%	169169,5	63,3%	169169,5	63,5%	0,0	100,0%
Alocații de la bugetul de stat pentru cheltuieli curente (art.331.01)		0,0%	4910,6	1,8%	4910,6	1,8%	0,0	100,0%
Alocații de la bugetul de stat pentru cheltuieli capitale (art.332.01)	3520,0	1,4%	511,0	1,9%	5062,7	1,9%	-47,3	99,1%
Transferuri între componentele bugetelor (art.362)	2752,6	1,1%	12084,2	4,5%	12084,2	4,5%	0,0	100,0%
Total, transferuri de la bugetul de stat	175422,6	70,7%	191274,3	71,6%	191227,0	71,7%	-47,3	100,0%

⁷ Legea nr.847-XIII din 24.05.1996 „Privind sistemul bugetar și procesul bugetar” (în continuare – Legea nr.847-XIII din 24.05.1996).

⁸ Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 (în continuare – Legea nr.113-XVI din 27.04.2007).

⁹ Instrucțiunea „Cu privire la evidența contabilă a executiei bugetului raional, municipal Bălți, municipal Chișinău și bugetului central al unității teritorial-autonome cu statut juridic special în direcțiile finanțe”, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.51 din 16.08.2004.

¹⁰ Instrucțiunea „Cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice”, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.93 din 19.07.2010 (în continuare – Instrucțiunea aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.93 din 19.07.2010).

¹¹ Instrucțiunea „Cu privire la evidența contabilă în contabilitățile centralizate din cadrul primăriilor satelor (comunelor) orașelor”, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.94 din 19.07.2010 (în continuare – Instrucțiunea aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.94 din 19.07.2010).

Sursă: Raportul privind executarea bugetelor unităților administrativ-teritoriale la venituri, pe toate componentele, pe anul 2011 (F. nr.524102).

Datele din tabel denotă că, în anul 2011, veniturile bugetelor UAT din raion nu au fost executate față de prevederile rectificate, nerealizările constituind 697,9 mii lei. În pofida faptului că veniturile fiscale și nefiscale au fost realizate cu depășiri față de prevederile rectificate, 17 primării nu au asigurat executarea veniturilor fiscale, iar 11 primării – a veniturilor nefiscale, nerealizările constituind, respectiv, 410,7 mii lei și 177,2 mii lei.

Analiza structurii veniturilor bugetelor UAT denotă că, în anul 2011, sursa principală a acestora rămâne a fi transferurile din bugetul de stat, a căror pondere a constituit 71,7%, fiind în creștere cu 2,1% față de anul 2009. Ponderea veniturilor proprii a constituit 23,4%, acestea fiind urmate de mijloacele speciale – 4,3%. De menționat că pe parcursul ultimilor ani veniturile totale ale bugetelor UAT au crescut de la 204,2 mil. lei (în anul 2009) până la 266,6 mil. lei (în anul 2011), însă, în pofida acestui fapt, ponderea veniturilor proprii în totalul veniturilor, începând cu anul 2008 (30,3%) și până în anul 2011 (23,4%), s-a diminuat în 4 ani cu 6,9 puncte procentuale. În perioada anilor 2008-2011, o diminuare a ponderii de la 26,3% până la 19,9% au înregistrat și veniturile din încasările fiscale, totodată fiind constatată o micșorare ușoară a veniturilor nefiscale (de la 4,0% până la 3,5%) și a celor din mijloacele speciale (de la 5,9% până la 4,3%).

Totalitatea bugetelor UAT (de nivelul I și nivelul II) din raion, care includ veniturile și cheltuielile necesare pentru exercitarea funcțiilor ce țin de competența AAPL, conform legislației în vigoare, și a celor delegate de Guvern, se prezintă în tabelul ce urmează:

Tabelul nr.2 (mii lei)

Tipul de buget	Soldul mijloacelor disponibile la 01.01.2011	Venituri				Cheltuieli				Soldul mijloacelor disponibile la 31.12.2011	Excedent (+); Deficit (-)	Nivelul cheltuielilor față de încasări, (%)
		Aprobat	Rectificat	Executat	Nivelul executării (%)	Aprobat	Rectificat	Executat	Nivelul executării (%)			
Bugetele UAT din raionul Cahul, din care:	25805,4	248127,6	267257,5	266559,6	99,7	250648,2	294617,8	276383,7	93,8	19867,2	-9824,1	103,7
Bugetul r-nal (nivelul II)	12965,1	42200,2	31304,2	35760,1	114,2	42200,2	44806,3	40922,0	91,3	11114,8	-5161,9	114,4
Bugetul local (nivelul I)	12840,3	205927,4	235953,3	230799,5	97,8	208448	249811,5	235461,7	94,3	8752,4	-4662,2	102,0
Inclusiv: transferuri către UAT de nivelul I	169310,0	169329,5	166257,4	166257,4	98,2	169310	169329,5	166254,7	98,2	3074,8		100,0

Sursă: Raportul privind executarea bugetelor UAT la venituri pe toate componentele pe anul 2011 (F. nr.524102).

În anul 2011, cheltuielile de casă ale bugetelor UAT din raion s-au executat la nivel de 93,8% (276,4 mil. lei) față de indicii rectificați. Nu au fost executate cheltuieli în sumă totală de 18,2 mil. lei (inclusiv la nivelul bugetelor UAT de nivelul I - 14,3 mil. lei), sau 6,2% față de cheltuielile rectificate, din care: 2,7 mil. lei (14,8%) revin cheltuielilor pentru retribuirea muncii; 7,3 mil. lei (40,1%) – cheltuielilor pentru plata mărfurilor și serviciilor; 4,8 mil. lei (26,4%) – cheltuielilor capitale. Unele din cauzele neexecutării cheltuielilor de către UAT de nivelul I sint nealocarea din bugetul raional a transferurilor în sumă de 3074,8 mii lei, precum și neexecutarea veniturilor din mijloace speciale cu 2387,2 mii lei.

La situația din 01.01.2012, bugetele UAT din raion au înregistrat un sold neutilizat de mijloace financiare în sumă totală de 19867,2 mii lei (fiind în descreștere față de cel de la începutul anului bugetar cu 5938,2 mii lei), din care: 11114,8 mii lei – la contul bugetului raional, și 8752,4 mii lei – la contul bugetelor satelor/comunelor/orașului. Exercițiul

bugetar s-a încheiat cu un deficit bugetar în sumă totală de 9824,1 mii lei, sursa de finanțare fiind soldul mijloacelor publice format la începutul anului (din exercițiul bugetar 2010) în sumă de 25805,4 mii lei.

Prin prisma clasificăției economice, ponderea cea mai mare în totalul cheltuielilor bugetelor UAT din raion revine cheltuielilor pentru remunerarea muncii și plăților aferente acestora – 59,6%, fiind urmate de cheltuielile pentru plata mărfurilor și serviciilor – 19,6%, transferurile curente – 7,5%. Ponderea cheltuielilor capitale în structura totală a cheltuielilor bugetare în perioada anilor 2010 și 2011 a constituit cîte 13,2%.

Conform clasificăției funcționale, ponderea cea mai mare în totalul cheltuielilor bugetelor UAT revine cheltuielilor în sfera învățămîntului – 180,3 mil.lei, sau 65,4%, la componenta respectivă de cheltuieli înregistrîndu-se și cele mai mari sume nevalorificate – 8,1 mil. lei (nivelul de realizare - 95,7%). Cheltuielile la compartimentul „Cultura, arta, sportul și activitățile pentru tineret” au constituit 13,6 mil.lei, sau 4,9%.

Informații detaliate privind veniturile și cheltuielile bugetelor UAT din raionul Cahul sînt prezentate în Anexele nr.1, nr.2, nr.3 și nr.4 la prezentul Raport.

La finele anului bugetar, datoriile debitoare ale bugetelor UAT din raion au crescut nesemnificativ față de perioada similară a anului precedent cu 0,1 mil. lei. Creanțele la situația din 01.01.2012 au constituit 1,3 mil. lei, în rapoartele DGF nefiind înregistrate datorii cu termenul de achitare expirat.

Pe parcursul anului 2011, datoriile creditoare ale raionului s-au majorat cu 2,3 mil.lei, la situația din 01.01.2012 însumînd 19,9 mil.lei, din care: 13,3 mil.lei, sau 66,8% - la retribuirea muncii și plățile ce derivă din aceasta; 4,9 mil.lei – pentru mărfuri și servicii; 1,4 mil.lei – la cheltuieli capitale.

Respectarea procedurilor privind aprobarea și execuția bugetelor UAT din raionul Cahul

Testările efectuate pe parcursul auditului au relevat că nu toate UAT s-au conformat prevederilor legale privind examinarea, aprobarea și corelarea bugetelor locale, fiind admise deficiențe în acest domeniu. Astfel, contrar prevederilor art.20 și art.21 din Legea nr.397-XV din 16.10.2003, proiectele bugetelor locale a 20 UAT din raion nu au fost examinate și aprobate în termenele stabilite (cu întîrziere de pînă la 29 de zile). Nu a fost asigurată și respectarea termenelor de corelare a bugetelor UAT cu Legea bugetară anuală, conform cerințelor art.24 din Legea nr.397-XV din 16.10.2003. Ca urmare, toate UAT din raion au efectuat ajustările de rigoare cu întîrziere de la 21 de zile pînă la 90 de zile calendaristice.

Raportul privind execuția bugetului raional Cahul pe anul 2011 a fost aprobat la 15.03.2012, sau cu întîrziere de 29 zile față de prevederile regulamentare ale art.29 din Legea nr.397-XV din 16.10.2003.

Metodologia și domeniul de aplicare a auditului sînt prezentate în Anexa nr.5 la prezentul Raport.

II. CONSTATĂRI, CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Obiectivul I: Au evaluat, prognozat și administrat UAT veniturile bugetare în conformitate cu Legea privind finanțele publice locale și cu alte acte normative în vigoare?

Reieșind din reglementările Legii nr.397-XV din 16.10.2003, autoritățile administrației publice ale UAT din raion sînt responsabile de asigurarea procesului bugetar, conform clasificăției bugetare unice. În conformitate cu Regulamentul de activitate, aceste atribuții revin DGF, care asigură estimarea veridică și economic fundamentată

a veniturilor și cheltuielilor bugetelor UAT, precum și ajustarea la indicatorii de dezvoltare social-economică a unității administrativ-teritoriale respective. De asemenea, DGF este responsabilă de inițierea, adoptarea și realizarea planului organizatoric de elaborare a proiectului bugetului și, în special, de evaluarea bazei de impozitare aferente veniturilor bugetare generale, inclusiv în bugetele locale, precum și de estimarea cheltuielilor destinate finanțării acțiunilor de importanță locală. În procesul elaborării și executării bugetului UAT de nivelul II, DGF colaborează cu Inspectoratul fiscal de stat teritorial, Trezoreria teritorială din cadrul Ministerului Finanțelor, organele abilitate cu funcții de control din subordinea ministerului nominalizat, precum și cu alte instituții și organizații.

Deficiențele constatate de audit în procesele de estimare bugetară și de administrare a veniturilor proprii ale UAT (de nivelul I și nivelul II) din raion sînt generate, în principal, de: lipsa instrumentelor analitice și reglementărilor privind evaluarea și stabilirea indicatorilor fiscali; conlucrarea ineficientă între diferite autorități (DGF, primării și IFS Cahul); interpretarea eronată de către unii factori responsabili a normelor și prevederilor legale la determinarea bazei de impozitare pe unele taxe locale; neelaborarea și neimplementarea unor proceduri ale controlului intern în diferite subdiviziuni ale AAPL, unele cerințe fiind expuse și în Regulamentele de activitate a acestora.

De menționat că un impediment în procesul de estimare bugetară îl constituie imposibilitatea evaluării unor indicatori ce țin de baza de impozitare la nivelul UAT (impozitul pe venit și impozitul pe proprietate) în mod operativ și cu exactitate¹². Potrivit constatărilor de audit, DGF urmează să îmbunătățească procesul de planificare a veniturilor bugetare, precum și monitorizarea executării acestora. Unele decizii privind aprobările și modificările de rigoare nu au la bază justificări relevante. În contextul celor indicate, este necesar de menționat că lipsa unei informații exhaustive și credibile referitor la unele din principalele componente ale bazei de impozitare (fondul de salarizare în ansamblu, fondul funciar, fondul imobiliar) atît la DGF, IFS, cît și la primăriile din raion, precum și disfuncționalitatea reglementărilor existente în domeniu au generat un sistem defectuos în materie de evaluări/prognozări ale veniturilor bugetare, care se exprimă prin: neplanificarea sau planificarea necorespunzătoare a unor tipuri de venituri, ceea ce a influențat în mod neadecvat mărimea transferurilor pentru susținerea financiară a teritoriului, existența discrepanțelor semnificative dintre indicii prognozați și cei executați.

Constatățile de audit relevă că AAPL din raionul Cahul nu au fost motivate pentru extinderea și consolidarea bazei de impozitare, fapt ce limitează sursele de formare a finanțelor teritoriilor administrate, acestea fiind compensate din contul majorării mărimii transferurilor pentru susținerea financiară a teritoriului. În procesul de elaborare și estimare a proiectelor bugetelor UAT pe anul 2011, DGF și unele AAPL (de nivelul I și nivelul II) din raion au subestimat veniturile bugetare cu circa 5,5 mil.lei, inclusiv la: impozitul pe venit din salariu - cu 4,0 mil.lei; alte impozite pe venit - cu 0,9 mil.lei; taxa de amplasare a publicității și unităților comerciale - cu 0,4 mil.lei; impozitele funciare - cu 0,2 mil.lei etc.

Lipsa obiectivelor propuse de către AAPL din raion pentru mobilizarea veniturilor, neaprobarea cadrului metodologic adecvat de evaluare a prognozelor bugetare, incapacitatea existentă în procesul de prognoză și planificare bugetară, precum și iresponsabilitatea și lipsa de interes a AAPL privind dezvoltarea capacităților instituționale de extindere a veniturilor proprii au determinat ratarea veniturilor în bugetele locale în sumă totală de 21,4 mil lei, inclusiv: 13,0

¹² Notă: La vizualizarea informației din baza informațională a IFS despre impozitul pe venit (art.111.00) sau impozitul pe proprietate (art.114.00) pe UAT, aceasta conține unele date neconcludente pe întreprinderile (pentru filiale) care nu sînt în raza de administrare a IFS Cahul.

mil.lei – venituri din arenda terenurilor aferente obiectivelor privatizate, sau care urmează a fi privatizate, și 6,5 mil. lei - veniturile din arenda funciară; 0,3 mil.lei – impozitul funciar; 0,3 mil.lei – venituri din realizarea terenurilor; 0,7 mil.lei – venituri din locațiune; 0,6 mil.lei – taxe rezultate din amplasarea publicității și unităților comerciale.

AAPL nu au dat dovadă de o preocupare punctuală și sistematică privind evaluarea și colectarea tuturor veniturilor proprii, iar subestimarea veniturilor și majorarea cheltuielilor au generat transferuri și alocații majorate. Totodată, DGF nu a asigurat reglementarea procedurilor tehnico-analitice, a procesului de elaborare a proiectului bugetului. În context, se relevă că, la elaborarea pronosticului bugetar, DGF nu a întocmit și nu a prezentat spre aprobare CR un plan de măsuri organizaționale ce ar asigura evaluarea indicilor fiscal-bugetari; nu a stabilit obiective pentru AAPL de nivelul I, în scopul evaluării potențialului economic și estimării bazei impozabile. Atât DGF, cât și AAPL de nivelul I nu dispun de o bază informațională privind contribuabilii, în scopul evidențierii bazei de impozitare relevante; au comunicat insuficient cu agenții economici din teritoriul respectiv; nu au analizat/estimat prognoza veniturilor, reieșind din evaluările potențialului economico-financiar și, implicit, ale încasărilor din anii precedenți în corelație cu cadrul legal/normativ, fără să analizeze baza de impozitare relevantă.

Problemele cele mai semnificative, precum și aspectele ce au generat nereguli și riscuri la compartimentul dat sînt expuse în subcapitolele următoare, însoțite de recomandările de rigoare întru remediarea acestora.

➤ **Se atestă administrarea necorespunzătoare a procesului de elaborare a bugetelor UAT și lipsa unei baze de impozitare relevante, ceea ce generează discrepanțe între veniturile aprobate și cele realizate.**

• **Necesită îmbunătățiri subprocesele de identificare, evaluare, planificare și administrare a impozitului pe venit din salariu, acest domeniu fiind afectat de incorectitudini.** Astfel, acțiunile de audit relevă că, în procesul de prognozare, AAPL de nivelul I au prezentat DGF indici irelevanți la acest tip de impozit privind fondul de salarizare, alți indicatori necesari, precum: numărul salariaților, grila de salarizare, numărul persoanelor întreținute etc. DGF, la rîndul său, nu a verificat corectitudinea datelor prezentate de AAPL, nesolicitînd fundamentările corespunzătoare ale calculelor prezentate. Mai mult decît atît, prin decizia sa (nr.04/03-II din 10.06.2011), CR Cahul a dispus ca veniturile persoanelor fizice și juridice din toate UAT din raion să fie acumulate integral la bugetul raional, aprobînd și normativele defalcărilor către bugetele UAT de nivelul I, ceea ce face imposibilă monitorizarea datelor precizate privind venitul din sursa menționată în interior pe fiecare UAT de nivelul I, acestea fiind disponibile doar la momentul aprobării și executării bugetare. Totodată, principiile de asigurare a descentralizării, expuse în art.3 din Legea nr.435-XVI din 28.12.2006 și art.3 din Legea nr.397-XV din 16.10.2003, impun prezența unei anumite autonomii financiare, care se bazează pe existența unor anumite surse și a unui buget propriu. Prin urmare, aprobarea impozitului pe venit la nivelul bugetului raional favorizează apariția unor riscuri generate de subiectivism la estimarea veniturilor bugetare ale UAT de nivelul I și nivelul II. În context, auditul relevă că AAPL de nivelul I nu sînt cointerestate în vederea monitorizării agenților economici din teritoriu și determinării bazei de impozitare relevante referitor la impozitul pe venit. Nu este efectuată o monitorizare eficientă la acest capitol de venituri nici la nivelul DGF.

Potrivit datelor IFS Cahul, în anul 2011, impozitul pe venit din salariu (art.111.01) a fost înregistrat în sumă totală de 33527,7 mii lei, sau cu 1287,7 mii lei mai mult față de suma rectificată în bugetele UAT din raionul Cahul de

32240,0 mii lei. Neajustarea planului precizat pentru anul 2011 cu suma de 1287,7 mii lei denotă subestimarea neîntemeiată a veniturilor proprii, suma menționată constituind o rezervă semnificativă, care nu a fost luată în considerare în exercițiul bugetar, influențînd direct asupra realității rapoartelor de executare a bugetelor UAT din raion atît pe anul de gestiune, cît și pe cel premergător, rezultate care contribuie la aprobarea volumului transferurilor de la bugetul de stat către UAT. Această tendință este caracteristică și pentru perioada anului 2010, diferența constituind 1814,8 mii lei.

În pofida faptului că unul dintre reperele estimării și prognozării veniturilor este rezultatul realizării acestora în perioadele precedente, confruntarea datelor IFS Cahul privind impozitul pe venit cu cele ale DGF relevă că 16 primării au aprobat pentru bugetele pe anul 2011 venituri cu 636,7 mii lei mai mici decît indicii realizați în anul 2010 (datele IFS).

De menționat că, la elaborarea proiectelor de buget, la art.111.01, AAPL de nivelul I, în comun cu DGF, au estimat veniturile din impozitul pe venit din salariu în sumă totală de 27315,7 mii lei, acestea fiind aprobate în sumă de 29240,0 mii lei, care ulterior au fost rectificate în sumă de 32240,0 mii lei, sau cu 3000,0 mii lei mai mult decît cifra aprobată, fără documentarea corespunzătoare a modificărilor operate. În pofida faptului că indicii bugetari la capitolul dat au fost rectificați, la 28.12.2011, în sumă de 32240,0 mii lei, efectiv veniturile s-au executat în sumă de 33165,8 mii lei, sau cu 925,8 mii lei mai mult. Totodată, probele de audit colectate denotă că, din 37 UAT de nivelul I, la 33 UAT prognoza veniturilor a fost diminuată cu circa 4012,6 mii lei, altele 4 UAT executînd venituri la acest capitol sub nivelul bugetului aprobat cu 86,8 mii lei.

• **Nu corespunde rigorilor procesul de prognozare și încasare a impozitului pe venit din alte surse, iar deficiențele existente la planificarea, aprobarea, rectificarea și executarea veniturilor din sursele menționate denotă existența unor neconformități în procesul dat.** Astfel, probele de audit acumulate la acest compartiment relevă că, la art.111.20 „Impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător reținut la sursa de plată” au fost aprobate venituri în sumă totală de 1500,0 mii lei, acestea urmînd a fi acumulate integral de către primăria or.Cahul. În anul 2011, veniturile reale din sursa menționată au fost realizate în sumă totală de 2367,4 mii lei, sau cu 867,4 mii lei (sau 57,8%) mai mult decît planul inițial aprobat și cu 121,4 mii lei față de datele rectificate. Mai mult decît atît, în pofida faptului că veniturile la compartimentul dat urmau să fie acumulate în totalitate de primăria or.Cahul, în realitate acestea au fost acumulate, inclusiv de către 27 UAT de nivelul I - în sumă totală de 419,9 mii lei.

S-au constatat deficiențe și cît privește veniturile din impozitul pe venit reținut din dividende (art.111.22), DGF operînd modificări, prin care a micșorat planul aprobat de la 200,0 mii lei pînă la 173,0 mii lei, real fiind executate venituri în sumă de 239,4 mii lei. Totodată, fără o documentare corespunzătoare a bazei de impozitare relevante respective, veniturile la art.111.09 „Alte impozite pe venit” și la art.111.21 „Impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător” au fost aprobate inițial în sumă totală de 1500,0 mii lei și, respectiv, 700,0 mii lei, ulterior fiind rectificate pînă la suma totală de 687,0 mii lei și, respectiv, 40,3 mii lei, diminuîndu-se față de datele aprobate, respectiv, cu 813,0 mii lei și 659,7 mii lei.

În contextul celor relatate, se menționează lipsa de control și monitorizarea neadecvată din partea AAPL din raion asupra proceselor de evaluare, prognozare, planificare și acumulare a veniturilor din sursele sus-indicate.

• **Necesită îmbunătățiri și subprocesul de planificare a veniturilor din alte surse.** Astfel:

✓ În pofida faptului că, în anul 2010, la art.115.44 „Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova” s-au încasat venituri în sumă totală de 1482,8 mii lei, pentru anul 2011 veniturile din această sursă au fost aprobate în sumă totală de 1200,0 mii lei, acestea fiind executate în sumă de 1481,6 mii lei (sau 123,5%), ceea ce denotă o planificare neconformă, ca urmare a utilizării unor date irelevante privind numărul unităților de transport, astfel veniturile la acest capitol fiind diminuate nejustificat cu 281,6 mii lei.

✓ Din lipsa controlului corespunzător din partea DGF, la aprobarea bugetelor pe anul 2011, nu au fost luate integral în calcul unele impozite și taxe (plăți componente ale veniturilor proprii), reieșind din executarea pe anul 2010 și politica fiscală. Deși pe parcursul anului 2011 au fost efectuate un șir de rectificări, discrepanțe semnificative privind nivelul de execuție a veniturilor la art.114.12 „Impozitul pe bunurile imobiliare cu destinație comercială și industrială” s-au constatat atât la nivelul bugetului raional, cât și la nivelul bugetelor primăriilor. Totodată, executarea planului rectificat cu o depășire în sumă totală de 722,5 mii lei relevă faptul că atât planul inițial, cât și rectificările efectuate nu au fost justificate prin calcule argumentate. Cu toate că în anul 2010 veniturile din sursa analizată s-au executat în sumă totală de 607,7 mii lei, la art.114.12 au fost aprobate venituri în sumă totală de 218,6 mii lei, încasările (în anul 2011) constituind 933,4 mii lei (sau la nivel de 427,0% față de cele aprobate). Mai mult decât atât, în lipsa unor justificări argumentate, planul inițial la această sursă de venituri a fost rectificat prin diminuare cu suma de 210,9 mii lei. Nu s-a conformat rigorilor în această privință nici primăria or.Cahul, care, în pofida faptului că sursa menționată de venituri a fost executată în anii 2010 și 2011 în sumă, respectiv, de 429,4 mii lei și 791,6 mii lei, nu a efectuat careva estimări și rectificări la acest capitol.

• La estimarea și aprobarea veniturilor la art.115.51 „Taxa pentru apă” și art.115.54 „Taxa pentru extragerea minerelelor utile”, nu s-a asigurat, prin documente justificative, baza de impozitare relevantă, fiind aprobate venituri sub nivelul mediei înregistrate pe anii 2008-2010, respectiv, cu 42,5 mii lei și 15,1 mii lei.

• Ca urmare a preocupării insuficiente din partea AAPL de nivelul I în vederea gestionării regulamentare și eficiente a patrimoniului public (riscuri confirmate în cadrul procedurilor de audit), nu au fost evaluate suficient veniturile la art.121.32 „Plata pentru arenda terenurilor cu destinație agricolă” și la art.121.33 „Plata pentru arenda terenurilor cu o altă destinație decât cea agricolă”, veniturile real acumulate depășind planul inițial aprobat, respectiv, cu 177,1 mii lei și 69,0 mii lei.

➤ **Sistemul de administrare a taxelor locale este afectat de multiple neregularități, care au ca impact neîncasarea veniturilor respective la buget în sumă totală de 579,0 mii lei, cauzată, în principal, de sistemul de control insuficient al veniturilor din partea autorităților locale.**

Probele de audit acumulate relevă că primăria or.Cahul nu și-a exercitat corespunzător atribuțiile stipulate în Regulamentul intern cu privire la punerea în aplicare și stabilirea taxelor locale pentru anul 2011, ceea ce a dus la estimarea incorectă a bazei fiscale la taxa pentru amplasarea publicității și la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială. Astfel, pronosticul bugetar s-a elaborat: în lipsa informației privind baza de

impozitare relevantă a acestora; fără stabilirea subiecților impunerii, precum și fără asigurarea unei conlucrări eficiente între primăria or. Cahul și IFS Cahul, întru determinarea numărului real al subiecților impunerii înregistrați în calitate de întreprinzător; fără elaborarea și implementarea unor proceduri eficiente ale controlului intern. Totodată, estimarea veniturilor din taxele locale la primăria or.Cahul s-a efectuat în lipsa: registrului autorizațiilor de amplasare a publicității și a suprafețelor de publicitate exterioară; informațiilor generalizate privind suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestări servicii, amplasarea lor, tipul mărfurilor realizate și serviciilor prestate. Întru argumentarea celor menționate, se exemplifică următoarele:

• **Necesită îmbunătățire mecanismul de monitorizare a plasării obiectelor de publicitate, iar lipsa conlucrării cu IFS Cahul în această privință a cauzat ratarea unor venituri estimate la suma de 372,9 mii lei.**

În conformitate cu prevederile art.290 din Codul fiscal¹³, subiectul impunerii cu taxa de amplasare a publicității (reclamei) sînt persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător, care plasează și/sau difuzează informații publicitare.

Pentru anul 2011, primăria or.Cahul a prognozat și a stabilit venituri bugetare din taxa de amplasare a publicității (art.115.41) în sumă totală de 480,0 mii lei, în lipsa informațiilor exhaustive privind obiectele impozabile la acest compartiment și listelor precizate ale panourilor publicitare. Totodată, probele de audit acumulate (inclusiv prin inventarierea panourilor publicitare amplasate în or. Cahul, cu ieșirea pe teren) denotă că veniturile din taxa de amplasare a publicității au o bază de calcul de 656,7 mii lei. Ca urmare, la estimarea veniturilor la acest capitol (pe anul 2011), acestea au fost diminuate cu circa 176,7 mii lei.

Ca rezultat al nerespectării normelor regulamentare și al lipsei unor proceduri bine determinate privind controlul intern, AAPL din or.Cahul nu au organizat o monitorizare conformă a legalității amplasării obiectelor de publicitate exterioară și nu au estimat corect veniturile de la taxa pentru amplasarea publicității (reclamei), ceea ce a generat diminuarea nejustificată a resurselor financiare ale bugetului primăriei. În urma testării legalității amplasării obiectelor de publicitate exterioară, efectuată în comun cu arhitectul primăriei (cu ieșirea la fața locului), s-a constatat că, în contradicție cu Legea cu privire la publicitate¹⁴ și cu Codul fiscal, 35 de subiecți ai impunerii (dintre care 7 agenți economici în lipsa autorizării corespunzătoare) au amplasat pe străzile orașului Cahul publicitate exterioară pe o suprafață totală de 1907 m², nefiind calculată și achitată integral taxa respectivă în sumă totală de 372,9 mii lei, din care pe anul 2011 urma să constituie 268,9 mii lei și pe I semestru 2012 – 104,0 mii lei.

Totodată, AAPL din or.Cahul nu au întreprins măsurile de rigoare conform art.364 din Codul contravențional,¹⁵ care prevede sancționarea pentru încălcarea legislației cu privire la publicitate. Este important de menționat că primăria or. Cahul, o perioadă îndelungată, tolerează existența panourilor cu termenul de autorizare expirat (nefuncționabile), care afectează imaginea localității.

• **Se relevă un sistem neconform de planificare și o administrare ineficientă a veniturilor proprii, fapt care a determinat neîncasarea în bugetul primăriei or.Cahul (în anul 2011) a veniturilor din taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială în sumă de circa 206,1 mii lei, unii agenți economici desfășurînd activități comerciale în lipsa autorizațiilor de funcționare.** Astfel:

¹³ Legea nr.1163-XIII din 24.04.1997 „Codul fiscal” (în continuare - Codul fiscal).

¹⁴ Legea nr.1227-XIII din 27.06.1997 „Cu privire la publicitate”.

¹⁵ Codul contravențional, aprobat prin Legea nr.218-XVI din 24.10.2008.

✓ La estimarea, prognozarea și aprobarea veniturilor din taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială (art.122.30), primăria or.Cahul a admis discrepanțe la indicii totalizatori față de datele IFS Cahul. Mai mult decât atât, primăria or.Cahul, avînd stabilită taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială de la 800 lei pînă la 5400 lei, în dependență de domeniul de activitate și de suprafața ocupată (în baza deciziei CO Cahul nr.14/3(50/3)-XXII din 14.12.2010), de fapt, la prognozarea bugetului orășenesc pe anul 2011, a aplicat taxa medie de 3070 lei pentru un agent economic, veniturile aprobate la acest capitol constituind 3202,8 mii lei. Bugetul primăriei or. Cahul la acest tip de venituri a fost executat în sumă totală de 3334,6 mii lei (104 %), sau cu 131,8 mii lei mai mult față de suma aprobată, ceea ce denotă o estimare, prognozare și aprobare neconformă a veniturilor la sursa indicată.

De menționat că primăria or.Cahul, la momentul eliberării autorizației de funcționare, nu verifică dacă s-a efectuat sau nu achitarea taxei respective în bugetul primăriei, iar persoanele responsabile din cadrul acesteia nu țin un registru al autorizațiilor eliberate unităților comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială, ceea ce a condiționat faptul eschivării unor agenți economici de la achitarea taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială. Prin urmare, testările la fața locului, efectuate în comun cu responsabilii respectivi din cadrul primăriei și organului fiscal, relevă că, din 118 unități comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială verificate, 20 de unități (17%) activau pe o suprafață comercială de 1068 m² în lipsa autorizațiilor și/sau în baza autorizațiilor cu termenul de valabilitate expirat, suma neîncasată în buget în urma acestor iregularități constituind 52,1 mii lei. De menționat că, în urma controalelor comune, IFS Cahul a aplicat la 24 de agenți economici sancțiuni în sumă totală de 58,0 mii lei.

✓Urmare a lipsei unui control corespunzător, precum și neasigurării eliberării regulamentare a autorizațiilor de amplasare pentru 8 obiecte comerciale (5 oficii poștale și 3 gherete) pe teritoriul primăriei or.Cahul și 39 de oficii poștale pe teritoriul altor primării din raion, acestea desfășurau activitate de comerț (realizarea cu amănuntul a jurnalelor, revistelor, mărfurilor de larg consum) fără a fi determinate ca subiecți ai impunerii și fără să achite taxa pentru unitățile comerciale. Ca rezultat, au fost ratate venituri, care, potrivit mărimii stabilite în Anexa la Titlul VII din Codul fiscal, au constituit suma de 154,0 mii lei, pentru perioada anilor 2011-2012 (9 luni), din care la primăria or.Cahul – 31,2 mii lei.

➤ **AAPL din raion nu au demonstrat un interes vădit privind calcularea și colectarea la buget a impozitelor pe proprietate, totodată neasigurînd o evaluare autentică a bazei de impozitare pentru identificarea rezervelor pasibile.**

• *Aplicarea neuniformă a bonității medii pentru terenuri condiționează neaprecierea corectă a veniturilor bugetare.* Astfel, analiza modalității de estimare a veniturilor la etapa de aprobare relevă că în cadrul aprobării veniturilor pe anul 2011 nu există o concordanță și un sistem unic de apreciere a bonității pentru terenuri. Prin urmare, DGF a acceptat calculul veniturilor din impozitele pe terenurile cu destinație agricolă (art.114.01 și art.114.07) cu o bonitate ce diferă de bonitatea înregistrată la SCFR, în unele cazuri veniturile fiind diminuate cu 75,4 mii lei (10 primării), iar în altele - majorate cu 40,9 mii lei (15 primării).

• *Planificarea veniturilor din impozitul funciar s-a efectuat fără a se ține cont de baza de impozitare.* Astfel, unele AAPL nu dețin o informație exhaustivă privind fondul funciar aflat în proprietatea sa și modul de utilizare a acestuia, ceea ce determină folosirea neautorizată a terenurilor proprietate publică locală și neîncasarea plăților cuvenite. Cauza principală a acestor nereguli se prezintă a fi nedelimitarea terenurilor proprietate publică a statului, a UAT din raion, din domeniul public și cel privat.

Totodată, probele de audit denotă că planificarea încasărilor impozitului funciar s-a efectuat fără a se ține cont de baza de impozitare credibilă. Reieșind din analiza datelor privind suprafața terenurilor folosite de UAT din raion la estimarea veniturilor din impozitele funciare pe anul 2011 (art.114.01 și art.114.07), 20 AAPL au indicat suprafața terenurilor impozitate și scutite de impozitare mai mare decât suprafața totală din domeniul privat cu circa 1988 ha, pe cînd alte 9 primării au indicat suprafețe mai mici cu 356 ha, ceea ce a condiționat neestimarea/diminuarea unor venituri cu circa 33,9 mii lei. Aceeași situație se atestă și la estimarea veniturilor la art.114.03 (loturi de pe lîngă casă, grădini), unele UAT indicînd suprafața terenurilor impozitate și scutite de impozitare cu circa 268 ha mai mult decât suprafața totală a localității, iar altele (15 primării) - cu circa 406 ha mai puțin, veniturile neestimate/diminuate la aprobarea bugetului constituind 40,6 mii lei.

O evaluare a auditului în materie de estimări și prognoze fiscale, care necesita a fi luată în calcul la elaborarea indicatorilor bugetari pe anul 2011, denotă subestimarea neîntemeiată a veniturilor proprii în sumă de 26,5 mii lei aferentă loturilor pomicole cu suprafața de 266 ha. Aceste terenuri nu au fost impozitate pe parcursul anilor 2007-2011, veniturile ratate însumînd 133,0 mii lei.

• *Verificarea corectitudinii estimării și prognozei fiscale, care necesita a fi luată în considerație la elaborarea indicatorilor bugetari pe anul 2011, efectuată la 3 primării verificate, denotă subestimarea veniturilor din impozitul funciar în sumă de 70,0 mii lei¹⁶, din care veniturile neîncasate în bugetele celor 3 primării constituie 46,0 mii lei. Aceste primării nu au soluționat corect această problemă nici în perioadele precedente (2009-2010), nefiind încasat impozitul funciar în sumă totală de 92,0 mii lei¹⁷.*

➤ **AAPL nu au dat dovadă de responsabilitatea necesară în vederea evaluării și colectării tuturor veniturilor proprii provenite din gestionarea terenurilor proprietate publică. Totodată, nerespectarea legislației funciare și insuficiența implementării procedurilor de control intern au determinat utilizarea ineficientă a terenurilor proprietate publică a UAT din raion și nerealizarea veniturilor la bugetul local în sumă totală de la 4781,1 mii lei pînă la 19549,0 mii lei.**

• Potrivit art.9 alin.(2) lit.i) și lit.j), art.53 din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007¹⁸ și art.14 alin.(2) lit.b) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006, de competența administrației publice locale ține evidența patrimoniului UAT și exercitarea controlului asupra integrității și folosirii eficiente a acestuia. În context, auditul relevă necesitatea de îmbunătățire a managementului la componenta dată, inclusiv prin elaborarea unor reglementări referitor la evidența și urmărirea plăților provenite din gestionarea terenurilor proprietate publică, menite să asigure atît calcularea și încasarea integrală a plăților funciare, cît și evidența datorilor.

• În conformitate cu prevederile art.10¹ alin.(1) din Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997¹⁹, în cazul în care proprietarii obiectelor privatizate sau ai întreprinderilor și obiectelor

¹⁶ Primăria s.Crihana Veche: impozit neestimat în buget - 38,0 mii lei, inclusiv neîncasat -14,0 mii lei; venituri neplanificate și neîncasate la primăriile: s.Roșu - 28,8 mii lei; s.Vadul lui Isac - 3,2 mii lei.

¹⁷ Primăriile: s.Crihana Veche - 28,0 mii lei; s.Roșu - 57,6 mii lei; s.Vadul lui Isac - 6,4 mii lei.

¹⁸ Legea nr.121-XVI din 04.05.2007 „Privind administrarea și deținutarea proprietății publice” (în continuare - Legea nr.121-XVI din 04.05.2007).

¹⁹ Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997 „Privind prețul normativ și modul de vînzare-cumpărare a pămîntului” (în continuare - Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997).

private nu au achiziționat sau nu au arendat terenuri aferente unităților respective, de la aceștia urmează a fi încasată anual plata pentru folosirea terenului, stabilită în mod unilateral de consiliile locale, în mărime nu mai mică decât plata anuală pentru arendă și nu mai mare de 10% din prețul normativ al pământului, calculat pentru destinația respectivă. Prin urmare, plata specificată urma a fi încasată în termenele fixate de consiliile locale, pentru perioada ulterioară momentului adoptării de către consiliul local a deciziei corespunzătoare până la încheierea contractului de vânzare-cumpărare sau de arendă. Însă, contrar prevederilor legale, pentru acumularea veniturilor proprii, AAPL au admis folosirea terenurilor aferente obiectivelor private cu suprafața totală de 233,7 ha fără calcularea și încasarea plăților corespunzătoare. Ca urmare, AAPL nu și-au realizat competențele, astfel ratând venituri pentru completarea resurselor financiare proprii în sumă de la 2661,6 mii lei până la 13033,1 mii lei.

Cele constatate sînt cauzate de faptul că, pînă la momentul auditării, AAPL nu au întreprins măsuri în vederea delimitării terenurilor proprietate publică a statului, a UAT și privată. Totodată, se relevă că primăria or. Cahul nu deține informația juridică și tehnico-economică sistematizată în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri, conform Anexei nr.1 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.24 din 11.01.1995²⁰.

• **Deficiențe care au generat ratarea veniturilor la bugetele UAT au fost admise și la stabilirea și încasarea plăților din arenda terenurilor cu destinație agricolă proprietate a UAT.** Astfel, lipsa unui control adecvat din partea AAPL asupra plenitudinii și integrității patrimoniului public, precum și monitorizarea insuficientă a relațiilor privind stabilirea și încasarea plăților pentru folosința terenurilor au afectat capacitatea AAPL de a realiza integral veniturile cuvenite bugetelor locale, în consecință fiind ratate mijloace bugetare în sumă totală de la 1868,6 mii lei pînă la 6265,0 mii lei. Întru susținerea celor invocate, se exemplifică următoarele:

✓ Avînd o sursă de venit neevaluată, constituită din terenurile cu suprafața de 50 ha proprietate a UAT, aflate în folosința S.R.L. „Valiexchimb”, primăria s.Văleni nu a întreprins măsurile corespunzătoare în vederea stabilirii și încasării tuturor plăților pasibile de la folosirea terenurilor. Ca urmare, pe parcursul anilor 2007-2012, în bugetul primăriei nu au fost achitate impozitul funciar și plata pentru folosința terenurilor menționate, veniturile ratate (în anii 2007-2011) constituind, respectiv, 11,5 mii lei (cite 2,5 mii lei anual) și 381,7 mii lei (93,3 mii lei, în anul 2011). De menționat că situația sus-indicată a fost generată de următoarele fapte:

a) Acordul de concesiune încheiat cu agentul economic „Redeco” LTD (succesor – S.R.L. „Valiexchimb”) întrunește clauze ce nu se regăsesc în Codul fiscal și Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997, în ce privește scutirea de alte taxe și impozite. Totodată, conform Acordului menționat, eliberarea de plata oricăror impozite și taxe s-a efectuat reieșind din faptul că concesionarul („Redeco” LTD) trebuia să efectueze prospecțiuni și explorări ale resurselor de țiței și gaze, riscante din punct de vedere financiar. Însă, deși a beneficiat de scutiri la plata impozitelor și taxelor, Compania „Redeco” LTD n-a finalizat prospecțiunile și explorările geologice inițiate în perioada anilor 1999-2008, astfel neonorîndu-și obligațiunile asumate, iar S.R.L. „Valiexchimb” nici nu i-au fost impuse asemenea condiții. Prin urmare, scutirea, în perioada anilor 2007-2011, atît a

Companiei „Redeco” LTD, cît și a S.R.L. „Valiexchimb” de plata impozitului funciar, taxei pentru extragerea minerelelor utile, plății pentru arenda terenurilor pe care se află zăcămintele, legate de extragerea resurselor de petrol și gaze, nu corespunde cadrului legal și prevederilor acordului de concesiune;

b) nu au fost întreprinse măsuri în vederea implementării cerințelor Curții de Conturi în conformitate cu Hotărîrea nr.55 din 24.12.2009²¹. Ca urmare, pînă la momentul auditării, a rămas nesoluționată problema privind calcularea și achitarea în bugetul local a impozitului funciar, a taxei pentru extragerea minerelelor utile, a plății pentru arenda terenurilor pe care se află zăcămintele, legate de extragerea resurselor de petrol și gaze.

✓ În anul 2011, primăria s.Crihana Veche nu a întreprins măsuri în vederea aprobării folosinței terenului aferent fondului apelor cu suprafața de circa 1485 ha (din gestiunea S.A. „Pepiniera piscicolă zonală Cahul”). Prin urmare, potrivit prevederilor regulamentare²², suma veniturilor nerealizate din folosința terenurilor menționate constituie de la 1099,1 mii lei pînă la 5495,5 mii lei.

✓ **Lipsa controlului din partea AAPL din com.Moscovei asupra gestionării terenurilor a condiționat neîncasarea veniturilor în bugetul localității din arenda acestora în sumă totală de 387,8 mii lei.** Urmare a unor decizii contradictorii ale Consiliului comunei Moscovei, care au rezultat în implicarea primăriei ca parte în dosarele penale inițiate de către organele de drept, în conformitate cu rezultatul concursului prin licitație din 15.10.2007, unei persoane fizice i-a fost atribuit în arendă teren (5,0 ha) cu destinație agricolă aferent rezervelor minerale utile (de nisip), pe un termen de 20 ani, prețul licitat al lotului fiind de 114,1 mii lei. Ulterior, la data de 07.07.2008, printr-un alt contract de arendă încheiat de către primăria com.Moscovei cu S.R.L. „Colomeet Valentin”, același teren a fost atribuit în arendă ultimei, pe un termen de 10 ani, fiind stabilită plata pentru folosința terenului diferită de cea licitată, reieșind din destinația agricolă a acestuia, în sumă de 14,1 mii lei, sau cu 100,0 mii lei mai puțin decât prețul licitat al lotului. Ca rezultat al situației menționate, precum și reieșind din condițiile licitației, veniturile necalculate și neîncasate în perioada anilor 2007-2012 au constituit 387,8 mii lei. Mai mult decât atît, primăria com.Moscovei a încheiat nejustificat contractul de arendă, cu stabilirea plății reieșind din destinația agricolă a terenului, neluînd în considerație că acesta urma a fi exclus din categoria dată, fapt care a cauzat diminuarea considerabilă a plății pentru folosința terenului pe parcursul anilor 2008-2011, totodată nefiind luate măsuri nici în privința compensării prejudiciului în legătură cu scoaterea terenului din circuitul agricol.

• **Monitorizarea inefficientă din partea CO Cahul a activității Î.M. „Piața Centrală” s-a soldat cu administrarea inefficientă a patrimoniului public, ceea ce a condiționat subevaluarea și neîncasarea veniturilor în sumă de 250,9 mii lei.**

În aprilie 2003, primăria or.Cahul a aprobat demolarea construcției și edificarea unei noi clădiri pe terenul proprietate publică din gestiunea Î.M. „Piața Centrală”. Noua construcție comercială a fost edificată din contul propriu al 16 persoane fizice, cu transmiterea imobilului (conform prevederilor contractuale), după finisarea lucrărilor, către Î.M. „Piața Centrală”. Conform condițiilor contractuale, plata pentru folosința terenului ocupat de construcție (381,7 m²) urma a fi efectuată în decursul a circa 30 de ani, din contul cheltuielilor în sumă de 1723,5 mii lei, suportate de către

²⁰ Regulamentul cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.24 din 11.01.1995.

²¹ Hotărîrea Curții de Conturi nr.55 din 24.12.2009 „Privind Raportul auditului gestiunii resurselor naturale subterane în anii 2007-2008”.

²² Art.10 din Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997.

persoanele fizice la edificarea construcției menționate. Se relevă că, la momentul oportun, CO Cahul nu a întreprins măsuri în vederea aprobării regulamentare a cheltuielilor, nefiind înregistrat în evidența contabilă a primăriei imobilul respectiv, prin ce nu au fost respectate prevederile regulamentare și clauzele contractuale. Mai mult decât atât, pe toată perioada anilor 2003-2012 nu a fost revizuită plata pentru folosirea terenului destinat construcției, aceasta constituind 12 lei/m². Totodată, în anii 2004-2012, în baza unor acte judecătorești, CO Cahul a aprobat privatizarea încăperilor edificate pe terenul din gestiunea Î.M. „Piața Centrală” fără a calcula și a încasa plata respectivă pentru folosirea acestuia, ceea ce a condiționat nerealizarea veniturilor în sumă de minimum 250,9 mii lei. Ca urmare a celor relatate, primăria or.Cahul a fost lipsită de imobil, persistând în continuare riscul de înstrăinare a terenului la un preț diminuat față de cel de piață, cu ratarea veniturilor la bugetul local.

➤ **Acordarea dreptului de a edifica construcții în condițiile relațiilor de arendă a cauzat neîncasarea veniturilor în bugetul or.Cahul în sumă totală de minimum 335,9 mii lei.**

Conform art.4 alin.(9) din Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997, vânzarea-cumpărarea terenurilor proprietate publică utilizate în procesul tehnologic, aferente obiectivelor privatizate sau supuse privatizării, obiectivelor private, precum și construcțiilor nefinalizate, se efectuează la prețul normativ al pământului, această prevedere aplicându-se și la relațiile de arendă a unor astfel de terenuri. Totodată, în conformitate cu pct.8 din Hotărârea Guvernului nr.901 din 10.07.2002²³, s-a stabilit că ÎCS „Bemol Retail” S.R.L. (succesoare a S.R.L. „Azpetrol”) urma să achiziționeze de la AAPL terenurile pentru construcția stațiilor de alimentare cu combustibil. Însă, contrar celor menționate, primăria or.Cahul nu a luat măsuri în vederea reglementării relațiilor cu agentul economic indicat privind terenul cu suprafața de 0,33 ha, acordind în martie 2006 dreptul de a construi pe suprafața acestuia o stație de alimentare cu petrol. Prin urmare, obținind dreptul de proprietate asupra construcțiilor, ÎCS „Bemol Retail” S.R.L. a obținut în anul 2011 și dreptul de a cumpăra terenul aferent acestui imobil la prețul de 90,4 mii lei, cu aplicarea coeficientului de 0,2, față de prețul normativ al terenului de 426,3 mii lei. Astfel, în rezultatul nereglementării relațiilor funciare, în anul 2011, primăria or.Cahul nu a acumulat venituri posibile, în cazul dat, în sumă totală de 335,9 mii lei.

➤ **Nu a fost asigurată gestionarea conformă a veniturilor din vânzarea terenurilor proprietate publică.** Astfel, în anul 2011, primăria or.Cahul, nerespectând prevederile art.4 alin.(4) din Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997 și clauzele contractuale, nu a ajustat (pînă la momentul stingerii datoriilor) plățile periodice conform ratelor inflației în sumă de circa 54,8 mii lei. Totodată, contrar aceluiași prevederi, la situația din 31.12.2011, primăria or.Cahul nu a încasat în termen plățile eşalonate aferente terenurilor realizate, astfel înregistrînd restanțe la acest capitol în sumă totală de 115,7 mii lei.

➤ **Nu s-au întreprins măsuri regulamentare privind calcularea și încasarea integrală a mijloacelor speciale.**

• Probele de audit acumulate la acest compartiment denotă că veniturile din contul mijloacelor speciale au fost aprobate cu o diminuare față de media obținută în anii 2008-2010. Astfel, în pofida faptului că media obținută în perioadele anterioare a constituit 5301,0 mii lei, veniturile din contul mijloacelor speciale pentru anul 2011 au fost

aprobate în sumă totală de 3880,0 mii lei, acestea fiind executate în sumă totală de 4603,1 mii lei, ceea ce denotă o evaluare, prognozare și planificare neconformă a veniturilor din sursa dată. Totodată, reieșind din datele raportate către DGF Cahul, în perioada auditată, 24 UAT de nivelul I nu au calculat (în conformitate cu tarifele aprobate de consiliile locale) venituri la componenta „Mijloace speciale” în sumă de 236,7 mii lei, provenite din plata părinților pentru alimentația copiilor în instituțiile preșcolare, ceea ce denotă o preocupare ineficientă din partea AAPL privind raportarea și administrarea regulamentară a mijloacelor speciale.

• **Unele AAPL din raion nu au întreprins măsuri suficiente în vederea formării și administrării regulamentare a mijloacelor speciale; nu au asigurat o monitorizare și administrare conformă a procesului de dare în locațiune a bunurilor domeniului public, ca urmare fiind neacumulate venituri în sumă totală de 703,2 mii lei (în anul 2011 - 229,3 mii lei), precum și formate alte datorii cu termenul de achitare expirat în sumă de 222,5 mii lei.** Astfel:

✓ Aparatul președintelui raionului nu a întreprins măsuri suficiente în vederea asigurării monitorizării privind utilizarea eficientă a bunurilor transmise în comodat. Mai mult decât atât, la darea în folosință a activelor neutilizate nu s-a ținut cont de prevederile art.9 și art.12 din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007, Legii bugetului de stat pe anul 2011²⁴ și ale Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.483 din 29.03.2008²⁵, nefiind revizuite nici relațiile contractuale reieșind din prevederile legale. În consecință, în baza Deciziei CR Cahul (nr.04/15-I din 04.09.2003), contrar prevederilor propriului Regulament, IMSP „Spitalul raional Cahul” a încheiat cu Agenția teritorială Cahul a CNAM contractul de comodat privind transmiterea în posesiune și folosință temporară, cu titlu gratuit, pe un termen de 10 ani, a clădirii Spitalului raional Cahul cu suprafața totală de 480 m², plata pentru locațiunea clădirii menționate, conform calculului pentru perioada anilor 2009-2011, constituind 357,7 mii lei (în anul 2011 - 119,2, mii lei).

✓ În anii 2010-2011, primăria or.Cahul, fără a ține cont de prevederile regulamentare, a transmis în folosință gratuită încăperi cu suprafața de 357 m², ceea ce a condiționat ratarea veniturilor în sumă de 239,4 mii lei. Totodată, în lipsa contractelor de locațiune aprobate regulamentar, a fost admisă utilizarea unor încăperi cu suprafața de 138,6 m² din gestiunea Î.M. „GCL” (pentru oficii), pentru care nu au fost calculate și încasate venituri în sumă totală de 106,1 mii lei. Mai mult decât atât, primăria or.Cahul nu a întreprins măsuri eficiente pentru încasarea datoriilor debitoare cu termenul de achitare expirat în sumă totală de 222,5 mii lei, formate în anii 2000-2008 de la darea în folosință a încăperilor, aceste datorii debitoare nefiind raportate de către primăria or.Cahul ca datorii debitoare cu termenul de achitare expirat.

➤ **AAPL de nivelul I și nivelul II din raion nu și-au asumat pe deplin responsabilitățile privind colectarea integrală a veniturilor bugetelor UAT, acest comportament necesitînd a fi îmbunătățit esențial. Totodată, nu au fost efective nici controlul existent și nici măsurile întreprinse în vederea colectării veniturilor și micșorării restanțelor față de bugetele locale.**

În conformitate cu prevederile art.32 și art.35 din Legea nr.397-XV din 16.10.2003, responsabilitatea pentru încasarea veniturilor legale revine executorilor de buget; pentru executarea bugetului UAT de nivelul I - primarului, iar pentru executarea bugetului de nivelul II - președintelui raionului. În pofida faptului că, pe parcursul mai multor ani, veniturile bugetelor UAT au avut o tendință de majorare (de

²³ Hotărârea Guvernului nr.901 din 10.07.2002 „Cu privire la Schema de amplasare a stațiilor de alimentare și a depozitelor de produse petroliere și gaze pe teritoriul Republicii Moldova în anii 2002-2006”. Abrogată la 02.03.2010, prin Hotărârea Guvernului nr.135 din 24.02.2010.

²⁴ Legea bugetului de stat pe anul 2011 nr.52 din 31.03.2011.

²⁵ Hotărârea Guvernului nr.483 din 29.03.2008 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate.

la 204,2 mil. lei – în anul 2009, până la 266,6 mil. lei – în anul 2011), fapt ce reiese din constatările expuse în compartimentele anterioare ale acestui Raport de audit, s-a relevat că există iregularități rezonabile în administrarea impozitelor, taxelor și a altor venituri aferente bugetelor locale, care au influențat asupra acumulării veniturilor bugetare și demonstrează că AAPL nu și-au asumat pe deplin responsabilitățile pentru încasarea veniturilor, precum și că procesul de planificare și executare bugetară în raionul Cahul este imperfect și necesită ajustări de fond.

Atît președintele raionului, cît și primarii localităților nu și-au onorat pe deplin obligațiunile privind monitorizarea activității organelor responsabile de încasarea veniturilor bugetare, fapt ce a cauzat majorarea, în anul 2011, a restanțelor față de bugetele locale. Prin urmare, o rezervă semnificativă la acumularea veniturilor proprii o constituie restanțele contribuabililor față de bugetele UAT, care la situația din 01.01.2012 a însumat 6,4 mil. lei, menținându-se la același nivel față de începutul anului. Totodată, restanțele contribuabililor față de toate componentele BPN au constituit 34,0 mil. lei, sau cu 15,2 mil. lei mai mult față de începutul anului (18,8 mil. lei). Creșterea semnificativă a restanțelor a fost înregistrată față de BASS- cu 10,2 mil. lei, și față de bugetul de stat - cu 4,8 mil. lei. Datorii constante la BPN în sumă de 2,6 mil. lei²⁶ le mențin 7 societăți, inclusiv față de bugetul local - 0,2 mil. lei.

Totodată, auditul relevă supraplăți înregistrate la unele impozite și taxe. Astfel, la situația din 01.01.2011, au fost înregistrate supraplăți semnificative față de bugetul local, care au însumat 14,1 mil. lei, la sfîrșit de an constituind 14,0 mil. lei. De menționat că, pe parcursul auditului, au fost corectate supraplățile la bugetul de stat în sumă totală de 3,4 mil. lei, rezultate din plata pentru extragerea mineralelor utile (art.115.54).

Deficiențele constatate la planificarea și realizarea veniturilor proprii ale UAT din raion au fost generate de: lipsa unor tradiții profesionale și reglementări procedurale ale procesului de elaborare a bugetului UAT; indisciplina executivă și responsabilitatea necorespunzătoare privind interacțiunea organelor financiare, economice și fiscale în crearea și monitorizarea potențialului economic și, respectiv, a bazei de impozitare pe fiecare UAT, gen de activitate și tip de impozit (taxă); neelaborarea și neimplementarea unor proceduri de control intern care ar responsabiliza părțile implicate în aceste procese.

Recomandări:

1. Președintele raionului și DGF:

1.1. să asigure o conlucrare eficientă cu AAPL de nivelul I din raion privind reglementarea și stabilirea metodelor de evaluare a bazei de impozitare relevante, pentru elaborarea prognozei bugetare pe toate tipurile de venituri fiscale și nefiscale și planificarea conformă a acestora;

1.2. să elaboreze proceduri metodologice în materie de evaluări și prognozări fiscale pe fiecare categorie de impozit/taxă în parte, care să asigure o conlucrare eficientă cu toate părțile implicate în procesul de planificare a bugetului, în vederea prognozărilor și evaluării optime a veniturilor bugetelor UAT din raion.

2. Președintele raionului și DGF, în comun cu AAPL de nivelul I din raion:

2.1. să studieze cauzele diminuării ponderii veniturilor proprii în cadrul UAT (de nivelul I și nivelul II) din raion, cu întreprinderea unor măsuri concrete în scopul majorării acesteia;

2.2. să efectueze monitorizarea conformă a procesului de colectare a impozitelor și a micșorării restanțelor contri-

buabililor față de bugetul local.

3. Primăria or. Cahul:

3.1. să asigure o monitorizare adecvată a plasării obiectelor de publicitate în teritoriul administrat, cu planificarea relevantă a veniturilor respective și încasarea regulamentară a taxei de amplasare a publicității;

3.2. să asigure executarea conformă a obligațiunilor atribuite, controlul corespunzător privind activitatea comerțanților, precum și prognozarea corectă a veniturilor din taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială, cu acumularea integrală a acestora.

4. Primăriile or. Cahul, satelor Crihana Veche, Roșu, Văleni, Vadul lui Isac, com. Moscovei:

4.1. să efectueze inventarierea terenurilor proprietate publică, cu asigurarea înregistrării informației exhaustive privind fondul funciar aflat în proprietatea UAT, modul de utilizare și beneficiarii acestuia;

4.2. să stabilească, conform prevederilor legale și contractuale, plata pentru folosirea terenurilor proprietate publică aferente întreprinderilor și obiectelor private, să calculeze și să încaseze aceste plăți, asigurînd, totodată, evidența conformă a calculelor, plăților și restanțelor pentru arenda și vînzarea terenurilor.

5. **Președintele raionului și primăria or. Cahul** să asigure monitorizarea și administrarea conformă a procesului de dare în locațiune a bunurilor domeniului public, cu implementarea unor proceduri de control menite să contribuie la acumularea veniturilor din sursa dată.

Obiectivul II: Au format și realizat UAT partea de cheltuieli a bugetelor în conformitate cu actele normative în vigoare?

Preocuparea insuficientă a AAPL din raionul Cahul față de procesul de planificare și executare conformă a cheltuielilor determină executarea neregulamentară și ineficientă a acestora, ceea ce duce la neatingerea scopurilor stabilite. Nerespectarea de către factorii de decizie din cadrul AAPL a actelor normative și a principiilor de bună gestiune a determinat efectuarea cheltuielilor neregulamentare și neeficiente la valorificarea mijloacelor financiare pentru investițiile și reparațiile capitale în sumă de 1,0 mil. lei; cheltuielilor ineficiente și neconforme pentru retribuirea muncii – de 2,7 mil. lei. Nu este asigurată transparența și argumentarea indicilor privind distribuirea surselor destinate domeniului învățămîntului în sumă de 17,5 mil. lei. Sînt afectate de nereguli și domeniile ce țin de achizițiile de mărfuri și servicii, de asigurarea cerințelor de alimentare a copiilor din instituțiile preșcolare, de utilizarea fondului de rezervă. În acest context, se menționează necesitatea de implementare a prevederilor Legii privind controlul financiar public intern²⁷, în scopul sporirii responsabilităților manageriale privind gestionarea conformă și eficientă a resurselor publice.

Întru argumentarea celor menționate, se exemplifică următoarele:

➤ **Tratarea subiectivă în procesul de realocare a mijloacelor bugetare determină crearea soldurilor disponibile și „facilitarea” autorităților raionale privind sprijinirea selectivă și fără criteriile corespunzătoare a anumitor măsuri și instituții. Totodată, nu a fost asigurată argumentarea conformă a indicilor privind distribuirea surselor destinate domeniului învățămîntului, datorită cadrului normativ metodologic imperfect privind calculul transferurilor de la bugetul de nivelul II la bugetul de nivelul I pentru uniformizarea asigurării financiare a acestora, precum și lipsei unui mecanism bine definit de stabilire a normativelor de cheltuieli,**

²⁶ 31.12.2011: S.A. „Micuțul” - 524,2 mil. lei; S.R.L. „Francula” - 408,6 mil. lei; Universitatea Real-Umanistică - 356,6 mil. lei; S.R.L. „Mars Dermenji” - 330,4 mil. lei; CAP „Fitotec Agro” - 324,5 mil. lei; Prima Companie de Ipotecă - 308,6 mil. lei; S.R.L. „To-Max-grup” - 299,1 mil. lei.

²⁷ Legea nr.229 din 23.09.2010 „Privind controlul financiar public intern”.

ceea ce a generat reduceri și realocări ale mijloacelor transferate din bugetul de stat pentru unele primării în sumă de 17,5 mil.lei. Astfel:

• În anul 2011, transferurile din bugetul raional către UAT de nivelul I au fost executate în sumă totală de 195945,8 mii lei, sau cu 3306,3 mii lei mai puțin decât datele rectificate, care au rămas în soldul bugetului raional, din care: 2317,1 mii lei – plata salariilor și contribuțiilor; 757,7 mii lei – plăți cu destinație specială; 231,5 mii lei – alte transferuri. În contextul celor menționate, atât CR, cât și consiliile locale de nivelul I nu au rectificat bugetele sale, cu schimbarea statutului acestor mijloace. Totodată, în aspect financiar (conform cadrului legal), bugetele UAT constituie elemente independente, care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, AAPL urmînd a fi consultate în modul corespunzător asupra procedurilor de redistribuire a resurselor ce urmează a fi alocate acestora. Prin urmare, nu au fost efectuate modificări spre micșorare a veniturilor și cheltuielilor AAPL în mărimea sumei transferurilor neexecutate. De menționat că cadrul legal existent nu stabilește în mod expres norme care ar reglementa modul de majorare sau de micșorare a transferurilor pe parcursul anului bugetar în cazurile de subestimare sau de supraestimare a veniturilor bugetelor UAT, precum și în cazurile de nealocare de la bugetul raional a transferurilor aprobate la UAT de nivelul I.

DGF nu a justificat, sub aspect normativ-metodologic și prin documente confirmative din partea AAPL de nivelul I, aprobarea transferurilor cu destinație specială către primării în sumă totală de 7135,9 mii lei, acestea fiind executate în sumă de 6378,2 mii lei, cu o economie de 757,7 mii lei, rămasă în soldul bugetului raional. Se relevă că transferurile menționate reprezintă de fapt mijloace preconizate pentru nivelarea posibilităților financiare ale teritoriilor, destinate achitării privind: resursele energetice – 4516,4 mii lei; tutela – 1200,0 mii lei; întreținerea drumurilor – 800,0 mii lei; fondul de rezervă – 600,0 mii lei (primăria or. Cahul). Totodată, acordarea unui statut special acestor surse oferă posibilitatea autorităților raionale să influențeze și să rețină plățile aprobate către primării, care pentru anul 2011 au constituit 757,7 mii lei.

• **Distribuirea către bugetele de nivelul I a resurselor financiare destinate domeniului învățămîntului s-a efectuat într-un mod necorespunzător și netransparent.** Astfel, conform notelor metodologice, DGF a elaborat criteriile de bază ale politicii în domeniul veniturilor și cheltuielilor bugetare, inclusiv la stabilirea relațiilor interbugetare cu UAT de nivelul I, însă acestea nu au fost respectate la distribuirea transferurilor alocate din bugetul de stat pentru nivelarea posibilităților financiare ale primăriilor. Conform notelor metodologice, normativul de cheltuieli au fost stabilite în mărimi egale pentru toate UAT. Efectiv, DGF a distribuit transferurile în lipsa unor calcule argumentate și aprobate, astfel formîndu-se o discrepanță între transferurile calculate potrivit normativelor prestabilite și cele real alocate UAT de nivelul I.

La calcularea surselor destinate domeniului învățămîntului, din bugetul de stat au fost alocate transferuri pentru contingentul de copii în baza datelor Biroului Național de Statistică, pe cînd din bugetul raionalului s-au alocat transferuri bugetelor UAT de nivelul I în baza datelor privind numărul real al copiilor care frecventează instituțiile de învățămînt. În acest context, în bugetul raional s-a format o rezervă semnificativă de mijloace în sumă de 17,5 mil. lei, alocate din bugetul de stat pentru întreținerea copiilor și elevilor în instituțiile preuniversitare.

Conform art.9 din Legea nr.397-XV din 16.10.2003, pentru uniformizarea gradului de satisfacere a necesităților

de resurse bugetare ale unităților administrativ-teritoriale, prin legea bugetară anuală, de la bugetul de stat pentru bugetele UAT de nivelul II, se stabilesc transferuri din contul fondului de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale. Procedura de stabilire a transferurilor este reglementată prin Notele metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor²⁸, care prevăd principiile de bază ale politicii statului în domeniul veniturilor și cheltuielilor bugetare pe anul următor, prognozele normativelor de defalcări de la veniturile generale de stat. Totodată, Notele metodologice nu stabilesc componența cheltuielilor ce stau la baza acestui normativ.

De fapt, AAPL de nivelul II din raionul Cahul au aprobat pe anul 2011 transferuri pentru întreținerea unui copil în instituțiile preșcolare de nivelul I în baza unor normative diferențiate, care au variat la aceleași categorii de instituții de la 5362,5 lei pînă la 11715,0 lei pentru un copil, constituind, în medie, 7440,6 lei pentru un copil, sau cu 1358,1 lei mai puțin decît a fost stabilit de Ministerul Finanțelor la calcularea transferurilor (8798,7 lei). Numărul real de elevi în teritorii este de 5346, sau cu 137 copii mai mult față de cei luați în calcul de MF (5209).

În cazul calculării transferurilor pentru întreținerea unui elev în școli, gimnazii și licee, numărul elevilor luați în calcul de către Ministerul Finanțelor este de 17547 elevi, în realitate fiind de 14619 elevi, sau cu 2928 elevi mai puțin, urmare cărui fapt s-au calculat transferuri majorate cu 3,2 mil.lei.

AAPL de nivelul II, pentru activitățile extrascolare, ca urmare a majorării numărului de copii luați în calcul (2928), au beneficiat de transferuri suplimentare de 8,3 mil.lei.

Din mijloacele financiare în sumă totală de 17,5 mil.lei primite de la bugetul de stat pentru întreținerea copiilor și nedistribuite UAT (de nivelul I), 10,7 mil.lei au fost repartizate pentru finanțarea școlilor sportive și muzicale, cabinetului metodic și contabilității centralizate, restul mijloacelor în sumă de 6,8 mil.lei fiind distribuite pentru cheltuieli capitale și alte cheltuieli ale Consiliului raional Cahul, în lipsa criteriilor respective. De exemplu, conform Notelor metodologice elaborate de DGF, cheltuielile pentru măsurile în domeniul sportului urmau a fi estimate reieșind din numărul populației și din normativul mediu pentru un locuitor - de 1,2 lei, și ar constitui în total 149,8 mii lei. Efectiv au fost aprobate mijloace financiare în sumă totală de 1180,7 mii lei, inclusiv: 1030,0 mii lei - la nivelul Consiliului raional (915,0 mii lei - transferate către asociațiile obștești), și 118,9 mii lei - pentru 37 UAT de nivelul I.

Recomandări:

6. DGF:

6.1. să asigure elaborarea unor proceduri metodologice clare, în procesul de formare a bugetului, privind modalitatea de stabilire a transferurilor către UAT, cu fundamentarea mărimii transferurilor alocate prin calculele corespunzătoare, respectînd întocmai cadrul metodologic la stabilirea raporturilor bugetare;

6.2. în comun cu AAPL respective, să elaboreze politici clare și distincte în aspectul ce ține de criteriile planificării cheltuielilor pentru activitatea instituțiilor de învățămînt, totodată implementînd unele proceduri de control intern eficiente în domeniul respectiv.

➤ Unele UAT nu au reușit să mențină cheltuielile angajate în limitele maxime aprobate.

Conform prevederilor Legii nr.397-XV din 16.10.2003, cheltuielile stabilite în bugetele UAT reprezintă limitele maxime, care nu pot fi depășite, iar efectuarea acestora se realizează de către executorii de buget doar în limitele aprobate. Deși, per ansamblu, în anul 2011, cheltuielile efective ale bugetelor UAT din raion au fost executate fără depășirea nivelului stabilit, unele AAPL de nivelul I

²⁸ Elaborate în conformitate cu prevederile Legii nr.847-XIII din 24.05.1996 și Legii nr.397-XV din 16.10.2003.

au executat cheltuieli efective cu depășirea alocațiilor programate în devizele de cheltuieli la art.241 „Investiții capitale”, în sumă totală de 1256,4 mii lei²⁹, prin ce nu au respectat prevederile art.7 alin.(3) din Legea nr.397-XV din 16.10.2003.

Recomandări:

7. Primăriile satelor Colibași, Crihana Veche, Slobozia Mare, Văleni să asigure un management eficient la utilizarea mijloacelor financiare, precum și executarea conformă a cheltuielilor preconizate, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

➤ **În condițiile unui buget auster, este necesară eficientizarea cheltuielilor pentru retribuirea muncii și asigurarea utilizării mijloacelor bugetare pentru acest scop în corespundere cu prevederile actelor normative.**

În anul 2011, AAPL din raionul Cahul au executat cheltuielile de casă pentru retribuirea muncii în sumă totală de 132,8 mil.lei, ceea ce reprezintă 48% din cheltuielile totale înregistrate de bugetele UAT din raion. Cheltuielile efective au constituit 134,0 mil.lei, sau 98,4% față de planul rectificat (136,2 mil.lei).

• **Lipsa controlului din partea factorilor de decizie ai AAPL (de nivelul I și nivelul II) din raionul Cahul asupra statelor de personal, precum și aprobarea acestora cu nerespectarea prevederilor regulamentare și depășirea limitelor au cauzat cheltuieli bugetare suplimentare.** Astfel, la planificarea cheltuielilor pentru remunerarea muncii, AAPL din raion urmează să țină cont de numărul de personal stabilit conform Anexei nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.589 din 29 iulie 2011³⁰. Totodată, în conformitate cu Notele metodologice elaborate de DGF Cahul pentru anul 2011, s-a propus ca obiectiv economisirea mijloacelor financiare, prin optimizarea numărului de angajați cu 1% față de prevederile Hotărârii Guvernului nr.589 din 29.07.2011, însă misiunea de audit a constatat că la nivelul AAPL nu au fost întreprins măsuri întru realizarea obiectivului propus. În acest context, se relevă că, la finele anului de gestiune, statele de personal au constituit 5635 unități, sau cu 335 unități (inclusiv 92 unități din domeniul învățământului) mai mult decât numărul-limită stabilit. Acest fapt a condiționat și depășirea (în anul 2011) cu 7,6 mil. lei a cheltuielilor de personal față de limita stabilită în hotărârea nominalizată și de reglementările DGF.

• **Verificările cheltuielilor privind retribuirea muncii la subdiviziunile AAPL au relevat derogări de la cadrul normativ, care au condiționat efectuarea cheltuielilor neregulamentare și neeficiente în sumă totală de 2,0 mil.lei, precum și a cheltuielilor în sumă de 0,7 mil.lei în lipsa reglementărilor raporturilor de muncă.** Astfel:

✓ În conformitate cu prevederile art.43 din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006, CR are competența de a aproba organigrama și statele de personal ale direcțiilor și altor subdiviziuni din subordine. În același timp, Hotărârea Guvernului nr.689 din 10.06.2003³¹ (pct.4), Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.525 din 16.05.2006³² (pct.3)³³ și Ordinul ministrului finanțelor nr.109 din 21.12.2007³⁴ stabilesc că modificarea schemelor de încadrare ale subdiviziunilor se permite doar în limitele fondului de retribuire

a muncii acestora și sint valabile după înregistrarea lor obligatorie la MF. De menționat că MF nu a înregistrat schema de încadrare aprobată de către CR Cahul pe anul 2011, pentru Aparatul președintelui raionului, motivul fiind necoresponderea acesteia prevederilor regulamentare, datorită includerii neregulamentare în statele de personal a unui vicepreședinte al raionului și a unui specialist principal în probleme juridice. Prin urmare, includerea în statele de personal a unităților menționate a cauzat suportarea unor cheltuieli suplimentare în sumă, respectiv, de 50,1 mii lei și 30,5 mii lei.

✓ **Contrar prevederilor din Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.688 din 10.06.2003³⁵, unele AAPL din raion au aprobat statele de personal cu depășirea normelor stabilite, suportând cheltuieli suplimentare neregulamentare.** Astfel, Consiliul orășenesc Cahul a aprobat statele de personal ale contabilității centralizate a primăriei orașului pentru anul 2011 în număr de 23 de unități, în lipsa unei evaluări privind volumul de lucru necesar de îndeplinit de către subdiviziune reieșind din necesitățile reale, schema de încadrare nefiind înregistrată regulamentar de către DGF Cahul. Totodată, la aprobarea unităților de personal pentru subdiviziunea menționată, CO Cahul nu a ținut cont de prevederile regulamentare și de existența unui buget auster pentru anul 2011, aprobând un număr majorat cu 7 unități față de cel prevăzut regulamentar, astfel suportând cheltuieli suplimentare ineficiente în sumă de 246,4 mii lei. De menționat că aprobarea unui număr majorat al statelor de personal este cauzată și de faptul că la prelucrarea informațiilor de către serviciul contabil al primăriei or.Cahul nu sint utilizate tehnologiile informaționale, în timp ce personalul contabilității beneficiază de sporuri la salariu pentru nocivitate la exploatarea calculatoarelor.

Contrar prevederilor regulamentare, un șir de AAPL din raion au aprobat statele de personal prin includerea unor unități suplimentare neprevăzute (viceprimar, contabil, specialiști în planificare și arhivar), fiind suportate cheltuieli neregulamentare în sumă totală de 143,6 mii lei. Asemenea cazuri s-au constatat la: primăria or.Cahul (40,2 mii lei); primăria s.Crihana Veche (48,8 mii lei); primăria com.Manta (47,1 mii lei); primăria s.Roșu (7,5 mii lei).

✓ În anii 2010-2011, primăria or.Cahul a suportat cheltuieli neregulamentare în sumă totală de 1083,7 mii lei, pentru activitatea colectivului popular „Izvoaraș”, în lipsa conferirii titlului de formație artistică „model”. Astfel, conform Regulamentului aprobat prin Ordinul ministrului culturii nr.281 din 03.10.2006³⁶, activitatea colectivului popular menționat urma a fi finanțată distinct, reieșind din faptul conferirii titlului de formație artistică „model” sau din alte circumstanțe reglementare (mijloace speciale etc.), fapt care nu a fost luat în considerație de către primăria or.Cahul la efectuarea cheltuielilor sus-menționate. Totodată, conform informației Poliției de Frontieră, 11 angajați ai colectivului popular „Izvoaraș” nu s-au aflat în țară o perioadă totală de 367 zile (în anul 2010 – 225 zile, și în anul 2011 – 142 zile), pentru care acestora le-a fost calculat și achitat nelegitim salariu (inclusiv plăți aferente) în sumă totală de 20,3 mii lei (în anul 2011 – 8,0 mii lei).

✓ În anul 2011, personalului administrativ din cadrul subdiviziunilor CR, precum și din cadrul a 14 primării ale

²⁹ Primăriile satelor: Colibași - 330,9 mii lei; Crihana Veche - 444,5 mii lei; Slobozia Mare - 211,9 mii lei; Văleni - 156,8 mii lei.

³⁰ Hotărârea Guvernului nr.589 din 29.07.2011 „Cu privire la limitele numărului de unități de personal și ale cheltuielilor de personal în sectorul bugetar pentru autoritățile administrației publice centrale și locale pe anul 2011”.

³¹ Hotărârea Guvernului nr.689 din 10.06.2003 „Cu privire la organigrama și statele de personal ale aparatului președintelui raionului, direcțiilor, secțiilor, altor subdiviziuni din subordinea Consiliului raional”.

³² Hotărârea Guvernului nr.525 din 16.05.2006 „Privind salarizarea funcționarilor publici și persoanelor care efectuează deservirea tehnica”(în continuare – Hotărârea Guvernului nr.525 din 16.05.2006). Abrogată prin Hotărârea Guvernului nr.710 din 26.09.2012.

³³ Abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 1001 din 26.12.2011, în vigoare din 30.12.2011.

³⁴ Ordinul ministrului finanțelor nr.109 din 21. 12. 2007 „Cu privire la aprobarea formularului-tip al schemelor de încadrare”.

³⁵ Hotărârea Guvernului nr.688 din 10.06.2003 „Cu privire la structura și statele de personal ale primăriilor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor).

³⁶ Regulamentul de activitate a formației artistice de amatori, aprobat prin Ordinul ministrului culturii nr.281 din 03.10.2006.

satelor/comunelor/orașului i-au fost stabilite sporuri la salariu pentru nocivitate la exploatarea calculatoarelor, fără evaluarea obiectivă a condițiilor de muncă și stabilirea gradului de nocivitate conform prevederilor Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1335 din 10.10.2002³⁷, astfel fiind suportate cheltuieli neregulamentare în sumă totală de 174,3 mii lei.

✓ Nerespectându-se prevederile pct.15 din Hotărârea Guvernului nr.525 din 16.05.2006, funcționarilor DGF și primăriei s.Crihana Veche le-au fost acordate premii unice, cu depășirea limitelor stabilite, în sumă, respectiv, de 44,7 mii lei și 10,9 mii lei.

✓ Contrar cerințelor pct.13 din Hotărârea Guvernului nr.525 din 16.05.2006, primăria or.Cahul a admis stabilirea muncii prin cumul, ținându-se cont în mod nejustificat de sporuri și suplimente, astfel fiind suportate cheltuieli neregulamentare în sumă totală de 34,3 mii lei.

✓ DGF a suportat cheltuieli ineficiente în sumă de 148,1 mii lei (în anul 2011 – 31,5 mii lei, și în anul 2012 – 116,6 mii lei), în legătură cu eliberarea nelegitimă din funcția deținută a unui funcționar public (șeful DGF).

• **Reglementarea juridică ce ține de raporturile individuale de muncă ale unor categorii de salariați cu statut de funcționar public din cadrul subdiviziunilor CR este vădit lacunară și poate declanșa litigii de muncă cu suportarea cheltuielilor ineficiente suplimentare din contul bugetului.**

✓ Președintele raionului nu a respectat prevederile reglementare privind încetarea raporturilor de serviciu și aprobarea (după caz) a contractelor individuale de muncă pe termen determinat, reiesind din condițiile specificate în Codul muncii³⁸ (art.55), Legea nr.158-XVI din 04.07.2008³⁹ (art.61, art.62 alin.(1) lit.d) și art.69) și Legea nr.436-XV din 28.12.2006 (art.43). Astfel, în perioada anilor 2007 – septembrie 2012, din momentul obținerii dreptului la pensie pentru limită de vîrstă, nu au fost revizuite raporturile de serviciu cu 4 funcționari publici (inclusiv șeful Direcției economie), suportîndu-se cheltuieli aferente salarizării acestora în sumă de 705,2 mii lei, fără ca persoanele menționate să fie angajate în serviciu prin contract individual de muncă. În contextul celor expuse, se invocă riscul ca actele ce țin de activitatea atît a CR Cahul, cît și a Aparatului președintelui raionului în relații cu persoane terțe, semnate de către persoanele nominalizate (fără angajarea legală a acestora), în caz de litigiu, să fie declarate nule.

✓ Contrar prevederilor art.42 alin.(3) din Legea nr.158-XVI din 04.07.2008, pct.9 din Hotărârea Guvernului nr.867 din 28.11.1994⁴⁰ și pct.66 din Hotărârea Guvernului nr.1449 din 24.12.2007⁴¹, la Aparatul președintelui raionului, în carnetele de muncă a 4 funcționari publici nu au fost consemnate datele despre indemnizația la concediere în mărime de 50% din salariul de funcție, aceste date nefiind disponibile (la momentul efectuării auditului) nici în dosarele personale ale funcționarilor, astfel persistînd riscul de efectuare în viitor a unor cheltuieli neregulamentare.

Recomandări:

8. Consiliul raional Cahul, Aparatul președintelui raionului și DGF:

8.1. de comun acord cu AAPL de nivelul I, să examineze oportunitatea optimizării numărului de personal potrivit recomandărilor Guvernului;

8.2. să analizeze situația creată la angajarea personalului

în cadrul subdiviziunilor CR, cu întreprinderea măsurilor în vederea remedierii deficiențelor constatate.

9. Aparatul președintelui raionului, DGF, DGÎ și primăriile: or.Cahul, satelor/comunelor Roșu, Crihana Veche, Manta, Andrușul de Sus, Andrușul de Jos, Badicul Moldovenesc, Borceag, Burlăceni, Colibași, Doina, Găvănoasa, Tătărești, Larga Nouă:

9.1. să asigure respectarea actelor normative ce reglementează domeniul retribuirii muncii și implementarea unui control intern adecvat, cu înlăturarea neajunsurilor și încălcărilor constatate;

9.2. să întreprindă măsurile de rigoare menite să sporească managementul economico-financiar, cu direcționarea acestuia spre identificarea soluțiilor de prevenire a fenomenului fraudei și risipei de bani publici.

➤ **Necesită monitorizare alimentația copiilor din instituțiile preșcolare și ajustarea normelor financiare, în vederea asigurării executării cerințelor de alimentare sănătoasă a copiilor.**

În conformitate cu prevederile art.45 lit.i) din Legea nr.547-XIII din 21.07.1995⁴², organizarea alimentației copiilor ține de prerogativa AAPL, însă acestea au admis administrarea ineficientă a acestui proces, cu un risc sporit de alimentare nesănătoasă a copiilor. Astfel, în anul 2011, instituțiilor preșcolare din raion le-au fost aprobate mijloace bugetare pentru alimentarea copiilor cu 3923,3 mii lei (47,1%) mai puțin decît limitele financiare minime stabilite prin Normele aprobate prin Ordinul ministrului educației nr.35 din 26.01.2010⁴³ pentru a fi suportate din contul bugetului. Una din cauzele principale care determină aceste situații pretinde a fi lipsa surselor financiare, precum și planificarea și monitorizarea insuficientă din partea DGF și AAPL a alimentației copiilor din instituțiile preșcolare.

În anul 2011, cheltuielile efective (din toate sursele) pentru alimentația copiilor în instituțiile preșcolare au constituit, în medie, 11,3 lei pentru 1 copil/zi (inclusiv în or.Cahul – 19,5 lei, față de media înregistrată pe sate de 8,7 lei). În acest context, contrar Normelor aprobate prin Ordinul ministrului educației nr.35 din 26.01.2010, 34 de primării ale satelor/comunelor nu au respectat normele financiare minime de alimentare a copiilor din instituțiile preșcolare, în medie, cu 4,95 lei/zi (la primăria s.Lopățica fiind micșorată cu 7,6 lei pentru 1 copil/zi (-55%); la primăria s.Văleni - cu 7,5 lei; la primăria s. Lebedenco - cu 6,6 lei (-48%); la primăriile satelor Cucoara și Badicul Moldovenesc - cu cîte 6,0 lei etc.), astfel neasigurînd constituirea cheltuielilor minime necesare pentru alimentarea copiilor în sumă de 1849,7 mii lei.

De rînd cu nerespectarea normelor financiare de alimentație a copiilor, este evident riscul de alimentare nesănătoasă a acestora și de utilizare a produselor necalitative. Evaluările efectuate la acest compartiment de către DGÎ Cahul denotă că situația privind asigurarea normelor naturale în instituțiile preșcolare este sub nivelul Regulilor de alimentare. Astfel, componentele rației alimentare în meniul copiilor din cadrul instituțiilor preșcolare ale raionului Cahul, pe principalele produse, sînt nerealizate semnificativ. Normativele rației alimentare pe cele 7 produse din meniul copiilor nu sînt îndeplinite, în special, la instituțiile din mediul rural, nivelul de asigurare constituind, în medie, la: produsele din carne și pește - respectiv, 37% și 30%; smîntînă - 61%; lapte - 45%; unt - 41%; legume și fructe proaspete - respectiv, 53% și 32%⁴⁴.

³⁷ Hotărârea Guvernului nr.1335 din 10.10.2002 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile”.

³⁸ Legea nr.154-XV din 28.03.2003 „Codul muncii al Republicii Moldova”.

³⁹ Legea nr.158-XVI din 04.07.2008 „Cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” (în continuare - Legea nr.158-XVI din 04.07.2008).

⁴⁰ Hotărârea Guvernului nr.867 din 28.11.1994 „Cu privire la carnetul de muncă”. Abrogată la 11.01.2008, prin Hotărârea Guvernului nr.1149 din 24.12.2007.

⁴¹ Hotărârea Guvernului nr.1449 din 24.12.2007 „Privind carnetul de muncă”.

⁴² Legea învățămîntului nr.547-XIII din 21.07.1995.

⁴³ Normele financiare pentru alimentarea copiilor (elevilor) din instituțiile instructiv-educative, aprobate prin Ordinul ministrului educației nr.35 din 26.01.2010 (în continuare - Normele aprobate prin Ordinul ministrului educației nr.35 din 26.01.2010).

⁴⁴ Cei mai diminuați indici de aprovizionare înregistrați: la produsele din **carne și pește** - la instituțiile din: s.Văleni - 15% și 16%; s.Slobozia Mare - 18% și 16%; s.Borceag - 18% și 20%; s.Alexanderefeld - 20% și 27%; **la lactate**: smîntînă - 14 instituții nu au asigurat completarea rației alimentare, constituind, în medie, 67,9%; la lapte - 47,5%, cei mai reduși indici consemnîndu-se la instituțiile din: s.Lopățica - 23%; s.Baurci-Moldoveni; s.Roșu, com.Tartaul de Salcie - cîte 24%; unt - 43%, respectiv, în instituțiile din com.Doina - 10%; s.Andrușul de Jos, com.Burlacu - cîte 12%.

Recomandări:

10. DGF și consiliile locale ale UAT de nivelul I să asigure respectarea normelor financiare și naturale la alimentarea copiilor din instituțiile preșcolare.

➤ **Nerespectarea actelor normative în domeniul achizițiilor publice a constat în: angajarea de lucrări și servicii cu încheierea ulterioară a contractelor, precum și în lipsa acestora; efectuarea formală a procedurilor de achiziții publice, fără desfășurarea licitațiilor, cu nerespectarea principiilor de transparență și evitarea procedurilor de achiziții publice, care au însumat peste 1,8 mil. lei; achiziții în lipsa surselor financiare corespunzătoare în sumă de 0,1 mil. lei; neasigurarea garanțiilor pentru oferta depusă și pentru buna execuție în sumă totală de peste 2,3 mil. lei; divizarea achizițiilor în scopul evitării procedurilor legale de achiziții publice etc.**

• **Lipsa monitorizării din partea primăriei s.Crihana Veche și primăriei com.Manta asupra valorificării mijloacelor financiare a determinat nerespectarea principiilor de regularitate și de eficiență la executarea cheltuielilor în sumă totală de 468,0 mii lei.**

În cadrul realizării „Proiectului-pilot de salubritate a s.Crihana Veche”, grupul de lucru al primăriei a desfășurat o licitație publică formală (nr.1362/10 din 27.10.2010) privind achiziționarea serviciilor de implementare a proiectului menționat în sumă totală de 408,0 mii lei. Contrar prevederilor regulamentare, grupul de lucru al primăriei s.Crihana Veche nu a evaluat corect ofertele prezentate, acceptând pentru participare la licitație un agent economic, care a admis greșeli aritmetice la întocmirea devizului de cheltuieli, oferta acestuia fiind majorată nejustificat. Totodată, un alt participant la licitația publică nu a prezentat certificate constatatoare privind îndeplinirea obligațiilor exigibile de plată a impozitelor și taxelor către stat. Prin urmare, în loc de a anula procedura de achiziție publică, grupul de lucru a efectuat achiziția, fiind stabilită drept câștigătoare o altă entitate (Unitatea Consolidată de Implementare a Proiectelor de Mediu), cu oferta în valoare de 408,0 mii lei, care nu a fost justificată corespunzător. De menționat că, în Darea de seamă privind rezultatele licitației, prezentată AAP pentru înregistrarea achiziției, au fost incluse date eronate precum că toți ofertanții au depus certificate de efectuare regulată a plății impozitelor, contribuțiilor.

Se relevă că costul serviciilor de 408,0 mii lei, prevăzut de contractul (nr.55 din 28.10.2010) încheiat cu UCIPM, nu este argumentat prin calcule bazate pe tarife aprobate și coordonate în ordinea stabilită și constituie circa 10% din grantul primit de primăria s.Crihana Veche de la FEN, pentru implementarea proiectului de salubritate. De asemenea, în contract sînt prevăzute servicii de elaborare a documentelor pentru desfășurarea licitațiilor și de evaluare a ofertelor în cadrul licitațiilor la primăria s.Crihana Veche, reprezentantul UCIPM nefiind inclus în grupul de lucru al primăriei, fapt ce contravine art.6 și art. 14 din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007⁴⁵. Prin urmare, în condițiile sus-indicate, în baza a 6 acte de recepție a serviciilor, inclusiv pentru servicii necalitative de evaluare a ofertelor (cu recomandări privind câștigătorul licitației), precum și pentru cele care urmau a fi executate de grupul de lucru pentru achiziții al primăriei, primăria a achitat UCIPM suma totală de 408,0 mii lei.

Analogic, primăria com.Manta a contractat și a achitat (UCIPM) pentru serviciile de elaborare și implementare a „Proiectului-pilot de salubritate a com.Manta” suma de 60,0 mii lei. Totodată, primăria com.Manta, ca urmare a

monitorizării neconforme a procedurilor de achiziție publică, a contractat procurarea de la S.R.L. „Orhei Lada-Service” a unei autospeciale (anul fabricării 2004), în valoare de 564,0 mii lei, dar de fapt, la același preț, a fost procurată autospeciala Renault Premium (anul fabricării 2002), cu o vechime mai mare de circa 2 ani față de prevederile contractuale.

• **O atitudine formală față de achizițiile publice a fost constatată la primăria or.Cahul.** Deși la licitația publică pentru procurarea serviciilor privind deservirea tehnică a cazangeriilor pe perioada sezonului rece 2011-2012 au fost prezentate doar două oferte, unul din ofertanți neprezentînd 5 documente obligatorii (garanția pentru ofertă; certificarea plății impozitelor; autorizația tehnică a întreprinderii; privind atestarea specialiștilor; privind baza tehnico-materială), grupul de lucru pentru achiziții al primăriei or.Cahul, constatînd că a fost depusă doar o ofertă completă, a decis să contracteze serviciile respective de la S.R.L. „Dina Cociug”, în sumă de 531,0 mii lei, prin ce nu au fost respectate prevederile art. 6 și art.44 din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007, astfel neasigurîndu-se concurența reală și respectarea cerințelor pct.8.1. din propria documentație de licitație. Totodată, darea de seamă și contractul privind achiziția în cauză au fost înregistrate la AAP cu întîrziere de 16 zile. De menționat că primăria or.Cahul a organizat o licitație analogică și în anul 2012, fiind desemnat același câștigător, însă aceasta a fost contestată de Î.M. „Rețelele Termice Cahul” (fondată de CO Cahul), ulterior fiind anulată de către AAP pentru nerespectarea legislației.

Ca urmare a neconformării procesului de achiziții publice, la etapa de planificare a contractelor, prevederilor regulamentare, grupul de achiziții din cadrul primăriei or.Cahul nu a asigurat excluderea cazurilor de divizare a contractelor de achiziții publice. Astfel, achiziția pavelor de pavaj în sumă totală de 230,0 mii lei a fost divizată în 2 contracte separate (cite 115,0 mii lei), acestea fiind încheiate cu unul și același agent economic din mun.Chișinău, ceea ce contravine prevederilor art.69 alin.(1) din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007. La organizarea și desfășurarea licitației (prin cererea ofertei de prețuri) din 16.11.2011, nu au fost respectate principiile privind transparența achizițiilor publice, asigurarea concurenței și combaterea concurenței neloiale în domeniul achizițiilor publice. Prin urmare, din 3 ofertanți participanți la licitație, 2 agenți economici sînt în relații de interdependență (S.R.L. „I.V.M.” și S.R.L. „Capmanlux” din mun.Chișinău au fondatori și administratori comuni), astfel nefiind respectate prevederile art.6 din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007. Divizarea achiziției pavelor de bordură și de pavaj s-a înregistrat și în anul 2012, fiind efectuate procurări în sume, respectiv, de 33,9 mii lei, 59,8 mii lei și 146,8 mii lei.

• În anul 2008, fără să identifice sursa de finanțare, primăria com.Moscovei a încheiat contractul de executare a lucrărilor de construcție a cazangeriei la gimnaziul „Mircea cel Bătrîn” din localitate, în sumă totală de 415,4 mii lei, dar s-au executat lucrări în sumă de 97,8 mii lei. În pofida faptului că, potrivit cerințelor Regulamentului aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.834 din 13.09.2010⁴⁶ (pct.144 și pct.149), în cazul apariției unor circumstanțe imprevizibile la încheierea contractului de achiziție publică de lucrări, care duc la modificarea clauzelor contractuale într-o asemenea măsură, încît îndeplinirea contractului respectiv ar fi contrară interesului public, precum și în cazul nerespectării obligațiilor contractuale de către una dintre părți, autoritatea contractantă are obligația să denunce unilateral

⁴⁵ Legea privind achizițiile publice nr.96-XVI din 13.04.2007 (în continuare - Legea nr.96-XVI din 13.04.2007).

⁴⁶ Regulamentul privind achizițiile publice de lucrări, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.834 din 13.09.2010.

contractul de achiziție publică de lucrări și să pretindă la despăgubiri, primăria com. Moscovei nu a întreprins nimic în această privință, la data de 12.09.2011 contractînd de la același antreprenor lucrări pentru același obiect în sumă totală de 382,3 mii lei (cu excepția celor executate în sumă de 97,8 mii lei), astfel majorîndu-se nejustificat valoarea totală a obiectului cu 64,7 mii lei.

- La achiziția lucrărilor pentru obiectul „Reparația încăperilor primăriei s.Vadul lui Isac”, grupul de lucru pentru achiziții al primăriei s.Vadul lui Isac a evaluat 3 oferte în valoare, respectiv, de 220,7 mii lei, 209,0 mii lei și 184,3 mii lei, fără careva justificări argumentate, excluzînd din procesul de achiziții oferta unui agent economic în sumă de 168,8 mii lei, sau cu 15,5 mii lei mai puțin decît oferta determinată drept cîștigătoare, fapt ce contravine art.15 din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007, astfel limitînd participarea operatorului economic la procedura de achiziții publice și, totodată, influențînd rezultatele achiziției în cauză.

- În pofida faptului că în bugetul primăriei s. Văleni nu au fost prevăzute mijloacele financiare necesare, în rezultatul unei achiziții prin cererea ofertei de prețuri, primăria a încheiat un contract de executare a lucrărilor de iluminare a străzilor din sat în sumă de 95,6 mii lei. Mai mult decît atît, achiziția menționată a fost efectuată după ce lucrările erau deja executate, ceea ce denotă caracterul formal al achiziției și încălcarea prevederilor art.6 și art.13 din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007. De menționat că, la data efectuării achiziției publice și încheierii contractului din 15.09.2011, conform facturii fiscale din 25.06.2011, antreprenorul deja efectuase lucrări în sumă de 118,3 mii lei. Totodată, în anul 2011, din costul lucrărilor de 118,3 mii lei, în evidența contabilă au fost reflectate doar 32,9 mii lei, cu 85,4 mii lei fiind diminuate cheltuielile efective și denaturate datele raportate. Se relevă faptul că, în baza unui acord adițional din 28.05.2012, cheltuielile diminuate au fost reflectate în evidență în august 2012, totodată fiind majorat cu 22,7 mii lei și volumul lucrărilor.

- Aparatul președintelui raionului și primăria or.Cahul, în calitate de autorități contractante, nerespectînd art.42 alin.(8) din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007, precum și clauzele contractuale, n-au cerut de la antreprenori și contractanți asigurarea executării lucrărilor și prestării bunurilor, sub formă de garanții de bună execuție a contractelor, estimate de către misiunea de audit în sumă totală de 2,33 mil. lei⁴⁷. Ca urmare, lipsa garanțiilor de bună execuție lipsește autoritățile contractante de careva pîrghii de constrîngere, în cazul executării unor lucrări necalitative.

- Contrar prevederilor regulamentare, la efectuarea achizițiilor publice, grupul de lucru din cadrul Aparatului președintelui raionului nu a asigurat perceperea garanției pentru oferta depusă de participanți (12,4 mii lei), în unele cazuri nefiind încasată nici taxa respectivă pentru pachetul de documente pentru licitație. Totodată, în dările de seamă prezentate AAP au fost incluse date eronate privind depunerea garanțiilor de către ofertanți.

- **La achiziționarea mărfurilor și serviciilor au fost admise unele încălcări de ordin procedural.** Astfel:

- ✓ *Autoritățile contractante nu au asigurat planificarea efectuării procedurilor de achiziții publice în scopul contractării mărfurilor, lucrărilor și serviciilor necesare funcționării eficiente a AAPL.* Deși, potrivit prevederilor regulamentare⁴⁸, autoritățile contractante în domeniul achizițiilor publice urmează să elaboreze planuri anuale și trimestriale de efectuare a achizițiilor publice, misiunea de audit a constatat că primăriile com.Manta, s.Giurgiulești,

s.Văleni nu au întocmit planul anual de achiziții. Totodată, în perioada anului 2011, primăriile or.Cahul și s.Crihana Veche au contractat mărfuri și servicii neprevăzute în planul de achiziții în sumă totală de 4,4 mil. lei. De asemenea, pentru anul 2011, Aparatul președintelui raionului nu a planificat achiziții de valoare mică în sumă totală de 0,2 mil.lei, fiind încheiate 42 de contracte privind procurarea bunurilor respective.

- ✓ Contrar prevederilor pct.6 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.9 din 17.01.2008⁴⁹, primăriile s.Crihana Veche, com.Manta, s.Colibași, s.Văleni nu au asigurat întocmirea și păstrarea tuturor dosarelor privind achizițiile publice desfășurate, fapt ce determină riscul sustragerii, pierderii, schimbării unor anumite documente, precum și imposibilitatea urmăririi conformității procedurilor de achiziții publice cu prevederile legale.

- ✓ Grupul de lucru din cadrul Aparatului președintelui raionului nu a întocmit și nu a prezentat AAP semestrial, pînă la data de 15 a lunii următoare semestrului de gestiune, o dare de seamă privind contractele de achiziție publică de valoare mică semnate și înregistrate în perioada de referință, prin ce nu au fost respectate prevederile pct.25 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.148 din 14.02.2008⁵⁰. Astfel, în darea de seamă pe anul 2011, Aparatul președintelui raionului nu a inclus 42 contracte de mică valoare în sumă totală de 217,3 mii lei.

Recomandări:

11. Aparatul președintelui raionului și primăriile satelor/comunelor Colibași, Crihana Veche, Giurgiulești, Manta, Moscovei, Vadul lui Isac, Văleni și or.Cahul:

11.1. să implementeze proceduri eficiente de control intern care să asigure respectarea legislației și eficiența în domeniul achizițiilor publice, cu înlăturarea tuturor deficiențelor constatate în cadrul actualului audit;

11.2. să asigure elaborarea unor politici și proceduri scrise de evaluare adecvată a ofertelor, precum și de monitorizare a executării contractelor.

➤ **Necesită o îmbunătățire și managementul financiar al gestiunii cheltuielilor pentru investiții și reparații capitale.**

În cadrul AAPL din raion lipsesc strategii, politici și proceduri reglementate/ standardizate în materie de investiții publice și, respectiv, nu sînt stabilite priorități în domeniul construcțiilor, reconstrucțiilor și/sau reparațiilor. Nu există studii de fezabilitate care ar determina necesitatea și eficiența investițiilor efectuate. Astfel, modul de determinare a obiectivelor finanțate din bugetele locale este netransparent și defectuos, ceea ce generează dezechilibre și imobilizări de mijloace bugetare pe mai mulți ani, fără impact asupra dezvoltării economico-sociale a localităților din raion, precum și a raionului în general.

- *AAPL din raion nu au stabilit prioritatea cheltuielilor capitale pentru obiectele nefinalizate, ceea ce determină imobilizarea mijloacelor bugetare și ineficiența cheltuielilor suportate.*

Conform datelor din rapoartele financiare ale Aparatului președintelui raionului, la situația din 31.12.2011, valoarea investițiilor capitale realizate la 5 obiecte nefinalizate a constituit, în total, 60,5 mil.lei, inclusiv: 16,6 mil. lei – gazoductul Cahul-Doina (lucrări inițiate în anul 2005), pentru finalizarea căruia e necesar de a efectua lucrări în sumă totală de 4,2 mil.lei; 27,5 mil.lei – gazoductul finalizat Cahul-Spicoasa (inițiat în anul 2005), pentru care nu a fost întocmit actul respectiv de recepție la finalizarea lucrărilor

⁴⁷ Aparatul președintelui raionului – 2,3 mil. lei; primăria or.Cahul - 0,03 mil. lei.

⁴⁸ Legea nr.96-XVI din 13.04.2007; pct.7 din Regulamentul achizițiilor publice de valoare mică, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.148 din 14.02.2008.

⁴⁹ Regulamentul cu privire la întocmirea și păstrarea dosarului achiziției publice, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.9 din 17.01.2008.

⁵⁰ Regulamentul achizițiilor publice de valoare mică, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.148 din 14.02.2008.

și de dare în exploatare regulamentară, una dintre cauze fiind lipsa consumatorilor. De menționat că, la 09.12.2008, CR Cahul a transmis pentru deservire tehnică gazoductul de presiune înaltă Cahul-Spicoasa, care pînă la momentul actual nu este dat în exploatare, fiind înregistrat în evidența contabilă la contul 203 „Cheltuieli bugetare pentru investiții capitale” cu valoarea indicată mai sus.

• *O administrare defectuoasă a banilor publici în sumă de 997,7 mii lei a fost constatată în cazul lucrărilor de proiectare și construcție a sălii sportive din or.Cahul, totodată efectuindu-se și alte cheltuieli ineficiente.* Astfel, primăria or.Cahul a admis imobilizarea mijloacelor financiare în sumă de 696,0 mii lei pe o perioadă de peste 4 ani, acestea fiind achitate în anul 2008 pentru lucrările de proiectare a construcției sălii sportive în or.Cahul, lucrări de antrepriză care pînă în prezent nu au fost inițiate și pentru realizarea cărora nu au fost determinate sursele de finanțare respective.

Totodată, în conformitate cu datele din evidența contabilă a primăriei, la contul 203 „Cheltuieli bugetare pentru investiții capitale” sînt înregistrate cheltuieli în sumă totală de 301,7 mii lei, pentru unele lucrări (săpătura unei gropi și schimbarea pămîntului) executate în anul 2006 la construcția sălii de sport, care s-au dovedit a fi inutile și în privința cărora autoritățile executive nu au întreprins nici o măsură, nefiind determinate nici responsabilitățile (după caz). Totodată, aceste cheltuieli au fost atribuite nejustificat la majorarea costului de proiect al sălii sportive menționate.

Ca urmare a faptului că S.R.L. „Daniel-P”, excavînd o groapă pentru fundație lîngă un bloc de locuit, pe parcursul unei perioade îndelungate de timp nu a executat lucrări de construcție, primăria or.Cahul, în baza unei decizii a Consiliului orășenesc, a efectuat cheltuieli (din contul mijloacelor fondului de rezervă) în sumă de 48,5 mii lei pentru acoperirea parțială a gropii menționate. Se relevă că primăria or.Cahul nu a înregistrat cheltuielile suportate ca datorii debitoare, nefiind întreprinse și măsuri eficiente, cu drept de regres, în vederea încasării cheltuielilor din contul S.R.L. „Daniel-P”. Mai mult decît atît, situația creată a generat litigiu de judecată, S.R.L. „Daniel-P” solicitînd repararea prejudiciilor în sumă totală de circa 65,0 mil.lei. Ca urmare, au fost puse sub sechestru executivului judecătoresc toate bunurile imobile ale primăriei or.Cahul, ceea ce a generat un risc sporit de pierdere a patrimoniului public.

Recomandări:

12. Consiliul raional, președintele raionului și primăria or.Cahul:

12.1. să asigure elaborarea strategiei privind proiectele investiționale în dependență de prioritățile dezvoltării socio-economice a raionului, cu stabilirea surselor de finanțare;

12.2. să determine modul și prioritățile în vederea soluționării problemelor ce țin de construcțiile în curs de execuție, cu implementarea unor proceduri de control intern care să asigure evaluarea/reevaluarea situației reale a acestor active;

12.3. să asigure selectarea obiectelor pentru investiții capitale în baza unui studiu de fezabilitate sau a unei fundamentări tehnico-economice, care ar determina relevanța și profitabilitatea investițiilor, cu condiția disponibilului de surse financiare;

12.4. să ia măsuri în vederea înlăturării deficiențelor constatate.

➤ ***Este necesară eficientizarea managementului financiar la utilizarea mijloacelor financiare ale fondului de rezervă.***

• *CR Cahul urmează să-și revizuiască actele normative interne ce țin de utilizarea fondului de rezervă, astfel încît să asigure utilizarea mijloacelor publice în mod regulamentar, transparent și conform destinației.*

În pofida faptului că în rezultatul auditului precedent⁵¹, precum și în alte Hotărîri ale Curții de Conturi s-a menționat despre mijloacele bugetare utilizate neregulamentar din contul fondului de rezervă, factorii responsabili din cadrul raionului nu au ținut cont de obiecțiile și recomandările înaintate UAT, întru asigurarea în continuare a regularității și bunei gestionări a mijloacelor fondului de rezervă.

În procesul de elaborare a proiectului bugetului pe anul 2011, DGF a emis circulare metodologice, prin care a stabilit constituirea fondului de rezervă în proporție de 1% din volumul cheltuielilor, însă, în realitate, acest normativ nu a fost respectat și aplicat. Astfel, contrar circularei Ministerului Finanțelor și propriilor normative metodologice, mărirea fondului de rezervă a fost aprobată cu 473,6 mii lei mai mult decît limitele stabilite. În același timp, cele 36 de primării ale satelor/comunelor au fost lipsite de posibilitatea de a-și constitui legal (conform prevederilor art.18 din Legea nr.397-XV din 16.10.2003 și Notelor metodologice elaborate de MF și DGF) cheltuieli la capitolul dat în sumă totală de 1281,4 mii lei. Prin urmare, în fondul de rezervă al UAT din raionul Cahul pentru anul 2011 au fost aprobate și precizate cheltuieli în sumă totală de 2800,0 mii lei, inclusiv: la AAPL de nivelul II (CR Cahul) – 2200,0 mii lei și la primăria or. Cahul – 600,0 mii lei. De menționat că mijloacele financiare în fondul de rezervă al primăriei or.Cahul (600,0 mii lei) au fost aprobate nejustificat ca transferuri cu destinație specială de la bugetul de nivelul II către bugetul de nivelul I (art.133.11).

• *Mijloacele fondului de rezervă au fost utilizate pentru efectuarea cheltuielilor în sumă de 1377,4 mii lei, care nu întrunesc rigorile unor situații imprevizibile și excepționale, fără justificarea regulamentară a surselor financiare alocate.*

În conformitate cu prevederile pct.2 din Hotărîrea Guvernului nr.1427 din 22.12.2004⁵², AAPL le-a fost recomandat să aducă propriile regulamente privind constituirea fondurilor de rezervă și utilizarea mijloacelor acestora în corespundere cu Regulamentul-tip privind constituirea și utilizarea fondurilor de rezervă ale AAPL. CR nu a asigurat ajustarea Regulamentului privind utilizarea mijloacelor fondului de rezervă, aprobat prin Decizia CR Cahul nr.09/06-II din 16.12.2010, la Regulamentul-tip nominalizat, a permis efectuarea în mod arbitrar a cheltuielilor din contul fondului de rezervă, ceea ce a dus la executarea unor cheltuieli neaferente cadrului excepțional și imprevizibil.

Aprobarea și alocarea mijloacelor bugetare s-a efectuat în lipsa unei strategii elocvente, neasigurîndu-se transparența procesului decizional și respectarea criteriilor în dependență de care sînt efectuate alocările din fondul de rezervă. Se utilizează practica de folosire a fondului de rezervă pentru finanțarea unor cheltuieli ce urmează a fi planificate (de exemplu, pentru reparații și investiții capitale), mijloacele acestuia fiind folosite pentru acoperirea unor necesități apărute ca urmare a subprocesului necorespunzător de planificare a cheltuielilor. Astfel, numai în anul 2011, această situație a determinat aprobarea de către CR Cahul a unor cheltuieli din contul mijloacelor fondului de rezervă, ceea ce contravine clauzelor privind starea de urgență sau de forță majoră imprevizibilă, în sumă totală de 1377,4 mii lei (sau 59,4% din cheltuielile executate), pentru cheltuieli de reparații și investiții capitale.

⁵¹ Hotărîrea Curții de Conturi nr.46 din 21.06.2007 „Privind raportul asupra formării și utilizării bugetului raionului Cahul și corectitudinii cheltuielilor pentru investițiile capitale pe anul 2006”.

⁵² Hotărîrea Guvernului nr.1427 din 22.12.2004 „Pentru aprobarea Regulamentului-tip privind constituirea fondurilor de rezervă ale autorităților administrației publice locale și utilizarea mijloacelor acestora”.

Recomandări:

13. CR Cahul și DGF să ajusteze Regulamentul privind utilizarea mijloacelor fondului de rezervă al raionului Cahul la prevederile legale, precum și să implementeze proceduri de control intern care ar asigura formarea și utilizarea regulamentară, transparentă și conform destinației a mijloacelor fondului de rezervă.

Obiectivul III: Au raportat UAT în modul corespunzător, au gestionat și administrat eficient patrimoniul public?

În cadrul auditului s-au constatat un șir de iregularități și lacune ce țin de gestiunea și evidența patrimoniului public local. Entitățile auditate nu au întreprins măsuri în vederea conformării sistemului de management al gestionării patrimoniului public la prevederile legale, iar incorectitudinea gestionării acestuia generează un risc înalt de pierdere a drepturilor de proprietate asupra lui și de neîncasare a veniturilor. Iregularitățile admise în rezultatul gestionării defectuoase a patrimoniului, în principal, constau în: lipsa evidenței conforme și raportării veridice a situațiilor patrimoniale; neasigurarea înregistrării integrale a dreptului de proprietate asupra patrimoniului la organul cadastral; monitorizarea insuficientă a contractelor de comodat privind gestionarea patrimoniului transmis în gestiune; nereglementarea responsabilităților fondatorului și ale managerului la administrarea patrimoniului transmis în gestiune întreprinderilor fondate, precum și neefectuarea unui monitoring financiar al proprietății publice; nefinalizarea procesului de identificare, delimitare și înregistrare a patrimoniului public proprietate de stat, a UAT și privată; lipsa informațiilor de rigoare veridice privind fondul funciar gestionat; neefectuarea inventarierii elementelor patrimoniale, precum și nereevaluarea corespunzătoare a activelor fixe, în vederea înregistrării conforme în evidență a valorii acestora.

Întru argumentarea celor menționate, se exemplifică următoarele:

➤ **Necesită o abordare absolut responsabilă procesul de administrare și gestionare a patrimoniului transmis de către AAPL în gestiunea economică a întreprinderilor/societăților fondate. Totodată, darea de seamă prezentată de către AAPL Agenției Proprietății Publice nu este bazată pe documente justificative, conținând date eronate, iar evidența neadevărată a patrimoniului creează riscuri majore de pierdere a acestuia.**

• Potrivit prevederilor art.9 alin.(2) lit.i) și lit.j) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007 și art.14 alin.(2) lit.b), lit.c) și lit.d) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006, de competența AAPL este ținerea evidenței patrimoniului UAT și exercitarea controlului asupra integrității și folosirii eficiente a acestuia. În acest context, auditul denotă că:

✓ nerespectarea prevederilor actelor normative a cauzat denaturări semnificative în rapoartele financiare, prin reflectarea neveridică, de către AAPL, a situațiilor economice la contul contabil 136 „Investiții pe termen lung în părți legate” în valoare totală de 111,6 mil.lei, fapt ce contravine pct.46 și, respectiv, pct.76 din Instrucțiunile aprobate prin Ordinele ministrului finanțelor nr.93 și nr.94 din 19.07.2010. Astfel, în cazul primăriei or.Cahul, conform situației din 01.01.2011, la contul menționat nu este inclusă valoarea patrimoniului din gestiunea întreprinderilor fondate în sumă totală de 100,7 mil. lei, iar la Aparatul președintelui raionului – de 10,9 mil.lei;

✓ CR Cahul nu a prezentat APP o dare de seamă autentică privind patrimoniul AAPL (de nivelul I și nivelul II)

gestionat de către întreprinderile municipale în scopul includerii în Registrul patrimoniului public, ceea ce a determinat neautenticitatea datelor din Registrul patrimoniului public. În urma verificării datelor din Raportul privind patrimoniul gestionat de către întreprinderile fondate pe anul 2011, prezentat APP de către CR, s-a constatat că acesta nu include datele privind 4 întreprinderi municipale, care gestionează active în sumă totală de 2,2 mil.lei, ceea ce contravine prevederilor pct.19 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.675 din 06.06.2008⁵³.

• **AAPL nu deține evidența integrală a patrimoniului gestionat, inclusiv a patrimoniului transmis întreprinderilor fondate, și nu în toate cazurile asigură folosirea eficientă a acestuia, ceea ce contravine prevederilor regulamentare.**

✓ Patrimoniul local transmis în gestiunea întreprinderilor fondate de CR și CO Cahul nu reprezintă o imagine veridică și nu permite formularea unei concluzii privind integritatea acestuia.

Contrar prevederilor pct.10 din Regulamentul-model aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.387 din 06.06.1994⁵⁴, la 9 statute ale întreprinderilor fondate de AAPL (CR Cahul - 3; CO Cahul - 6) nu sînt anexate actele de inventariere a bunurilor întreprinderilor, transmise în gestiune la data aprobării acestora, iar pentru bunurile imobile nu s-au indicat adresa poștală, suprafața și numărul cadastral, cu anexarea planului terenului. Totodată, nerespectîndu-se prevederile art.4 din Legea nr.845-XII din 03.01.1992⁵⁵, pct.17 din Regulamentul-model aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.387 din 06.06.1994, precum și prescripțiile din statutele întreprinderilor ai căror fondatori sînt AAPL, pînă la data finalizării auditului, nu în toate cazurile au fost încheiate contracte de reglementare a raporturilor juridice dintre fondator și administrator/consiliile locale și conducătorii întreprinderilor, inclusiv privind modul și condițiile de remunerare a acestora; nu au fost întocmite acte de primire-predare a patrimoniului în gestiune. Aceste neregularități condiționează: lipsa evidenței conforme a patrimoniului public; neasigurarea înregistrării integrale a dreptului asupra acestuia și a modalității raportării utilizării lui; denaturarea datelor din evidența contabilă a UAT referitor la fondul patrimonial transmis în gestiune întreprinderilor fondate, care de fapt lipsește în evidența entităților la situația din 31.12.2011 etc.

✓ Constatările de audit relevă că există neconcordanțe între politicile de contabilitate ale instituțiilor bugetare și IMSP, fapt ce generează riscul de raportare financiară diferită a situațiilor patrimoniale ale aceluiași bunuri de către fondatorii IMSP. Astfel, conform bilanțului la situația din 31.12.2011, IMSP „Spitalul raional Cahul” gestionează mijloace fixe în sumă totală de 24583,0 mii lei, la CR Cahul fiind înregistrate doar în sumă de 20199,4 mii lei, sau cu 4383,6 mii lei mai puțin. De menționat că, în luna ianuarie 2012, CR Cahul a majorat costul de bilanț al mijloacelor fixe (clădirilor) transmise în gestiunea IMSP cu suma totală de 4383,6 mii lei.

✓ CR Cahul și Aparatul președintelui raionului urmează să-și revizuiască politica investițională în cazul imobilelor care nu le aparțin cu drept de proprietate. Astfel, contrar prevederilor contractuale și art.862 din Codul civil, CR a executat cheltuieli capitale la clădirea CMF din s.Alexanderfeld, în sumă de 112,2 mii lei, fără să reglementeze relațiile conform prevederilor contractuale și legale, precum și fără să-și exercite dreptul de a cere compensarea cheltuielilor suportate. Mai mult decît atît, în anul 2009, cheltuielile pentru

⁵³ Regulamentul cu privire la Registrul patrimoniului public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.675 din 06.06.2008.

⁵⁴ Regulamentul-model al întreprinderii municipale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.387 din 06.06.1994 (în continuare - Regulamentul-model aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.387 din 06.06.1994).

⁵⁵ Legea nr.845-XII din 03.01.1992 „Cu privire la antreprenariat și întreprinderi”.

reparația capitală a clădirii CMF în sumă de 112,2 mii lei, prin decizia CR, au fost transmise primăriei s.Alexanderfeld, aceasta nereflectându-le în evidența contabilă la majorarea valorii clădirii CMF, deoarece clădirea nu se află la balanța primăriei. Totodată, nici primăriile s.Roșu, s.Cîșlița-Prut, com.Ursoaia nu au majorat prețul clădirilor CMF cu cheltuielile în sumă de 380,2 mii lei pentru reparații capitale, transmise de către CR Cahul, și nu au înregistrat în evidența contabilă valoarea proiectelor elaborate de CR Cahul în sumă de 95,1 mii lei pentru CMF nominalizate.

• **Evidență fondului locativ la primăria or.Cahul nu corespunde rigorilor, acest domeniu necesitând îmbunătățiri semnificative.**

Nerespectarea de către fondator (CO Cahul) și primăria or.Cahul a prescripțiilor pct.30 din Regulamentul-model aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.387 din 06.06.1994 și pct.76 din Instrucțiunea aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.94 din 19.07.2010, referitor la controlul asupra activității economico-financiare a întreprinderilor fondate și evidența patrimoniului public, a cauzat neînregistrarea conformă în evidența contabilă și în rapoartele financiare ale fondatorului și ale Î.M. „GCL” a fondului locativ transmis în administrare. Astfel, la situația din 31.12.2011, primăria nu avea înregistrat în evidență fondul locativ cu suprafața de 107,0 mii m², în valoare de 46,5 mil.lei, acesta nefiind monitorizat eficient.

În același timp, valoarea fondului locativ (352,7 mil.lei) din evidența contabilă a Î.M. „GCL” nu a fost diminuată cu valoarea fondului locativ privatizat în mărime de 306,2 mil.lei, prin ce nu s-au respectat prevederile art.17 din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007 și art.14 alin.(1) din Legea nr.1324-XII din 10.03.1993⁵⁶, aceasta condiționând includerea unor date eronate în evidența întreprinderii. Cele menționate sînt cauzate de faptul că primăria or.Cahul nu a asigurat formarea asociațiilor de coproprietari în condominiu și nu a transmis acestora în gestiune clădirile (inclusiv valoarea lor) privatizate⁵⁷, iar persoanele responsabile de gestionarea și evidența fondului locativ nu și-au îndeplinit adecvat obligațiile.

• **Lipsa unui control sistemic din partea CR asupra cotei-părți în societățile pe acțiuni a determinat gestiunea ineficientă și înstrăinarea neregulamentară a acestei proprietăți.**

În acest sens, se exemplifică cazul vînzării de către CR a pachetului de acțiuni în S.A. „Pepiniera piscicolă zonală Cahul”, care, conform raportului financiar la situația din 01.01.2011, înregistra un capital propriu în sumă de 14948,8 mii lei, inclusiv cota publică locală - 93,7%, sau 14007,0 mii lei, mijloacele fixe constituind 50645,0 mii lei, cu valoarea de bilanț de 16611,0 mii lei. Astfel, contrar prevederilor art.21 din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007 și Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.580 din 08.05.2008⁵⁸ (pct.7, pct.8 și pct.9), CR nu a asigurat efectuarea monitorizării financiare necesare al societății menționate (inclusiv al unor indicatori ce țin de: datoriile întreprinderii; fondurile fixe și capitalul propriu; determinarea riscului fiscal și analizei solvabilității întreprinderii etc.) și nu a întreprins măsurile de rigoare în vederea consolidării disciplinei financiare și sporirii eficienței utilizării patrimoniului public aflat în gestiunea acesteia, ceea ce a contribuit la generarea riscurilor de pierdere a patrimoniului public. Ca urmare, S.A. „Pepiniera piscicolă zonală Cahul” (fondată în anul 1972; amplasată pe o suprafață de circa 1484 ha;

cu o capacitate de producere de peste 2370 tone pește-marfă și 240 tone puieț de pește; cu un patrimoniu evaluat la suma de peste 60,0 mil.lei), care după anul 2001 nu desfășura o activitate activă, nu și-a putut relua activitatea nici după transmiterea acesteia CR Cahul. Mai mult decît atît, ca urmare a cererii introductive depuse de către S.R.L. „Terravector” pentru recuperarea creanțelor în sumă de 47,9 mii lei (formate pînă în anul 2002, cesionate către aceasta de la Î.S. „Acvacultura-Moldova”), la 02.09.2011, Curtea de Apel Economică a RM a dispus intentarea procesului de insolabilitate a S.A. „Pepiniera piscicolă zonală Cahul”, totodată, conform încheierii instanței judecătorești, fiind aplicat sechestrul pe toate bunurile (inclusiv hîrțile de valoare) ale S.A..

În pofida faptului că CR a fost informat despre procedura de insolabilitate inițiată, acesta, contrar prevederilor legale, a adoptat decizia din 22.09.2011, prin care a aprobat vînzarea pachetului de acțiuni (93,7%), ca un lot întreg, la prețul de 440,0 mii lei, față de cota publică locală în sumă de 14007,0 mii lei, înregistrată în raportul financiar al societății, și valoarea de bilanț a fondurilor fixe de 16611,0 mii lei. Adoptarea deciziei sus-indicate în lipsa unei evaluări obiective a valorii patrimoniale a societății se confirmă și prin faptul că nu au fost luate în considerație terenurile din gestiunea societății (aferele construcțiilor - 9 ha, agricole - 27 ha, plantațiile forestiere - 15 ha, și fondul apelor - 1381 ha), care de fapt sînt înregistrate ca proprietate a UAT Crihana Veche. Ca urmare, la data de 24.10.2011, fără a se lua în considerație restricțiile impuse de instanțele judecătorești, pachetul de acțiuni ale CR în S.A. „Pepiniera piscicolă zonală Cahul” a fost realizat prin intermediul Bursei de Valori la prețul de 943,0 mii lei. Astfel, în afară de faptul că CR Cahul nu a monitorizat eficient activitatea întreprinderii (aceasta ajungînd în proces de insolabilitate) și nu a asigurat evaluarea reală a patrimoniului acesteia, acesta a admis realizarea pachetului de acțiuni fără justificarea obiectivă a diferenței față de cota publică locală în capitalul propriu deținută de CR.

De menționat că, potrivit art.45 din Legea insolabilității⁵⁹, din momentul adoptării hotărîrii privind intentarea procesului de insolabilitate și declararea debitorului insolubil, orice înscriere privind înregistrarea sau modificarea statutului juridic al debitorului sau al bunurilor acestuia se efectuează doar la cererea administratorului. Conform prevederilor art.44 și art.45 din Legea nr.632-XV din 14.11.2001, instanța de judecată afișează hotărîrea de intentare a procesului de insolabilitate în incinta sa, iar administratorul expediază hotărîrea instanței judecătorești către Comisia Națională a Pieței Financiare și altor instituții și autorități relevante⁶⁰. În cadrul derulării procedurii de insolabilitate a S.A. „Pepiniera piscicolă zonală Cahul”, administratorul insolabilității nu a expediat către CNPF adresări de înștiințare, prin ce nu s-a asigurat respectarea prevederilor legale și a încheierii instanței judecătorești, astfel contribuind la înstrăinarea neregulamentară a cotei-părți a CR în capitalul societății menționate.

➤ **AAPL (de nivelul I și nivelul II) din raion nu au întreprins măsuri suficiente în vederea înregistrării la OCT a patrimoniului public local în valoare de 214,8 mil. lei, ceea ce contravine prevederilor art.5 din Legea nr.1543-XIII din 25.02.1998⁶¹.**

O problemă nesoluționată de mai mulți ani, care poate afecta integritatea patrimoniului public local, este neînre-

⁵⁶ Legea privatizării fondului de locuințe nr.1324-XII din 10.03.1993.

⁵⁷ Legea condominiului în fondul locativ nr.913-XIV din 30.03.2000.

⁵⁸ Hotărîrea Guvernului nr.580 din 08.05.2008 „Pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea financiară al întreprinderilor de stat/municipale și al societăților comerciale cu capital public sau majoritar public”.

⁵⁹ Legea insolabilității nr.632-XV din 14.11.2001 (în continuare – Legea nr. 632-XV din 14.11.2001).

⁶⁰ Hotărîrea Plenumului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova „Cu privire la aplicarea Legii insolabilității de către instanțele judecătorești economice” nr.34 din 22.11.2004.

⁶¹ Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25.02.1998 (în continuare – Legea nr. 1543-XIII din 25.02.1998).

gistrarea acestuia la organul cadastral teritorial. Potrivit constatărilor de audit, la situația din 31.12.2011, 37 UAT și 2 entități subordonate CR nu au asigurat înregistrarea la organul cadastral a dreptului de proprietate asupra 497 de imobile proprietate publică cu valoarea de 213,4 mil. lei. De asemenea, Î.M. „GCL” nu a înregistrat la OCT bunuri în sumă totală de 0,4 mil. lei, iar Î.M. „Piața Centrală” - de 1,0 mil. lei. Totodată, la solicitarea auditului, nu a fost prezentată informația cu privire la înregistrarea fondurilor fixe din gestiunea întreprinderilor/societăților fondate de CR Cahul, în valoare de 12,9 mil. lei.

Neasigurarea înregistrării drepturilor patrimoniale condiționează în mod inevitabil pierderea acestuia. Astfel, pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, primăria or. Cahul nu a luat măsuri în vederea înregistrării conforme (în termenul stabilit de până la 19.10.2003, conform Acordului între Guvernul RM și Guvernul Ucrainei privind recunoașterea reciprocă a drepturilor) a dreptului de proprietate asupra Taberei sportive de întremare pentru copii „Tineretea” din s. Primorsc (raionul Chilia, Regiunea Odesa, Ucraina), în valoare de 341,0 mii lei. Neînregistrarea în termen a imobilului menționat a determinat faptul că tabăra să fie recunoscută fără stăpîn și înregistrată în evidența autorității locale din s. Primorsc (Ucraina). De menționat că, începînd cu anul 2010 și pînă la momentul auditării, tabăra nu a activat, un impediment în acest sens constituind nereglementarea relațiilor de proprietate, totodată persistînd un risc sporit de nerecuperare a acestui imobil de către primăria or. Cahul.

➤ **Lipsa în sectorul public a unui mecanism bine definit de evaluare a clădirilor (imobilelor) conform valorii venale (prețurilor de piață), sau a destinației utilizării acestora în prezent are ca efect faptul că în UAT unele clădiri și construcții înregistrează o valoare diminuată, sau, în cele mai multe cazuri, valoarea de bilanț a acestora este „0”, ceea ce creează riscuri majore de înstrăinare a imobilelor la prețuri simbolice, sau minimale, astfel lipsind bugetele UAT de venituri pasibile.**

Probele de audit acumulate la acest compartiment denotă că, în unele cazuri, valoarea patrimoniului public aflat în proprietatea UAT (clădirile, construcțiile și alte active materiale pe termen lung, inclusiv modernizate și reconstruite), din cauza neactualizării/nereevaluării la rata inflației sau a prețurilor de piață (ori venale), este semnificativ diminuată. Astfel, la primăria or. Cahul sînt înregistrate 125 de clădiri și construcții fără o valoare de bilanț, inclusiv 55 obiecte (cu valoarea inițială de 150,3 mii lei) cu valoarea unitară mai mică de 6000 lei. Totodată, la primăria s. Crihana Veche, clădirea cu suprafața totală de 101 m² înregistrează o valoare inițială de numai 7,1 mii lei, iar 2 boxe (garaje) ale primăriei s. Vadul lui Isac valorau inițial cîte 1,3 mii lei, ceea ce demonstrează existența reală a unor imobile de menire social-culturală și alte active a căror valoare contabilă este semnificativ diminuată față de valoarea de piață, sau față de valoarea de schimb a acestora.

Este elocvent cazul primăriei com. Manta, în evidența contabilă a căreia e înregistrată stația de pompare cu valoarea inițială de 23,5 mii lei, imobil care, la situația din 31.12.2011, nu avea valoare de bilanț. La data de 25.02.2012, s-a constatat sustragerea de la stația nominalizată a: 3 pompe, 3 motoare electrice de mare capacitate, o macara manuală, cabluri electrice în valoare totală de 500,0 mii lei, cheltuieli suportate de agenți economici (Î.S. „CFM”, sponsorizări etc.), dar care nu au fost documentate și reflectate în evidența contabilă. Ca rezultat, neevaluarea

bunurilor aflate la balanța primăriei, spre asigurarea unei valori de bilanț juste, a determinat imposibilitatea aprecierii valorii prejudiciilor în caz de sustragere a acestor bunuri. Totodată, adresarea primarului com. Manta către organele Procuraturii pentru elucidarea cazului dat nu a dat careva rezultate, deoarece la 15.03.2012 a fost încetată pornirea urmăririi penale, din motivul că faptul sustragerii bunurilor publice nu întrunește elemente ale infracțiunii (art. 275 pct. 3 Cod penal).

➤ **Există probleme referitor la patrimoniul public aflat în proprietatea UAT – rețelele de gaze, a căror edificare s-a efectuat din mijloacele bugetului de stat și din contul bugetelor UAT. Totodată, AAPL nu au luat măsuri în vederea asigurării integrității rețelelor de gazificare și plenitudinii înregistrării acestora în evidența contabilă.**

• AAPL exercită un control insuficient, exprimat prin inventarierea neregulamentară⁶² a rețelelor de gaze din teritoriul raionului Cahul. Constatările de audit relevă că AAPL nu au respectat cerințele pct. 3 din Hotărîrea Guvernului nr. 683 din 18.06.2004⁶³ în vederea înregistrării conforme a conductelor de gaz cu valoarea totală de 66,2 mil. lei și transmiterii acestora la deservire tehnică întreprinderilor de gaze. Totodată, auditul denotă că, în contradicție cu prevederile cadrului legal-regulator, AAPL nu au asigurat înregistrarea regulamentară în evidență a 9 conducte de gaz cu valoarea estimată la suma totală de 36008,1 mii lei

• Aparatul președintelui raionului nu a asigurat o evidență analitică adecvată a cheltuielilor pentru 2 obiecte nefinalizate aferente construcției rețelelor de gazificare ale raionului Cahul, cu valoarea de deviz în sumă totală de 48,3 mil. lei, ceea ce nu permite o monitorizare eficientă și contravine cerințelor pct. 196 din Instrucțiunea aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 93 din 19.07.2010. Totodată, auditul relevă că în evidența contabilă, la contul 019 „Alte mijloace fixe”, nu sînt înregistrate cheltuielile ce țin de elaborarea documentației de proiect în sumă totală de 703,0 mii lei, inclusiv: 271,0 mii lei - pentru gazoductul Cahul-Spicoasa; 432,0 mii lei - pentru gazoductul Cahul-Doina.

➤ **Procesul de inventariere a patrimoniului public este efectuat formal, neasigurînd stabilirea existenței efective a mijloacelor fixe, terenurilor, activelor nemateriale, altor elemente patrimoniale. Gestionarea ineficientă și lipsa unui control adecvat din partea AAPL asupra plenitudinii și integrității patrimoniului public poate cauza riscul pierderii acestuia.** Astfel:

• La primăria or. Cahul, comisia de inventariere nu a asigurat întocmirea regulamentară a rezultatelor inventurii, nefiînd incluse datele cu privire la destinația, numărul de inventar, numărul de fabricare (numărul indicat în pașaportul tehnic), precum și unele caracteristici tehnice sau de exploatare, după cum se prevede în pct. 42 și pct. 43 din Regulamentul aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 27 din 28.04.2004⁶⁴. În listele de inventariere nu au fost incluse mijloace fixe în valoare de 75,4 mil. lei, prin ce nu s-au respectat prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007. O mare parte din mijloacele fixe care nu au fost incluse în listele de inventariere nu se exploatează, uzura fiind calculată în mărime de 100%. Astfel, în evidența contabilă a primăriei (pe teritoriul orașului Cahul) sînt înregistrate 34 de fîntîni construite în anii 1917-1950, din care doar a treia parte sînt cu apă potabilă și se exploatează, restul fiind părăsite, aflîndu-se într-o stare deplorabilă. La fel, în evidență sînt înregistrate 2 bazine pentru apă (construite din beton, în timpul existenței URSS, pe malul rîului Prut), cu valoarea de 10,0 mil. lei, care nu au fost

⁶² Hotărîrea Guvernului nr. 597 din 13.05.2008 „Cu privire la inventarierea și reevaluarea rețelelor de gaze, proprietate publică”.

⁶³ Hotărîrea Guvernului nr. 683 din 18.06.2004 „Despre aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a rețelelor de gaze întreprinderilor de gaze ale Societății pe acțiuni „Moldovagaz” la deservire tehnică”.

⁶⁴ Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 27 din 28.04.2004.

identificate în natură în timpul inventarierilor. De menționat că construcția bazinelor n-a fost finalizată, acestea nefiind date în exploatare, însă primăria a calculat deja uzura (20%) în sumă totală de 3,5 mil.lei. De asemenea, nu s-a efectuat inventarierea mijloacelor fixe arendate în sumă de 2,4 mil.lei (contul extrabugetar 01), datoriile anulate ale debitorilor insolubili (contul extrabugetar 05) fiind de 87,0 mii lei. Totodată, contrar prevederilor art.17 alin.(4) din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007 și art.5 alin.(4) lit. b) din Legea nr. 989-XV din 18.04.2002⁶⁵, nu a fost efectuată inventarierea și înregistrarea în evidență a terenurilor aflate în gestionarea instituțiilor cu suprafața de 29,7 ha.

Inventarierea datoriei a fost efectuată la mai puțin de jumătate din entități, nefiind confirmate datoriile creditoare de peste 1,4 mil. lei, dintre care 20,0 mii lei - datorii creditoare cu termenul de achitare expirat. În procesul auditării au fost identificate alte datorii debitoare cu termenul de achitare expirat, de la darea în folosință a terenurilor, în sumă de 222,5 mii lei, care nu s-au reflectat în rapoartele primăriei or.Cahul pe anul 2011.

Rezultatele inventarierii n-au fost examinate la ședința comisiei centrale de inventariere, lipsesc procesele-verbale ale comisiei de inventariere, aprobate în modul stabilit de către conducătorul instituției.

Contrar prevederilor art.17 și art.19 din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007 și art.77 din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006, UAT n-au contabilizat în modul corespunzător terenuri și fonduri fixe, astfel creînd condiții de pierdere a acestora. Din lipsa responsabilității funcționarilor primăriei or.Cahul, în evidența contabilă nu sînt înregistrate următoarele fonduri fixe: clădirea școlii primare nr.1 „V.Alecsandri” (836 m²), cu valoarea estimativă de 13,5 mil.lei; 3 clădiri ale muzeului ținutului Cahul (inclusiv casa-muzeu „Căsuța țărănească”), cu valoarea totală de 211,9 mii lei; clădirea-muzeu (de lângă pichetul de grăniceri) și cheltuielile capitale pentru reparația imobilului în sumă de 158,6 mii lei; 2 monumente militare.

• **Primăria s.Crihana Veche nu a asigurat o gestionare conformă și nu a înregistrat regulamentar în evidență imobilele proprietate publică.** Astfel, în evidența contabilă a primăriei nu sînt reflectate: imobilele aferente stadionului în valoare de 2290,6 mii lei; fosta clădire a magazinului de piine în valoare de 109,3 mii lei, cu suprafața de 97,5 m², și terenul aferent de 0,0469 ha; clădirea farmaciei cu suprafața de 283,8 m² și terenul aferent de 0,05 ha; fondul de locuințe proprietate publică (4 camere proprietate publică neprivatizate la momentul auditului, precum și neevaluate corespunzător). Totodată, potrivit Hotărîrii Guvernului nr.156 din 04.03.2010⁶⁶, din proprietatea statului a fost transmis în proprietatea Consiliului sătesc Crihana Veche bazinul acvatic de acumulare a apei și o construcție nefinalizată cu valoarea restantă de 308,7 mii lei, precum și terenul cu suprafața de 1,156 ha, însă pînă la momentul auditării valoarea patrimoniului menționat n-a fost înregistrată în evidență, această situație fiind explicată de responsabilii primăriei prin lipsa actului de primire-predare a construcției nefinalizate.

• **Primăria s.Roșu nu a înregistrat regulamentar în evidența contabilă rețelele de canalizare în valoare de 101,0 mii lei, precum și nu a diminuat valoarea de intrare a unor imobile/fonduri fixe transmise primăriei în cadrul restructurării întreprinderii agricole: a clădirii grădiniței de copii - cu 296,8 mii lei; a punctului medical - cu 76,0 mii lei; a altor fonduri fixe - cu 190,7 mii lei.**

• În anul 2005, la transmiterea de la primăria com. Moscovei către DGÎ Cahul a fondurilor fixe aferente taberei

de odihnă pentru copii, în evidența contabilă a DGÎ, valoarea clădirilor a fost diminuată nejustificat cu suma de 2852,8 mii lei.

• **Contrar prevederilor regulamentare, în anul 2011, Aparatul președintelui raionului nu a asigurat atribuirea la majorarea valorii mijloacelor fixe a cheltuielilor capitale (aferente serviciilor de elaborare a documentației de proiect) în sumă de 363,9 mii lei, precum și înregistrarea în evidența contabilă a cheltuielilor aferente studiului de fezabilitate în sumă de 95,0 mii lei, ceea ce a dus la denaturarea datelor atît din evidența contabilă, cît și din rapoartele financiare.**

• **Necesită îmbunătățiri procesul de gestionare și evidență a sistemelor de aprovizionare cu apă.** În acest context, se exemplifică următoarele:

✓ În baza Hotărîrii Guvernului nr.935 din 04.08.2008⁶⁷, Agenției „Apele Moldovei” i-au fost alocate mijloace financiare în sumă totală de 3678,0 mii lei, pentru elaborarea documentației de proiect și deviz ce ține de aprovizionarea cu apă a 7 localități adiacente tronsonului de cale ferată Cahul-Giurgiulești (s.Cișlița- Prut, s.Slobozia Mare, s.Brînză, s.Văleni, s.Colibași, s.Crihana Veche, com.Manta). Documentația de proiect și deviz a fost transmisă de către Agenția „Apele Moldovei” primăriilor nominalizate, fără justificarea costului documentației. Întocmirea neregulamentară a documentului primar de transmitere a activului a determinat neînregistrarea în evidența contabilă a primăriilor a valorii documentației de proiect și deviz în sumă totală de 3678,0 mii lei, cu această sumă fiind diminuată valoarea patrimoniului public, fapt ce contravine art.17 alin.(1) din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007.

✓ Contrar cerințelor art.17 și art.24 din Legea nr.113-XVI din 24.04.2007, primăria com.Moscovei nu a înregistrat în evidența contabilă valoarea fîntinii arteziene din apropierea liceului de 210,0 mii lei și a sistemului de aprovizionare cu apă (școala → fabrica de vinuri S.A. „Vismos”) în sumă de 20,8 mii lei, ceea ce a determinat neveridicitatea situațiilor patrimoniale raportate. Mai mult decît atît, în perioada anilor 2005 - 2012, fîntina arteziană a fost gestionată de către S.A. „Vismos” în lipsa deciziei respective a Consiliului comunei Moscovei, ceea ce contravine prevederilor art.14 alin.(2) lit.b) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006 și pct.3, pct.4 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.688 din 09.10.1995⁶⁸. În contextul celor menționate, se relevă necalcularea veniturilor conform prevederilor Legilor bugetului pe anii 2005-2011 în sumă de circa 68,3 mii lei.

✓ Nu a fost asigurată înregistrarea corespunzătoare în evidența primăriei s.Crihana Veche a sistemului de aprovizionare cu apă a localității în valoare totală de 1142,2 mii lei, inclusiv 3 fîntini arteziene funcționale (249,4 mii lei). Totodată, contrar prevederilor pct.3 și pct.5 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.688 din 09.10.1995, din anul 2009 și pînă la momentul actual nu sînt întocmite acte de primire-predare în folosință Î.M. „Crihana-Service” a patrimoniului în valoare de 1142,2 mii lei.

✓ Contrar prevederilor art.17 din Legea nr.113-XVI din 24.04.2007, primăria s.Vadul lui Isac nu a înregistrat în evidența contabilă valoarea lucrărilor de proiectare la obiectul „Apeductul s.Vadul lui Isac”, executate în anul 2007, în sumă de 396,4 mii lei. La fel, nu au fost contabilizate în modul corespunzător cheltuielile executate în procesul construcției apeductului în sumă totală de 353,1 mii lei, prin ce nu a fost asigurată integritatea costului real al obiectului. Totodată, Consiliul sătesc Vadul lui Isac nu a aprobat în mod regulamentar transmiterea din gestiunea

⁶⁵ Legea nr. 989-XV din 18.04.2002 „Cu privire la activitatea de evaluare”.

⁶⁶ Hotărîrea Guvernului nr.156 din 04.03.2010 „Cu privire la transmiterea unui imobil”.

⁶⁷ Hotărîrea Guvernului nr.935 din 04.08.2008 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare”.

⁶⁸ Regulamentul cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor, mijloacelor fixe și altor active, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.688 din 09.10.1995 (în continuare - Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.688 din 09.10.1995).

primăriei către Î.M. „Acces Vadul lui Isac” a bunurilor proprietate publică aferente apeductului în valoare de 1411,8 mii lei, acestea fiind transmise fără întocmirea actelor de primire-predare a patrimoniului, astfel nefiind respectate prescripțiile punctelor 3-5 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.688 din 09.10.1995. Analogic, fără întocmirea actelor de primire-predare, Consiliul sătesc Roșu a aprobat transmiterea de la bilanțul primăriei către AO „Apeduct Roșu Sud” a bunurilor proprietate publică aferente sistemului de alimentare cu apă și canalizare, care valorează 2476,4 mii lei.

✓ Primăria s.Colibași nu a întreprins careva măsuri pentru asigurarea integrității obiectului nefinalizat „Aprovizionarea cu apă a s.Colibași” în valoare totală de 0,514 mil. lei (la prețurile din anul 2001), transmis acesteia în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.37 din 16.01.2002⁶⁹, care în prezent este deteriorat și nu poate fi utilizat.

✓ Primăria s.Giurgiulești nu a întreprins măsuri pentru identificarea cheltuielilor executate la construcția clădirii noi pentru stația de pompare a apei (inclusiv instalarea a 2 pompe) și înregistrarea acestora în evidența contabilă. Ca urmare, până la momentul efectuării auditului, în evidența contabilă a primăriei s.Giurgiulești era înregistrată doar o stație de pompare a apei cu valoarea inițială de 18,6 mii lei (uzura 100%), iar cheltuielile executate la construcția clădirii noi (inclusiv instalarea a 2 pompe), estimate în sumă de 512,2 mii lei, nu sînt reflectate în evidență, ceea ce contravine prevederilor art.17 din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007.

➤ **AAPL din raionul Cahul nu au asigurat gestionarea și administrarea conformă a fondului funciar proprietate publică.**

• *Unii agenți economici exploatează subsolul fără aprobarea Guvernului privind schimbarea destinației terenurilor agricole, iar AAPL nu au monitorizat eficient această situație, ceea ce generează pierderi atît bugetului local, cît și bugetului de stat.*

Potrivit prevederilor art.10 și art.71 din Codul funciar și art.11-14 din Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997, consiliile locale au competențe de exercitare a controlului asupra folosirii și protecției terenurilor, dar în cazul în care zăcămintele minerale se află sub terenuri agricole, beneficiarii subsolului trebuie să achite pierderile cauzate de excluderea terenurilor din categoria de terenuri cu destinație agricolă. Ca urmare a nerespectării prevederilor menționate, au fost admise un șir de iregularități, care se exprimă prin următoarele:

✓ La 15.10.2007, AAPL din com.Moscovei au transmis în arendă 5 ha de terenuri pentru extragerea rezervelor minerale utile, nefiind schimbată destinația terenurilor și nefiind compensate pierderile în sumă de 514,2 mii lei. Agentul economic a continuat să activeze în perioada anilor 2009-2012, în pofida faptului că, la 05.10.2010, Inspectoratul Ecologic de Stat a sistat activitatea de extragere a zăcămintelor pînă la schimbarea destinației terenurilor. Ulterior, la 24.02.2012, Consiliul comunei Moscovei a aprobat excluderea din circuitul agricol a 1,15 ha de terenuri, suma pierderilor (determinată de comisia funciară raională) constituind 82,3 mii lei, însă această schimbare a destinației nu a fost aprobată de Guvern, astfel fiind nelegitimă.

✓ AAPL din com.Chioselia Mare nu au asigurat excluderea din circuitul agricol a terenului cu suprafața de 1,0 ha, transmis (la 15.09.2005) pentru construcția carierei pentru extragerea nisipului. Ca urmare, începînd cu anul

2006, agentul economic a demarat lucrările de extragere a zăcămintelor de nisip fără a fi schimbată destinația terenului agricol și compensarea pierderilor în sumă de 583,7 mii lei (materialele se examinează de către Procuratura Anticorupție).

În contextul celor expuse, bugetul de stat a fost lipsit de mijloace financiare în sumele sus-menționate, una dintre cauze fiind necointerесarea AAPL față de încasarea acestor sume (reieșind din destinația lor), precum și față de exercitarea controlului privind utilizarea conform destinației a terenurilor agricole de către deținători, ceea ce le permite ultimilor să le gestioneze la propria discreție.

• *Atribuirea terenurilor pentru construcția caselor de locuit individuale se efectuează de către CO Cahul fără să dispună de confirmarea că terenurile sînt repartizate din fondul de rezervă, în lipsa delimitării și înregistrării terenurilor în registrul bunurilor imobile, a unor politici bine determinate în acest domeniu, precum și criteriilor ce stau la baza atribuirii terenurilor, ca rezultat fiind admise unele deficiențe.* Astfel, în conformitate cu prevederile art.11 Cod funciar⁷⁰, AAPL atribuie familiilor nou-formate (fără plată, eliberîndu-le titluri de proprietate) sectoare de teren din rezerva intravilanului, pînă la epuizarea acesteia, pentru construcția caselor de locuit, anexelor gospodărești și grădini: în orașe - de la 0,04 pînă la 0,07 hectare; în localități rurale - pînă la 0,12 hectare. Însă, în anul 2011, în pofida celor menționate, CO Cahul a repartizat 13 terenuri cu suprafața de 1,15 ha în lipsa confirmării că acestea sînt repartizate din fondul de rezervă, precum și fără ca terenurile menționate să fie delimitate și înregistrate în registrul bunurilor imobile, ceea ce contravine art.5 din Legea nr.1543-XIII din 25.02.1998 și art.3, art.5 din Legea nr.91-XVI din 05.04.2007⁷¹. Totodată, la nivelul primăriei nu este aprobat un regulament care să contribuie la informarea cetățenilor și, respectiv, să reglementeze condițiile de atribuire a terenurilor, precum și luarea la evidență a persoanelor-solicitanți conform art.11 alin.(1) din Codul funciar și art.34 alin.(1), alin.(2) și alin.(3) din Codul cu privire la locuințe⁷². Cele relatate denotă lipsa de control din partea AAPL din or.Cahul asupra repartizării terenurilor conform prevederilor actelor normative.

• *La vînzarea terenurilor proprietate publică aferente obiectivelor privatizate, primăria or.Cahul nu a respectat prevederile actelor normative ce reglementează domeniul respectiv, aprobînd contractele de vînzare-cumpărare în lipsa documentelor necesare.*

Procesul defectuos de administrare a terenurilor este precedat și de faptul că, la adoptarea deciziilor de realizare a terenurilor proprietate a UAT aferente construcțiilor private, în 10 cazuri, primăria or.Cahul nu a solicitat de la cumpărători contractul de arendă asupra terenului aferent, conform cerințelor pct.9 alin.(5) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1428 din 16.12.2008⁷³, inclusiv în 2 cazuri au fost realizate terenuri fără prezentarea extrasului din Registrul bunurilor imobile privind dreptul de proprietate asupra bunului amplasat pe terenul solicitat spre cumpărare, ceea ce contravine prevederilor pct.14 alin.(3) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1428 din 16.12.2008.

• *O problemă nesoluționată timp de mai mulți ani este gestionarea terenurilor primăriei s.Crihana Veche cu suprafața de 274 ha, fapt ce afectează integritatea terenurilor.* Astfel, prin Legea nr.668-XIII din 23.11.1995⁷⁴,

⁶⁹ Hotărârea Guvernului nr.37 din 16.01.2002 „Cu privire la utilizarea sistemelor de irigare nerentabile și nefinalizate”.

⁷⁰ Legea nr. 828-XII din 25.12.1991 „Codul funciar”.

⁷¹ Legea privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor nr. 91-XVI din 05.04.2007.

⁷² Codul cu privire la locuințe al R.S.S. Moldovenești nr.2718-X din 03.06.1983.

⁷³ Regulamentul cu privire la vînzarea-cumpărarea terenurilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1428 din 16.12.2008 (în continuare - Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1428 din 16.12.2008).

⁷⁴ Legea nr.668-XIII din 23.11.1995 „Pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămîn în proprietatea statului” (în continuare - Legea nr.668-XIII din 23.11.1995).

Colegiului Tehnic Agricol din or. Cahul i-au fost aprobate 300 ha de terenuri cu destinație agricolă ca proprietate a statului. Ulterior, conform Hotărârii Guvernului nr.1551 din 23.12.2003⁷⁵, această instituție a fost reorganizată în Colegiul Industrial Pedagogic, prin fuziune cu Colegiul de Pedagogie și Arte „Iulia Hașdeu”, divizându-se apoi de Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul. În pofida faptului că terenurile sînt atribuite legal Colegiului Tehnic Agricol din or. Cahul, prin Hotărîrea Guvernului nr.625 din 12.07.2010, au fost operate modificări în Hotărîrea Guvernului nr.351 din 23.03.2005, astfel stabilindu-se ca terenurile cu suprafața de 274 ha, care urmau a fi utilizare în scop științific și didactic, să fie proprietate a statului în gestiunea Universității de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul. În realitate, terenurile menționate sînt date în arendă agenților economici, iar potrivit datelor Registrului bunurilor imobile, sînt proprietate a primăriei s. Crihana Veche și date în folosință Universității de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul, începînd cu luna noiembrie 2002.

Tergiversarea și nesoluționarea problemei în cauză relevă inconsecvențe în actele normative privind titularul drepturilor referitor la gestionarea proprietății funciare, ceea ce invocă riscul utilizării terenurilor contrar destinației și al neasigurării integrității patrimoniului public.

Recomandări:

14. CR, președintele raionului Cahul, consiliile locale și primăriile UAT (nominalizate în Raport):

14.1. să întreprindă măsuri privind gestionarea regulamentară a patrimoniului întreprinderilor fondate, cu consolidarea disciplinei financiare și sporirea eficienței utilizării patrimoniului public;

14.2. să întreprindă măsuri în vederea evaluării patrimoniului public și să implementeze proceduri eficiente de control intern, care să asigure o evidență regulamentară a patrimoniului gestionat;

14.3. să asigure inventarierea patrimoniului public și înregistrarea conformă a acestuia, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

14.4. să examineze transmiterea rețelilor de gaze la deservire tehnică agenților economici în bază de contract, precum și să asigure transmiterea regulamentară în gestiune a sistemelor de aprovizionare cu apă către întreprinderile municipale de prestare a serviciilor publice de aprovizionare cu apă;

14.5. să întreprindă măsuri întru eliminarea deficiențelor constatate de prezentul audit la gestionarea și evidența patrimoniului public;

14.6. să implementeze un sistem de control intern eficient în domeniul administrării și gestionării fondului funciar;

14.7. să asigure delimitarea și înregistrarea terenu-

rilor proprietate publică, cu implementarea unei evidențe exhaustive a terenurilor în dependență de tipul și deținătorii acestor terenuri și înregistrarea acestora în evidența contabilă;

14.8. să asigure darea în arendă sau vînzarea-cumpărarea terenurilor în conformitate cu prevederile legale;

14.9. să asigure organizarea raportării situațiilor financiare în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, cu înlăturarea tuturor deficiențelor constatate de audit.

CONCLUZII GENERALE DE AUDIT

În pofida măsurilor întreprinse de către AAPL din raionul Cahul în vederea îmbunătățirii managementului procesului bugetar, mai persistă multiple abateri de ordin regulamentar, care afectează buna gestiune a mijloacelor publice. AAPL din raionul Cahul nu au demonstrat preocuparea necesară în materie de evaluare și monitorizare a potențialului economico-financiar, respectiv nu au asigurat estimarea la justă valoare a bazei de impozitare, inclusiv prin elaborarea unor indici fiscali și bugetari care ar asigura sustenabilitatea financiară a bugetelor UAT de nivelul I și nivelul II din raion. Deficiențele constatate la planificarea și realizarea veniturilor proprii ale UAT au fost generate de: lipsa unor tradiții profesionale și reglementări procedurale ale procesului de elaborare a bugetului UAT; indisciplina executivă și responsabilitatea necorespunzătoare privind interacțiunea organelor financiare, economice și fiscale în crearea și monitorizarea potențialului economic și, respectiv, a bazei de impozitare pe fiecare UAT, gen de activitate și categorie de impozit (taxă); neelaborarea și neimplementarea unor proceduri de control intern care ar responsabiliza părțile implicate în aceste procese, ceea ce a condiționat alocarea incorectă a transferurilor pentru asigurarea nivelării posibilităților bugetare ale UAT. De asemenea, s-a constatat execuția unor cheltuieli bugetare nereglementare, nefiind asigurate principiile de bună gestiune și de eficiență a utilizării banului public; lipsa transparenței și integrității în procesul de redistribuire a transferurilor alocate de la bugetul de stat din contul fondului de susținere financiară, inclusiv destinate domeniului învățămîntului. Se relevă preocuparea insuficientă a AAPL privind gestionarea conformă a patrimoniului public, fiind admise nereguli și deficiențe, care se exprimă prin: lipsa evidenței conforme a patrimoniului public și raportării veridice a situațiilor patrimoniale; neasigurarea înregistrării integrale a drepturilor asupra bunurilor imobile în Registrul bunurilor imobile și în evidența contabilă; administrarea neeficientă și nereglementară a patrimoniului din gestiunea întreprinderilor/societăților.

Notă: Prezentul Raport de audit a fost întocmit în baza probelor acumulate de către echipa de audit, în componența: controlorului de stat superior/auditor public dl Ion Pleșca, controlorilor de stat dl Vasile Bădărău și dna Larisa Gîsca.

Responsabil de efectuarea și monitorizarea misiunii de audit:

Șeful Direcției generale III

(Auditul autorităților publice locale)

Șeful echipei de audit:

Controlor de stat superior/auditor public

Vladimir Potlog

Ion Pleșca

⁷⁵ Hotărîrile Guvernului nr.1551 din 23.12.2003 „Cu privire la reorganizarea instituțiilor de învățămînt superior de scurtă durată (colegii) în instituții de învățămînt mediu de specialitate (colegii)”.

Lista abrevierilor

Abrevierea	Termenul abreviat
AAP	Agentia Achizițiilor Publice
AAPL	Autoritățile administrației publice locale
APP	Agentia Proprietății Publice
AO	Asociație obștească
BPN	Bugetul public național
BASS	Bugetul asigurărilor sociale de stat
CR	Consiliul raional
CMF	Centrul medicilor de familie
CNAM	Compania Națională de Asigurări în Medicină
CNPF	Casa Națională a Pieței Financiare
CFM	Calea Ferată din Moldova
CO	Consiliul orășenesc
DGF	Directia Generală Finanțe
DGI	Directia Generală Învățământ

FEN	Fondul Ecologic Național
IFS	Inspectoratul Fiscal de Stat
IMSP	Instituție medico-sanitară publică
ÎCS	Întreprindere cu capital străin
Î.M.	Întreprindere municipală
Î.S.	Întreprindere de stat
MF	Ministerul Finanțelor
OCT	Oficiul cadastral teritorial
S.A.	Societate pe acțiuni
SCFR	Serviciul Control Financiar și Revizie
S.R.L.	Societate cu răspundere limitată
TI	Tehnologii informaționale
UAT	Unitate administrativ-teritorială
UCIPM	Unitatea Consolidată de Implementare a Proiectelor de Mediu

Anexa nr.1

Structura veniturilor bugetelor UAT din raionul Cahul în anul 2011

Cod	Descrierea veniturilor	Aprobat	Rectificat	Executat	Pondere (%)	Executat/rectificat	Executat/aprobat
A	B	1	2	3	4	Devieri, (+/-) %	Devieri, (+/-) %
111/01	Impozitul pe venitul din salariu	29240,0	32240,0	33165,8	12,4%	925,8	3925,8
111/05	Impozitul pe venit aferent operațiunilor de predare în posesie și/sau folosință a proprietății imobiliare			20,6	0,0	20,6	20,6
111/09	Alte impozite pe venit	1500,0	687,0	688,7	0,3	1,7	-811,3
111/20	Impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător reținut la sursa de plata	1500,0	2246,0	2367,4	0,9	121,4	867,4
111/21	Impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător	700,0	40,3	65,4	0,0	25,1	-634,6
111/22	Impozitul pe venit reținut din suma dividendelor achitate	200,0	173,0	239,4	0,1	66,4	39,4
114/01	Impozit funciar pe terenurile cu destinație agricolă	4147,2	4073,4	3876,7	1,5	-196,7	-270,5
114/02	Impozit funciar pe terenurile cu altă destinație decât cea agricolă	393,6	346,9	152,3	0,0	-194,6	-241,3
114/03	Impozit funciar încasat de la persoanele fizice	722,8	708,5	700,2	0,3	-8,3	-22,6
114/06	Impozit funciar pe pășuni și fânețe	228,7	201,7	195,9	0,1	-5,8	-32,8
114/07	Impozit funciar pe terenurile cu destinație agricolă de la gospodăriile țărănești	3855,8	3985,8	3892,6	1,5	-93,2	36,8
114/10	Impozit pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice	479,1	497,8	471,1	0,2	-26,7	-8,0
114/11	Impozit pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice	318,6	314,5	284,0	0,1	-30,5	-34,6
114/12	Impozit pe bunurile imobiliare cu dest. comercială și industrială	218,6	210,9	933,4	0,4	722,5	714,8
114/14	Impozit pe bunurile imobiliare achitat de persoanele fizice - cetățeni din valoarea estimată a bunurilor imobiliare	987,9	989,4	982,8	0,4	-6,6	-5,1
115/04	Impozitul privat	23,1	41,0	33,2	0,0	-7,8	10,1
115/39	Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto	550,0	550,0	639,8	0,2	89,8	89,8
115/40	Taxa pentru amenajarea localităților din zona de frontieră	1360,0	1360,0	1434,8	0,5	74,8	74,8
115/41	Taxa de amplasare a publicității	482,0	482,0	429,4	0,2	-52,6	-52,6
115/42	Taxa balneară	340,0	340,0	349,9	0,1	9,9	9,9
115/44	Taxa pentru folosirea drumurilor percepută de la posesorii de autovehicule înmatriculate în RM	1200,0	1425	1481,6	0,6	56,6	281,6
115/51	Taxa pentru apă	400,0	532,6	540,8	0,2	8,2	140,8
115/53	Taxa pentru lemnul eliberat pe picior	20,0	27,2	27,2	0,0	0,0	7,2
115/54	Taxa pentru extragerea mineralelor utile	20,0	64,2	64,2	0,0	0,0	44,2
115/56	Taxa de organizare a licitațiilor	9,4	21,4	47,8	0,0	26,4	38,4
115/57	Plata autorizațiilor	2,2	3,3	5,5	0,0	2,2	3,3
115/60	Taxa de înregistrare a asociațiilor obștești și a mijloacelor mass-media		0,5	0,5	0,0	0,0	0,5
121/02	Dividende aferente cotei de participare a statului în societăți pe acțiuni			-6,3	0,0	-6,3	-6,3
121/12	Dobânzile aferente soldurilor mijloacelor bugetare la conturile bancare	301,3	259,4	244,6	0,1	-14,8	-56,7
121/31	Arenda pentru resursele naturale	13,3	13,3	4,0	0,0	-9,3	-9,3
121/32	Plata pentru arenda terenurilor cu destinație agricolă	483,3	483	542,9	0,2	59,9	59,6
121/33	Plata pentru arenda terenurilor cu o altă destinație decât cea agricolă	170,6	191,8	347,7	0,1	155,9	177,1
121/35	Chiria bunurilor proprietate publică	117,9	102,4	112,4	0,0	10,0	-5,5
121/36	Alte venituri din proprietate	7,3	129,7	224,6	0,1	94,9	217,3
121/37	Taxa pentru patenta de întreprinzător	661,1	652,7	666,5	0,3	13,8	5,4
122/27	Taxa de piață	571,8	570,1	634,7	0,2	64,6	62,9
122/28	Taxa pentru amenajarea teritoriului	1478,9	1488,3	1572,5	0,6	84,2	93,6
122/29	Taxa pentru cazare	30,0	30,0	44,3	0,0	14,3	14,3
122/30	Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială	4210,0	4180,6	4247,9	1,6	67,3	37,9
122/32	Taxa de aplicare a simbolicii locale	3,2	4,7	8,4	0,0	3,7	5,2
122/34	Taxa pentru parcare	40,0	40,0	32,5	0,0	-7,5	-7,5
122/40	Alte încasări	37,6	83,1	106,6	0,0	23,5	69,0

123/01	Amenzi și sancțiuni administrative	20,0	141,2	146,9	0,1	5,7	104,0	126,9	734,5
123/02	Amenzi aplicate de poliția rutieră	300,0	131,0	136,3	0,1	5,3	104,0	-163,7	45,4
123/11	Încasări de la vânzarea averii și valori confiscate	25,0	78,8	99,9	0,0	21,1	126,8	74,9	399,6
123/15	Alte amenzi și sancțiuni pecuniare	80,0	170,5	174,5	0,1	4,0	102,3	94,5	218,1
151/01	Mijloace speciale	14324,7	13901,7	11514,5	4,3	-2387,2	82,8	-2810,2	80,4
161/01	Veniturile fondurilor speciale	180,0	180,0	182,1	0,1%	2,1	101,2	2,1	101,2
300	Transferuri	175422,6	191274,3	191227,0	71,7%	-47,3	100,0	15804,4	109,0
310	Transferuri pentru cheltuielile curente primite de la bugetele de alt nivel	169150,0	169169,5	169169,5	63,5%	0,0	100,0	19,5	100,0
330	Mijloace încasate prin decontări reciproce de la bugetele de alt nivel	3520,0	10020,6	9973,3	3,7%	-47,3	99,5	6433,3	285,3
360	Transferuri între componentele bugetului	2752,6	12084,2	12084,2	4,5%	0,0	100,0	9331,6	439,0
400	Granturi	750,0	1588,5	1204,1	0,5%	-384,4	75,8	454,1	160,5
	Total, venituri	248127,6	267257,5	266559,6	100,0%	-697,9	99,7	18432,0	107,4
	inclusiv venituri proprii	71955,0	74394,7	74128,5	27,8%	-266,2	99,7	2173,5	103,0
	dintre care: venituri fiscale	48899,0	51562,4	53091,0	19,9%	1528,6	103,0	4192,0	108,6
	venituri nefiscale	8551,3	87506,6	93409,9	3,5%	590,3	106,7	781,6	109,2
200	Mijloace din vânzarea și privatizarea bunurilor proprietate publică	2520,6	3494,2	3883,3					

Sursă: Raportul privind executarea bugetelor UAT pe venituri și cheltuieli, la toate componentele, pe anul 2011

Anexa nr.2

Structura veniturilor bugetelor UAT din raionul Cahul, în dinamică, pe anii 2009-2011

Capitol	Denumirea veniturilor	Executat, a.2009			Aprobat, a.2010			Executat, a.2011			Executat, a.2011/a.2009		
		suma		%	suma		%	suma		%	+ / -		%
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	B	26729,6	100	27313,0	100	29240,0	33165,8	100,0	6436,2	124,1			
111/01	Impozitul pe venitul din salariu	8,8	0,0	8,7	0,0	20,6	0,1	11,8	234,1				
111/05	Impozitul pe venit aferent operațiunilor de predaire în posesie și/sau folosință a proprietății imobiliare	761,8	2,9	728,2	2,7	1500,0	688,7	2,1	-73,1	90,4			
111/09	Alte impozite pe venit	1456,5	5,4	1559,3	5,7	1500,0	2367,4	7,1	910,9	162,5			
111/20	Impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător	223,6	0,8	456,7	1,7	700,0	65,4	0,2	-158,2	29,2			
111/22	Impozitul pe venit reținut din suma dividendelor achitate	233,6	0,9	219,4	0,8	200,0	239,4	0,7	5,8	102,5			
114/01	Impozit funciar pe terenurile cu destinație agricolă	3648,0	13,6	3982,2	14,6	4147,2	3876,7	11,7	228,7	106,3			
114/02	Impozit funciar pe terenurile cu altă destinație decât cea agricolă	340,6	1,3	257,2	0,9	393,6	152,3	0,5	-188,3	44,7			
114/03	Impozit funciar încasat de la persoanele fizice	686,6	2,6	680,7	2,5	722,8	700,2	2,1	13,6	102,0			
114/06	Impozit funciar pe pășuni și fânețe	210,7	0,8	182,1	0,7	228,7	195,9	0,6	-14,8	93,0			
114/07	Impozit funciar pe terenurile cu destinație agricolă de la gospodăriile țărănești	4108,5	15,4	3815,0	14,0	3855,8	3892,6	11,7	-215,9	94,7			
114/10	Impozit pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice	780,8	2,9	515,1	1,9	479,1	471,1	1,4	-309,7	60,3			
114/11	Impozit pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice	289,9	1,1	278,0	1,0	318,6	284,0	0,9	-5,9	98,0			
114/12	Impozit pe bunurile imobiliare achitate de comerț și industrie		0,0	607,7	2,2	218,6	933,4	2,8	93,4				
114/14	Impozit pe bunurile imobiliare achitate de persoanele fizice - cetățeni din valoarea estimată a bunurilor imobiliare	572,5	2,1	754,6	2,8	987,9	982,8	3,0	410,3	171,7			
115/04	Impozit privat	97,3	0,4	32,2	0,1	23,1	33,2	0,1	-64,1	34,1			
115/99	Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto	491,0	1,8	571,9	2,1	550,0	639,8	1,9	148,8	130,3			

115/40	Taxa pentru amenajarea localităților din zona de frontieră	874,4	3,3	1323,6	4,8	1360,0	1434,8	4,3	560,4	164,1
115/41	Taxa de amplasare a publicității	385,5	1,4	452,2	1,7	482,0	429,4	1,3	43,9	111,4
115/42	Taxa balneară	251,0	0,9	290,0	1,1	340,0	349,9	1,1	98,9	139,4
115/44	Taxa pentru folosirea drumurilor persepunță de la posesorii de autovehicule înmatriculate în RM	914,7	3,4	1482,8	5,4	1200,0	1481,6	4,5	566,9	162,0
115/51	Taxa pentru apă	426,6	1,6	418,1	1,5	400,0	540,8	1,6	114,2	126,8
115/53	Taxa pentru lemnul eliberat pe pictor	21,5	0,1	28,9	0,1	20,0	27,2	0,1	5,7	126,5
115/54	Plata pentru extragerea mineralelor utile	29,7	0,1	32,3	0,1	20,0	64,2	0,2	34,5	216,2
115/55	Taxa de licență pentru anumite genuri de activitate		0,0		0,0			0,0	0,0	
115/56	Taxa de organizare a licitațiilor	27,9	0,1	36,1	0,1	9,4	47,8	0,1	19,9	171,3
115/57	Plata autorizațiilor	19,6	0,1	3,1	0,0	2,2	5,5	0,0	-14,1	28,1
115/60	Taxa de înregistrare a asociațiilor obștești și a mijloacelor mas-media	0,5	0,0	0,3	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	100,0
121/02	Dividende aferente cotei de participare a statului în societăți pe acțiuni	3,2	0,0	6,6	0,0		-6,3	0,0	-9,5	-196,9
121/12	Dobanzile aferente soldurilor mijloacelor bugetare la conturile bancare	290,7	1,1	315,7	1,2	301,3	244,6	0,7	-46,1	84,1
121/31	Arenda pentru resursele naturale	2,0	0,0	1,0	0,0	13,3	4,0	0,0	2,0	200,0
121/32	Plata pentru arenda terenurilor cu destinație agricolă	405,5	1,5	656,7	2,4	483,3	542,9	1,6	137,4	133,9
121/33	Plata pentru arenda terenurilor cu o altă destinație decât cea agricolă	179,5	0,7	186,2	0,7	170,6	347,7	1,0	168,2	193,7
121/35	Chiria bunurilor proprietate publică	105,2	0,4	153,0	0,6	117,9	112,4	0,3	7,2	106,8
121/36	Alte venituri din proprietate	14,7	0,1	134,2	0,5	7,3	224,6	0,7	209,9	1527,9
121/37	Taxa pentru patenta de întreprinzător	783,6	2,9	723,6	2,6	661,1	666,5	2,0	-117,1	85,1
121/37	Taxa de plată	553,8	2,1	567,4	2,1	571,8	634,7	1,9	80,9	114,6
122/28	Taxa pentru amenajarea teritoriului	1025,7	3,8	1370,8	5,0	1478,9	1572,5	4,7	546,8	153,3
122/29	Taxa pentru cazare	43,1	0,2	30,7	0,1	30,0	44,3	0,1	1,2	102,8
122/30	Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială	2759,8	10,3	3886,9	14,2	4210,0	4247,9	12,8	1488,1	153,9
122/32	Taxa de aplicare a simbolicii locale	3,4	0,0	5,0	0,0	3,2	8,4	0,0	5,0	247,1
122/34	Taxa pentru parcare	43,4	0,2	22,5	0,1	40,0	32,5	0,1	-10,9	74,9
122/40	Alte încasări	132,0	0,5	83,9	0,3	37,6	106,6	0,3	-25,4	80,8
123/01	Amenzi și sancțiuni administrative	211,1	0,8	245,4	0,9	20,0	146,9	0,4	-64,2	69,6
123/02	Amenzi aplicate de poliția rutieră	334,2	1,3	219,0	0,8	300,0	136,3	0,4	-197,9	40,8
123/11	Încasări de la vânzarea averii și valori confiscate	60,9	0,2	49,7	0,2	25,0	99,9	0,3	39,0	164,0
123/15	Alte amenzi și sancțiuni pecuniare	137,8	0,5	160,5	0,6	80,0	174,5	0,5	36,7	126,6
151/01	Mijloace speciale	11107,0	41,9	10663,7	39,0	14324,7	11514,5	34,7	327,5	102,9
161/01	Veniturile fondurilor speciale	167,9	0,6	184,2	0,7	180,0	182,1	0,5	14,2	108,5
300	Transferuri	142177,6	531,9	186235,7	681,9	175422,6	191227,0	576,6	49049,4	134,5
310	Transferuri pentru cheltuielile curente primite de la bugetele de alt nivel	131879,0	493,4	166165,1	608,4	169150,0	169169,5	510,1	37290,5	128,3
330	Mijloace încasate prin decontări reciproce de la bugetele de alt nivel	7038,0	26,3	8572,1	31,4	3520,0	9973,3	30,1	2933,3	141,7
360	Transferuri între componentele bugetului	3260,6	12,2	11598,5	42,5	2752,6	12084,2	36,4	8823,6	370,6
400	Granturi		0,0	1144,5	4,2	750,0	1204,1	3,6	1204,1	
	Total, venituri	204213,3	764,0	253073,3	926,6	248127,6	266559,6	803,7	62463,3	130,5
	inclusiv venituri proprii	62935,7	232,1	65696,1	240,5	71955,0	74128,5	223,5	12092,8	119,5
	dintre care: fiscale	43591,2	163,1	46029,4	168,5	48899,0	53091,0	160,1	9499,8	121,8
	nefiscale	7089,6	26,5	8818,8	32,3	8551,3	9340,9	28,2	2251,3	131,8
200	Mijloace din vânzarea și privatizarea bunurilor proprietate publică	452,5		11698,4		2520,6	3883,3			

Sursă: Raportul privind executarea bugetelor UAT pe venituri și cheltuieli, la toate componentele, pe anii 2009-2011

13	Industria și construcțiile	1406	207,2	226,8	190,5	187,5	0,1	135,5
14	Transporturile, gospodăria domurilor, comunicațiile și informatica	3 473,9	1,4	2 200,0	2 850,4	2 858,6	1,0	82,1
15	Gospodăria comunală și gospodăria de exploatare a fondului de locuințe	21 596,3	8,6	11 285,7	14 956,3	12 535,2	4,0	58,0
16	Complexul pentru combustibil și energie	1 613,2	0,6	3 861,6	4 365,6	4 051,7	1,5	269,6
19	Alte servicii legate de activitatea economică	428,9	0,2	443,6	513,3	343,1	0,1	80,0
20	Activități și servicii neatribuite la alte grupe principale	6 537,3	2,6	8 838,6	8 045,5	7 012,9	2,5	107,3
	Creditația netă	-267,5			-170,8	-216,7		81,0

Sursă: Raportul privind executarea bugetelor UAT Cahul pe cheltuieli, la toate componentele, pe anii 2010-2011

Anexa nr.5

METODOLOGIA ȘI DOMENIUL DE APLICARE A AUDITULUI

Auditul bugetelor UAT și gestionării patrimoniului public din cadrul raionului Cahul a fost efectuat în conformitate cu Standardele de audit ale Curții de Conturi, având drept scop evaluarea conformității execuției bugetare, cu aplicarea unor proceduri caracteristice atât auditului regularității, cât și auditului performanței.

Pentru a ghida activitatea de audit și a cuprinde aspectele ce țin de procesul bugetar, precum și de evidența și raportarea situațiilor patrimoniale ale UAT, au fost elaborate următoarele obiective de audit:

Obiectivul I: Au evaluat, prognostizat și administrat UAT veniturile bugetare în conformitate cu Legea privind finanțele publice locale și cu alte acte normative în vigoare?

Obiectivul II: Au format și realizat UAT partea de cheltuieli a bugetelor în conformitate cu actele normative în vigoare?

Obiectivul III: Au raportat UAT în modul corespunzător, au gestionat și administrat eficient patrimoniul public?

Reșind din semnificația problemelor identificate și din riscurile determinate la etapa de planificare, acțiunile de audit au fost efectuate la următoarele entități: Aparatul președintelui raionului; Direcția Generală Finanțe; Direcția Generală Învățământ; 10 primării ale UAT.

Întru realizarea obiectivelor auditului și colectarea probelor de audit, s-au efectuat următoarele proceduri de audit:

- ✓ au fost analizate deciziile organelor deliberative și executive ale UAT, în vederea stabilirii nivelului de executare a acestora;
- ✓ s-a verificat dacă veniturile pasibile încasării în bugetele UAT au fost planificate și încasate regulat;
- ✓ au fost revizuite procesul și procedurile de achiziție publică, pentru verificarea conformității acestora cu normele regulamentare;
- ✓ în baza eșantionării, s-a verificat dacă unele cheltuieli bugetare semnificative ce țin de retribuirea muncii, procurarea mărfurilor și serviciilor, reparații și investiții capitale sînt legale și conforme;
- ✓ în baza eșantionării, s-au verificat unele cheltuieli bugetare, pentru determinarea eficienței și conformității acestora;
- ✓ s-au aplicat diferite proceduri analitice, precum și s-au efectuat alte teste de fond, totodată fiind solicitată și confruntată informația de la diferite entități;
- ✓ au fost verificate unele situații patrimoniale raportate de către UAT, acestea fiind confruntate cu documentele contabile și înregistrările financiare respective;
- ✓ s-au aplicat diferite proceduri analitice și s-au efectuat alte teste de fond, totodată fiind utilizată și confruntată informația de la diferite entități (IFS Cahul, Agenția Relații Fianciare și Cadastru a Republicii Moldova, IMSP „Spitalul raional Cahul”; IMSP „CMF”), precum și diferite surse TI (<http://www.geoportal.md>; <https://www.statistica.md>; <https://reports.fisc.md>; <http://msif.md>; etc.);
- ✓ au fost realizate interviuri cu angajații autorităților administrației publice locale privind funcționarea controlorilor interne asupra anumitor aspecte de activitate.

În cadrul auditului au fost obținute probe suficiente și adecvate întru furnizarea unei baze rezonabile pentru constatările și concluziile determinate de obiectivele auditului.

Anexa nr.3

Executarea cheltuielilor bugetului raionului Cahul pe anul 2011 potrivit clasificăției economice

Nr. d/o	Specificație	Art. de cheltuieli	Anul 2010				Anul 2011				Executat / rectificat	
			Executat	Pondere, (%)	Rectificat	Executiv	Executat	Executiv	Pondere, (%)	Rectificat	4+	%
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Cheltuieli totale, din care:		290648,2	100,0	294617,8	276383,7	278133,1	278133,1	100,0	-18234,1	93,8	7=3/2
1.	Retribuirea muncii	111	137461,3	47,3	136158,9	132781,0	134037,1	134037,1	48,0	-3377,9	97,5	
2.	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	112	28350,1	9,8	28320,7	27681,1	27870,4	27870,4	10,0	-639,6	97,7	
3.	Plata mărfurilor și serviciilor	113	53672,9	18,5	61505,1	54214,2	55088,3	55088,3	19,6	-7290,9	88,1	
4.	Deplasări în interes de serviciu	114	618,0	0,2	724,9	588,2	585,2	585,2	0,2	-136,7	81,1	
5.	Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni	116	4320,5	1,5	4292,2	4167,1	4195,3	4195,3	1,5	-125,1	97,1	
6.	Transferuri curente, inclusiv:	130	14845,8	5,1	22314,7	20707,6	20515,6	20515,6	7,5	-1807,1	92,0	
6.1.	pentru produse și servicii	131	5083,5	1,7	5352,5	4442,9	4251,6	4251,6	1,6	-909,6	83,0	
6.2.	în scopuri de producție	132	2000,0	0,7	3044,6	2602,1	2603,0	2603,0	0,9	-442,5	85,5	
6.3.	cheltuieli de alt nivel și în alte componente bugetului	133	36,5	0,0	3,5	3,5	3,5	3,5	0,0	0	100,0	
6.4.	cheltuieli financiare și alte organizatii	134	1307,8	0,5	1839,9	1823,2	1827,0	1827,0	0,7	-16,7	99,1	
6.5.	cheltuieli de capital	135	6418,0	2,2	12274,2	11835,9	11823,2	11823,2	4,3	-438,3	96,4	
7.	Cheltuieli capitale, inclusiv:	200	11379,6	4,0	41722,1	36461,2	35941,2	35941,2	13,2	-4810,9	88,3	
7.1.	investiții capitale	241	2275,9	0,8	19098,3	17910,9	17273,5	17273,5	6,5	-1187,4	93,8	
7.2.	procurarea mijloacelor fixe	242	1428,6	0,5	5987,2	4985,4	4954,8	4954,8	1,8	-1001,8	83,3	
7.3.	reparații capitale	243	7245,1	2,5	13615,0	11260,2	11323,2	11323,2	4,1	-2354,8	82,7	
7.4.	transferuri capitale	270	430,0	0,1	2571,6	2304,7	2289,7	2289,7	0,8	-266,9	89,6	
8.	Creditația netă				-170,8	-216,7						

Sursă: Raportul privind executarea bugetelor UAT Cahul pe cheltuieli, la toate componentele, pe anul 2011

Anexa nr.4

Analiza executării cheltuielilor bugetelor UAT din raionul Cahul pe anii 2010-2011 potrivit clasificăției funcționale

Grupa	Specificație	Anul 2010				Anul 2011				Pondere, (%)	Executiv	Executat	Pondere, (%)	Executiv	Executat	a. 2011/a. 2010
		Executat	Pondere, (%)	Rectificat	Executiv	Executat	Executiv	Rectificat	Executiv							
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Cheltuieli, în total, din care:	251 815,2	100,0	250 648,2	294 617,8	276 383,7	278 133,1	100,0	109,8							
01	Serviciile de stat cu destinație generală	16 481,4	6,5	16 354,7	20 012,9	18 649,9	18 799,1	6,8	113,2							
03	Aplatarea națională	313,0	0,1	203,9	256,8	239,7	259,9	0,1	76,6							
05	Mentineră ordinii publice și securitatea națională	5 598,6	2,2	5 403,5	5 710,9	5 689,9	5 685,6	2,0	101,6							
	Cheltuieli domeniului social-cultural, în total, din care:	195 246,2	77,5	201 443,1	226 131,2	213 738,4	215 885,0	77,7	109,5							
06	Învățământul	166 506,5	66,1	176 550,2	188 922,0	180 832,7	182 900,6	65,8	108,6							
08	Cultura, arta, sportul și activitățile pentru tineret	12 303,7	4,9	12 512,3	16 494,0	13 695,6	13 771,9	5,0	111,3							
09	Decretarea sănătății	2 092,9	0,8	2 069,5	1 137,2	1 137,2	1 140,3	0,4	54,3							
10	Asigurarea și asistența socială	14 342,1	5,7	12 380,6	18 645,7	18 069,9	18 003,2	6,5	126,0							
	Cheltuieli domeniului economic, în total, din care:	34 444,5	13,6	27 243,0	42 676,8	38 283,5	37 503,5	13,4	111,1							
11	Agricultura, gospodăria silvică, gospodăria pisciculturii și gospodăria apelor	654,3	0,2	406,3	592,6	335,4	370,7	0,1	51,3							
12	Protecția mediului și hidrometeorologia				10 775,7	10 666,1	11 527,1	4,1								

PARTEA II

Hotărîri ale Guvernului Republicii Moldova

33 HOTĂRÎRE **cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni** **pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2013**

În temeiul Legii nr.102-XV din 13 martie 2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.70-72, art.312), cu modificările și completările ulterioare, precum și în vederea executării Strategiei naționale privind politicile de ocupare a forței de muncă pe anii 2007-2015, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.605 din 31 mai 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.82-85, art.660), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Planul național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2013 (se anexează).

2. Ministerele și alte autorități administrative centrale cu responsabilități în domeniu:

vor întreprinde măsurile de rigoare în vederea realizării Planului național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2013;

vor prezenta, semestrial, Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei informația privind implementarea Planului

național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2013.

3. Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, până la 1 august 2013 și către 1 martie 2014, va prezenta Guvernului informația privind implementarea Planului național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2013.

4. Se recomandă autorităților administrației publice locale să elaboreze planuri de acțiuni teritoriale pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2013, cu indicarea măsurilor concrete ce urmează a fi efectuate, a termenelor și responsabililor de realizare, precum și să întreprindă măsuri eficiente în vederea realizării integrale a acțiunilor preconizate.

5. Realizarea acțiunilor stipulate în Planul național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2013 se va efectua în limitele alocațiilor aprobate pentru aceste scopuri în bugetele respective ale instituțiilor specificate în Plan.

6. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei
Ministrul finanțelor

Nr. 1020. Chișinău, 28 decembrie 2012.

Vladimir FILAT

Valentina Buliga
Veaceslav Negruța

Aprobat
 prin Hotărîrea Guvernului nr. 1020
 din 28 decembrie 2012

PLANUL NAȚIONAL de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2013

Măsurile	Acțiuni	Termenul de realizare	Instituțiile responsabile	Partenerii	Costuri totale, mii lei	Surse interne, mii lei, inclusiv:			Surse externe	Surse neacoperite	Indicatorii de performanță
						bugetul de stat pe anul 2013	bugetul asigurărilor sociale de stat	surse proprii ale instituțiilor aflate la gestiune			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
					291309,6	195563,5	64041,1		27000	4705,0	
1. Obiectivul: Majorarea ratei de ocupare a forței de muncă și reducerea ratei șomajului prin măsuri active și preventive											
1.1. Realizarea măsurilor de prevenire a șomajului	Acordarea serviciilor de preconcediere persoanelor preavizate de disponibilizare	Pe parcursul anului	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă	Angajatorii							4 000 persoane informate
1.2. Susținerea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă la angajarea în câmpul muncii	1.2.1. Medierea cererii și ofertei forței de muncă, inclusiv medierea electronică și organizarea târgurilor locurilor de muncă	Trimestrul IV	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă	Angajatorii	230,2	230,2					7 000 beneficiari de servicii de mediere, 13 000 persoane angajate, 60 de târguri ale locurilor de muncă organizate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	1.2.2. Organizarea seminarelor informative pentru șomeri și angajatori cu privire la prevederile legislației în domeniul ocupării forței de muncă	Pe parcursul anului	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă	Autoritățile administrației publice locale, serviciile desconcentrate în teritoriu	94,5	94,5					438 seminare organizate
	1.2.3. Informare, consiliere și orientare profesională a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, inclusiv prin organizarea trainingurilor „Clubul Muncii”	Pe parcursul anului	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă	Organizațiile neguvernamentale	32,0	32,0					4000 persoane informate și consultate
	1.2.4. Antrenarea șomerilor la lucrări publice	Trimestrul IV	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă	Autoritățile administrației publice locale	4918,2	4918,2					1480 șomeri antrenați la lucrări publice
	1.2.5. Dezvoltarea parteneriatului între agențiile teritoriale și autoritățile administrației publice locale în vederea organizării lucrărilor publice pentru șomeri	Pe parcursul anului	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă	Autoritățile administrației publice locale	În limitele mijloacelor financiare alocate						
	1.2.6. Protecția socială a șomerilor	Pe parcursul anului	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă	Ministerul Finanțelor, Casa Națională de Asigurări Sociale	70644,8	6603,7	64041,1				9500 beneficiari de indemnizație de șomaj
1.3 Informarea despre piața muncii	1.3.1. Dezvoltarea sistemului informațional al pieței muncii din cadrul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă	Pe parcursul anului	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	În limitele mijloacelor alocate						Numărul de accesări pe pagina web a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă
	1.3.2. Elaborarea materialelor informative cu privire la serviciile pe piața muncii	Trimestrul III	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	În limitele mijloacelor alocate						Buclete, pliante editate
	1.3.3. Lansarea cercetării statistice asupra gospodăriilor populației „Tranziția de la	Trimestrul II	Biroul Național de Statistică	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, partenerii de	500,0				500,0		Cercetare statistică organizată și lansată pe teren

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	școală la muncă”			dezvoltare							
2. Obiectivul: Crearea locurilor de muncă prin implementarea politicilor axate pe promovarea spiritului de întreprinzător, susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii											
2.1. Promovarea programelor de creditare menite să faciliteze accesul întreprinderilor mici și mijlocii la resurse financiare	Acordarea garanțiilor financiare aferente creditelor micro și mici, alocate de băncile comerciale	Trimes-trul IV	Organizația pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii	Ministerul Economiei	8351,0	8351,0					Numărul de garanții acordate, suma creditelor și garanțiilor acordate
2.2. Dezvoltarea și promovarea programelor de instruire antreprenorială	2.2.1. Desfășurarea Programului de instruire „Gestiunea Eficientă a Afacerii”	Pe parcursul anului	Organizația pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii		500	500					700 persoane instruite
	2.2.2. Organizarea cursurilor de instruire antreprenorială pentru tineri în cadrul Programului PNAET	Trimes-trul III	Organizația pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii		500	500					600 tineri instruiți
2.3. Formarea potențialului de cadre pentru dezvoltarea antreprenoriatului	2.3.1. Perfecționarea cadrului juridic privind instruirea cadrelor pentru dezvoltarea antreprenoriatului	Trimes-trul III	Ministerul Educației, Ministerul Economiei	Camera de Comerț și Industrie, asociațiile obștești în domeniu							Acte normative și legislative modificate și completate
	2.3.2. Dezvoltarea business-incubatoarelor	Pe parcursul anului	Ministerul Economiei, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor	Agențiile de dezvoltare regională		În limitele mijloace- lor alocate					Numărul incubatoare- lor create, numărul de beneficiari instruiți
2.4. Promovarea proiectelor de creare a locurilor noi de muncă	Implementarea proiectului de construcție a locuințelor sociale	Trimes-trul IV	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor	Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei	24 200				24 200		Numărul de locuri de muncă create
3. Obiectivul: Sporirea adaptabilității forței de muncă la schimbările economice și sociale și asigurarea premiselor pentru mobilitatea internă geografică și profesională a forței de muncă											
3.1. Dezvoltarea rețelei de servicii de asistență a tinerilor în vederea orientării profesionale, angajării în câmpul muncii, inițierii unei afaceri, dezvoltării abilităților economice, integrării sociale	3.1.1. Organizarea târgurilor locurilor de muncă pentru tineri	Trimes-trul II	Ministerul Tineretului și Sportului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Autoritățile administrației publice locale, angajatorii	50,0	50,0					Numărul de târguri organizate, numărul de participanți la târguri
	3.1.2. Organizarea trainingurilor de instruire și formare a abilităților necesare angajării în câmpul muncii pentru tineri	Pe parcursul anului	Ministerul Tineretului și Sportului	Organizațiile neguvernamentale de tineret, centrele de resurse pentru tineret	50,0	50,0					Numărul de traininguri organizate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	3.1.3. Susținerea financiară a activităților pentru tineri prin implementarea Programului „Fondul pentru Tineret”	Pe parcursul anului	Ministerul Tineretului și Sportului	Fundația Est-Europeană din Republica Moldova	450,0	50,0			400,0		100 proiecte susținute
	3.1.4. Promovarea activității de voluntariat desfășurate de către tineri și organizațiile de tineret	Pe parcursul anului	Ministerul Tineretului și Sportului	Ministerul Educației, Coaliția Voluntariat	100,0	100,0					Numărul de tineri implicați în activitatea de voluntariat
3.2. Facilitarea accesului la oportunități de formare profesională în scopul ridicării nivelului de calificare al forței de muncă	3.2.1. Organizarea cursurilor de formare profesională pentru șomeri	Pe parcursul anului	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Furnizori de formare profesională acreditați	12068,2	12068,2					Instruirea a circa 2500 de șomeri
	3.2.2. Dezvoltarea colaborării cu angajatorii în vederea perfecționării mecanismului de formare profesională a șomerilor prin implicarea angajatorilor	Pe parcursul anului	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației							Numărul de șomeri instruiți cu participarea agenților economici
	3.2.3. Promovarea Concepției sistemului de validare a învățării nonformale și informale	Trimestrul IV	Ministerul Educației	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei							Concepție aprobată
	3.2.4. Organizarea în rândul tinerilor a campaniei de comunicare a avantajelor unei cariere în domeniul tehnologiei informației	Trimestrul II	Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor	Angajatorii, Ministerul Educației	În limitele mijloacelor alocate						Campanie realizată
3.3. Crearea condițiilor de asigurare a calității forței de muncă	3.3.1. Promovarea legii profesiei	Trimestrul III	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Ministerul Educației, Confederația Națională a Sindicatelor, Confederația Națională a Patronatelor							Legea profesiei elaborată și promovată
	3.3.2. Promovarea standardelor ocupaționale elaborate de comitetele sectoriale	Pe parcursul anului	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației	Confederația Națională a Patronatelor, Confederația Națională a Sindicatelor							Numărul de standarde ocupaționale aprobate
3.4. Stimularea mobilității forței de muncă	Susținerea tinerilor specialiști cu studii medicale și farmaceutice și tinerilor pedagogi care se angajează în localitățile	Pe parcursul anului	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății	Autoritățile administrației publice locale	19983	19 983					1600 tineri specialiști angajați în mediul rural

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	rurale										
3.5. Adaptarea socială a militarilor	3.5.1. Selectarea candidaților din rândul militarilor în termen și din rezervă și încadrarea acestora în serviciul militar prin contract	Pe parcursul anului	Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne		27 482,7	27 482,7					Numărul de persoane încadrate în serviciul militar prin contract
	3.5.2. Organizarea cursurilor de recalificare pentru militari	Pe parcursul anului	Ministerul Apărării, Misiunea OSCE în Moldova	Centrul de dezvoltare economică și afaceri publice al Academiei de Studii Economice	1 900				1 900		Instruirea a circa 150 de militari
4. Obiectivul: Formarea unei forțe de muncă instruite și sănătoase, capabile să mențină competitivitatea și capacitatea de instruire pe tot parcursul vieții active											
4.1. Promovarea reformelor în domeniul pregătirii cadrelor	4.1.1. Actualizarea cadrului normativ în domeniul învățământului vocațional	Trimes-trul III	Ministerul Educației	Partenerii de dezvoltare							Acte normative nou elaborate, perfecționate
	4.1.2. Promovarea parteneriatului social public-privat pentru dezvoltarea învățământului vocațional	Pe parcursul anului	Ministerul Educației	Confederația Națională a Patronatului, Camera de Comerț și Industrie	În limitele mijloace- lor financiare alocate						Activități comune desfășurate, numărul de decizii adoptate
	4.1.3. Implementarea Cadrului Național al calificărilor în învățământul superior	Pe parcursul anului	Ministerul Educației		În limitele mijloace- lor financiare alocate						Numărul de proiecte a calificărilor pe domenii de formare profesională aprobate
5. Obiectivul: Promovarea politicilor menite să contribuie la creșterea calitativă și cantitativă a ofertei pe piața muncii, concomitent cu creșterea cererii de forță de muncă											
5.1. Îmbunătățirea politicii de ocupare a forței de muncă	5.1.1. Revederea modului de finanțare a măsurilor de ocupare a forței de muncă	Trimes-trul IV	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Ministerul Finanțelor, Casa Națională de Asigurări Sociale							Proiect de lege privind ocuparea forței de muncă în redacție nouă aprobat
	5.1.2. Promovarea normelor privind implementarea măsurilor active noi pe piața muncii, menite să contribuie la crearea locurilor noi de muncă	Trimes-trul IV	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă	Partenerii de dezvoltare							
	5.1.3. Instituirea Comitetului consultativ pentru	Trimes-trul IV	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și	Confederația Națională a Sindicatelor,							Comitet instituit

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	politica de ocupare a forței de muncă		Familiei, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Confederația Națională a Patronatelor							
5.2. Creșterea oportunităților de angajare pentru persoanele în vîrstă în scopul promovării îmbătrînirii active	Promovarea normelor cu privire la modul de abordare a persoanelor în vîrstă pe piața muncii	Trimes-trul IV	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Partenerii de dezvoltare							Norme incluse în legislația privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă
6. Obiectivul: Prevenirea și eliminarea de pe piața muncii a oricăror forme de discriminare, promovarea prin intermediul pieței forței de muncă a integrării persoanelor defavorizate din diferite cauze sau supuse riscului de excludere socială											
6.1. Creșterea oportunităților de angajare și prevenire a excluziunii sociale a grupurilor vulnerabile pe piața forței de muncă	6.1.1. Definirea grupurilor vulnerabile pe piața muncii în scopul asigurării adaptabilității serviciilor de ocupare a forței de muncă	Trimes-trul IV	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, organizațiile neguvernamentale							Proiect de lege a ocupării forței de muncă în redacție nouă aprobat
	6.1.2. Promovarea normelor privind abordarea grupurilor vulnerabile pe piața muncii	Trimes-trul IV	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă							
	6.1.3. Asigurarea accesului la informații și servicii pe piața muncii a persoanelor vulnerabile și facilitarea integrării pe piața muncii	Pe parcursul anului	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei							Numărul de persoane informate
	6.1.4. Organizarea instruirii colaboratorilor agențiilor teritoriale în domeniul integrării în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități	Pe parcursul anului	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, partenerii de dezvoltare							Numărul de colaboratori instruiți, numărul de persoane cu dizabilități angajate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	6.1.5. Promovarea normelor privind integrarea în câmpul muncii a femeilor ce revin pe piața muncii după expirarea concediului	Trimes-trul IV	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă							Măsuri active adresate femeilor revenite pe piața muncii după expirarea concediului pentru îngrijirea copilului
	6.1.6. Promovarea normelor privind stimularea angajatorilor pentru angajarea tinerilor	Trimes-trul IV	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Ministerul Tineretului și Sportului							Norme incluse în legislația privind ocuparea forței de muncă
7. Obiectivul: Sporirea rentabilității muncii prin majorări ale salariilor plătite și avansare în carieră											
7.1. Corelarea treptată a salariului minim garantat cu productivitatea muncii și prețurile de consum	Majorarea cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real pe măsura creșterii productivității muncii și indicelui prețurilor de consum	Pe parcursul anului	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Confederația Națională a Patronatului, Confederația Națională a Sindicatelor							Procentul majorării cuantumului salariului minim garantat
7.2. Creșterea graduală a salariilor	Stabilirea salariului tarifar pentru categoria I de salarizare în mărime de 900 lei angajaților salariați, conform rețelei tarifare unice, cu excepția militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă	Pe parcursul anului	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Ministerul Finanțelor	153500	153500					Salariu majorat
7.3. Elaborarea și aplicarea sistemului de evaluare a performanțelor	Elaborarea criteriilor-tip de evaluare a performanțelor individuale profesionale a angajaților	Pe parcursul anului	Institutul de Economie, Finanțe și Statistică, Academia de Științe a Moldovei	Confederația Națională a Patronatului, Confederația Națională a Sindicatelor	În limitele mijloace- lor alocate						Criterii-tip elaborate
8. Obiectivul: Includerea unui număr cât mai mare de angajați în procesul economic formal și eliminarea practicilor de muncă prestată în afara cadrului legal											
8.1. Minimizarea proporției fenomenului muncii prestate informal	8.1.1. Elaborarea metodologiei de stabilire a profilurilor economice-un instrument de monitorizare a agenților economici în scopul prevenirii angajării informale	Pe parcursul anului	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Partenerii de dezvoltare	2 455					2 455	Profiluri economice elaborate
	8.1.2. Organizarea unei campanii de	Pe parcursul anului	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Partenerii de dezvoltare	2 250					2 250	Campania de informare

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	informare a populației cu privire la riscurile ocupării informale	anului	Sociale și Familiei								organizată
9. Obiectivul: Reducerea dezechilibrelor din sistemul economic, consolidarea creșterii economice la nivel local											
9.1. Promovarea creșterii economice în domeniul agriculturii și industriei alimentare	9.1.1. Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare a fructelor și legumelor	Pe parcursul anului	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură	Direcțiile raionale agricole și alimentație		În limitele mijloacelor alocate					Suma sprijinului financiar acordat
	9.1.2. Stimularea investițiilor în utilitatea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice	Pe parcursul anului	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură	Direcțiile raionale agricole și alimentație							Numărul de întreprinderi care au procurat utilaj
	9.1.3. Compensarea costului utilajului pentru dotarea fermelor zootehnice	Pe parcursul anului	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția de intervenție și plăți pentru agricultură								Suma compensațiilor acordate, numărul de ferme create și renovate
10. Obiectivul: Formarea unui mediu tripartit de negocieri, consultări și schimb de informație în domeniul politicilor sociale și economice, favorabil pentru consolidarea încrederii reciproce și cooperarea între angajatori, salariați și autoritățile publice centrale și locale											
10.1. Dezvoltarea continuă a dialogului tripartit, asigurarea cooperării tripartite pentru participare eficientă la politicile de ocupare	10.1.1. Asigurarea participării partenerilor sociali în elaborarea politicii pe piața muncii	Pe parcursul anului	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Confederația Națională a Sindicatelor, Confederația Națională a Patronatelor							Proiecte de acte normative elaborate cu participarea partenerilor sociali, recomandări acceptate
	10.1.2. Crearea structurilor patronale în teritoriu	Trimestrul IV	Confederația Națională a Patronatelor	Organizația Internațională a Muncii							Numărul de structuri patronale create
11. Obiectivul: Managementul impactului migrației asupra pieței forței de muncă pentru atenuarea consecințelor negative și intensificarea efectelor pozitive ale fenomenului în cauză											
11.1. Promovarea programelor de angajare peste hotare ce ar prevedea angajarea temporară și utilizarea deprinderilor profesionale în Republica Moldova	11.1.1. Promovarea angajării temporare a migranților moldoveni peste hotare, în baza acordurilor bilaterale	Pe parcursul anului	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă		În limitele mijloacelor financiare alocate						Numărul de persoane angajate temporar
	11.1.2. Consolidarea capacităților Agenției naționale privind gestionarea migrației temporare a cetățenilor moldoveni peste hotarele țării	Trimestrul II	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Ministerul Finanțelor	În limitele mijloacelor financiare alocate						Serviciu creat în cadrul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă
	11.1.3. Promovarea metodologiei de validare a învățării nonformale și informale	Trimestrul III	Ministerul Educației	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	În limitele mijloacelor financiare alocate						Metodologie aprobată
11.2. Asigurarea protecției sociale a lucrătorilor migranți originari din Republica Moldova	11.2.1. Promovarea acordurilor bilaterale în domeniul securității sociale	Pe parcursul anului	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Organizația Internațională pentru Migrație	În limitele mijloacelor financiare alocate						Numărul de acorduri încheiate
	11.2.2. Consultarea lucrătorilor migranți reveniți în țară în scopul integrării acestora în câmpul muncii	Pe parcursul anului	Agentia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	În limitele mijloacelor financiare alocate						Numărul de lucrători migranți consultați
11.3. Promovarea politicilor privind canalizarea remitențelor migranților în calitate de investiții în sectorul real al economiei	Cofinanțarea afacerilor inițiate din remitențe în cadrul Programului Pare 1+1	Pe parcursul anului	Organizația pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii		11 000	11000					Numărul persoanelor instruite, suma granturilor acordate

34 HOTĂRÎRE

pentru aprobarea Regulamentului privind procedura și condițiile de închiriere a locuințelor destinate străinilor beneficiari ai programelor de integrare și străinilor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova

În temeiul alin. (5) art. 25 al Legii nr. 274 din 27 decembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 48, art. 144), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind procedura și condi-

țiile de închiriere a locuințelor destinate străinilor beneficiari ai programelor de integrare și străinilor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne
Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei

Nr. 1024. Chișinău, 28 decembrie 2012.

Vladimir FILAT

Dorin Recean

Valentina Buliga

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. 1024
din 28 decembrie 2012

REGULAMENT

privind procedura și condițiile de închiriere a locuințelor destinate străinilor beneficiari ai programelor de integrare și străinilor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Prezentul Regulament (în continuare – Regulament) stabilește procedura și condițiile de închiriere a locuințelor destinate străinilor beneficiari ai programelor de integrare și străinilor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova.

2. Principiile care stau la baza prezentului Regulament sînt:

1) principiul egalității și nediscriminării care se aplică străinilor beneficiari ai programelor de integrare și străinilor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova fără discriminare, indiferent de rasă, cetățenie, etnie, limbă, religie, apartenență politică, categorie socială, convingeri, sex și vîrstă;

2) principiul transparenței conform căruia locuințele destinate străinilor beneficiari ai programelor de integrare și străinilor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova se repartizează și se acordă în chirie în baza deciziei autorității competente pentru străini, la propunerea Comisiei pentru examinarea cererilor de acordare în chirie a locuințelor, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament, publicată pe pagina oficială web a autorității competente pentru străini sau plasată pe panoul de informație din cadrul acestei instituții.

3. În sensul prezentului Regulament sînt definiți următorii termeni:

beneficiari ai programelor de integrare (beneficiari) – refugiații și beneficiarii de protecție umanitară care sînt incluși în programele de integrare în baza cererilor individuale și conform unui angajament de integrare încheiat între solicitantul programului de integrare și autoritatea competentă pentru străini;

străinii care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova – străinii care au obținut una din următoarele forme de protecție în Republica Moldova: statut de refugiat, protecție umanitară, azil politic;

locuință – construcție capitală alcătuită din una sau mai

multe camere de locuit, precum și alte încăperi auxiliare (bucătărie, bloc sanitar etc.), care satisfac cerințele de trai provizoriu ale unei sau mai multor persoane;

familie – grup de persoane înrudite prin căsătorie sau prin sînge care locuiesc împreună (soț, soție, descendenții acestora, copii adoptați);

contract de locațiune – contractul, prin care o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părți (locatar) un bun determinat individual în folosință temporară sau în folosință și posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chiria.

comisia pentru examinarea cererilor de acordare în chirie a locuințelor (în continuare – Comisia) – Comisie creată prin ordinul comun al ministrului afacerilor interne și ministrului muncii, protecției sociale și familiei, învestită cu atribuții de examinare a cererilor de acordare în chirie a locuințelor destinate străinilor beneficiari ai programelor de integrare și străinilor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova, precum și de efectuare a anchetei sociale;

anchetă socială – act care constată situația materială și socială actuală a beneficiarului și străinului care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova, precum și a familiei acestora și care conține date referitoare la persoană sau la membrii familiei (vîrstă, ocupație, venituri), la locuință și la bunurile pe care le posedă, la problemele cu care se confruntă aceștia;

venit mediu lunar – volumul surselor materiale sau bănești ce revine în medie unei persoane într-o lună.

4. Cheltuielile legate de întreținerea și asigurarea funcționării locuințelor destinate străinilor beneficiari ai programelor de integrare și străinilor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova se vor asigura din contul mijloacelor financiare prevăzute în acest scop în bugetul instituțiilor responsabile, precum și din alte surse de finanțare care nu contravin legislației în vigoare.

5. Autoritatea competentă pentru străini poate pune la dispoziția beneficiarului sau străinului care a obținut o

formă de protecție în Republica Moldova spațiile necesare pentru închiriere, în măsura resurselor și în limitele locurilor disponibile. Autoritatea competentă pentru străini va publica trimestrial pe pagina oficială web informația cu privire la numărul de locuințe disponibile pentru închiriere.

Capitolul II

Modalitatea de depunere și examinare a cererii de acordare în chirie a locuințelor

6. Cererea de acordare în chirie a locuinței se depune pentru examinare la autoritatea competentă pentru străini de către un membru adult al familiei cu capacitate deplină de exercițiu, sau în cazurile prevăzute de lege, de către reprezentantul legal al acesteia. Modelul cererii va fi plasat pe pagina oficială web a autorității competente pentru străini.

7. Cererea se depune cu respectarea cerințelor de securitate și confidențialitate a datelor cu caracter personal, în conformitate cu legislația națională privind protecția datelor cu caracter personal.

8. Examinarea cererii se bazează în special pe autenticitatea și pe fiabilitatea documentelor înaintate, pe veridicitatea declarațiilor prezentate de către beneficiar sau străinul care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova.

9. Cererea se completează de către beneficiar sau străinul care a obținut o formă de protecție în limba de stat a Republicii Moldova.

10. Cererea se înregistrează și se datează doar după ce beneficiarul sau străinul care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova prezintă pentru verificare originalul actelor depuse în copie. Setul de documente nu se preia în cazul în care este incomplet sau documentele sînt perfectate cu încălcarea prevederilor prezentului Regulament.

11. La cerere se anexează următoarele acte:

1) copia de pe actul de identitate al beneficiarului sau străinului care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova și a membrilor familiei acestuia (buletin de identitate, certificat de naștere);

2) certificatele care confirmă veniturile obținute în formă bănească din munca retribuită, din toate tipurile de activitate antreprenorială, prestațiile de asigurări și asistență socială, veniturile obținute din folosirea terenurilor agricole și a loturilor de pământ, inclusiv cele aflate în proprietate, precum și alte tipuri de venituri.

12. În baza cererii depuse de către beneficiar sau de către străinul care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova, Comisia efectuează o anchetă socială. În cadrul desfășurării anchetei sociale se va lua în considerare:

1) condițiile de locuit ale beneficiarului sau ale străinului care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova;

2) numărul minorilor și a altor persoane care se află la întreținerea beneficiarului sau străinului care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova și locuiesc împreună cu acesta;

3) starea sănătății beneficiarului sau străinului care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova sau a unor membri ai familiei acestuia;

4) data depunerii cererii.

13. În baza documentelor prezentate și a anchetei sociale, propunerile pe marginea cererilor depuse sînt înaintate autorității competente pentru străini prin decizia Comisiei.

14. Cererile de acordare în chirie a locuințelor destinate străinilor, beneficiari ai programelor de integrare și celor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova, se soluționează în termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii, în conformitate cu prevederile prezentului

Regulament.

15. În termenul indicat la pct. 14 al prezentului Regulament, autoritatea competentă pentru străini emite una din următoarele decizii:

1) de a acorda în chirie locuință;

2) de a refuza acordarea în chirie a locuinței.

16. Autoritatea competentă pentru străini emite decizia de refuz, în cazul în care străinul nu întrunește condițiile stipulate în punctul 28 al prezentului Regulament sau aceasta nu dispune de spații libere pentru chirie.

17. Decizia se comunică în scris beneficiarului sau străinului care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii acesteia și poate fi contestată în instanța de contencios administrativ.

Capitolul III

Atribuțiile și funcționarea Comisiei pentru examinarea cererilor de acordare în chirie a locuințelor

Secțiunea 1

Modul de constituire și convocare a Comisiei

18. Competența de a examina cererile de acordare în chirie a locuințelor nominalizate, revine Comisiei pentru examinarea cererilor de acordare în chirie a locuințelor, creată pe lângă autoritatea competentă pentru străini.

19. Comisia se creează prin ordinul comun al ministrului afacerilor interne și al ministrului muncii, protecției sociale și familiei. Comisia are în componența sa 8 membri (președinte, vicepreședinte, membri și secretarul Comisiei).

20. Comisia se întrunește la cererea președintelui sau vicepreședintelui acesteia.

21. Deciziile Comisiei se consideră legale în cazul în care sînt adoptate prin vot direct, deschis, cu majoritatea (cincizeci la sută plus un vot) din numărul total de membri.

22. Deciziile de acordare în chirie a locuinței sau de respingere a cererii de acordare în chirie a locuinței:

se adoptă lunar cu votul majorității membrilor Comisiei;

sînt plasate pe pagina oficială web a autorității competente pentru străini.

Secțiunea a 2-a

Drepturile și obligațiile Comisiei

23. În conformitate cu prezentul Regulament Comisia examinează cererile de emiterie și înaintează spre aprobare autorității competente pentru străini deciziile de acordare în chirie a locuințelor destinate străinilor beneficiari ai programelor de integrare și străinilor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova.

24. Comisia are dreptul:

1) să solicite de la beneficiar sau de la străinul care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova actele necesare (probante) pentru efectuarea anchetei sociale;

2) să solicite pentru verificare originalul actelor depuse în copie.

25. Comisia este obligată:

1) să înregistreze cererile solicitanților;

2) să examineze cererile de acordare în chirie a locuinței în termenul stabilit;

3) să desfășoare ancheta socială;

4) să emită decizii de acordare în chirie a locuinței sau de refuz;

5) să aducă la cunoștința beneficiarului sau străinului care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova decizia primită;

6) să ia în considerare în procesul de lucru modificările și completările legislației în vigoare emise sau adoptate după intrarea în vigoare a hotărîrii respective.

26. Fiecare membru al Comisiei poartă răspundere, în

conformitate cu legislația în vigoare, pentru obiectivitatea deciziilor primite.

Capitolul IV

Criteriile pentru stabilirea ordinii de prioritate în soluționarea cererilor de acordare în chirie a locuințelor

27. Categoriile de persoane justificate să închirieze o locuință sînt beneficiarii, precum și membrii familiilor acestora care sînt incluși în programele de integrare și străinii care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova și membrii familiilor acestora care nu dețin în proprietate o locuință.

28. Nu pot beneficia de locuințele nominalizate, persoanele sau familiile care se găsesc în una din următoarele situații:

- 1) sînt căsătoriti cu cetățeni ai Republicii Moldova;
- 2) dețin în proprietate sau coproprietate o locuință;
- 3) au venitul mediu lunar pe persoană, realizat în ultimele 12 luni, peste nivelul cîștigului salarial mediu net lunar pe economie.

29. La determinarea venitului mediu lunar pe membru de familie se iau în considerare:

- 1) veniturile obținute în formă bănească din munca retribuită, din toate tipurile de activitate antreprenorială;
- 2) prestațiile de asigurări și asistență socială;
- 3) veniturile realizate din folosirea terenurilor agricole și a loturilor de pămînt;

4) alte tipuri de venituri, inclusiv cele din proprietate.

Venitul mediu lunar pe persoană se stabilește în baza declarației de venituri și a actelor probante.

30. Acordarea în chirie a locuințelor se efectuează conform rîndului de înregistrare a cererii.

31. Comisia, în funcție de necesitate, ia în considerare la emiterea deciziei de acordare în chirie a locuinței afit situația socială și materială a beneficiarului sau străinului care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova, cît și data depunerii cererii.

Capitolul V

Procedura de închiriere

Secțiunea 1

Contractul de locațiune

32. Închirierea locuințelor se efectuează în baza contractului de locațiune.

33. Obiect al contractului de locațiune îl reprezintă locuința izolată, care este constituită din una sau cîteva camere.

34. Nu pot constitui obiect al contractului de locațiune o parte de cameră sau o cameră legată de altă cameră printr-o intrare comună (camere adiacente), precum și încăperile auxiliare (bucătărie, hol, antreu etc.).

35. Contractul de locațiune se încheie în formă scrisă pe o perioadă determinată. Contractul se încheie între beneficiar și străinul care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova și autoritatea competentă pentru străini, în termen de 10 zile lucrătoare după emiterea deciziei autorității competente pentru străini.

Secțiunea a 2-a

Plata chiriei

36. Beneficiarul locuinței este obligat să plătească pentru locațiune și pentru serviciile comunale și necomunale, în termenele stabilite pentru fiecare serviciu.

37. Plata pentru serviciile comunale și necomunale se percepe reieșind din utilizarea în mod efectiv a acestor servicii.

38. Plata pentru folosirea locuinței se percepe reieșind din suprafața totală a locuinței ocupate și în baza tarifului pentru folosirea locuințelor, stabilit de actele normative ale Republicii Moldova. În apartamentele în care există cîteva locatari, mărimea suprafeței totale ce i se cuvine fiecărui

locatar și membrilor familiei acestuia se determină ca suma suprafeței locuibile ocupate de ei și a unei părți din suprafața încăperilor auxiliare, calculate proporțional suprafeței totale a încăperii locuibile ocupate.

39. În mărime ordinară se plătește folosirea locuinței în limitele normei de repartizare a suprafeței totale a locuinței. Folosirea apartamentului cu o singură cameră, indiferent de dimensiunile lui, se plătește în mărime ordinară.

40. Evidența consumului de apă, energie electrică, gaze și energie termică se efectuează în baza indicațiilor contoarelor, legalizate și verificate metrologic în modul stabilit de legislația în vigoare.

41. Nivelul plății pentru chirie se reduce în funcție de venitul net lunar pe familie, calculat pe ultimele 12 luni.

42. Achitarea plăților se efectuează, de regulă, prin instituțiile bancare și oficiile poștale, dacă în contractele încheiate nu este prevăzut altfel.

43. Cuantumul chiriei poate fi modificat prin acordul părților. Locatorul poate cere modificarea chiriei numai o dată în an și numai în cazul în care condițiile economice fac ca ajustarea să fie inevitabilă. Locatarul are dreptul să ceară reducerea chiriei în cazul în care condițiile stipulate în contractul de folosire a bunului sau starea lui s-au înrăutățit considerabil în virtutea unor circumstanțe independente de voința locatarului.

Secțiunea a 3-a

Drepturile și obligațiile părților

44. Beneficiarul și străinul care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova dispun de dreptul de folosință a locuinței în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

45. Prejudiciul cauzat în urma folosirii neadecvate sau contrare prevederilor contractului este reparat de către beneficiarul sau străinul care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova și poate servi drept temei pentru rezilierea contractului.

46. Beneficiarul sau străinul care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova nu poate subînchiria locuințe, nu poate transmite dreptul de folosință a acestora altor persoane și nu poate schimba destinația lor sub sancțiunea rezilierii contractului de închiriere și a suportării eventualelor daune aduse locuinței și clădirii, după caz.

47. Lipsa temporară a beneficiarului sau străinului care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova sau a membrilor familiei care au atins majoratul nu permite eschivarea lor de la îndeplinirea obligațiilor conform contractului de locațiune.

48. Reparația locuinței reprezintă o obligație a beneficiarului sau străinului care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova, dacă contractul nu prevede altfel, iar reparația blocului de locuit reprezintă o obligație a proprietarului.

Secțiunea a 4-a

Condițiile de reziliere a contractului de locațiune

49. Rezilierea contractului de locațiune se admite:

- 1) cu acordul comun al părților;
- 2) cînd nici una dintre părți nu solicită prelungirea lui;
- 3) în cazul în care o parte încalcă în mod intenționat obligațiile contractuale, inclusiv admite:

a) neachitarea în mod intenționat a plăților pentru închiriere și pentru serviciile comunale și necomunale;

b) crearea de către beneficiar sau de către străinul care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova și membrii familiei acestora a unor condiții imposibile de conviețuire în apartament sau blocul locativ;

c) schimbarea destinației fondului locativ.

În toate celelalte cazuri rezilierea contractului de locațiune se efectuează numai pe cale judiciară, în modul stabilit de lege.

50. Propunerea de reziliere a contractului de locațiune se face în scris de către una dintre părți, în modul stabilit în contract, iar în cazul în care contractul nu prevede modalitatea și termenul de încetare a acțiunii contractului – cu o lună înainte de termenul propus în avizul de reziliere.

51. Nerespectarea cerințelor prevăzute la subpunctele 1)-3) ale punctului 49 din prezentul Regulament conduce la nulitatea propunerii (avizului) de reziliere.

52. Avizul în scris privind rezilierea contractului de locațiune se examinează de partea căreia i-a fost adresat, în termenul stabilit, dar nu mai mult de 15 zile din data înaintării lui oficiale. În cazul în care partea căreia i-a fost adresat avizul despre reziliere nu a răspuns în scris, în termenul stabilit, beneficiarul sau străinul care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova are dreptul de a se adresa în instanța de judecată cu cererea de reziliere a contractului de locațiune.

53. Rezilierea contractului din inițiativa locatorului se produce în cazurile în care beneficiarul sau străinul care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova:

a) nu folosesc bunul închiriat conform destinației sau prevederilor contractului;

b) admit intenționat sau din culpă înrăutățirea stării tehnice a locuinței ori creează un pericol real pentru o asemenea înrăutățire;

c) nu plătesc chiria pe parcursul a 2 luni după expirarea termenului de plată, dacă în contract nu este prevăzut altfel;

d) încheie un contract de sublocațiune;

e) nu îndeplinesc alte condiții stipulate în contract.

54. Rezilierea contractului din inițiativa beneficiarului sau a străinului care a obținut o formă de protecție în Republica Moldova se produce în cazurile în care acesta:

1) și-a pierdut capacitatea de muncă și nu poate folosi bunul închiriat;

2) este privat de libertate și nu-și poate executa obligațiile contractuale;

3) ignorează îndeplinirea obligațiilor stipulate în contract.

55. În cazul în care rezilierea contractului este recunoscută pe cale judiciară, părțile revin la starea inițială a semnării contractului.

56. Drept temei pentru evacuarea din locuință servește rezilierea contractului.

57. Încălcarea condițiilor contractului de locațiune atrage după sine răspunderea prevăzută de Codul civil al Republicii Moldova, Codul contravențional al Republicii Moldova și Codul penal al Republicii Moldova.

35

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea Programului Național privind sănătatea mintală pentru anii 2012-2016

În scopul creării condițiilor de protecție, reabilitare și incluziune socială a persoanelor cu dizabilități mintale, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

Programul Național privind sănătatea mintală pentru anii 2012-2016, conform anexei nr.1;

Planul de acțiuni cu privire la implementarea Programului Național privind sănătatea mintală pentru anii 2012-2016, conform anexei nr.2.

2. Se recomandă consiliilor municipale Chișinău și Bălți, administrației unității teritoriale autonome Găgăuzia și consiliilor raionale:

să elaboreze și să aprobe programe teritoriale de sănătate mintală pentru anii 2012-2016, cu prevederea surselor financiare în limitele alocațiilor anuale din bugetele locale în vederea realizării Programului național aprobat

prin prezenta Hotărîre, asigurînd îndeplinirea planului de acțiuni;

să creeze comisii teritoriale abilitate cu funcții de organizare și control al realizării programelor teritoriale de sănătate mintală.

3. Se stabilește că finanțarea Programului Național privind sănătatea mintală pentru anii 2012-2016 se va efectua din contul și în limitele mijloacelor bugetului public național, precum și din contribuțiile organizațiilor internaționale, din donații și granturi.

4. Ministerul Sănătății va monitoriza executarea prezentei Hotărîri, informînd Guvernul, anual, către data de 1 aprilie a anului următor, despre măsurile întreprinse.

5. Controlul asupra executării prezentei Hotărîri se pune în sarcina Ministerului Sănătății.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:

Ministrul sănătății
Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei
Ministrul finanțelor
Ministrul justiției

Nr. 1025. Chișinău, 28 decembrie 2012.

Vladimir FILAT

Andrei Usatii

Valentina Buliga
Veaceslav Negruța
Oleg Efrim

Anexa nr. 1
la Hotărîrea Guvernului nr. 1025
din 28 decembrie 2012

PROGRAMUL NAȚIONAL **privind sănătatea mintală pentru anii 2012-2016**

I. Analiza situației

1. Sănătatea mintală este una din prioritățile sistemului sănătății din Republica Moldova, ca urmare a aderării statului la Declarația de la Helsinki privind sănătatea mintală din 12-15 ianuarie 2005, alături de statele-membre ale Comunității europene și tendinței vădite spre valorile europene.

2. De asemenea, Republica Moldova prin Legea nr. 166 din 9 iulie 2010 a ratificat Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, care modifică paradigma de abordare, în special a dizabilităților psihosociale (mentale și de comportament) și intelectuale.

3. În perioada 26-27 noiembrie 2010, Republica Moldova a adoptat Declarația europeană cu privire la sănătatea

copiilor și tinerilor cu dizabilități intelectuale și a familiilor lor „O sănătate mai bună, o viață mai bună: copiii și tinerii cu dizabilități intelectuale și familiile lor”, astfel, acceptând o nouă abordare conceptuală a problemelor de sănătate mintală și deficiențelor intelectuale.

Totodată, Republica Moldova adoptând Declarația privind Programul regional de colaborare și dezvoltare în sănătatea mintală pe termen lung participă activ, alături de țările Europei de Sud-Est, la un proces de reformare a serviciilor de sănătate mintală și tranziția către un sistem comunitar de servicii, care răspunde necesităților reale ale beneficiarilor.

4. Organizația Mondială a Sănătății definește sănătatea mintală ca o stare de bunăstare emoțională și socială, în care o persoană realizează abilitățile sale, poate face față tensiunilor normale ale vieții, poate lucra productiv sau fructuos, și este capabilă să facă o intervenție în comunitatea sa (2005).

5. Sănătatea mintală este o prioritate pentru Guvernul Republicii Moldova, fiind inclusă în Politica Națională de Sănătate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 886 din 6 august 2007, care prevede în capitolul XII asigurarea condițiilor pentru ameliorarea sănătății mintale. Sănătatea mintală, de asemenea, este reflectată și în Strategia de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități (2010-2013), aprobată prin Legea nr.169 din 9 iulie 2010.

6. Conform Organizației Mondiale a Sănătății, tulburările mintale se află într-o creștere dramatică. În Raportul Mondial cu privire la sănătate, Organizația Mondială a Sănătății (2001) estimează că, astăzi, aproximativ 450 milioane de persoane suferă de tulburări mintale și de comportament sau de probleme psihosociale, cum ar fi cele legate de abuzul de alcool și droguri.

7. Peste 120 milioane de persoane din întreaga lume suferă de depresie, dintre care femei de două ori mai multe decât bărbați (Organizația Mondială a Sănătății, 2002). În 1996, depresia s-a situat pe locul 4 printre maladiile cu impact major asupra sănătății populației, estimându-se că pînă în 2020 depresia va deveni, la nivel global, problema de sănătate numărul 2 după maladiile cardiovasculare. Tulburările depresive au fost cea mai mare cauză a invalidității și a pensionărilor premature în ultimii douăzeci de ani în Europa.

8. Se estimează că în jur de 70 milioane de persoane din întreaga lume sînt dependente de alcool, 50 milioane au epilepsie și 24 milioane suferă de schizofrenie (în comunitățile din întreaga lume în jur de 1% din populație suferă de schizofrenie). Un milion de persoane se sinucid în fiecare an și 10 – 20 de milioane încearcă să se sinucidă. De asemenea, merită de menționat faptul că, numărul celor care suferă de o anumită formă de dizabilitate intelectuală nu este de neglijat.

9. Povara tulburărilor psihice a fost estimată la 11% în 1999, și se crede că aceasta va ajunge la 15% pînă în 2020, dacă nu vor fi luate măsurile corespunzătoare.

10. Se presupune că fiecare a patra persoană, într-o anumită perioadă a vieții, va înfrunta o problemă de sănătate mintală. De aceea, prevenirea tulburărilor mintale și promovarea sănătății mintale sînt de o mare importanță pentru societate.

II. Identificarea problemei

11. În Republica Moldova, prevalența prin maladii mintale și de comportament pe durata anilor 2005-2011, conform datelor statistice, era de 2510,3 la 100 mii populație în 2005 și de 2737,9 la 100 mii populație în 2011, ceea ce denotă majorarea numărului de persoane care necesită asistență psihiatrică.

12. Incidența prin maladii psihice pe durata anilor 2005-2011 era de 355,5 la 100 mii populație în 2005 și

de 411,4 la 100 mii populație în 2011, ceea ce denotă majorarea cazurilor noi, amplificarea factorilor de stres implicați în debutul maladiilor, lipsa unor modele de profilaxie a maladiilor mintale la nivel republican.

13. În anul 2011 prevalența prin maladii mintale și de comportament atestă 98564 persoane înregistrate (aproximativ 3 persoane din 100 suferă de o maladie psihică gravă) dintre care, 18640 (19%) sînt copii de pînă la 18 ani (fiecare a 5 persoană afectată de maladii mintale grave este copil).

14. Analiza datelor statistice pe maladii atestă un contingent de 30237/848,02 (31%) pacienți cu retard mental. Preponderența cazurilor cu dizabilitate intelectuală este relevantă pentru necesitatea organizării procesului de planificare familială, asigurarea unei protecții medico-sociale a gravidei, la naștere, în perioada lăuziei și dezvoltării copilului pînă la vîrsta de 3 ani. Influența factorilor nocivi la aceste etape esențiale ale dezvoltării psihofiziologice conduc la o patologie a intelectului. De asemenea, lipsa serviciilor de asistență comunitară nu permite incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități intelectuale.

15. Sub aspect de gender raportul persoanelor afectate de maladii mintale și de comportament după gen este de 3:2 (bărbați/femei), fiind necesare studii științifice pentru evaluarea situației.

16. La finele anului 2011 se aflau sub supraveghere prin dispensarizare 55090 (56%) pacienți, ceea ce denotă un contingent sporit de persoane cu o evoluție nefavorabilă a maladiei și care necesită o evaluare periodică și un suport permanent pentru stabilizarea dinamicii maladiei în condiții de ambulator.

17. Maladiile psihice se caracterizează prin instalarea progresivă a dizabilității, ceea ce exclude participarea socială și profesională a persoanelor afectate cu impact social major. Astfel, în Republica Moldova se înregistrează 28594 persoane (aproximativ 30% din totalul persoanelor afectate de maladii mintale), încadrate în categoria de invaliditate, dintre care 1237 cazuri noi de invaliditate înregistrate în anul 2011. Sub acest aspect, maladiile mintale prezintă un grad sporit de influență asupra capacității de funcționare a contingentului aflat la o vîrstă aptă de muncă. Impactul economico-financiar al afecțiunilor psihice se datorează atât cheltuielilor directe legate de tratament, de serviciile medicale specializate acordate pacienților, de serviciile complementare, cît și cheltuielilor indirecte, și anume, celor ce țin de boală, de incapacitatea de muncă, șomaj, solicitare economică și emoțională a rudelor și anturajului, de scăderea calității vieții.

18. Serviciul de sănătate mintală se confruntă cu un deficit major de personal calificat, situîndu-ne cu o medie de 6 psihiatri la 100 000 populație printre țările europene precar asigurate cu specialiști (Elveția 30 psihiatri la 100 000 populație și Turcia 1 psihiatru la 100 000 populație). Astfel, la moment, în domeniu sînt atestați 160 medici psihiatri. Ministerul Sănătății, conform normativelor în vigoare, a aprobat 233 funcții scriptice, dintre care 199 psihiatri și 34 psihiatri pentru copii, fiind ocupate doar 206,5 funcții. În cadrul spitalelor de psihiatrie sînt aprobate 140,25 funcții (angajate 107 persoane fizice) și în cadrul serviciului ambulator 92,0 funcții (angajate 62 persoane fizice). Carența de medici din cadrul serviciului ambulator se referă, mai cu seamă, la psihiatrii pentru copii. În republică sînt ocupate 15,5 salarii de psihiatri pentru copii. În 12 raioane lipsesc psihiatri pentru copii, iar în 4 raioane doar 0,25 salarii. Insuficiența cadrelor, creează lacune în dezvoltarea serviciilor calitative și deservirea eficientă a persoanelor cu dizabilități mintale.

19. Adresabilitatea crescută la medicul psihiatru este demonstrată de numărul de vizite pe parcursul anului 2011

– 397984 (total vizite), implicit cu scop profilactic, dintre care 127679 revin subiecților sub vârsta de 18 ani. Vizitele la psihiatru pe motiv de boală constituie 251537, respectiv 77098 copii. Medicul psihiatru fiind persoana de referință pentru tot spectrul de solicitări ale persoanelor afectate de maladii mintale atât medicale, cât și sociale.

20. Cadrul normativ de reglementare a serviciilor de sănătate mintală necesită modificări și completări în contextul ratificării de către Republica Moldova a Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a Protocolului opțional. Astfel, persistă marginalizarea și discriminarea susținută de normele legislative în vigoare, persoanele cu dizabilități mintale fiind lipsite de drepturi depline privind participarea la viața socială, educație, luarea deciziilor, sistemul bazându-se pe lipsirea de capacitatea juridică și instituirea tutelei.

21. Actualmente, acordarea serviciilor de asistență psihiatrică specializată se efectuează preponderent în cadrul spitalelor de psihiatrie cu un număr de 2080 paturi. Paturile specializate sînt concentrate în municipiile Chișinău și Bălți, nefiind garantată echitatea și accesul la servicii specializate a populației rurale. Spitalele reprezintă structuri centralizate și aflate la distanță de mediul nativ al pacienților, cu precedent de încălcare a drepturilor omului și terapia axată pe intervenția medicamentoasă, neglijînd aspectele psihosociale ale personalității umane și incluziunea socioprofesională. Lipsesc paturile de profil psihiatric din cadrul spitalelor de profil general, care sînt mai accesibile populației fiind mai aproape de comunitate și au un rol inclusiv.

22. Rolul extraspitalicesc de acordare a asistenței psihiatrice se bazează pe activitatea cabinetelor medicilor psihiatri din cadrul secțiilor consultative a spitalelor raionale și din cadrul asociațiilor medicale teritoriale municipale, structuri ineficiente, care oferă doar o asistență terapeutică consultativă bazată pe tratament medicamentos și nu răspund necesităților în plan psihologic și social al beneficiarilor, de asemenea, fiind neglijat suportul juridic. Dezvoltarea rețelei de centre comunitare de sănătate mintală va lărgi gama de servicii multidisciplinare și va modifica abordarea problematicei beneficiarilor, scopul final vizînd incluziunea socială a beneficiarilor prin valorificarea potențialului existent. Actualmente, serviciul extraspitalicesc de sănătate mintală cuprinde doar 5 centre comunitare de sănătate mintală, număr insuficient pentru asigurarea în totalitate a populației cu servicii multidisciplinare.

23. Medicii de familie supraveghează insuficient persoanele înregistrate, în contextul promovării sănătății mintale și rezolvării problemelor de sănătate mintală conform competențelor. Persoanele afectate de maladii mintale nu beneficiază în deplină măsură de asistență medicală specializată la domiciliu. Distanțele prea mari pînă la medicul specialist împovărează accesul la serviciile specializate, lipsindu-i de îngrijirile medicale necesare. Abordarea persoanelor afectate de maladii mintale se efectuează unilateral, lipsind aportul medicilor de familie, neasigurîndu-se continuitatea îngrijirilor medicale.

24. Actualmente, controlul și managementul tulburărilor mintale și de comportament necesită o atenție sporită datorată factorilor socio-economici nefavorabili care afectează populația republicii. În primul rînd, migrația masivă a populației cu destrămarea modului de trai tradițional și a familiei tradiționale, tînăra generație fiind lipsită de modele comportamentale funcționale și de rolul protector al părinților. Astfel, la tînăra generație predomină achiziționarea de tendințe și practici vicioase (alcool, narcomanie, hulganism, prostituție ș.a.). Alt factor important este lipsa unei politici integrate la nivel de populație pentru asigurarea dezvoltării

premiselor unui mod sănătos de viață, dezvoltarea bunelor practici de viață la fiecare etapă de vîrstă. Autoritățile publice locale contribuie insuficient la dezvoltarea serviciilor de asistență socială incluzivă care să răspundă necesităților persoanelor afectate de maladii mintale, precum și rudelor acestora, tendința fiind de izolare periodică în cadrul instituțiilor specializate (spitale de psihiatrie, internate psihoneurologice). Lipsa de implicare a comunității și a autorităților amplifică tendința de izolare socială și instituționalizare, cu încălcarea drepturilor constituționale ale persoanelor afectate de maladii mintale.

25. Serviciile medicale și sociale sînt separate, lipsește abordarea integrală a problemei de sănătate mintală, ceea ce favorizează discontinuitatea în cadrul procesului de reabilitare psihosocială și incluziunea socioprofesională. Persoanele afectate de maladiile mintale beneficiază doar aleatoriu de anumite servicii, în special spitalicești, nefiind soluționate problemele ce țin de traiul independent, dreptul la un loc de muncă, echitatea socială și medicală.

26. Familiile sînt insuficient implicate în procesul terapeutic, mai cu seamă în cazurile de acutizare a bolii, nu dispun de cunoștințe elementare privind specificul maladiei, modalitatea de comunicare reciprocă și de susținere a deciziilor luate de membrii familiilor celor afectați. Familiile se confruntă cu stigmatul social, izolarea socială și fenomenul de suprasolicitare psihică (burnout), calitatea vieții acestora fiind joasă. Lipsește suportul autorităților la nivel de asigurare a serviciilor sociale indispensabile.

27. La nivel local nu este asigurată o conlucrare între factorii de decizie, precum autoritățile publice locale și centrale, societatea civilă și beneficiari privind asigurarea unei rețele de servicii incluzive de sănătate mintală. Nu există modele de referință a beneficiarilor către serviciile comunitare, întîmpinîndu-se dificultăți la trecerea din sistemul medical către cel social.

28. Persoanele afectate de tulburări psihice se confruntă cu dificultăți financiare și sînt vulnerabile din punct de vedere social, în special privind accesul la servicii. Guvernul va elabora un mecanism de finanțare a serviciilor de sănătate mintală pentru domeniul medical cît și cel social, asigurînd acoperirea integrală a cheltuielilor de către sistemul de sănătate și autoritățile publice locale pentru a obține accesul la servicii, păstrînd, totodată, continuitatea, complexitatea și integritatea acestora.

III. Scopul și obiectivele specifice ale Programului

29. Scopul prezentului Program constă în ameliorarea sănătății mintale a populației prin dezvoltarea serviciilor integrate de sănătate mintală și creșterea funcționalității sistemului de acordare a asistenței psihiatrice, cu apropierea acestora de comunitate.

30. Prezentul Program are următoarele obiective specifice:

1) elaborarea către anul 2016 a unui sistem de servicii de sănătate mintală adaptat necesităților populației și normelor internaționale;

2) extinderea rețelei de servicii comunitare de sănătate mintală cu acoperirea a minimum 50% din populație, cu optimizarea activității serviciului de ambulator către anul 2016;

3) asigurarea respectării drepturilor omului și demnității umane în cadrul acordării serviciilor de asistență medicală în domeniul sănătății mintale;

4) organizarea acțiunilor de incluziune socioprofesională și familială a persoanelor cu dizabilități mintale, prin dezvoltarea către anul 2016 în fiecare teritoriu, la nivel de comunitate, a serviciilor integrate de suport medico-social pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală.

IV. Principiile care ghidează realizarea Programului

31. Prezentul Program are la bază următoarele principii:

1) **accesibilitatea serviciilor.** Serviciile de bază de sănătate mintală, inclusiv în condiții de ambulator și staționar, vor fi disponibile la nivel local, astfel ca oamenii să nu se deplaseze pe distanțe mari;

2) **plenitudinea serviciilor.** Persoanele cu tulburări psihice au nevoie și pot beneficia de o gamă largă de servicii coordonate, care încorporează terapia comunitar asertivă, managementul de caz, echipele multidisciplinare, intervențiile de criză, programele de susținere, advocacy, sprijinul practic, precum și tratamentul medical corespunzător. În plus, față de gestionarea nevoilor de sănătate acute și cronice, sînt serviciile necesare de a aborda nevoile pe termen mai lung de integrare în comunitate, cum ar fi, servicii sociale, locuințe protejate, educație, precum și ocuparea forței de muncă;

3) **continuitatea.** Sistemele de sănătate în majoritatea țărilor, și în special în cele în curs de dezvoltare, sînt concepute pentru a oferi îngrijiri medicale în baza modelului de transfer, care pune accentul pe un tratament intensiv de episoade acute, în speranța că majoritatea pacienților vor face o recuperare completă fără o nevoie de îngrijire în curs de desfășurare, pînă la următorul episod acut. Multe tulburări mintale, în special cele cu o evoluție cronică sau cu un model recurent-remisiv, sînt mai bine gestionate de servicii cu un model de îngrijire continuă. O abordare continuă de îngrijire, de asemenea, subliniază necesitatea de a lua în considerare totalitatea nevoilor pacienților, inclusiv cerințele lor sociale, profesionale și psihologice;

4) **adaptabilitatea.** Pentru a fi eficiente, serviciile de sănătate mintală trebuie să fie concepute în baza necesităților, mai degrabă decît în bază de servicii. Acest lucru înseamnă adaptarea serviciilor la nevoile beneficiarilor;

5) **eficiența.** Dezvoltarea serviciilor trebuie să fie ghidată de dovada eficacității intervențiilor speciale și modelelor de prestare a serviciilor. Există dovezi tot mai mari de intervenții eficiente pentru multe afecțiuni psihice;

6) **echitatea.** Accesul populației la servicii de bună calitate trebuie să se bazeze pe nevoie. Echitatea înseamnă că toate segmentele de populație pot accesa servicii. Pentru majoritatea factorilor de decizie politică, îmbunătățirea echității implică un lucru îndreptat spre egalitatea reală în rezultatele sau statutul indivizilor, indiferent de venituri sau regiune geografică;

7) **respectarea drepturilor omului.** La prestarea serviciilor persoanelor cu dizabilități mintale și intelectuale va fi asigurată și promovată respectarea deplină a tuturor drepturilor omului și libertăților fundamentale pentru toate persoanele cu dizabilități fără orice fel de discriminare pentru orice fel de dizabilitate. Persoanele cu dizabilități mintale au aceleași drepturi civile, economice, politice, sociale și culturale ca oricine altcineva în comunitate, și aceste drepturi vor fi menținute;

8) **implicarea beneficiarilor și a familiilor acestora în procesul de îngrijire.** Consultarea beneficiarilor, a familiilor acestora, sau a formelor asociative constituite sub egida implicării consumatorilor de servicii de sănătate mintală, sînt acțiuni deloc uzuale în practica zilnică. Dezvoltarea unor sisteme de îngrijiri care urmăresc o integrare comunitară optimă implică un parteneriat activ între profesioniști și beneficiarii de servicii în domenii, cum ar fi: acțiuni sociale comune, consultarea consumatorilor în ceea ce privește furnizarea de servicii, dezvoltarea noilor servicii sau restructurarea celor existente, implicarea familiilor sau comunității în procesul de îngrijiri, sprijinirea inițiativelor de înțajutorare și suport comunitar;

9) **accentul pe reabilitare.** Întîrzierea demarării procesului reabilitativ după debutul maladiei aduce cu sine o creștere a potențialului de dizabilitate. Apariția noilor generații de neuroleptice, cu efecte secundare considerabil mai puține, favorizează, de asemenea, procesul de reabilitare. Punctul forte al procesului reabilitării va fi inserția sau reinserția profesională, precum și îmbunătățirea abilităților funcționale;

10) **parteneriatul în comunitate.** Conlucrarea factorilor de decizie în comunitate pentru stabilirea modalităților de inserție socioprofesională a persoanelor afectate de maladii mintale și de comportament cu asigurarea instrumentelor adecvate și promovarea drepturilor persoanelor respective.

V. Acțiunile ce urmează a fi întreprinse

32. În vederea realizării obiectivului privind reorganizarea și optimizarea sistemului de servicii de sănătate mintală se vor opera următoarele acțiuni:

1) perfecționarea cadrului normativ existent în domeniul sănătății mintale prin prisma experienței internaționale și respectării drepturilor omului. Participarea Republicii Moldova în cadrul cooperării regionale va atrage experiența țărilor vecine în domeniu și parcursul comun către standardele europene;

2) evaluarea de bază a sistemului existent și a necesităților reale ale beneficiarilor, care să vizeze problemele de sănătate mintală, nediscriminarea adulților și copiilor cu dizabilități mintale și intelectuale în ceea ce privește accesul la servicii de asistență medicală și de sprijin social;

3) susținerea studiilor științifice și a cercetărilor relevante în domeniu, prin:

a) dezvoltarea relațiilor de colaborare și cooperare științifică la nivel regional și internațional;

b) implementarea rezultatelor studiilor efectuate prin prisma cost-eficienței în vederea creșterii calității serviciilor;

4) instituirea paturilor de profil psihiatrie în cadrul spitalelor de profil general și regionale, prin:

a) elaborarea metodologiei de descentralizare a sistemului de asistență psihiatrică cu dezvoltarea centrelor regionale și locale;

b) elaborarea actelor normative privind organizarea și funcționarea paturilor de profil psihiatrie;

c) antrenarea personalului medical în acordarea asistenței psihiatrice în condiții de staționar;

d) restructurarea spitalelor de psihiatrie cu reducerea numărului de paturi și instituirea lor în cadrul spitalelor de profil general și regionale cu un coeficient de 1 pat la 5000 de populație;

5) dezvoltarea resurselor umane în cadrul serviciului de sănătate mintală, prin:

a) antrenarea în cadrul serviciilor de sănătate mintală a specialiștilor multiprofil (psihologi, logopezi, ergoterapeuți, asistenți sociali) și plasarea accentului pe psihiatria comunitară și tratament alternativ;

b) asigurarea angajării la nivel local a tinerilor specialiști în domeniu prin oferirea de facilități;

c) utilizarea regimurilor flexibile de lucru și a „ferestrelor terapeutice”;

d) elaborarea metodologiei de descentralizare a sistemului de asistență psihiatrică cu dezvoltarea centrelor regionale și locale;

e) promovarea nursing-ului psihiatric;

f) elaborarea planurilor strategice de pregătire a specialiștilor în domeniul sănătății minale;

6) elaborarea mecanismului de finanțare a serviciilor de sănătate mintală atît pentru domeniul medical, cît și cel social, asigurînd acoperirea integrală a cheltuielilor de către sistemul de sănătate și autortitățile publice locale fără

fragmentarea procesului de incluziune socioprofesională;

7) monitorizarea serviciilor integrate de sănătate mintală. În vederea asigurării dezvoltării serviciilor integrate de sănătate mintală se impune evaluarea și analiza situațională cu elaborarea mecanismelor de raportare. Astfel, este necesară:

- a) elaborarea standardelor de calitate a serviciilor de sănătate mintală;
- b) elaborarea indicatorilor de performanță a serviciilor de sănătate mintală;
- c) colectarea datelor cantitative și raportarea standardizată.

33. În vederea realizării obiectivului privind extinderea rețelei de servicii comunitare de sănătate mintală cu acoperirea a minimum 50% din populația generală cu optimizarea activității serviciului de ambulator sînt necesare de întreprins acțiuni prioritare în următoarele direcții de activitate:

1) instituirea în cadrul unităților administrativ-teritoriale a centrelor comunitare de sănătate mintală funcționale în număr de minimum 4 pe an. În calitate de principiu pentru realizarea acțiunii și instituirea centrelor comunitare va servi numărul de populație arondată, distanța de referință către serviciile specializate de asistență psihiatrică, nivelul morbidității, dizabilității prin maladii mintale și de comportament;

2) dezvoltarea serviciilor de asistență mobilă în domeniul sănătății mintale, ca serviciu comunitar de sănătate mintală ce asigură continuitatea tratamentului prin acordarea asistenței multidisciplinare medico-sociale la domiciliu. Echipele mobile de urgență prestează servicii conform modelului Tratatului Comunitar Afirmativ în zonele rurale, inaccesibile în timpul zilelor de odihnă, cu posibilitatea de a rămîne la domiciliu pînă la stabilizarea stării pacientului. Terapia mobilă, terapia comunitară afirmativă și echipele de asistență continuă se referă la un tip de asistență și tratament furnizat bolnavilor psihici cu tulburări severe și persistente, care trebuie create în raioanele mici în colaborare cu psihiatrul din Secția consultativă/centre comunitare de sănătate mintală;

3) antrenarea medicilor de familie în acordarea asistenței psihiatrice. Îmbunătățirea cunoștințelor și a competențelor celor ce lucrează în asistența medicală primară și pediatrie – accentuînd importanța intervențiilor timpurii. Acțiunea necesită realizarea pe etape, în primul rînd, elaborarea suportului metodologic, prin:

- a) elaborarea standardelor de tratament și îngrijire a maladiilor mintale esențiale la nivel de medicină primară;
- b) elaborarea și perfectarea continuă a ghidurilor și protocoalelor de acordare a asistenței psihiatrice în cadrul serviciilor medicale primare;
- c) elaborarea curriculei universitare privind instruirea medicilor de familie în acordarea asistenței medicale persoanelor afectate de maladii psihice și de comportament;
- d) elaborarea pachetului de sarcini revenite asistenței medicale primare;
- e) elaborarea mecanismului de referire a persoanelor afectate de maladii mintale către asistența medicală primară;

f) asigurarea continuității tratamentului și prevenirea instituționalizării necesită supravegherea și acordarea suportului metodologic persoanelor afectate de maladii mintale și de comportament și rudelor acestora în vederea realizării tratamentului ambulator inclus în planul individual de reabilitare stabilit de medicul specialist din cadrul Secției consultative/Centrul Comunitar de Sănătate Mintală. Evaluarea tratamentului se efectuează periodic cu înscrierea în documentația medicală primară și raportarea către medicul psihiatru arondat;

4) asigurarea accesului la medicamentele psihotrope esențiale. În vederea favorizării prevenirii instituționalizării, ameliorării procesului de reabilitare psihosocială a persoanelor afectate de maladii mintale și de comportament, continuității tratamentului se va asigura accesul la spectrul esențial de medicamente psihotrope la prețuri reduse și accesibile. Acordarea tratamentului ambulator gratuit persoanelor afectate de maladii psihice ce contribuie la apariția dizabilității, precum și copiilor bolnavi de schizofrenie și epilepsie.

34. În vederea realizării obiectivului privind asigurarea respectării drepturilor omului și demnității umane în cadrul acordării serviciilor de asistență medicală în domeniul sănătății mintale se vor întreprinde următoarele acțiuni:

1) reforma sistemului de capacitate legală efectuată etapizat, prin:

- a) revizuirea legislației în domeniu prin prisma convențiilor internaționale și racordarea la aquis-ul comunitar;
- b) instituirea serviciilor de decizie susținută;
- c) ajustarea serviciului de expertiză psihiatrică;

2) asigurarea drepturilor pacienților în instituțiile psihiatrice, prin:

- a) elaborarea modalităților efective de petiționare și examinare a plîngerilor;
- b) implementarea ombudsmanului în instituțiile psihiatrice (serviciu independent de apărare a drepturilor pacientului);

evaluarea inițială a situației;

serviciul de revizuire a petițiilor eficient;

c) asigurarea accesului la serviciile privind exercitarea drepturilor civile și reprezentării legale eficiente;

d) asigurarea monitorizării independente a modului de respectare a drepturilor persoanelor din instituțiile psihiatrice;

e) acordarea suportului informativ și metodologic personalului medical din instituțiile psihiatrice în abordarea problemelor privind respectarea exercitării drepturilor pacientului;

f) elaborarea planurilor individuale de tratament după principiile medico-sociale;

3) promovarea proiectelor îndreptate contra stigmatizării și discriminării pe motiv de dizabilitate mintală:

a) campanii de informare în colaborare cu organizațiile internaționale și societatea civilă;

b) aplicarea mecanismelor de protecție împotriva acțiunilor discriminatorii față de persoanele cu dizabilități mintale și intelectuale;

c) introducerea în curricula studiilor medicale și legale atît de bază, cît și perfecționarea continuă a noțiunii de abordare „disability neutral”;

4) asigurarea suportului pentru accesul la servicii privind exercitarea drepturilor civile, inclusiv dreptul la apărare și reprezentare legală. Acțiunea include asigurarea efectivă a reprezentării legale a intereselor persoanelor cu tulburări mintale și de comportament în diferite situații;

5) ameliorarea condițiilor de tratament și întreținere a bolnavilor aflați la tratament prin constrîngere.

35. În vederea realizării obiectivului privind organizarea acțiunilor de incluziune socioprofesională și familială a persoanelor cu dizabilități mintale, prin dezvoltarea către anul 2016 în fiecare teritoriu, la nivel de comunitate, a serviciilor integrate de suport medico-social pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală se vor întreprinde următoarele acțiuni:

1) recomandarea autorităților publice locale să implementeze programe de sănătate mintală și să susțină la nivel local serviciile în domeniu, în conformitate cu politicile și strategiile aprobate de către autoritățile publice centrale, adaptate la necesitățile specifice locale;

2) asigurarea populației cu suport informațional în cadrul instituțiilor de învățământ, colectivelor didactice, grupurilor-țintă privitor la serviciile de sănătate mintală, prin:

a) promovarea sănătății mintale, nediscriminării și modului sănătos de viață la nivel local și național prin editarea de bulete, broșuri, articole, emisiuni radio/TV;

b) implicarea medicului psihiatru în programe educaționale adresate grupurilor-țintă (elevi, studenți, gravide, tineri căsătoriți, colective pedagogice, grupuri tematice, familii de beneficiari;

3) includerea beneficiarilor, familiilor și comunității în elaborarea politicilor și actelor normative în domeniu. Stabilirea dialogului cu beneficiarii și consultațiile comune pentru determinarea necesităților reale în servicii medicale specifice și eficiente. Acțiunea include asigurarea la nivel local a întrunirilor dintre beneficiari, familie, reprezentanții legali și autorități, specialiști de profil etc.;

4) elaborarea cadrului normativ necesar în vederea asigurării de către angajatori a locurilor de muncă adaptate menite să contribuie la incluziunea profesională a persoanelor afectate de maladii mintale și de comportament;

5) crearea programelor de suport, formare și consiliere (oferind materiale educative corespunzătoare) pentru membrii familiei și beneficiari, cu scopul de a promova dezvoltarea și bunăstarea persoanelor cu probleme de sănătate mintală și copiilor cu dizabilități intelectuale, modul de viață autonom și autodeterminarea;

6) asigurarea populației cu servicii specializate pentru suport psihologic în cadrul situațiilor excepționale. Preocuparea autorităților pentru sănătatea mintală a populației generale în cazul cataclismelor naturale, a stărilor de război, terorism ș.a. determină necesitatea de organizare la nivel central și local a echipelor de intervenție postfactum;

7) aplicarea formelor stimulative de menținere a persoanelor cu dizabilități mintale în familie și comunitate. Este de datoria autorităților publice locale să stabilească un dialog constructiv și să realizeze măsuri eficiente privind menținerea persoanelor afectate de maladii mintale în ambianța nativă, reintegrarea sociofamilială și prevenirea instituționalizării acestora;

8) crearea de servicii comunitare de îngrijire și asistență socială. Instituirea și promovarea formelor alternative instituționalizării la nivel local cu oferirea serviciilor comunitare de plasament, incluziune comunitară, asigurând un mod independent și sănătos de viață.

VI. Estimarea generală a costurilor

36. Finanțarea Programului Național privind sănătatea mintală pentru anii 2012-2016 se va efectua din contul și în limitele mijloacelor bugetului public național, precum și din contribuțiile organizațiilor internaționale, din donații și granturi.

37. Costurile estimative ce țin de realizarea prezentului Program sînt specificate în anexa la prezentul Program.

VII. Rezultatele scontate

38. Realizarea integrală a prezentului Program va contribui la:

1) racordarea cadrului normativ la necesitățile beneficiarilor și rigorile internaționale; efectuarea studiilor de evaluare a sistemului de sănătate mintală; efectuarea studiilor științifice și implementarea rezultatelor; instituirea a 500 de paturi de profil psihiatric funcționale în cadrul spitalelor generale; reducerea cu minimum 500 paturi din fondul de paturi al spitalelor de psihiatrie; asigurarea cu personal medical calificat și specializat în acordarea serviciilor medicale multidisciplinare; elaborarea mecanismului de finanțare a serviciilor de sănătate mintală; elaborarea indicatorilor de monitorizare a serviciilor de sănătate mintală și rapoarte de monitorizare;

2) instituirea a minimum 20 de centre comunitare de

sănătate mintală; instituirea a minimum 10 echipe mobile funcționale; antrenarea medicilor de familie în acordarea asistenței psihiatrice; asigurarea tratamentului ambulatoriu cu medicamente psihotrope gratuite pentru persoanele afectate de schizofrenie și epilepsie;

3) instituirea serviciilor de suport decizional, mecanismelor de protecție a drepturilor persoanelor afectate de maladii mintale, a serviciilor medicale și sociale accesibile; participarea integrală la viața comunitară; micșorarea plangerilor privind condițiile tratamentului prin constrângere;

4) implementarea programelor locale; informarea minimum a 60% din populație referitor la problemele de sănătate mintală; elaborarea actelor normative conform necesităților beneficiarilor; instituirea serviciilor integrate de sănătate mintală la nivel local; integrarea socioprofesională a persoanelor cu dizabilități mintale; crearea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități mintale; creșterea gradului de instruire a familiilor beneficiarilor; creșterea numărului beneficiarilor integrați în familie; creșterea numărului persoanelor cu dizabilități mintale dezinstituționalizate și integrate cu acordarea de suport pentru familiile acestora; ameliorarea indicatorilor de calitate a vieții persoanelor cu dizabilități mintale și a familiilor acestora.

VIII. Indicatori de progres și performanță

39. Indicatorii de progres și performanță privind realizarea prezentului Program sînt următorii:

1) elaborarea către anul 2016 a unui sistem de servicii de sănătate mintală adaptat necesităților populației și normelor internaționale:

a) acte normative coerente și consecvente în domeniul sănătății mintale;

b) instituirea a 500 de paturi psihiatrice funcționale în spitalele de profil general;

c) rata de asigurare a serviciului de sănătate mintală cu personal specializat și calificat;

d) numărul de studii științifice implementate;

e) standarde de calitate ale serviciilor de sănătate mintală elaborate;

f) mecanismul de finanțare elaborat și aplicat;

2) extinderea rețelei de servicii comunitare de sănătate mintală cu acoperirea a minimum 50% din populație, cu optimizarea activității serviciului de ambulator către anul 2016:

a) minimum 4 servicii comunitare de sănătate mintală instituite anual;

b) minimum 2 echipe mobile funcționale instituite anual;

c) creșterea cu 10% anual a numărului de beneficiari deserviți în cadrul serviciilor comunitare de sănătate mintală;

d) scăderea cu 6% anual a numărului de spitalizări;

3) asigurarea respectării drepturilor omului și demnității umane în cadrul acordării serviciilor de asistență medicală în domeniul sănătății mintale:

a) legislația privind capacitatea legală reformată;

b) serviciul de apărare a drepturilor pacienților instituit (ombudsmanul);

c) evaluarea inițială efectuată și raportul publicat;

d) numărul de petiții rezolvate efectiv;

e) rapoarte bianuale prezentate ale ombudsmanului cu date dezagregate pe tip, localitate, diagnostic, instituție, sex etc.;

f) rapoarte periodice de monitorizare independentă publicate;

g) numărul de recomandări ale comitetelor internaționale implementate /deficiențe înlăturate;

h) numărul de persoane instruite privind drepturile persoanelor cu dizabilități;

i) numărul de proiecte derulate;
 j) numărul de cazuri împotriva discriminării în bază de diagnostic soluționate;

4) organizarea acțiunilor de incluziune socioprofesională și familială a persoanelor cu dizabilități mintale, prin dezvoltarea către anul 2016 în fiecare teritoriu, la nivel de comunitate, a serviciilor integrate de suport medico-social pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală:

a) numărul de persoane afectate aflate la supraveghere prin dispensarizare;

b) numărul de petiții soluționate;

c) numărul de familii de beneficiari instruiți;

d) numărul de familii protejate;

e) numărul de beneficiari angajați în câmpul muncii;

f) numărul de beneficiari integrați în familie;

g) numărul servicii comunitare de îngrijire și asistență socială instituite.

IX. Procedurile de raportare și evaluare

40. În procesul de implementare a prezentului Program va fi efectuată monitorizarea permanentă a realizării acțiunilor

și rezultatelor obținute, pentru a opera, în caz de necesitate, modificări în politicile promovate și în acțiunile întreprinse.

41. Scopul monitorizării constă în corelarea obiectivelor și a acțiunilor din Planul de acțiuni cu privire la implementarea Programului Național privind sănătatea mintală pentru anii 2012-2016 cu rezultatele scontate ale Programului, pentru ca, ulterior, să fie efectuată o evaluare a modului de realizare a Programului și a impactului acestuia asupra sănătății populației.

42. Coordonarea întregului proces de monitorizare și evaluare a rezultatelor implementării prezentului Program va fi efectuată de către Ministerul Sănătății.

43. La sfârșitul fiecărui an de implementare, Ministerul Sănătății va elabora, în baza informațiilor prezentate de către responsabilii și partenerii de implementare nominalizați în Planul de acțiuni, raportul de evaluare a Programului, care va conține informația despre rezultatele obținute, conform obiectivelor stabilite în Program, prezentându-l Guvernului către data de 1 aprilie a fiecărui an.

Anexa nr.2
 la Hotărârea Guvernului nr. 1025
 din 28 decembrie 2012

Planul de acțiuni cu privire la implementarea Programului Național privind sănătatea mintală pentru anii 2012-2016

Nr.d/o	Activități	Termenele de realizare	Responsabili	Parteneri	Indicatori de progres
1	2	3	4	5	6
1. Elaborarea către anul 2016 a unui sistem de servicii de sănătate mintală adaptat necesităților populației și normelor internaționale					
1.1.	Perfecționarea cadrului normativ existent în domeniul sănătății mintale prin prisma experienței internaționale și respectării drepturilor omului	2012-2016	Ministerul Sănătății	ONU, ONG	Acte normative elaborate și adoptate
1.2.	Evaluarea de bază a sistemului existent și a necesităților reale ale beneficiarilor	2012	Ministerul Sănătății	ONU, ONG	Rapoarte de evaluare elaborate
1.3.	Susținerea studiilor științifice și a cercetărilor relevante în domeniu				
1.3.1.	Dezvoltarea relațiilor de colaborare și cooperare științifică la nivel regional și internațional	2012-2016	Ministerul Sănătății	ONG, Academia de Științe a Moldovei	Acorduri de colaborare
1.3.2.	Implementarea rezultatelor studiilor efectuate prin prisma cost-eficienței în vederea creșterii calității serviciilor	2012-2016	Ministerul Sănătății	Compania Națională de Asigurări în Medicină, ONU	Numărul de recomandări a cercetărilor științifice implementate
1.4.	Instituirea paturilor de profil psihiatrie în cadrul spitalelor de profil general și regionale				
1.4.1.	Elaborarea metodologiei de descentralizare a sistemului de asistență psihiatrică cu dezvoltarea centrelor regionale și locale	2013-2014	Ministerul Sănătății	Compania Națională de Asigurări în Medicină, ONU	Metodologie elaborată
1.4.2.	Elaborarea actelor normative privind organizarea și funcționarea paturilor de profil psihiatric	2012	Ministerul Sănătății	ONU	Acte normative aprobate
1.4.3.	Antrenarea personalului medical în acordarea asistenței psihiatrice în condiții de staționar	2013	Ministerul Sănătății		Personal medical antrenat
1.4.4.	Instituirea de paturi de profil psihiatric în cadrul spitalelor de profil general și regionale din contul paturilor substituite a spitalelor de psihiatrie cu un coeficient de 1 pat la 5000 de populație	2014-2016	Ministerul Sănătății	Compania Națională de Asigurări în Medicină, autoritățile administrației publice locale	500 paturi funcționale

1.5.	Dezvoltarea resurselor umane în cadrul serviciului de sănătate mintală				
1.5.1.	Antrenarea în cadrul serviciilor de sănătate mintală a specialiștilor multiprofil (psihologi, logopezi, ergoterapeuți, asistenți sociali) și plasarea accentului pe psihiatria comunitară și tratament alternativ	2012-2016	Ministerul Sănătății	Autoritățile administrației publice locale, ONG	Numărul de specialiști angajați
1.5.2.	Includerea specialiștilor din medicina primară în procesul de supravegere și tratament a persoanelor cu dizabilități mintale	2013-2016	Ministerul Sănătății	Compania Națională de Asigurări în Medicină	Mecanism de referire
1.5.3.	Asigurarea angajării la nivel local a tinerilor specialiști în domeniu	2012-2016	Ministerul Sănătății	Autoritățile administrației publice locale	Numărul de specialiști angajați
1.5.4.	Utilizarea regimurilor flexibile de lucru și a „ferestrelor terapeutice”	2014	Ministerul Sănătății	Compania Națională de Asigurări în Medicină	Acte normative aprobate
1.5.5.	Promovarea nursing-ului psihiatric	2012-2016	Ministerul Sănătății	ONG	Număr persoane instruite
1.5.6.	Elaborarea planurilor strategice de pregătire a specialiștilor în domeniu	2012-2016	Ministerul Sănătății		Planuri strategice de pregătire a specialiștilor în domeniu elaborate
1.6.	Elaborarea mecanismului integral de finanțare a serviciilor de sănătate mintală	2013	Ministerul Sănătății	Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, autoritățile administrației publice locale, ONU	Mecanism elaborat
1.7.	Monitorizarea serviciilor integrate de sănătate mintală				
1.7.1.	Elaborarea standardelor de calitate a serviciilor de sănătate mintală	2013	Ministerul Sănătății	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ONU	Standarde elaborate
1.7.2.	Elaborarea indicatorilor de performanță a serviciilor de sănătate mintală	2013	Ministerul Sănătății	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ONU	Indicatori de performanță elaborați
1.7.3.	Colectarea datelor cantitative și raportarea standardizată	2014-2016	Ministerul Sănătății		Numărul de rapoarte elaborate
2. Extinderea rețelei de servicii comunitare de sănătate mintală cu acoperirea a minimum 50% din populația generală cu optimizarea activității serviciului de ambulator					
2.1.	Instituirea în cadrul unităților administrativ-teritoriale a centrelor comunitare de sănătate mintală funcționale în număr de minimum 4 pe an				
2.1.1.	Instituirea în cadrul spitalelor raionale a centrelor comunitare de sănătate mintală în număr de minimum 4 pe an	2012-2016	Ministerul Sănătății	Autoritățile administrației publice locale	20 de centre comunitare de sănătate mintală instituite
2.2.	Dezvoltarea serviciilor de asistență mobilă în domeniul sănătății mintale	2012-2016	Ministerul Sănătății	Autoritățile administrației publice locale, Compania Națională de Asigurări în Medicină	10 echipe mobile funcționale
2.3.	Antrenarea medicilor de familie în acordarea asistenței psihiatrice				
2.3.1.	Elaborarea standardelor de tratament și îngrijire a maladiilor mintale esențiale la nivel de medicină primară	2012	Ministerul Sănătății		Standarde elaborate
2.3.2.	Elaborarea și perfectarea continuă a ghidurilor și protocoalelor de acordare a asistenței psihiatrice în cadrul serviciilor medicale primare	2012-2016	Ministerul Sănătății		Un ghid și 10 protocoale elaborate
2.3.3.	Elaborarea curriculumului universitar privind instruirea medicilor de familie în acordarea asistenței medicale persoanelor afectate de maladii psihice și de comportament	2012	Ministerul Sănătății		Curriculum universitar elaborat
2.3.4.	Elaborarea pachetului de sarcini revenite asistenței medicale primare	2013	Ministerul Sănătății		Pachet elaborat
2.3.5.	Elaborarea mecanismului de referire a persoanelor afectate de maladii mintale către asistența medicală primară	2013	Ministerul Sănătății		Mecanism elaborat și aprobat
2.4.	Asigurarea accesului către medicamentele psihotrope esențiale				
2.4.1.	Acordarea tratamentului ambulator gratuit persoanelor afectate de maladii psihice ce contribuie la apariția dizabilității, precum și copilor bolnavi de schizofrenie și epilepsie	2012-2016	Ministerul Sănătății	Compania Națională de Asigurări în Medicină, autoritățile administrației publice locale	Medicamente disponibile
3. Asigurarea respectării drepturilor omului și demnității umane în cadrul acordării serviciilor de asistență medicală în domeniul sănătății mintale					
3.1.	Reforma sistemului de capacitate legală				
3.1.1.	Revizuirea legislației în domeniu prin prisma convențiilor internaționale și racordarea la aquis-ul comunitar	2012-2013	Ministerul Sănătății	ONG, ONU	Acte legislative elaborate
3.1.2.	Instituirea serviciilor de decizie susținută	2015	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Ministerul Justiției, Ministerul Sănătății, ONU	Numărul de persoane care beneficiază de serviciu
3.1.3.	Ajustarea serviciului de expertiză psihiatrică	2012-2013	Ministerul Justiției	Ministerul Sănătății, ONU	Acte normative elaborate
3.2.	Asigurarea drepturilor pacienților în instituțiile psihiatrice				
3.2.1.	Elaborarea modalităților efective de petiționare și examinare a plîngerilor	2012-2016	Ministerul Sănătății	ONG	Acte normative elaborate
3.2.2.	Implementarea ombudsmanului în instituțiile psihiatrice (serviciu independent de apărare a drepturilor pacientului); evaluarea inițială a situației; serviciul de revizuire a petițiilor eficient	2012-2013	Ministerul Sănătății	ONG	Serviciu instituit

3.2.3.	Asigurarea accesului la serviciile privind exercitarea drepturilor civile și reprezentării legale eficiente	2013	Ministerul Sănătății	ONG	Numarul de persoane care beneficiază de reprezentare eficientă în justiție
3.2.4.	Asigurarea monitorizării independente a modului de respectare a drepturilor persoanelor din instituțiile psihiatrice	2012-2016	Ministerul Justiției	ONG	Numărul de evaluări efectuate Numărul rapoartelor de evaluare efectuate
3.2.5.	Acordarea suportului informativ și metodologic personalului medical din instituțiile psihiatrice în abordarea problemelor privind respectarea exercitării drepturilor pacientului	2012-2016	Ministerul Sănătății	ONG	Numărul de angajați instruiți
3.2.6.	Elaborarea planurilor individuale de tratament după principiile medico-sociale	2013	Ministerul Sănătății	ONG	Planuri individuale aprobate
3.3.	Promovarea proiectelor comunitare îndreptate contra stigmatizării și discriminării pe motiv de dizabilitate mentală	2012-2016	Ministerul Sănătății	ONG, autoritățile administrației publice locale	Proiecte implementate
3.3.1.	Campanii de informare în colaborare cu organizațiile internaționale și societatea civilă	2012-2016	Ministerul Sănătății	ONG, autoritățile administrației publice locale	5 campanii de informare efectuate
3.3.2.	Aplicarea mecanismelor de protecție împotriva acțiunilor discriminatorii față de persoanele cu dizabilități mintale și intelectuale	2012-2016	Ministerul Sănătății	Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova	Numărul de cazuri soluționate
3.3.3.	Introducerea în curricula studiilor medicale și legale a tit de bază, cât și perfecționarea continuă a noțiunii de abordare "disability neutral"	2014	Ministerul Sănătății	ONG	Curricula elaborată și implementată
3.4.	Asigurarea suportului pentru accesul la servicii privind exercitarea drepturilor civile, inclusiv dreptul la apărare și reprezentarea legală	2012-2016	autoritățile administrației publice locale	Autoritățile administrației publice centrale	Numărul de petiții rezolvate
3.5.	Ameliorarea condițiilor de tratament și întreținere a bolnavilor aflați la tratament prin constringere	2012-2016	Ministerul Sănătății	Compania Națională de Asigurări în Medicină, Ministerul Justiției	Servicii medicale de calitate acordate
4. Organizarea acțiunilor de incluziune socio-profesională și familială a persoanelor cu dizabilități mintale, prin dezvoltarea către anul 2016 în fiecare teritoriu, la nivel de comunitate, a serviciilor integrate de suport medico-social pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală					
4.1.	Implementarea programului privind promovarea sănătății mintale și susținerea la nivel local a serviciilor în domeniul de către autoritățile publice locale	2012-2016	Autoritățile administrației publice locale	Autoritățile administrației publice centrale	Numărul de programe teritoriale implementate
4.2.	Asigurarea populației cu suport informațional în cadrul instituțiilor de învățământ, colectivelor didactice, grupurilor-țintă privind serviciile de sănătate mintală	2012-2016	Ministerul Sănătății	Autoritățile administrației publice locale, ONG	Minimum 60% din totalul populației informată despre problematica sănătății mintale
4.2.1.	Promovarea sănătății mintale, nediscriminării și modului sănătos de viață la nivel local și național prin editarea de bucle, broșuri, articole, emisiuni radio/TV	2012-2016	Ministerul Sănătății	ONG	Bucle, broșuri, emisiuni TV
4.2.2.	Implicarea medicului psihiatru în programe educaționale adresate grupurilor-țintă (elevi, studenți, gravide, tineri căsătoriți, colective pedagogice, grupuri tematice, familii de beneficiari)	2012-2016	Ministerul Sănătății	ONG	Număr de ședințe
4.3.	Includerea beneficiarilor, familiilor și comunității în elaborarea politicilor și actelor normative în domeniu	2012-2016	Ministerul Sănătății	ONG	Număr de ședințe
4.4.	Elaborarea cadrului normativ necesar în vederea asigurării de către angajatori a locurilor de muncă adaptate pentru persoanele afectate de maladii mintale și de comportament	2012-2016	Autoritățile administrației publice locale	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ONG	Cadru normativ elaborat
4.5.	Crearea programelor de suport, formare și consiliere	2012-2016	Ministerul Sănătății	ONG, autoritățile administrației publice locale	Programe elaborate
4.6.	Asigurarea populației cu servicii specializate în cadrul situațiilor excepționale	2014	Ministerul Sănătății	Ministerul Afacerilor Interne	Echipe specializate
4.7.	Aplicarea formelor stimulante de menținere a persoanelor cu dizabilități mintale în familie și comunitate	2013	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Ministerul Sănătății, autoritățile administrației publice locale	Acte normative elaborate și indemnizații alocate
4.8.	Crearea de servicii alternative de îngrijire și asistență socială	2012-2016	Autoritățile administrației publice locale	Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ONG	Servicii create

Anexă
la Programul Național
privind sănătatea mintală
pentru anii 2012-2016

Bugetul Programului Național privind sănătatea mintală pentru anii 2012-2016 (mii lei)

Nr. d/o	Activități	2012				2013				2014				2015				2016				Total 2012-2016
		Total	Bugetul de stat	Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	Costurile neacoperite *	Total	Bugetul de stat	Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	Costurile neacoperite *	Total	Bugetul de stat	Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	Costurile neacoperite *	Total	Bugetul de stat	Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	Costurile neacoperite *					
1	2	3	4	5	6	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	19	23
1. Elaborarea către anul 2016 a unui sistem de servicii de sănătate mintală adaptat necesităților populației și normelor internaționale																						
1.1.	Perfecționarea cadrului normativ existent în domeniul sănătății mintale prin prisma experienței internaționale și respectării drepturilor omului	0,0				0,0				0,0				0,0				0,0				0,0
1.2.	Evaluarea de bază a sistemului existent și a necesităților reale ale beneficiarilor	0,0				0,0				0,0				0,0				0,0				0,0
1.3.	Susținerea studiilor științifice și a cercetărilor relevante în domeniu	20,0			20,0	20,0			20,0	20,0			20,0	20,0			20,0	20,0			20,0	100,0
1.3.1.	Dezvoltarea relațiilor de colaborare și cooperare științifică la nivel regional și internațional	10,0			10,0	10,0			10,0	10,0			10,0	10,0			10,0	10,0			10,0	50,0
1.3.2.	Implementarea rezultatelor studiilor efectuate prin prisma cost-eficienței în vederea creșterii calității serviciilor	10,0			10,0	10,0			10,0	10,0			10,0	10,0			10,0	10,0			10,0	50,0
1.4.	Instaurarea puterilor de profil psihiatric în cadrul spitalelor de profil general și regional	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
1.4.1.	Elaborarea metodologiei de descentralizare a sistemului de asistență psihiatrică cu dezvoltarea centrelor regionale și locale	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
1.4.2.	Elaborarea actelor normative privind organizarea și funcționarea puterilor de profil psihiatric	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
1.4.3.	Antrenarea personalului medical în acordarea asistenței psihiatrice în condiții de staționar	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
1.4.4.	Instaurarea de puteri de profil psihiatric în cadrul spitalelor de profil general și regionale din conținutul puterilor substituite a spitalelor de psihiatrică cu un coeficient de 1 pat la 5000 populație generală	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
1.5.	Dezvoltarea resurselor umane în cadrul serviciului de sănătate mintală	7560,0			7560,0	7560,0			7560,0	7560,0			7560,0	7560,0			7560,0	7560,0	0,0	0,0	7560,0	37800,0
1.5.1.	Antrenarea în cadrul serviciilor de sănătate mintală a specialiștilor multiprofili (psihologi, logopezi, ergoterapeuți, asistenți sociali) și plasarea acestora pe psihiatrică comunitară și tratament alternativ	6000,0			6000,0	6000,0			6000,0	6000,0			6000,0	6000,0			6000,0	6000,0			6000,0	30000,0
1.5.2.	Includerea specialiștilor din medicina primară în procesul de supraveghere și tratament a persoanelor cu dizabilități mintale	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
1.5.3.	Asigurarea angajării la nivel local a tinerilor specialiști în domeniu prin oferirea de facilități	800,0			800,0	800,0			800,0	800,0			800,0	800,0			800,0	800,0			800,0	4000,0
1.5.4.	Utilizarea regimurilor flexibile de lucru și a „ferestrelor terapeutice”	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
1.5.5.	Promovarea nursing-ului psihiatric	60,0			60,0	60,0			60,0	60,0			60,0	60,0			60,0	60,0			60,0	300,0
1.5.6.	Elaborarea planurilor strategice de pregătire a specialiștilor în domeniu	700,0			700,0	700,0			700,0	700,0			700,0	700,0			700,0	700,0			700,0	3500,0
1.6.	Elaborarea mecanismului integral de finanțare a serviciilor de sănătate mintală	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
1.7.	Monitorizarea serviciilor integrate de sănătate mintală	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
1.7.1.	Elaborarea standardelor de calitate a serviciilor de sănătate mintală	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
1.7.2.	Elaborarea indicatorilor de performanță a serviciilor de sănătate mintală	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
1.7.3.	Colectarea datelor cantitative și raportarea standardizată	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
2. Extinderea rețelei de servicii comunitare de sănătate mintală cu acoperirea a minimum 50% din populație cu optimizarea activității serviciului de ambulator																						
2.1.	Instaurarea în cadrul unităților administrativ-teritoriale a centrelor comunitare de sănătate mintală funcționale în număr de minimum 4 pe an	4000,0		2000,0	2000,0	4000,0		2000,0	2000,0	4000,0		2000,0	2000,0	4000,0		2000,0	2000,0	4000,0		2000,0	2000,0	20000,0
2.1.1.	Instaurarea în cadrul spitalelor raionale a centrelor comunitare de sănătate mintală în număr de minim 4 pe an	4000,0		2000,0	2000,0	4000,0		2000,0	2000,0	4000,0		2000,0	2000,0	4000,0		2000,0	2000,0	4000,0		2000,0	2000,0	20000,0
2.2.	Dezvoltarea serviciilor de asistență mobilă în domeniul sănătății mintale	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
2.3.	Antrenarea medicilor de familie în acordarea asistenței psihiatrice	126,0	0,0	0,0	126,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			126,0	126,0
2.3.1.	Elaborarea standardelor de tratament și îngrijire a maladiilor mintale esențiale la nivel de medicină primară	30,0			30,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			30,0	30,0
2.3.2.	Elaborarea și perfecționarea continuă a ghidurilor și protocoalelor de acordare a asistenței psihiatrice în cadrul serviciilor medicale primare	60,0			60,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			60,0	60,0
2.3.3.	Elaborarea curriculum-ului universitar privind instruirea medicilor de familie în acordarea asistenței medicale persoanelor afectate de boală psihică și de comportament	36,0			36,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			36,0	36,0
2.3.4.	Elaborarea pachetului de sarcini revinute asistenței medicale primare	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
2.3.5.	Elaborarea mecanismului de referire a persoanelor afectate de boală psihică către sistemul medical primar	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
2.4.	Asigurarea accesului către medicamentele psihotrope esențiale	18000,0	3500,0	10000,0	4500,0	18000,0	3500,0	10000,0	4500,0	18000,0	3500,0	10000,0	4500,0	18000,0	3500,0	10000,0	4500,0	18000,0	3500,0	10000,0	4500,0	90000,0
2.4.1.	Acordarea tratamentului ambulator gratuit persoanelor afectate de boală psihică ce contribuie la apariția dizabilității, precum și copiilor bolnavi de schizofrenie și epilepsie	18000,0	3500,0	10000,0	4500,0	18000,0	3500,0	10000,0	4500,0	18000,0	3500,0	10000,0	4500,0	18000,0	3500,0	10000,0	4500,0	18000,0	3500,0	10000,0	4500,0	90000,0
3. Asigurarea respectării drepturilor omului și demnității umane în cadrul acordării serviciilor de asistență medicală în domeniul sănătății mintale																						
3.1.	Reforma sistemului de capacitate legală	120,0			120,0	120,0			120,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			120,0	240,0
3.1.1.	Revizuirea legislației în domeniu prin prisma convențiilor internaționale și racordarea la aquis-ul comunitar	60,0			60,0	60,0			60,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			60,0	120,0
3.1.2.	Instaurarea serviciilor de decizie susținută	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
3.1.3.	Ajustarea serviciului de expertiză psihiatrică	60,0			60,0	60,0			60,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			60,0	120,0
3.2.	Asigurarea drepturilor pacienților în instituțiile psihiatrice	280,0	0,0	0,0	280,0	280,0	0,0	0,0	280,0	230,0			230,0	230,0			230,0	230,0			230,0	1250,0
3.2.1.	Elaborarea modalităților efective de petiționare și examinare a plîngerilor	50,0			50,0	50,0			50,0	30,0			30,0	30,0			30,0	30,0			30,0	190,0
3.2.2.	Implementarea ombudsmanului în instituțiile psihiatrice (serviciu independent de apărare a drepturilor pacientului): evaluarea inițială a situației; serviciul de revizuire a petițiilor eficient	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
3.2.3.	Asigurarea accesului la serviciile privind exercitarea drepturilor civile și reprezentării legale eficiente	30,0			30,0	30,0			30,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	60,0
3.2.4.	Asigurarea monitorizării independente a modului de respectare a drepturilor persoanelor din instituțiile psihiatrice	200,0			200,0	200,0			200,0	200,0			200,0	200,0			200,0	200,0			200,0	1000,0
3.2.5.	Acordarea suportului informativ și metodologic personalului medical din instituțiile psihiatrice în abordarea problemelor privind respectarea exercitării drepturilor pacientului	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
3.2.6.	Elaborarea planurilor individuale de tratament după principiile medico-sociale	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
3.3.	Promovarea proiectelor îndreptate contra stigmatizării și discriminării pe motiv de dizabilitate mentală	120,0			120,0	120,0			120,0	120,0			120,0	120,0			120,0	120,0			120,0	600,0
3.3.1.	Organizarea campaniilor de informare în colaborare cu organizațiile internaționale și societatea civilă	120,0			120,0	120,0			120,0	120,0			120,0	120,0			120,0	120,0			120,0	600,0
3.3.2.	Aplicarea mecanismelor de protecție împotriva acțiunilor discriminatorii față de persoanele cu dizabilități mintale și intelectuale	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
3.3.3.	Introducerea în curricula studiilor medicale și legale a notiunii de abordare “disability neutral”	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
3.4.	Asigurarea suportului pentru accesul la servicii privind exercitarea drepturilor civile, inclusiv dreptul la apărare și reprezentarea legală	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0
3.5.	Ameliorarea condițiilor de tratament și întreținere a bolnavilor aflați la tratament prin conștientizare	10900,0	1200,0	9700,0		10900,0	1200,0	9700,0		10900,0	1200,0	9700,0		10900,0	1200,0	9700,0		10900,0	1200,0	9700,0		54500,0

4. Organizarea acțiunilor de incluziune socioprofesională și familială a persoanelor cu dizabilități mintale, prin dezvoltarea către anul 2016 în fiecare teritoriu, la nivel de comunitate, a serviciilor integrate de suport medico-social pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală																			
4.1. Implementarea programelor privind promovarea sănătății mintale și susținerea la nivel local a serviciilor în domeniul de către autoritățile publice locale	0,0				0,0					0,0					0,0				0,0
4.2. Asigurarea populației cu suport informațional în cadrul instituțiilor de învățământ, colectivelor didactice, grupurilor dinău privind serviciile de sănătate mintală	200,0			200,0	200,0			200,0	200,0			200,0	200,0		200,0			200,0	1000,0
4.2.1. Promovarea sănătății mintale, medicamentării și modului sănătos de viață la nivel local și național prin editarea de bugete, broșuri, articole, emisiuni radio/TV	50,0			50,0	50,0			50,0	50,0			50,0	50,0		50,0			50,0	250,0
4.2.2. Implicarea medicului psihiatru în programe educaționale adresate grupurilor (întâi, elevi, studenți, gravide, tineri cu dizabilități, colective pedagogice, grupuri tematice, familii de beneficiari)	150,0			150,0	150,0			150,0	150,0			150,0	150,0		150,0			150,0	750,0
4.3. Incluziunea beneficiarilor, familiilor și comunității în elaborarea politicilor și actelor normative în domeniul	12,0			12,0	12,0			12,0	12,0			12,0	12,0		12,0			12,0	60,0
4.4. Elaborarea cadrului normativ necesar în vederea asigurării de către angajatori a locurilor de muncă adaptate pentru persoanele afectate de afecțiuni mintale și de comportament	0,0			0,0				0,0				0,0			0,0				0,0
4.5. Crearea programelor de suport, formare și consiliere	0,0			0,0				0,0				0,0			0,0				0,0
4.6. Asigurarea populației cu servicii specializate în cadrul situațiilor excepționale	0,0			0,0				0,0				0,0			0,0				0,0
4.7. Aplicarea formelor stimulativă de menținere a persoanelor cu dizabilități mintale în familie și comunitate	5400,0			5400,0	10800,0			10800,0	16200,0			16200,0	21600,0		21600,0			27000,0	81000,0
4.8. Crearea de servicii alternative de îngrijire și asistență socială	0,0			0,0				0,0				0,0			0,0				0,0
TOTAL	46730,0	4700,0	21700,0	20338,0	52012,0	4700,0	21700,0	25612,0	4700,0	21700,0	30842,0	62642,0	4700,0	21700,0	36242,0	68042,0	4700,0	21700,0	41642,0

* Sumele indicate la "Costuri neacoperite" presupun atragerea investițiilor străine și private, granturilor, sponsorizărilor etc.

36 HOTĂRÎRE cu privire la aprobarea Planului național de armonizare a legislației pentru anul 2013

Pentru executarea prevederilor art.28 alin.(2) din Legea nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.208-210, art.783), cu modificările și completările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr.1345 din 24 noiembrie 2006 „Cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.189-192, art.1470), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Planul național de armonizare a legislației pentru anul 2013 (se anexează).

PRIM-MINISTRU

**Contrasemnează:
Ministrul justiției**

Nr. 1026. Chișinău, 28 decembrie 2012.

Vladimir FILAT

Oleg Efrim

2. Ministerele, alte autorități ale administrației publice centrale vor asigura, conform competențelor și cu respectarea strictă a termenelor fixate, realizarea Planului național de armonizare a legislației pentru anul 2013, prezentînd Centrului de Armonizare a Legislației din subordinea Ministerului Justiției trimestrial, pînă la data de 5 a lunii următoare, rapoarte privind gradul de implementare a planului nominalizat.

3. Coordonarea procesului de realizare a Planului național de armonizare a legislației pentru anul 2013 se pune în sarcina Centrului de Armonizare a Legislației din subordinea Ministerului Justiției.

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. 1026
din 28 decembrie 2012

PLANUL NAȚIONAL de armonizare a legislației pentru anul 2013

Nr. d/o	Actul legislativ/normativ național	Actul Uniunii Europene	Fundamentul de elaborare a actului național	Caracterul actului legislativ/normativ	Instituția responsabilă	Termenul preconizat pentru prezentarea proiectului pe adresa Guvernului
1	2	3	4	5	6	7
BARIERE TEHNICE ÎN CALEA COMERȚULUI						
1.	Legea privind supravegherea pieței	Regulamentul (CE) nr. 765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 339/93 (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32008R0765)	Hotărârea Guvernului nr. 289 din 7 mai 2012 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2012-2015”	Act nou	Ministerul Economiei	Trimestrul IV
2.	Hotărârea Guvernului cu privire la stabilirea normelor privind cantitățile nominale ale produselor preambalate	Directiva 2007/45/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 septembrie 2007 de stabilire a normelor privind cantitățile nominale ale produselor preambalate, de abrogare a Directivei 75/106/CEE și 80/232/CEE ale Consiliului și de modificare a Directivei 76/211/CEE a Consiliului (CELEX: 31975L0107)	Viitorul Acord cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, capitolul „Bariere tehnice în calea comerțului”	Act nou	Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Institutul Național de Metrologie	Trimestrul IV
3.	Hotărârea Guvernului privind sticlele utilizate ca	Directiva Consiliului 75/107/CEE din 19 decembrie 1974 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la sticlele utilizate	1) Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea	Act nou	Ministerul Economiei, Ministerul	Trimestrul IV

1	2	3	4	5	6	7
	recipiente de măsurare	ca recipiente de măsurare (CELEX: 31975L0107)	Europeană 2) Viitorul Acord cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, capitolul „Bariere tehnice în calea comerțului”		Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Institutul Național de Metrologie	
AGRICULTURĂ						
4.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Cerințelor privind calitatea și plasarea pe piață a semințelor de cereale	Directiva Consiliului 66/402 CEE din 14 iunie 1966 privind comercializarea semințelor de cereale (CELEX: 31966L0402)	Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Agricultură și dezvoltare rurală”	Act nou	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentate	Trimestrul IV
5.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Cerințelor privind calitatea și plasarea pe piață a florilor proaspete tăiate și frunzișul ornamental proaspăt	Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului din 22 octombrie 2007 de instituire a unei organizări comune a piețelor agricole și privind dispoziții specifice referitoare la anumite produse agricole (“Regulamentul unic OCP”) (CELEX: 32007R1234)	Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Agricultură și dezvoltare rurală”	Act nou	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentate	Trimestrul IV
6.	Hotărârea Guvernului de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 836 din 11 noiembrie 2011 “Pentru aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere”	Directiva Consiliului (CE) nr. 2002/54/CE din 13 iunie 2002 privind comercializarea semințelor de sfecă (CELEX: 32002L0054)	Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Agricultură și dezvoltare rurală”	Act de modificare	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentate	Trimestrul III
7.	Hotărârea Guvernului cu privire la completarea Hotărârii Guvernului nr. 558 din 22 iulie 2011 „Privind măsurile de urgență din domeniul fitosanitar pentru a preveni introducerea și răspândirea în Republica Moldova a unor organisme de carantină”	1) Directiva 2007/33/CE a Consiliului din 11 iunie 2007 privind combaterea nematozilor cu chisturi ai cartofului și de abrogare a Directivei 69/465/CEE (CELEX: 32007L0033) 2) Directiva 93/85/CEE a Consiliului din 4 octombrie 1993 privind combaterea veștejirii bacteriene a cartofului (CELEX: 31993L0085) 3) Directiva 98/57/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind controlul <i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith) Yabuuchi et al. (CELEX: 31998L0057)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, capitolul „Bariere tehnice în calea comerțului”	Act de modificare	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentate	Trimestrul IV
8.	Legea privind modificarea Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară	1) Directiva 98/22/CE a Comisiei din 15 aprilie 1998 de stabilire a condițiilor minime pentru desfășurarea controalelor fitosanitare în Comunitate la posturi de inspecție, altele decât cele de la locul de destinație, cu privire la plante, produse vegetale sau alte produse provenind din țări terțe (CELEX: 31998L0022) 2) Directiva 2004/103/CE a Comisiei din 7 octombrie 2004 privind controalele de identitate și controalele de sănătate ale plantelor, produselor vegetale și altor obiecte	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, capitolul „Bariere	Act de modificare	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentate	Trimestrul IV

1	2	3	4	5	6	7
		incluse în partea B din anexa V la Directiva 2000/29/CE a Consiliului, care pot fi efectuate în alt loc decât punctul de intrare în Comunitate sau într-un loc situat în apropiere, și de stabilire a condițiilor care reglementează aceste controale (CELEX: 32004L0103) 3) Regulamentul (CE) nr. 1756/2004 al Comisiei din 11 octombrie 2004 de stabilire a condițiilor specifice privind mijloacele de probă solicitate și criteriile referitoare la tipul și nivelul de reducere a controalelor fitosanitare ale anumitor plante, produse vegetale sau alte obiecte enumerate la anexa V partea B la Directiva 2000/29/CE a Consiliului (CELEX: 32004R1765)	tehnice în calea comerțului”			
9.	Hotărârea Guvernului privind măsurile de combatere a febrei aftoase	Directiva 2003/85/CE a Consiliului din 29 septembrie 2003 privind măsurile comunitare de combatere a febrei aftoase, de abrogare a Directivei 85/511/CEE și a Deciziilor 89/531/CEE și 91/665/CEE și de modificare a Directivei 92/46/CEE (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32003L0085)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, capitolul „Bariere tehnice în calea comerțului”	Act nou	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentate	Trimestrul IV
10.	Hotărârea Guvernului privind normele de sănătate animală, importul și tranzitul anumitor ungulate vii	Directiva 2004/68/CE a Consiliului din 26 aprilie 2004 de stabilire a normelor de sănătate animală privind importul și tranzitul, în Comunitate, al anumitor ungulate vii, de modificare a Directivelor 90/426/CEE și 92/65/CEE și de abrogare a Directivei 72/462/CEE (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32004L0068)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, capitolul „Bariere tehnice în calea comerțului”	Act nou	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentate	Trimestrul IV
11.	Hotărârea Guvernului cu privire la alimentele congelate rapid destinate consumului uman	Directiva Consiliului din 21 decembrie 1988 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la alimentele congelate rapid destinate consumului uman (89/108/CEE) (CELEX: 31989L0108)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, capitolul „Bariere tehnice în calea comerțului”	Act nou	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentate	Trimestrul IV
12.	Hotărârea Guvernului privind diminuarea prevalenței Salmonella Enteritidis și Salmonella Typhimurium la puii de carne	Regulamentul (UE) nr. 200/2012 al Comisiei din 8 martie 2012 privind un obiectiv al Uniunii de reducere a Salmonella enteritidis și Salmonella typhimurium la efectivele de pui de carne, astfel cum se prevede în Regulamentul (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32012R0200)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, capitolul „Bariere tehnice în calea	Act nou	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentate	Trimestrul IV

1	2	3	4	5	6	7
			comerțului”			
PROTECȚIA CONSUMATORILOR						
13.	Legea privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum	Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum și de modificare a Directivei 90/619/CEE a Consiliului și a Directivelor 97/7/CE și 98/27/CE (CELEX: 32002L0065)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Protecția consumatorilor”	Act nou	Ministerul Economiei	Trimestrul IV
ENERGIE						
14.	Legea privind energia regenerabilă	Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (CELEX: 32009L0028)	1) Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Cooperare energetică” 2) Protocolul de aderare a Republicii Moldova la Tratatul Comunității Energetice	Act nou	Ministerul Economiei	Trimestrul IV
15.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind proiectarea ecologică a produselor cu impact energetic	Directiva 2009/125/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic (CELEX: 32009L0125)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Cooperare Energetică”	Act nou	Ministerul Economiei	Trimestrul IV
PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR						
16.	Hotărârea Guvernului cu privire la clasificarea deșeurilor, evidența și prezentarea datelor și informațiilor privind deșeurile și gestionarea acestora	Decizia Comisiei din 3 mai 2000 de înlocuire a Deciziei 94/3/CE de stabilire a unei liste de deșeurii în temeiul articolului 1 litera (a) din Directiva 75/442/CEE a Consiliului privind deșeurile și a Deciziei 94/904/CE a Consiliului de stabilire a unei liste de deșeurii periculoase în temeiul articolului 1 alineatul (4) din Directiva 91/689/CEE a Consiliului privind deșeurile periculoase (text cu relevanță pentru SEE) (2000/532/CE) (CELEX: 32000D0532)	1) Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Mediu” 2) Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive	Act nou	Ministerul Mediului	Trimestrul III
17.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la deversarea substanțelor prioritare periculoase	Directiva 2006/11/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 februarie 2006 privind poluarea cauzată de anumite substanțe periculoase deversate în mediul acvatic al Comunității (versiune codificată) (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32006L0011)	Hotărârea Guvernului nr. 289 din 7 mai 2012 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2012-2015”	Act nou	Ministerul Mediului	Trimestrul III
18.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la deversările industriale	Directiva 91/271/CCE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale (CELEX: 31991L0271)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Mediu”	Act nou	Ministerul Mediului	Trimestrul III
19.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la epurarea apei uzate în zonele urbane	Directiva 91/271/CCE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale (CELEX: 31991L0271)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Mediu”	Act nou	Ministerul Mediului	Trimestrul III
20.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea stării	Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (CELEX: 32000L0060)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Mediu”	Act nou	Ministerul Mediului	Trimestrul III

1	2	3	4	5	6	7
	apelor de suprafață și apelor subterane					
21.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de constituire și funcționare a Comitetului districtului bazinului hidrografic	Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (CELEX: 32000L0060)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Mediu”	Act nou	Ministerul Mediului	Trimestrul III
22.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind elaborarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic	Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (CELEX: 32000L0060)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Mediu”	Act nou	Ministerul Mediului	Trimestrul III
23.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea cerințelor de calitate pentru apele de suprafață	Directiva 2008/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, de modificare și de abrogare a Directivelor 82/176/CEE, 83/513/CEE, 84/156/CEE, 84/491/CEE, 86/280/CEE ale Consiliului și de modificare a Directivei 2000/60/CE (CELEX: 32008L0105)	Hotărârea Guvernului nr. 289 din 7 mai 2012 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2012-2015”	Act nou	Ministerul Mediului	Trimestrul III
24.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la protecția apelor subterane	Directiva 2008/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, de modificare și de abrogare a Directivelor 82/176/CEE, 83/513/CEE, 84/156/CEE, 84/491/CEE, 86/280/CEE ale Consiliului și de modificare a Directivei 2000/60/CE (CELEX: 32008L0105)	Hotărârea Guvernului nr. 289 din 7 mai 2012 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2012-2015”	Act nou	Ministerul Mediului	Trimestrul III
25.	Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Planului privind gestionarea riscului de inundații	Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații (CELEX: 32007L0060)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Mediu”	Act nou	Ministerul Mediului	Trimestrul III
SĂNĂTATE PUBLICĂ						
26.	Legea cu privire la modificarea și completarea Legii nr. 1100-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice	Recomandarea Consiliului din 5 iunie 2001 privind consumul de alcool de către persoane tinere, inclusiv copii și adolescenți (2001/458/CE) (CELEX: 32001H0458)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Sănătatea publică”	Act de modificare	Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne	Trimestrul IV
27.	Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 713-XV din 6 decembrie 2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope	Recomandarea Consiliului din 5 iunie 2001 privind consumul de alcool de către persoane tinere, inclusiv copii și adolescenții (2001/458/CE) (CELEX: 32001H0458)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Sănătatea publică”	Act de modificare	Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației	Trimestrul IV
28.	Ordinul ministrului sănătății pentru aprobarea Regulamentului	Directiva 2003/94/CE a Comisiei din 8 octombrie 2003 de stabilire a principiilor și orientărilor privind buna practică de fabricație cu privire la produsele medicamentoase de uz	Hotărârea Guvernului nr. 289 din 7 mai 2012 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al	Act nou	Ministerul Sănătății	Trimestrul I

1	2	3	4	5	6	7
	privind regulile de bună practică a fabricației produselor medicamentoase de uz uman și a medicamentelor experimentale	uman și medicamentele experimentale de uz uman (CELEX: 32003L0094)	Guvernului pentru anii 2012-2015”			
29.	Hotărîrea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind buna practică de fabricație a materialelor și a obiectelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare	Regulamentul (CE) nr. 2023/2006 al Comisiei din 22 decembrie 2006 privind buna practică de fabricație a materialelor și a obiectelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare (CELEX:32006R2023)	1) Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, capitolul „Bariere tehnice în calea comerțului”	Act nou	Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Trimestrul IV
30.	Hotărîrea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar de stabilire a normelor de bază necesare pentru testarea migrării constituenților materialelor plastice și a obiectelor destinate să vină în contact cu produsele	Directiva 82/711/CEE Consiliului din 18 octombrie 1982 de stabilire a normelor de bază privind verificarea migrării constituenților materialelor și ai obiectelor din material plastic care vin în contact cu produsele alimentare (CELEX:31982L0711)	1) Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, capitolul „Bariere tehnice în calea comerțului”	Act nou	Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Trimestrul IV
OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI POLITICA SOCIALĂ						
31.	Legea privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă (în formulare nouă)	Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă (CELEX: 32000L0078)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Utilizarea forței de muncă, politică socială și oportunități egale”	Act de modificare	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Trimestrul IV
32.	Hotărîrea Guvernului privind echipamentele tehnice	Directiva 2006/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind echipamentele tehnice și de modificare a Directivei 95/16/CE (CELEX: 32006L0042)	Hotărîrea Guvernului nr. 289 din 7 mai 2012 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2012-2015”	Act nou	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Trimestrul IV
33.	Hotărîrea Guvernului privind echipamentele și sistemele de protecție destinate utilizării în atmosfere potențial explozive	Directiva 94/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 martie 1994 de apropiere a legislațiilor statelor membre referitoare la echipamentele și sistemele de protecție destinate utilizării în atmosfere potențial explozive (CELEX: 31994L0009)	Hotărîrea Guvernului nr. 289 din 7 mai 2012 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2012-2015”	Act nou	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Trimestrul IV
ACHIZIȚII PUBLICE						
34.	Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice	1) Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și servicii (CELEX: 32004L0018) 2) Directiva 2007/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2007 de modificare a Directivelor 89/665/CEE și 92/13/CEE ale Consiliului în ceea ce privește ameliorarea eficacității căilor de atac în materie de atribuire a contractelor de	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Finanțelor	Trimestrul IV

1	2	3	4	5	6	7
		achiziții publice (CELEX: 32007L0066)				
35.	Legea privind atribuirea contractelor sectoriale de achiziție publică	Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectorul apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale (CELEX: 32004L0017)	1) Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act nou	Ministerul Finanțelor	Trimestrul IV
TRANSPORT						
36.	Hotărârea Guvernului privind modificarea unor acte normative (Hotărârea Guvernului nr. 672 din 28 mai 2002 „Cu privire la efectuarea transporturilor de mărfuri periculoase pe teritoriul Republicii Moldova” și Hotărârea Guvernului nr. 45 din 24 ianuarie 1994 „Cu privire la reglementarea transportării încărcăturilor periculoase pe teritoriul Republicii Moldova și lichidarea consecințelor eventualelor avarii”)	Directiva 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 septembrie 2008 privind transportul interior de mărfuri periculoase (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32008L0068)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Transport”	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor	Trimestrul IV
37.	Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea anumitor dispoziții ale legislației sociale în domeniul transporturilor rutiere	1) Regulamentul (CE) nr. 561/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 privind armonizarea anumitor dispoziții ale legislației sociale în domeniul transporturilor rutiere, de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 3821/85 și (CE) nr. 2135/98 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 3820/85 al Consiliului (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32006R0561) 2) Directiva 2006/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind condițiile minime pentru punerea în aplicare a Regulamentelor Consiliului (CEE) nr. 3820/85 și (CEE) nr. 3821/85 ale Consiliului privind legislația socială referitoare la activitățile de transport rutier și de abrogare a Directivei 88/599/CEE a Consiliului (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32006L0022)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Transport”	Act nou	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor	Trimestrul IV
38.	Hotărârea Guvernului cu privire la echipamentul de înregistrare în transportul rutier	1) Regulamentul (CEE) nr. 3821/85 al Consiliului din 20 decembrie 1985 privind echipamentul de înregistrare în transportul rutier (CELEX: 31985R3821) 2) Directiva 2006/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind condițiile minime pentru punerea în aplicare a Regulamentelor Consiliului (CEE) nr. 3820/85 și (CEE) nr. 3821/85 ale Consiliului privind legislația socială referitoare la activitățile de transport rutier și de abrogare a Directivei 88/599/CEE a Consiliului (text cu	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Transport”	Act nou	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor	Trimestrul IV

1	2	3	4	5	6	7
		relevantă pentru SEE) (CELEX: 32006L0022)				
39.	Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii drumurilor privind consolidarea securității navelor și a instalațiilor portuare	Regulamentul (CE) 725/2004 al Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind consolidarea securității navelor și a instalațiilor portuare (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32004R0725)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Transport”	Act nou	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor	Trimestrul IV
40.	Ordinul capitanului Portului Giurgiulești privind aprobarea Planului de securitate a Portului de pasageri Giurgiulești	Directiva 2005/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind consolidarea securității portuare (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32005L0065)	Viitorul Acord de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, anexa la capitolul „Transport”	Act nou	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, IP „Căpitania Portului Giurgiulești”	Trimestrul IV
41.	Legea privind modificarea și completarea Legii aviației civile nr. 1237-XIII din 9 iulie 1997	1) Directiva 2009/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2009 privind tarifele de aeroport (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32009L0012) 2) Regulamentul (CE) nr. 1794/2006 al Comisiei din 6 decembrie 2006 de stabilire a unei scheme comune de tarificare pentru serviciile de navigație aeriană (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32006R1794) 3) Directiva 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2003 privind raportarea evenimentelor în aviația civilă (CELEX: 32003L0042) 4) Regulamentul (CE) nr. 1321/2007 al Comisiei din 12 noiembrie 2007 de stabilire a unor reguli de punere în aplicare pentru înregistrarea, într-un fișier centralizat, a informațiilor privind evenimentele în aviația civilă schimbate în conformitate cu Directiva 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32007R1321) 5) Regulamentul (CE) nr. 1330/2007 al Comisiei din 24 septembrie 2007 de stabilire a normelor de aplicare pentru diseminarea către părțile interesate a informațiilor referitoare la evenimentele din aviația civilă menționate la articolul 7 alineatul (2) din Directiva 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32007R1330) 6) Regulamentul (CE) nr. 2027/97 al Consiliului din 9 octombrie 1997 privind răspunderea operatorilor de transport aerian în caz de accidente (CELEX: 31997R2027) 7) Regulamentul (CE) nr. 785/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind cerințele de asigurare a operatorilor de transport aerian și a operatorilor de aeronave (CELEX: 32004R0785) 8) Directiva 96/67/CE a Consiliului din 15 octombrie 1996 privind accesul la piața serviciilor de handling la sol în aeroporturile Comunității (CELEX: 31996L0067) 9) Regulamentul (CE) nr. 1107/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind drepturile persoanelor cu handicap și ale persoanelor cu mobilitate redusă pe durata călătoriei pe calea aerului (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32006R1107) 10) Regulamentul (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind investigarea și prevenirea accidentelor și incidentelor	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	Trimestrul IV

1	2	3	4	5	6	7
		survenite în aviația civilă și de abrogare a Directivei 94/56/CE (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32010R0996) 11) Regulamentul (CE) nr. 549/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 de stabilire a cadrului pentru crearea cerului unic european (regulament-cadru) (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32004R0549) 12) Regulamentul (CE) nr. 550/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 privind prestarea de servicii de navigație aeriană în cerul unic european (regulament privind prestarea de servicii) (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32004R0550) 13) Regulamentul (CE) nr. 551/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 privind organizarea și utilizarea spațiului aerian în cerul unic european (regulamentul privind spațiul aerian) (CELEX: 32004R0551) 14) Regulamentul (CE) nr. 552/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 privind interoperabilitatea rețelei europene de gestionare a traficului aerian (regulament privind interoperabilitatea) (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32004R0552) 15) Regulamentul (CE) nr. 1070/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 549/2004, (CE) nr. 550/2004, (CE) nr. 551/2004 și (CE) nr. 552/2004 în vederea îmbunătățirii performanței și durabilității sistemului aviatic european (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32009R1070) 16) Regulamentul (CE) nr. 2111/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2005 de stabilire a unei liste comunitare a transportatorilor aerieni care se supun unei interdicții de exploatare pe teritoriul Comunității și de informare a pasagerilor transportului aerian cu privire la identitatea transportatorului aerian efectiv și de abrogare a articolului 9 din Directiva 2004/36/CE (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32005R2111) 17) Directiva 2006/93/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind reglementarea exploatarea avioanelor care intră sub incidența părții a II-a, capitolul 3, volumul 1 din anexa 16 la Convenția privind aviația civilă internațională, a doua ediție (1988) (versiune codificată) (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32006L0093) 18) Regulamentul (CE) nr. 736/2006 al Comisiei din 16 mai 2006 privind metodele de lucru ale Agenției Europene pentru Siguranța Aeriană pentru efectuarea de inspecții de standardizare (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32006R0736)				
42.	Ordinul cu privire la aprobarea amendamentelor la Reglementările aeronautice civile RAC-REAC	1) Directiva 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2003 privind raportarea evenimentelor în aviația civilă (CELEX: 32003L0042) 2) Regulamentul (CE) nr. 1321/2007 al	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică	Trimestrul IV

1	2	3	4	5	6	7
	„Raportarea evenimentelor de aviație civilă”	Comisiei din 12 noiembrie 2007 de stabilire a unor reguli de punere în aplicare pentru înregistrarea, într-un fișier centralizat, a informațiilor privind evenimentele în aviația civilă schimbate în conformitate cu Directiva 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32007R1321) 3) Regulamentul (CE) nr. 1330/2007 al Comisiei din 24 septembrie 2007 de stabilire a normelor de aplicare pentru diseminarea către părțile interesate a informațiilor referitoare la evenimentele din aviația civilă menționate la articolul 7 alineatul (2) din Directiva 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX: 32007R1330)			Civilă	
43.	Legea privind modificarea Legii nr. 1553-XIII din 25 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători	Regulamentul (CE) nr. 2027/97 al Consiliului din 9 octombrie 1997 privind răspunderea operatorilor de transport aerian în cau de accidente (CELEX: 31997R2027)	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	Trimestrul IV
44.	Ordinul cu privire la aprobarea ediției noi a Reglementărilor aeronautice civile RAC-HOC „Certificarea întreprinderilor de deservire la sol și a întreprinderilor ce prestează servicii în zonele de securitate cu acces limitat ale aeroporturilor”	Directiva 96/67/CE a Consiliului din 15 octombrie 1996 privind accesul la piața serviciilor de handling la sol în aeroporturile Comunității (CELEX: 31996L0067)	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	Trimestrul IV
45.	Hotărârea Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1034 din 16 octombrie 2000 „Privind aprobarea Programului Național de Facilitare a Transporturilor Aeriene”	Regulamentul (CE) nr. 1107/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind drepturile persoanelor cu handicap și ale persoanelor cu mobilitate redusă pe durata călătoriei pe calea aerului (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32006R1107)	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	Trimestrul IV
46.	Ordinul cu privire la aprobarea ediției noi a Reglementărilor aeronautice civile RAC-AAII „Investigarea accidentelor/incidentelor aeronautice”	Regulamentul (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind investigarea și prevenirea accidentelor și incidentelor survenite în aviația civilă și de abrogare a Directivei 94/56/CE (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32010R0996)	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	Trimestrul IV
47.	Ordinul cu privire la aprobarea amendamentelor la Reglementările aeronautice civile RAC-ATS „Servicii de trafic aerian” și RAC-RA „Regulile aerului”	Regulamentul (CE) nr. 730/2006 al Comisiei din 11 mai 2006 privind clasificarea spațiului aerian și accesul zborurilor efectuate în conformitate cu regulile de zbor la vedere deasupra nivelului de zbor 195 (CELEX: 32006R0730)	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	Trimestrul III
48.	Ordinul cu privire la aprobarea Reglementări	1) Regulamentul (CEE) nr. 3922/91 al Consiliului din 16 decembrie 1991 privind	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între	Act nou	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii	Trimestrul III

1	2	3	4	5	6	7
	aeronautice civile	armonizarea cerințelor tehnice și a procedurilor administrative în domeniul aviației civile (CELEX: 31991R3922) 2) Regulamentul (UE) nr. 748/2012 al Comisiei din 3 august 2012 de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție (reformare) (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32012R0748) 3) Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei din 20 noiembrie 2003 privind menținerea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea întreprinderilor și a personalului cu atribuții în domeniu (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32003R2042)	Republica Moldova și Uniunea Europeană		Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	
49.	Ordinul cu privire la aprobarea Ediției 03 a Reglementărilor aeronautice civile RAC-FTL „Timpul de zbor, timpul de serviciu de zbor și timpul de odihnă al membrilor echipajelor aeronavelor civile”	1) Directiva 2000/79/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 privind punerea în aplicare a Acordului European privind organizarea timpului de lucru al personalului mobil din aviația civilă, încheiat de Asociația companiilor europene de navigație aeriană (AEA), Federația europeană a lucrătorilor din transporturi (ETF), Asociația europeană a personalului tehnic navigant (ECA), Asociația europeană a companiilor aviatice din regiunile Europei (ERA) și Asociația internațională a liniilor aeriene rezervate în sistem charter (AICA) (CELEX: 32000L0079) 2) Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru (CELEX: 32003L0088)	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	Trimestrul III
50.	Ordinul cu privire la aprobarea amendamentelor la Reglementările aeronautice civile RAC-SAFA „Evaluarea siguranței zborului la aeronavele străine”	Regulamentul (CE) nr. 768/2006 al Comisiei din 19 mai 2006 de punere în aplicare a Directivei 2004/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la colectarea și la schimbul de informații referitoare la siguranța aeronavelor care folosesc aeroporturile comunitare și la gestionarea sistemului informațional (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32006R0768)	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	Trimestrul IV
51.	Ordinul cu privire la aprobarea amendamentelor la Reglementările aeronautice civile RAC-APL „Autorizarea personalului aeronautic din aviația civilă (piloți, navigatori, ingineri de bord, însoțitori de bord, operatori de bord, controlori de trafic aerian)”	Regulamentul (UE) nr. 805/2011 al Comisiei din 10 august 2011 de stabilire a normelor detaliate privind licențele controlorilor de trafic aerian și anumite certificate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32011R0805)	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	Trimestrul IV
52.	Legea de modificare și completare a Legii nr. 352-XVI din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova	Directiva 90/314/CEE a Consiliului din 13 iunie 1990 privind pachetele de servicii pentru călătorii, vacanțe și circuite (CELEX: 31990L0314)	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	Trimestrul IV

1	2	3	4	5	6	7
53.	Legea de modificare și completare a Legii nr. 92-XVI din 5 aprilie 2007 privind securitatea aeronautică	1) Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2008 privind norme comune în domeniul securității aviației civile și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2320/2002 (CELEX: 32008R0300) 2) Regulamentul (UE) nr. 18/2010 al Comisiei din 8 ianuarie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește specificațiile pentru programele naționale de control al calității în domeniul securității aviației civile (CELEX: 32010R0018) 3) Regulamentul (UE) nr. 1254/2009 al Comisiei din 18 decembrie 2009 de stabilire a criteriilor care să permită statelor membre să deroge de la standardele de bază comune privind securitatea aviației civile și să adopte măsuri de securitate alternative (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32009R1254) 4) Regulamentul (UE) nr. 72/2010 al Comisiei din 26 ianuarie 2010 de stabilire a procedurilor de efectuare a inspecțiilor Comisiei în domeniul securității aeronautice (text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32010R0072)	Anexa III la Acordul privind Spațiul Aerian Comun, încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act de modificare	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Autoritatea Aeronautică Civilă	Trimestrul IV
CONCURENȚA						
54.	Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței pentru aprobarea Regulamentului pentru evaluarea acordurilor orizontale și aplicabilitatea excepțiilor	1) Regulamentul 2010/1217/UE al Comisiei din 14 decembrie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare (CELEX: 32010R1217) 2) Regulamentul 2010/1218/UE al Comisiei din 14 decembrie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de specializare (CELEX: 32010R1218)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act nou	Consiliul Concurenței	Semestrul I
55.	Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței pentru aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor verticale și aplicabilitatea excepțiilor	Regulamentul 330/2010/UE al Comisiei din 20 aprilie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate (CELEX: 32010R0330)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act nou	Consiliul Concurenței	Semestrul I
56.	Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței pentru aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor de transfer tehnologic și aplicabilitatea excepțiilor	Regulamentul 772/2004/CE al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind aplicarea articolului 81 alineatul (3) din tratat anumitor categorii de acorduri de transfer de tehnologie (CELEX: 32004R0772)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act nou	Consiliul Concurenței	Semestrul I
57.	Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței pentru aprobarea Regulamentului privind concentrările economice	1) Regulamentul 139/2004/CE al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (CELEX: 32004R0139) 2) Regulamentul 802/2004/CE al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (CELEX: 32004R0802)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act nou	Consiliul Concurenței	Semestrul I

1	2	3	4	5	6	7
58.	Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței pentru aprobarea Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor în domeniul ajutorului de stat	1) Regulamentul 659/1999/CE al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (CELEX: 31999R0659) 2) Regulamentul 794/2004/CE al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (CELEX: 32004R0794)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act nou	Consiliul Concurenței	Semestrul I
59.	Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței pentru aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat acordat întreprinderilor mici și mijlocii	1) Regulamentul 800/2008/CE al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare) (CELEX: 32008R0800) 2) Regulamentul 994/98/CE al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (CELEX: 31998R0994)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act nou	Consiliul Concurenței	Semestrul I
60.	Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței pentru aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă	1) Regulamentul 800/2008/CE al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare) (CELEX: 32008R0800) 2) Regulamentul 994/98/CE al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (CELEX: 31998R0994)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act nou	Consiliul Concurenței	Semestrul I
61.	Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței pentru aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare	1) Regulamentul 800/2008/CE al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare) (CELEX: 32008R0800) 2) Regulamentul 994/98/CE al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (CELEX: 31998R0994)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act nou	Consiliul Concurenței	Semestrul I
62.	Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței pentru aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat destinat protecției mediului înconjurător	1) Regulamentul 800/2008/CE al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare) (CELEX: 32008R0800) 2) Regulamentul 994/98/CE al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (CELEX: 31998R0994)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act nou	Consiliul Concurenței	Semestrul I
63.	Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței pentru aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru dezvoltarea regională	1) Regulamentul 800/2008/CE al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare) (CELEX: 32008R0800) 2) Regulamentul 994/98/CE al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (CELEX: 31998R0994)	1) Viitorul Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană 2) Viitorul Acord de creare a Zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană	Act nou	Consiliul Concurenței	Semestrul I

1	2	3	4	5	6	7
SPAȚIUL DE JUSTIȚIE, LIBERTATE ȘI SECURITATE						
64.	Legea pentru modificarea Legii nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova	Regulamentul 810/2009/CE al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (<i>CELEX: 32009R0810</i>)	Hotărârea Guvernului nr. 122 din 4 martie 2011 „Cu privire la aprobarea Programului național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize”	Act de modificare	Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne	Trimestrul I
65.	Hotărârea Guvernului privind aprobarea listei documentelor de călătorie necesare traversării frontierei Republicii Moldova și pe care se poate aplica o viză	Decizia nr. 1105/2011/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind lista documentelor de călătorie care conferă titularului dreptul de trecere a frontierelor externe și pe care se poate aplica o viză și privind un mecanism de creare a acestei liste (<i>CELEX: 32011D1105</i>)	Hotărârea Guvernului nr. 130 din 24 februarie 2012 „Cu privire la aprobarea măsurilor adiționale la Programul Național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize”	Act nou	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Afacerilor Interne	Trimestrul IV
66.	Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova	1) Directiva 2003/86/CE a Consiliului din 22 septembrie 2003 privind dreptul la reintregirea familiei (<i>CELEX: 32003L0086</i>) 2) Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (<i>CELEX: 32004L0083</i>)	Hotărârea Guvernului nr. 130 din 24 februarie 2012 „Cu privire la aprobarea măsurilor adiționale la Planul Național de implementare a Planului de acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize”	Act de modificare	Ministerul Afacerilor Interne, Biroul migrație și azil	Trimestrul IV

37

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea Programului lucrărilor statistice pe anul 2013

În scopul asigurării ministerelor, altor autorități administrative centrale, autorităților administrației publice locale, precum și altor utilizatori cu informație statistică economică, socială și demografică relevantă, autentică și comparabilă la nivel internațional, în conformitate cu Legea nr. 412-XV din 9 decembrie 2004 cu privire la statistica oficială (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 1-4, art. 8), cu modifi-

cările și completările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul lucrărilor statistice pe anul 2013 (se anexează).
2. Ministerele, alte autorități administrative centrale și instituții publice vor asigura realizarea Programului nominalizat.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul economiei
Ministrul finanțelor

Nr. 1027. Chișinău, 28 decembrie 2012.

Vladimir FILAT

Valeriu Lazăr
Veaceslav Negruța

Aprobat
 prin Hotărârea Guvernului nr. 1027
 din 28 decembrie 2012

PROGRAMUL LUCRĂRILOR STATISTICE PE ANUL 2013

I. Identificarea problemei

1. Reformele economice și sociale, procesele de democratizare a societății conduc la creșterea continuă a cererii de informație statistică, adaptată la noile condiții social-economice ale statului și conformă cu cerințele internaționale, din partea autorităților administrației publice centrale și locale, a instituțiilor neguvernamentale, a cercurilor academice, a organismelor internaționale la care țara noastră este parte, a altor utilizatori.

Astfel, disponibilitatea datelor statistice relevante, fiabile și complexe are o importanță majoră pentru asigurarea elaborării, monitorizării și evaluării programelor și strategiilor naționale, sprijină procesul decizional al autorităților publice centrale și locale, facilitează dezvoltarea sectorului privat, contribuie la buna informare a întregii societăți.

2. Elaborarea informației statistice conform metodologiilor adaptate la normele internaționale, în special ale Uniunii Europene, influențează pozitiv asupra imaginii Republicii Moldova peste hotarele ei, favorizând fluxul investițional în țară, exportul produselor autohtone etc. și, în ultimă instanță, creșterea economică și sporirea bunăstării populației.

II. Obiectivul specific al Programului

3. Programul lucrărilor statistice pe anul 2013 (în continuare – Program) este elaborat în scopul asigurării ministerelor, altor autorități administrative centrale, autorităților administrației publice locale, precum și altor utilizatori cu informație statistică economică, socială și demografică relevantă, autentică și comparabilă la nivel internațional.

4. Programul cuprinde lista lucrărilor și cercetărilor

statistice care vor fi realizate de Biroul Național de Statistică și de alte instituții responsabile pentru producerea informației statistice oficiale și administrative necesare la elaborarea acesteia, precum și profilul elaborărilor și termenul de diseminare a informației (capitolul VII).

III. Rezultatele scontate

5. Rezultatele scontate ca urmare a realizării Programului sînt:

a) elaborarea informației statistice relevante și autentice în vederea satisfacerii integrale a cerințelor informaționale ale societății;

b) efectuarea lucrărilor de pregătire a Recensămîntului populației și al locuințelor din anul 2014;

c) asigurarea accesului utilizatorilor interni și ai celor de peste hotarele țării la informație relevantă, fiabilă și comparabilă la nivel internațional.

IV. Indicatorii de progres și performanță

6. Indicatorii de progres și performanță pentru evaluarea Programului sînt următorii:

a) elaborarea lucrărilor specificate în capitolul VII al prezentului Program în termenele stabilite, conform profilului elaborării;

b) numărul lucrărilor analitice, informațiilor și notelor operative care vor fi elaborate de Biroul Național de Statistică în anul 2013 – în total 150;

c) numărul edițiilor statistice – în total 28;

d) numărul de chestionare completate și prezentate la solicitare organismelor internaționale – în total 67;

e) actualizarea permanentă a informației de pe pagina web oficială a Biroului Național de Statistică și a Paginii Naționale Sumare a Datelor în cadrul Standardului Special de Diseminare a Datelor al Fondului Monetar Internațional.

V. Finanțarea Programului

7. Realizarea Programului lucrărilor statistice în anul 2013 va fi efectuată în limitele mijloacelor bugetare alocate Biroului Național de Statistică și altor instituții și în condițiile cofinanțării cercetării statistice asupra gospodăriilor casnice „Tranziția de la școală la muncă” de către donatorii străini.

VI. Procedurile de raportare și evaluare

8. În procesul de realizare a Programului va fi asigurată monitorizarea permanentă a realizării activităților (lucrărilor) în conformitate cu prevederile capitolului VII din prezentul Program. Procesul de monitorizare și evaluare va cuprinde:

a) evidența de către Biroul Național de Statistică a respectării termenelor de realizare a acțiunilor/lucrărilor;

b) examinarea trimestrială la ședințele Colegiului Biroului Național de Statistică a realizării acțiunilor prevăzute în Program;

c) elaborarea de către Biroul Național de Statistică a raportului privind realizarea Programului lucrărilor statistice pe anul 2013 și prezentarea acestuia la Guvern în decursul primului trimestru al anului 2014.

VII. Lucrările, instituțiile responsabile și termenele de realizare

A. LUCRĂRI ȘI CERCETĂRI STATISTICE REALIZATE DE BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Nr. d/o	Denumirea lucrării (indicatorilor statistici elaborați)	Profilul elaborărilor	Periodicitatea	Termenul de prezentare a informației beneficiarilor (data sau în a cîta zi după perioada de raportare)
1	2	3	4	5
1. Pregătirea pentru Recensămîntul populației și al locuințelor din anul 2014				
1.	Elaborarea principiilor organizatorice, metodologice și a instrumentarului pentru recensămînt	pe țară	unică	–
2.	Efectuarea recensămîntului de probă	selectiv, în 2 unități administrativ-teritoriale	unică	–
3.	Întocmirea pe teren a listelor clădirilor de locuit și a locuințelor din ele pentru sectorizarea de recensămînt	pe țară	unică	–
2. Elaborarea indicatorilor macroeconomici și a balanțelor economice				
4.	Conturile naționale pentru anul 2012, în prețuri curente	pe țară, activități economice (aici și în continuare informația se prezintă pe principalele tipuri de activități economice conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM), elemente de utilizare, sectoare instituționale, forme de proprietate	anual	27 decembrie

1	2	3	4	5
5.	Produsul intern brut pe anul 2012 pe sectorul întreprinderilor mici și mijlocii, în prețuri curente	total pe întreprinderile mici și mijlocii și activități economice	anual	27 decembrie
6.	Produsul intern brut pe categorii de resurse și utilizări, în prețuri curente și comparabile pe:			
	a) anul 2011 calcul semidefinitiv II	pe țară, activități economice, elemente de utilizări, sectoare instituționale, forme de proprietate	anual	27 decembrie
	b) anul 2012 calcul preliminar	pe țară, activități economice, elemente de utilizări	anual	15 martie
	c) anul 2013 calcul preliminar	pe țară, activități economice, elemente de utilizări	trimestrial	a 75-a zi
7.	Reconcilierea calculului trimestrial cu cele anuale vizând produsul intern brut pentru anii 1995-2011, în prețuri curente și constante	pe țară, activități economice, elemente de utilizări	anual	27 decembrie
8.	Elaborarea conturilor economice integrate pe anul 2012	pe țară, sectoare instituționale	anual	27 decembrie
9.	Tabelul Resurse – Utilizări pentru anul 2012, în prețuri curente și comparabile	pe țară, activități economice, elemente de utilizări	anual	27 decembrie
10.	Balanța mijloacelor fixe pentru anul 2012 în funcție de valoarea inițială și de bilanț	pe țară, activități economice, forme de proprietate	anual	27 septembrie
11.	Avuția națională pentru anul 2012	pe țară	anual	29 octombrie
12.	Calculul acumulării avuției casnice a populației pentru anul 2012, în prețuri curente și comparabile	pe țară	anual	29 octombrie
3. Statistica industriei și energiei				
13.	Indicatorii principali în industrie pe anul 2012:			
	a) date preliminare:			
	- valoarea producției fabricate în prețuri curente;	pe țară, activități economice;	anual	15 februarie
	- indicii producției industriale;			
	- producția în expresie naturală;	pe țară, conform nomenclatorului de produse PRODMOLD;		
	- circulația principalelor tipuri de produse industriale	pe țară, conform nomenclatorului de produse PRODMOLD;		
	- valoarea producției livrate (inclusiv pe piața internă și externă)	pe țară, activități economice;		
	- valoarea cifrei de afaceri (venitului din vânzări) în industrie	pe țară, activități economice;		
	- valoarea comenzilor noi în industrie (pentru activitățile care activează în bază de comenzi)	pe țară, activități economice;		
	b) date definitive:			
	- valoarea producției fabricate în prețuri curente;	pe țară, activități economice, în aspect teritorial;	anual	15 iulie
	- indicii producției industriale;	pe țară, activități economice, în aspect teritorial;	anual	15 iulie
	- producția în expresie naturală	pe țară, conform nomenclatorului de produse industriale PRODMOLD;	anual	25 iulie
	- circulația principalelor tipuri de produse industriale	pe țară, conform nomenclatorului de produse industriale PRODMOLD	anual	25 iulie
14.	Indicatorii principali în industrie în anul 2013:			
	- valoarea producției fabricate în prețuri curente;	pe țară, activități economice	lunar	a 35-a zi
	- indicii producției industriale;	pe țară, activități economice	lunar	a 35-a zi
	- producția în expresie naturală;	pe țară, conform nomenclatorului de produse industriale PRODMOLD	lunar	a 35-a zi
	- circulația principalelor tipuri de produse industriale	pe țară, conform nomenclatorului de produse industriale PRODMOLD	lunar	a 35-a zi
	- valoarea producției livrate (inclusiv pe piața internă și la export)	pe țară, activități economice	lunar	a 35-a zi

1	2	3	4	5
	- valoarea cifrei de afaceri (venitului din vânzări) în industrie	pe țară, activități economice	lunar	a 35-a zi
	- valoarea comenzilor noi în industrie (pentru activitățile care activează în bază de comenzi)	pe țară, activități economice	lunar	a 35-a zi
15.	Balanța energiei electrice	pe țară	anual	26 septembrie
16.	Balanța energetică	pe țară	anual	26 septembrie
17.	Distribuirea gazelor de rețea	pe țară	anual	7 iunie
4. Statistica agriculturii				
18.	Producția agricolă pe anul 2012:			
	a) date preliminare	pe țară, pe categorii de gospodării (întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești (de fermier), gospodăriile populației)	anual	25 ianuarie
	b) date definitive privind producția în prețuri:	pe țară, pe categorii de gospodării	anual	1 iulie
	- curente		anual	20 septembrie
19.	Producția agricolă în prețuri curente și indicii volumului fizic al producției agricole în anul 2013	pe țară, pe categorii de gospodării	trimestrial	a 25-a zi
20.	Inițierea și defrișarea plantațiilor multianuale, producerea materialului săditor	pe țară, pe întreprinderile agricole	de 2 ori pe an	17 ianuarie 13 iunie
21.	Totalurile semănatului pentru recolta anului 2013 (conform stării la 1 iunie):	pe țară, în aspect teritorial	o dată pe an	8 iulie
	- pe întreprinderile agricole	pe țară	o dată pe an	25 iulie
22.	Recoltarea roadelor, aratul și semănatul culturilor de toamnă	pe țară, pe întreprinderile agricole, în aspect teritorial	de 7 ori pe an	9 iulie 9 august 10 septembrie 9 octombrie 11 noiembrie 10 decembrie 31 decembrie
23.	Administrarea îngrășămintelor chimice și naturale pentru recolta anului 2012	pe țară, pe întreprinderile agricole, în aspect teritorial	anual	10 ianuarie
24.	Producția vegetală obținută în anul 2012:			
	a) date preliminare	pe țară, pe întreprinderile agricole, în aspect teritorial	anual	10 ianuarie
	- pe întreprinderile agricole			
	b) date definitive	pe țară, pe categorii de gospodării, în aspect teritorial	anual	1 aprilie
25.	Producția animală în anul 2012:			
	a) date preliminare	pe țară, în aspect teritorial	anual	14 ianuarie
	- pe întreprinderile agricole			
	b) date definitive	pe țară, pe categorii de gospodării, forme de proprietate, în aspect teritorial	anual	1 aprilie
26.	Efectivul animalelor și producția animală în anul 2013:			
	a) pe întreprinderile agricole	pe țară, în aspect teritorial	trimestrial	a 12-a zi
	b) pe toate categoriile de gospodării	pe țară	trimestrial	a 25-a zi
27.	Efectivul de animale la 1 ianuarie 2013:		anual	
	a) date preliminare	pe țară, pe categorii de gospodării		25 ianuarie
	b) date definitive	pe țară, pe categorii de gospodării, în aspect teritorial		1 aprilie
28.	Achiziționarea produselor agricole pe principalele tipuri în anul 2012	pe țară, pe întreprinderile de achiziție și prelucrare a producției agricole, în aspect teritorial	anual	26 martie

1	2	3	4	5
29.	Activitatea economico-financiară a întreprinderilor agricole în anul 2012	pe țară, pe întreprinderile agricole, în aspect teritorial	anual	17 iunie
30.	Consumul produselor alimentare pe un locuitor în anul 2012	pe țară	anual	20 septembrie
31.	Cercetarea statistică selectivă a activității agricole în gospodăriile populației și cele țărănești (de fermier)	pe țară, pe regiuni	trimestrial	a 45-a zi
5. Statistica construcțiilor și a investițiilor				
32.	Investiții în active materiale pe termen lung realizate:			
	în anul 2012 - date preliminare	pe țară, forme de proprietate, surse de finanțare, în aspect teritorial	anual	a 60-a zi
	- date definitive	pe țară, activități economice, forme de proprietate, surse de finanțare, în aspect teritorial	anual	30 iulie
	b) în anul 2013 - date preliminare	pe țară, forme de proprietate, surse de finanțare, în aspect teritorial	trimestrial	a 60-a zi
33.	Lucrările de construcții executate în întreprindere:	pe țară, forme de proprietate, pe tipurile lucrărilor executate, în aspect teritorial		
	a) în anul 2012			
	- date preliminare		anual	a 50-a zi
	- date definitive		anual	30 mai
	b) în anul 2013		trimestrial	a 50-a zi
34.	Indicatorii principali ai activității organizațiilor care efectuează proiectări și prospecțiuni ingineresti în construcții	pe țară, forme de proprietate, în aspect teritorial	anual	15 martie
35.	Fondul locativ la 1 ianuarie 2013	pe țară, forme de proprietate, în aspect teritorial	anual	30 iunie
6. Statistica transporturilor				
36.	Activitatea transportului auto și mijloacele de transport auto ale persoanelor juridice, lungimea drumurilor auto de exploatare administrativă	pe țară, forme de proprietate, în aspect teritorial	anual	30 mai
37.	Transportul auto de mărfuri și pasageri	pe țară, forme de proprietate, în aspect teritorial (în lucrările 37 și 38 – transportul auto cuprinde întreprinderile activitatea principală a cărora este transportul auto, precum și întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii și închiriate)	trimestrial	a 55-a zi
38.	Transportul de mărfuri și pasageri, pe moduri de transport (date operative):	pe țară, forme de proprietate, transportul auto, în aspect teritorial		
	a) în anul 2012		lunar	31 ianuarie
	b) în anul 2013		lunar	a 20-a zi
39.	Mijloacele de transport naval intern	pe țară	anual	12 martie
40.	Cheltuielile întreprinderilor de transport pentru procurarea combustibilului și lubrifianților de la nerezidenți	pe țară	trimestrial	a 55-a zi
41.	Prestații și utilizarea transportului electric în anul 2012	pe țară, municipii	anual	12 martie
42.	Transportul de mărfuri și pasageri pe calea ferată, indicii de utilizare a mijloacelor de transport feroviar	pe țară	lunar	a 5-a zi
43.	Prestațiile de transport feroviar de folosință generală	pe țară	trimestrial	a 50-a zi
44.	Transportul feroviar de folosință generală și lungimea liniilor de cale ferată	pe țară	anual	11 aprilie

1	2	3	4	5
7. Statistica tehnologiei informației și a comunicațiilor				
45.	Situația privind informatizarea și înzestrarea cu tehnică de calcul	pe țară, forme de proprietate, activități economice, în aspect teritorial	anual	20 iunie
8. Statistica comerțului și serviciilor				
Comerțul exterior de mărfuri și servicii				
46.	Exportul și importul de mărfuri	pe țară, grupe de țări, țări, grupe de mărfuri-grupe de țări, mărfuri-țări, țări-mărfuri	lunar	a 40-a zi
47.	Exportul și importul de servicii:	pe țară, grupe de țări și țări, țări-tipuri de servicii, tipuri de servicii-țări, activități economice: se prezintă Băncii Naționale a Moldovei pentru elaborarea statisticilor sectorului extern	anual	17 mai
	a) în anul 2012			
	b) în anul 2013		trimestrial	a 50-a zi
Comerțul cu amănuntul				
48.	Rețeaua unităților de comerț cu amănuntul	pe țară, forme de proprietate	anual	7 martie
49.	Valoarea vânzărilor cu amănuntul, vânzarea și repararea autovehiculelor, repararea obiectelor de uz casnic și personale în anul 2012 (date definitive)	pe țară, pe mărfuri (agenții economici care desfășoară activitate de comerț cu amănuntul)	anual	11 aprilie
50.	Cifra de afaceri (venitul din vânzări):	pe țară, activități economice (agenții economici activitatea principală a cărora este comerțul cu amănuntul)	lunar	a 50-a zi
	a) în anul 2012 (date preliminare)			
	b) în anul 2013		lunar	a 45-a zi
Comerțul cu ridicata				
51.	Cifra de afaceri (venitul din vânzări):	pe țară, activități economice (agenții economici activitatea principală a cărora este comerțul cu ridicata)	lunar	a 50-a zi
	a) în anul 2012 (date preliminare)			
	b) în anul 2013		lunar	a 45-a zi
Servicii				
52.	Valoarea serviciilor de piață prestate populației în anul 2012 (date definitive)	pe țară, pe tipuri de servicii (unitățile oficiale înregistrate, care prestează servicii de piață populației), în aspect teritorial	anual	28 martie
53.	Cifra de afaceri (venitul din vânzări):	pe țară, activități economice (agenții economici activitatea principală a cărora este prestarea serviciilor de piață întreprinderilor și populației)	lunar	a 50-a zi
	a) în anul 2012 (date preliminare)		lunar	a 45-a zi
	b) în anul 2013			
54.	Capacitatea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare	pe țară, forme de proprietate, în aspect teritorial	anual	18 februarie
55.	Cazarea turiștilor în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare	pe țară, în aspect teritorial	trimestrial	a 45-a zi
56.	Activitatea turistică a agenților de turism și turoperatorilor	pe țară, forme de proprietate, în aspect teritorial	trimestrial	a 45-a zi
9. Statistica prețurilor				
57.	Indicii prețurilor de consum (lunar, de la începutul anului și față de perioada corespun-zătoare a anului precedent):	pe țară, inclusiv pe mărfuri alimentare, nealimentare și servicii		
	a) decembrie 2012		anual	21 ianuarie
	b) în anul 2013		lunar	a 9-a zi
58.	Indicii parțiali, calculați prin excluderea din indicii prețurilor de consum a anumitor componente:	pe țară		
	a) decembrie 2012		anual	21 ianuarie
	b) în anul 2013		lunar	a 9-a zi
59.	Valoarea prețurilor medii de consum la mărfurile social importante	pe țară	lunar	a 18-a zi
60.	Indicii prețurilor producției industriale	pe țară, pe principalele tipuri de activități industriale	lunar	a 18-a zi

1	2	3	4	5
61.	Indicii prețurilor de vânzare a producției agricole de către întreprinderile agricole:	pe țară		
	a) în anul 2012		anual	4 martie
	b) în anul 2013		trimestrial	3 mai 5 august 4 noiembrie
62.	Indicii prețurilor la mărfurile și serviciile procurate de către întreprinderile agricole pe anul 2012	pe țară	anual	21 iunie
63.	Indicii prețurilor în construcții	pe țară, ramuri ale economiei naționale	trimestrial	a 25-a zi
64.	Indicii valorii unitare și indicii volumului fizic la mărfurile exportate și importate:	pe țară, grupe de mărfuri-grupe de țări, mărfuri-grupe de țări		
	a) în anul 2012		anual	5 aprilie
	b) în anul 2013		trimestrial	a 55-a zi
10. Ancheta structurală și statistica financiară				
65.	Cercetarea structurală anuală a întreprinderilor pentru anul 2012	pe țară, activități economice, forme de proprietate, pe întreprinderile mici și mijlocii	anual	8 octombrie
66.	Consumurile și cheltuielile întreprinderilor:			
	a) pentru anul 2012	pe țară, activități economice, forme de proprietate, inclusiv pe entități cu cota statului majoritar în capitalul social	anual	21 mai
	b) în anul 2013	pe țară, activități economice, forme de proprietate	trimestrial	a 60-a zi
67.	Investițiile străine primite de către întreprinderile create cu participarea capitalului străin:	date individuale: se prezintă în scopuri statistice Banca Națională a Moldovei pentru elaborarea statisticii bilanțului de plăți și diseminarea ulterioară către utilizatori	anual trimestrial	30 aprilie a 60-a zi
68.	Activitatea de leasing	pe țară	anual	6 mai
69.	Raport vizind activitatea companiei de asigurare:	pe țară		
	a) în anul 2012		anual	30 aprilie
	b) în anul 2013		trimestrial	a 25-a zi
11. Rapoarte financiare/situații financiare				
70.	Prelucrarea și generalizarea rapoartelor financiare/situațiilor financiare:			
	a) bilanțul contabil/situația poziției financiare; raportul profit și pierdere/situația rezultatului global; raportul privind fluxul mijloacelor bănești/situația fluxurilor de trezorerie:			
	- pentru anul 2012	pe țară, activități economice, forme de proprietate, inclusiv pe entități cu cota statului în capitalul social, pe întreprinderi mici și mijlocii (principalii indicatori), în aspect teritorial	anual	27 mai
	- pentru semestrul I 2013	pe entitățile de interes public	semestrial	5 septembrie
	b) raportul privind fluxul capitalului propriu/situația modificărilor capitalurilor proprii; anexă la bilanțul contabil, anexă la raportul de profit și pierdere/note pentru anul 2012	pe țară, activități economice, forme de proprietate, inclusiv pe entități cu cota statului în capitalul social, în aspect teritorial	anual	7 iunie
12. Statistica nivelului de trai al populației				
71.	Indicatorii privind veniturile, cheltuielile și diferențierea social-economică a populației (pe baza cercetării bugetelor gospodăriilor casnice):	pe țară, pe regiuni statistice (<i>Nord – Briceni, Edineț, Ocnița, Dondușeni, Soroca, Drochia, Rîșcani, Glodeni, Fălești, Singerei, Florești, Șoldănești, mun. Bălți; Centru –</i>	anual trimestrial	a 70-a zi a 65-a zi

1	2	3	4	5
		Ungheni, Telenesti, Rezina, Orhei, Călărași, Nisporeni, Strășeni, Criuleni, Dubăsari, Anenii Noi, Ialoveni, Hîncești; <i>Sud –</i> Leova, Cimișlia, Basarabeasca, Căușeni, Ștefan Vodă, unitatea teritorială autonomă Găgăuzia (Gagauz-Yeri), Cantemir, Taraclia, Cahul; <i>mun. Chișinău</i>), pe medii,		
72.	Calcularea minimului de existență:	pe țară, pe medii, pe categorii de populație		
	a) în anul 2012		anual	a 75-a zi
	b) în anul 2013		trimestrial	a 75-a zi
73.	Calcularea indicatorilor sărăciei	pe țară, pe regiuni statistice, pe medii, pe categorii de populație	anual	30 aprilie
13. Statistica demografică				
74.	Date preliminare privind numărul nou-născuților, persoanelor decedate, căsătoriilor și divorțurilor (după locul înregistrării):	pe țară, în aspect teritorial		
	a) în anul 2012 (date operative)		lunar	21 ianuarie
	b) în anul 2013		lunar	a 9-a zi
75.	Date preliminare privind mișcarea naturală a populației în anul 2013 (în funcție de locul domiciliului)	pe țară, în aspect teritorial	trimestrial	a 45-a zi
76.	Date privind mișcarea naturală a populației în anul 2012	pe țară, în aspect teritorial, medii, sexe, vîrstă, etnie	anual	10 aprilie
77.	Date privind numărul populației la 1 ianuarie 2013:	pe țară, în aspect teritorial	anual	
	a) date preliminare			7 februarie
	b) date definitive			5 aprilie
78.	Date preliminare privind numărul populației existente pe unele grupe de vîrstă la 1 ianuarie 2013	pe țară, în aspect teritorial, pe localități	anual	1 aprilie
79.	Calculule demografice:			
	a) structura populației stabile pe vîrste și sexe la 1 ianuarie 2013	pe țară, în aspect teritorial, pe medii, sexe și vîrstă	anual	30 aprilie
	b) tabelele mortalității (inclusiv speranța de viață la naștere)	pe țară, pe medii, sexe și vîrstă	anual	20 mai
	c) tabelele natalității (inclusiv ratele fertilității pe grupe de vîrstă)	pe țară, pe medii	anual	21 mai
	d) coeficientul îmbătrînirii populației	pe țară, în aspect teritorial, pe medii și sexe	anual	23 mai
	e) indicele sarcinii demografice calculat în regim anual	pe țară, în aspect teritorial, pe medii, sexe și vîrstă	anual	24 mai
14. Statistica pieței muncii				
80.	Cîștigurile salariale:	pe țară, activități economice, sectoare (bugetar, real); (cuprinderea: unitățile din sectorul real cu un număr de 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile din sectorul bugetar, indiferent de numărul de salariați)	anual	15 februarie
	a) în anul 2012			
	b) în anul 2013	pe țară, activități economice, sectoare (bugetar, real); (cuprinderea: unitățile din sectorul real cu un număr de 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile din sectorul bugetar, indiferent de numărul de salariați)	lunar	a 40-a zi

1	2	3	4	5
81.	Salariile personalului specificate pe unele categorii în instituțiile de învățământ în anul 2012	pe țară, forme de proprietate	anual	30 mai
82.	Securitatea și sănătatea în muncă în anul 2012	pe țară, activități economice (cuprinderea: unitățile din sectorul real cu un număr de 20 și mai mulți salariați și toate instituțiile din sectorul bugetar, indiferent de numărul de salariați)	anual	8 mai
83.	Formarea profesională a salariaților în anul 2012	pe țară, activități economice (cuprinderea: unitățile din sectorul real cu un număr de 20 și mai mulți salariați și toate instituțiile din sectorul bugetar, indiferent de numărul de salariați)	anual	19 aprilie
84.	Repartizarea efectivului de salariați conform mărimii salariului calculat pentru septembrie 2013	pe țară, activități economice, sectoare (bugetar, real); (cuprinderea: unitățile din sectorul real cu un număr de 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile din sectorul bugetar, indiferent de numărul de salariați)	o dată pe an	15 noiembrie
85.	Numărul funcționarilor publici	pe țară, organe centrale de specialitate ale administrației publice și autorități ale administrației publice locale, în aspect teritorial	trimestrial	a 42-a zi
86.	Salariile personalului specificate pe funcții (ancheta din octombrie a Biroului Internațional al Muncii)	pe țară, activități economice (cuprinderea: unitățile din sectorul real cu un număr de 20 și mai mulți salariați și toate instituțiile din sectorul bugetar, indiferent de numărul de salariați)	o dată pe an	30 ianuarie
87.	Cercetarea statistică asupra gospodăriilor casnice – Ancheta Forței de Muncă (AFM)	pe țară, activități economice, forme de proprietate, regiuni statistice, medii, sexe, grupe de vîrstă	trimestrial	a 60-a zi
88.	Cercetarea statistică asupra gospodăriilor casnice – utilizarea timpului	pe țară, activități economice, medii, sexe, grupe de vîrstă	lucrare unică	2 mai
89.	Cercetarea statistică asupra gospodăriilor casnice – migrația forței de muncă (realizarea cercetării pe teren trimestrul I)	pe țară, activități economice, medii, sexe, grupe de vîrstă	lucrare unică	30 iulie
90.	Cercetarea statistică asupra gospodăriilor casnice – tranziția de la școală la muncă	pe țară, sexe, grupe de vîrstă	lucrare unică	1 iulie
15. Statistica învățămîntului și a culturii				
91.	Instituții preșcolare permanente	pe țară, forme de proprietate, ministere, în aspect teritorial, pe medii	anual	15 aprilie
92.	Activitatea instituțiilor de învățămînt primar și secundar general la începutul anului de studii	pe țară, forme de proprietate, în aspect teritorial, pe medii	anual	25 decembrie
93.	Efectivul și componența personalului didactic al instituțiilor de învățămînt primar și secundar general, la 1 octombrie	pe țară, forme de proprietate, în aspect teritorial, pe medii	anual	25 decembrie
94.	Activitatea instituțiilor de învățămînt secundar profesional la începutul anului de studii	pe țară, forme de proprietate, în aspect teritorial	anual	12 decembrie

1	2	3	4	5
95.	Activitatea instituțiilor de învățămînt mediu de specialitate (colegiilor) la începutul anului de studii	pe țară, forme de proprietate, ministere, în aspect teritorial	anual	12 decembrie
96.	Activitatea instituțiilor de învățămînt superior la începutul anului de studii	pe țară, forme de proprietate, ministere, în aspect teritorial	anual	29 noiembrie
97.	Activitatea muzeelor (galeriilor)	pe țară, tipuri	anual	12 martie
98.	Activitatea teatrelor, organizațiilor de impresariat și a colectivelor artistice profesioniști și de amatori	pe țară, în aspect teritorial	anual	22 martie
99.	Săli de cinema	pe țară, forme de proprietate	anual	28 februarie
16. Statistica științei				
100.	Activitatea de doctorat și postdoctorat	pe țară, forme de proprietate, tipuri de instituții	anual	26 aprilie
101.	Activitatea de cercetare-dezvoltare	pe țară, forme de proprietate, sectoare	anual	30 aprilie
102.	Depunerea, implementarea și utilizarea invențiilor și propunerilor de raționalizare	pe țară, tipuri de activități, forme de proprietate, în aspect teritorial	anual	29 martie
17. Statistica mediului				
103.	Efectuarea lucrărilor de explorări geologice	pe țară	anual	27 februarie
104.	Protecția aerului atmosferic	pe țară, activități economice	anual	30 aprilie
105.	Consumuri pentru protecția mediului	pe țară, activități economice, în aspect teritorial	anual	28 iunie
106.	Formarea, utilizarea deșeurilor (inclusiv toxice)	pe țară, activități economice	anual	31 mai
107.	Privind infrastructura edilitară și înverzirea	pe țară, în aspect teritorial	anual	3 mai
108.	Salubritatea teritoriilor localităților urbane	pe țară, în aspect teritorial	anual	3 mai
18. Statistica gospodăriei comunale				
109.	Funcționarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare	pe țară, forme de proprietate, în aspect teritorial	anual	23 mai
19. Statistica contravențiilor				
110.	Numărul contravențiilor constatate	pe țară, pe organele care au dreptul să examineze contravenții, în aspect teritorial	anual	30 aprilie
20. Lucrări analitice				
20.1. Rapoarte complexe				
111.	Situația social-economică a Republicii Moldova	trimestrial		
	în anul 2012			27 februarie
	în ianuarie-martie 2013			24 mai
	în ianuarie-iunie 2013			27 august
	în ianuarie-septembrie 2013			26 noiembrie
20.2. Informații operative și note informative				
112.	Informații operative și note informative pe diverse domenii	lunar, trimestrial, anual	conform graficului aprobat de directorul general al Biroului Național de Statistică	
21. Publicații statistice				
113.	Publicații statistice	trimestrial, anual	conform graficului aprobat de directorul general al Biroului Național de Statistică	
22. Chestionarele prezentate la solicitarea organismelor internaționale				
114.	Chestionarele prezentate organismelor internaționale	lunar, trimestrial, anual	conform termenelor, la solicitarea organismelor internaționale	

B. LUCRĂRI EXECUTATE ȘI INFORMAȚII FURNIZATE DE ALTE AUTORITĂȚI ADMINISTRATIVE CENTRALE

Nr. d/o	Denumirea lucrării (rapoartelor statistice), datelor prezentate	Profilul elaborărilor	Periodicitatea prezentării	Termenul de prezentare Biroului Național de Statistică și altor utilizatori oficiali (data sau în a cita zi după perioada de raportare)
1	2	3	4	5
Ministerul Economiei				
Agencia Proprietății Publice de pe lângă Ministerul Economiei				
115.	Informația privind valoarea patrimoniului public al autorităților publice centrale și al autorităților administrativ-teritoriale	pe țară, în aspect teritorial	anual	30 iulie

1	2	3	4	5
116.	Informația vizind privatizarea proprietății publice	pe țară	anual	30 iulie
Ministerul Finanțelor				
117.	Informația privind executarea bugetului public național (separat pe tipuri de bugete)	pe venituri, cheltuieli divizate pe articole și pe activități economice	anual trimestrial	30 mai a 55-a zi
118.	Informația pentru Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS):			
	a) bugetul public național	pe țară	anual	15 aprilie
	b) bugetele administrate de Guvern	pe țară	lunar	a 19-a zi
	c) datoria de stat	pe țară	lunar	a 19-a zi
	d) datoria publică brută	pe țară	trimestrial	a 90-a zi
119.	Informația privind finanțarea sectorului de educație	pe țară, niveluri de educație, surse de finanțare	anual	1 iulie
Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor				
120.	Informația vizind rezultatele controalelor fiscale (forma nr.4-SF) pe tipuri de impozite (impozitului pe venit, TVA, accize, alte impozite și taxe) și pe activități economice conform CAEM	pe țară	anual	martie
121.	Informația vizind accizele calculate	pe piața tarifară a mărfurilor accizate	anual trimestrial	30 mai a 30-a zi
122.	Informația vizind:			
	a) veniturile și cheltuielile constatate (cod. rd. 010, 0101, 0102 din forma VEN 08	individual pe contribuabili	anual	1 iulie
	„Declarația persoanei juridice cu privire la impozitul pe venit”)			
	b) livrări de mărfuri și servicii din declarația privind TVA (total, col.10 din forma TVA 06)	individual pe contribuabili	trimestrial	a 45-zi
	c) taxa pentru patenta de întreprinzător pe activități economice	pe țară	anual	15 mai
Serviciul Valam de pe lângă Ministerul Finanțelor				
123.	Datele statistice privind exporturile și importurile de mărfuri realizate de persoanele juridice și fizice	baza de date la nivel de declarații vamale (pe suport magnetic)	lunar	a 20-a zi
Ministerul Justiției				
124.	Informația privind înregistrarea organizațiilor necomerciale și modificările operate în documentele de înregistrare a acestora	pe țară	zilnic	a 2-a zi
125.	Informația privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și modificările operate în documentele de înregistrare a acestora	pe țară	zilnic	a 2-a zi
126.	Informația privind înregistrarea nou-născuților, decedaților, căsătoriilor și divorțurilor	pe țară, în aspect teritorial, pe localități	lunar	a 7-a zi
127.	Informația privind numărul persoanelor condamnate după tipuri de infracțiuni, grupe de vîrstă, sexe	pe țară, în aspect teritorial	anual	25 februarie
128.	Informația privind numărul judecătorilor și notarilor la sfîrșit de an	pe țară	anual	1 martie
Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției				
129.	Informația privind numărul persoanelor care beneficiază de pensie din cadrul organelor de forță	pe țară	anual	1 martie
130.	Informația privind numărul condamnaților în instituțiile penitenciare	pe țară, după tipul instituției, perioada de detenție	anual	1 martie
Ministerul Afacerilor Interne				
131.	Informația privind starea infracționalității	pe țară, în aspect teritorial, grupe de vîrstă, sexe etc.	anual lunar	a 10-a zi
132.	Informația privind numărul persoanelor care beneficiază de pensie din cadrul organelor de forță	pe țară	anual	1 martie
133.	Informația privind imigrația populației:			
	a) numărul imigranților și repatriaților, sexul, copii în vîrstă de pînă la 16 ani, motivul imigrării, nivelul de instruire și țara de origine/cetățenia	pe țară, în aspect teritorial	trimestrial	a 10-a zi
	b) numărul refugiaților, solicitanților de azil și beneficiarilor de protecție umanitară după țara de origine și sexe (pe suport de hîrtie și în format electronic)	pe țară	semestrial	a 30-a zi

1	2	3	4	5
134.	Informația privind securitatea rutieră	pe țară, în aspect teritorial, grupe de vîrstă, sexe	anual trimestrial	a 10-a zi
135.	Informația privind numărul de situații excepționale și incendii	pe țară, în aspect teritorial	anual trimestrial	a 10-a zi
Ministerul Apărării				
136.	Informația privind numărul persoanelor care beneficiază de pensie din cadrul organelor de forță	pe țară	anual	1 martie
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare				
137.	Informația privind prestarea serviciilor agricole din contul bugetului de stat	pe țară, pe instituții	anual	12 martie
138.	Informația privind efectivul de animale (pe specii, grupe de vîrstă și sex)	pe țară, pe categorii de gospodării, în aspect teritorial	lunar trimestrial anual	a 8-a zi a 10-a zi
Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor				
139.	Raportul statistic privind traficul aerian	pe țară, forme de proprietate	lunar	a 12-a zi
140.	Raportul statistic privind parcul aeronavelor civile	pe țară	anual	31 ianuarie
141.	Raportul statistic privind traficul prin aeroporturi	pe țară	trimestrial	a 12-a zi
Ministerul Mediului				
142.	Informația privind rezultatele controlului de stat privind folosirea rațională a resurselor naturale și protecția mediului înconjurător	pe țară	anual semestrial	a 15-a zi
143.	Informația privind formarea și folosirea fondului ecologic național	pe țară	anual	1 februarie
144.	Regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon	pe țară	anual	26 iulie
145.	Informația privind degajarea substanțelor dăunătoare în aerul atmosferic de către transportul auto	pe țară	anual	12 septembrie
146.	Protecția aerului atmosferic	rapoarte primare	anual	27 februarie
147.	Formarea, utilizarea deșeurilor (inclusiv toxice)	rapoarte primare	anual	19 martie
148.	Raportul statistic vizind utilizarea apei	pe țară, activități economice, bazinele rîurilor, sectoare de gospodărire a apei, raioane, municipii și unitatea teritorială autonomă Găgăuzia (Gagauz-Yeri)	anual	21 mai
Ministerul Culturii				
149.	Raportul statistic privind activitatea școlilor de muzică pentru copii, școlilor de arte și arte plastice	pe țară, aspect teritorial	anual	15 martie
150.	Raportul statistic privind activitatea bibliotecilor	pe țară, în aspect teritorial	anual	15 martie
151.	Raportul statistic privind activitatea caselor și căminelor de cultură (centrelor comunitare)	pe țară, în aspect teritorial	anual	15 martie
152.	Informația privind aparițiile editoriale	pe țară	anual	19 aprilie
Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei				
153.	Raportul statistic privind instituțiile de asistență socială pentru persoane adulte și cu dizabilități	pe țară	anual	25 februarie
154.	Raportul statistic privind activitatea caselor-internat pentru copii cu deficiențe mintale	pe țară	anual	25 februarie
155.	Raportul statistic privind asistența socială acordată bătrînilor singuratici și cetățenilor inapți de muncă	pe țară, aspect teritorial	anual	25 februarie
156.	Raportul statistic al Consiliului republican de expertiză medicală a vitalității și Consiliului primar de expertiză medicală a vitalității	pe țară, în aspect teritorial, grupe de vîrstă, sexe	anual	15 februarie
157.	Raportul statistic privind numărul copiilor și adolescenților rămași fără îngrijire părintească	pe țară, aspect teritorial	anual	1 martie

1	2	3	4	5
Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă din subordinea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei				
158.	Raportul statistic privind măsurile de ocupare și protecție socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, realizate de către:			
	a) agențiile pentru ocuparea forței de muncă	pe țară, în aspect teritorial	lunar trimestrial	a 10-a zi a 25-a zi
	b) agențiile private	pe țară	trimestrial	a 25-a zi
Ministerul Sănătății				
159.	Raportul statistic privind bolile infecțioase și parazitare	pe țară, aspect teritorial	lunar anual	a 10-a zi 1 martie
160.	Raportul statistic privind cuprinderea copiilor cu vaccinare împotriva bolilor infecțioase	pe țară, aspect teritorial	anual	15 februarie
161.	Raportul statistic privind cazurile noi de tumori maligne	pe țară, aspect teritorial	anual	1 martie
162.	Raportul statistic privind cazurile noi de tuberculoză activă	pe țară, aspect teritorial	anual	1 martie
163.	Raportul statistic privind maladiile și contingențele de bolnavi cu dereglări narcologice	pe țară, aspect teritorial	anual trimestrial	1 martie a 30-a zi
164.	Raportul statistic privind numărul maladiilor înregistrate la bolnavii domiciliați în teritoriul de deservire a instituției medico-sanitare	pe țară, aspect teritorial	anual trimestrial	1 martie a 30-a zi
165.	Raportul statistic privind întreruperea de sarcină (în termenele pînă la 21 săptămîni)	pe țară, aspect teritorial	anual trimestrial	1 martie a 30-a zi
166.	Raportul statistic privind asistența medicală acordată populației supuse acțiunii radiației ionizate în urma avariei de la CAE Cernobil	pe țară, aspect teritorial	anual	1 martie
167.	Raportul statistic privind stările de funcții și cadrele instituției medico-sanitare	pe țară, forme de proprietate	anual	1 martie
168.	Darea de seamă privind supravegherea de stat a sănătății publice	pe țară, aspect teritorial	anual	1 martie
169.	Raportul statistic privind tratamentul recuților bolnavi	pe țară, aspect teritorial	anual	1 martie
170.	Raportul statistic privind activitatea agentului economic privat la prestarea serviciilor medicale	pe țară, aspect teritorial	anual	1 martie
171.	Raportul statistic privind activitatea serviciului medical pe lingă întreprinderi și instituții	pe țară, forme de proprietate	anual	1 martie
172.	Informația privind numărul purtătorilor virusului imunodeficienței umane (HIV), inclusiv care au făcut maladia SIDA	pe țară, sex, grupe de vîrstă	anual	1 martie
173.	Informația succintă vizind mortalitatea populației pe cauze de deces	pe țară, mun. Chișinău	pentru 2, 5, 8, 11 luni	a 10-a zi
174.	Informația vizind mortalitatea populației (în format electronic):			
	a) pe cauze de deces și sexe	pe țară, în aspect teritorial	anual	a 60-a zi
	b) pe cauze de deces, sexe și vîrste	pe țară, pe medii	anual	a 60-a zi
175.	Raportul statistic privind asistența medicală acordată copiilor din casele de copii și școli internate	pe țară, aspect teritorial	anual	1 martie
176.	Informația privind numărul surselor de alimentare cu apă (apeducte)	pe țară, în aspect teritorial	anual	1 martie
Ministerul Tineretului și Sportului				
177.	Raportul statistic privind dezvoltarea culturii fizice și sportului	pe țară, aspect teritorial	anual	1 martie
178.	Raportul statistic privind activitatea școlilor sportive	pe țară, aspect teritorial	anual	1 martie
Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor				
179.	Informația privind migrația internațională, inclusiv în format electronic	pe țară, în profil teritorial	semestrial	a 20-a zi
180.	Informația privind migrația internațională (prin SIC ACCES-Web)	pe țară	zilnic	în regim on-line
181.	Informația privind migrația internă pe sex, vîrste, inclusiv în format electronic	pe țară, în profil teritorial	trimestrial	a 20-a zi
182.	Informația privind numărul migrantilor înregistrați/radiați din evidență la domiciliu, inclusiv în format electronic	pe localități	trimestrial	a 20-a zi
183.	Informația privind înregistrarea nou-născuților, decedaților, căsătoriilor și divorțurilor (prin intermediul sistemului Common Object Interface (COI))	pe țară, în aspect teritorial, pe fiecare localitate	zilnic	în regim on-line
184.	Informația privind numărul autocamionelor, autoturismelor, autobuzelor și microbuzelor, înmatriculate pentru prima dată în Republica Moldova	pe țară	lunar	a 10-a zi

1	2	3	4	5
185.	Informația privind mijloacele de transport auto înmatriculate în Republica Moldova, situația la sfîrșitul anului	pe țară	anual	31 ianuarie
186.	Prezentarea unor indicatori privind autovehiculele de marfă și posesorii acestora	pe persoane fizice și juridice	pentru 2, 5, 8, 11 luni	a 5-a zi
187.	Raportul statistic privind activitatea în domeniul comunicațiilor și informaticii	pe țară	anual	21 martie
188.	Raportul statistic privind expedierile poștale, mijloacele de telefonie și prestări servicii prin rețeaua telefonică fixă	pe țară	trimestrial	a 15-a zi
Banca Națională a Moldovei				
189.	Statistica sectorului extern (balanța de plăți, datoria externă, poziția investițională internațională):			
	a) în anul 2012			
	- informație statistică și notă analitică (date provizorii)	pe țară	anual	a 90-a zi
	- informație statistică și notă analitică (date finale)	pe țară	anual	septembrie
	b) în anul 2013			
	- date operative privind indicatorii contului curent	pe țară	trimestrial	a 65-a zi
	- informație statistică și notă analitică (date provizorii)	pe țară	trimestrial	a 90-a zi
190.	Investițiile străine directe:	pe țări investitoare		
	a) în anul 2012		anual	30 iulie
	b) în anul 2013		trimestrial	a 90-a zi
191.	Raportul privind statistica monetară	pe țară	anual trimestrial	ianuarie a 20-a zi
192.	Rata medie la credite acordate, venituri și cheltuieli aferente dobînzilor	total pe economie, inclusiv persoane juridice și fizice	anual trimestrial	ianuarie a 20-a zi
193.	Indicatorii bancari privind activitatea Băncii Naționale a Moldovei:	Banca Națională a Moldovei		
	a) în anul 2012			
	- date preliminare		anual	pînă la 31 ianuarie
	- date definitive		anual	pînă la 30 aprilie
	b) în anul 2013		trimestrial	a 45-a zi
194.	Informația pentru Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS):			
	a) conturile analitice ale sectorului bancar	pe țară	lunar	a 20-a zi
	b) conturile analitice ale Băncii Naționale a Moldovei	pe țară	lunar	a 14-a zi
	c) ratele dobînzilor	pe țară	lunar	a 20-a zi
	d) balanța de plăți	pe țară	trimestrial	a 90-a zi
	e) activele oficiale de rezervă	pe țară	săptămînal	a 5-a zi
	f) rezervele internaționale și lichiditățile în valută străină	pe țară	lunar	a 30-a zi
	g) poziția investițională internațională	pe țară	trimestrial	a 90-a zi
	h) datoria externă	pe țară	trimestrial	a 90-a zi
	i) ratele oficiale de schimb	pe țară	lunar	a 3-a zi
195.	Informația cu privire la rulajul de casă	pe țară, pe articole de venituri și cheltuieli	lunar	a 15-a zi
196.	Indicatorii bancari privind activitatea băncilor comerciale:	pe economie		
	a) în anul 2012			
	- date preliminare		anual	pînă la 31 ianuarie
	- date definitive		anual	pînă la 30 iunie
	b) în anul 2013		trimestrial	a 60-a zi
197.	Informația privind balanța de plăți și poziția investițională internațională (pentru Anuarul statistic al Republicii Moldova)	pe țară	anual	10 octombrie
198.	Anuarul statistic „Balanța de plăți, 2012”	pe țară	anual	decembrie
Comisia Națională a Pieței Financiare				
199.	Informația privind valorile mobiliare înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare	pe țară	anual trimestrial	a 25-a zi a 20-a zi
200.	Informația privind tranzacțiile cu valori mobiliare corporative (piața bursieră și extrabursieră)	pe țară	anual trimestrial	a 25-a zi a 20-a zi
201.	Raportul financiar consolidat al asociațiilor de economii și împrumut	pe țară	anual trimestrial	30 mai a 40-a zi
202.	Licențele eliberate participanților profesioniști pe piața financiară	pe țară	anual trimestrial	a 25-a zi a 20-a zi
203.	Informația pentru Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS):			
	indicele bursier	pe țară	săptămînal	a 5-a zi
Serviciul de Informații și Securitate				
204.	Informația privind numărul persoanelor care beneficiază de pensie din cadrul organelor de forță	pe țară	anual	1 martie

1	2	3	4	5
Agencia Relatii Funciare si Cadastru				
205.	Informația cadastrală (1-funciar, 2-funciar, 3-funciar)	pe țară, în aspect teritorial	anual	mai
206.	Informația privind fondul locativ înregistrat în registrul bunurilor imobile, pe localități urbane	pe țară, în aspect teritorial	anual	1 aprilie
Agencia Națională Transport Auto				
207.	Informația privind agenții transportatori cărora le-au fost atribuite rute regulate de pasageri pentru deservire	pe țară	trimestrial	a 2-a zi
208.	Informația privind autovehiculele de marfă înmatriculate în țară, care efectuează transportări de mărfuri internaționale (de ieșire) și posesorii acestora	pe țară	pentru 2, 5, 8, 11 luni	a 5-a zi
Agencia „Moldsilva”				
209.	Raportul statistic nr. 5c „Consumurile și cheltuielile întreprinderii”	pe țară	anual trimestrial	29 martie a 40-a zi
210.	Darea de seamă privind îndeplinirea planului de producere în silvicultură	pe țară	anual trimestrial	29 martie a 40-a zi
Agencia Turismului				
211.	Informația privind clasificarea structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare	pe țară	trimestrial	a 5-a zi
Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală				
212.	Lista întreprinderilor și organizațiilor din Republica Moldova care au depus cereri și/sau au obținut titluri de protecție pentru invenții, modele de utilitate și soiuri de plante	pe agenți economici	anual	5 ianuarie
213.	Informația privind numărul de autori ce au depus cereri de brevet pentru invenții și soiuri de plante, cereri depuse, titluri de protecție eliberate și contracte de transmitere a drepturilor	pe agenți economici în aspect teritorial, pe forme de proprietate și activități economice	anual	15 februarie
Uniunea Inventatorilor și Raționalizatorilor				
214.	Lista întreprinderilor pentru propuneri de raționalizare	pe agenți economici	anual	20 decembrie
Casa Națională de Asigurări Sociale				
215.	Raportul privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat	pe venituri, cheltuieli	anual trimestrial	1 martie a 55-a zi
216.	Raportul statistic privind numărul de pensionari aflați la evidența organelor de asigurări sociale de stat și suma pensiilor stabilite lunar	pe țară, în aspect teritorial, grupe de vîrstă, sex	anual	1 martie
217.	Raportul statistic (succint) privind numărul de pensionari și suma pensiilor stabilite lunar	pe țară	trimestrial	a 10-a zi
218.	Raportul statistic privind numărul beneficiarilor și suma alocațiilor sociale de stat (lunare) și indemnizațiilor pentru familii cu copii stabilite lunar	pe țară, în aspect teritorial	anual	1 martie
219.	Informația din raportul 4 BASS „Declarația privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii”	nivel individual	trimestrial	a 50-a zi

1	2	3	4	5
Compania Națională de Asigurări în Medicină				
220.	Raportul privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală	pe țară	anual trimestrial	6 februarie a 30-a zi
Fondul republican de susținere socială a populației				
221.	Raportul privind utilizarea mijloacelor financiare ale Fondului republican și ale fondurilor locale de susținere socială a populației	pe țară	anual trimestrial	10 februarie a 25-a zi
222.	Raportul privind distribuirea ajutoarelor materiale din Fondul republican și fondurile locale de susținere socială a populației persoanelor socialmente vulnerabile în funcție de categorii, scopurile solicitării acestora de către beneficiari și finanțarea cantinelor de ajutor social	pe țară	anual trimestrial	10 februarie a 25-a zi
Academia de Științe a Moldovei				
223.	Informația privind finanțarea sectorului de cercetare-dezvoltare, cheltuieli efective (componenta de bază, mijloace speciale)	pe instituție din subordinea Academiei de Științe, instituțiile, întreprinderile și finanțate de către Academia de Științe, pe tipuri de cercetare (fundamentală, aplicativă, dezvoltare tehnologică, transfer tehnologic)	anual	1 martie
224.	Activitatea de doctorat și postdoctorat	pe instituții de cercetări științifice și instituțiile de învățămînt superior cu activitate de doctorat	anual	19 martie
225.	Informația privind numărul de articole și monografii publicate	pe instituții de cercetări științifice	anual	19 martie
Biroul pentru Relații cu diaspora din cadrul Cancelariei de Stat				
226.	Dezvoltarea cercetării socio-statistice asupra diasporei	-	unică	20 decembrie

38

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor
ce se operează în anexele nr.1 și nr. 2 la Hotărîrea
Guvernului nr.246 din 8 aprilie 2010

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă modificările și completările ce se operează în anexele nr.1 și nr. 2 la Hotărîrea Guvernului nr. 246 din 8 aprilie 2010 „Cu privire la modul de aplicare a cotei zero a TVA la livrările de mărfuri, servicii efectuate pe teritoriul

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor

Nr. 1028. Chișinău, 28 decembrie 2012.

Vladimir FILAT

Veaceslav Negruța

țării și de acordare a facilităților fiscale și vamale pentru proiectele de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte” (se anexează).

1	2	3	4	5	6
4.	2722	„Petrușca” - Centrul de plasament temporar pentru copii și tineri în situație de risc / Tiraspol (Transnistria/MD)	Parohia Romano-Catolică „Sfânta Treime”, Tiraspol	MRC Caritas Moldova	Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria cu privire la cooperarea de dezvoltare, semnat la Viena la 21 octombrie 2008
5.	2751	Speranța pentru copii Moldovei - Fondarea Centrului de Tranzit de mîndră osoasă și a Centrului Educațional pentru copii internați pe termen îndelungat în Institutul Oncologic din mun. Chișinău	Hope 87 - HQ Speranța 87 Moldova Comisia Națională a Republicii Moldova pentru UNESCO	Ministerul Sănătății; Institutul Oncologic	Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria cu privire la cooperarea de dezvoltare, semnat la Viena la 21 octombrie 2008
6.	2880	Srijinul Mecanismului de Reintegrare a Moldovenilor Readmiși și Rămînși Voluntar	Organizația Internațională pentru Migrație (OIM)	Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne; Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă	Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria cu privire la cooperare, semnat la Viena la 21 octombrie 2008
7.	2822	Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă în raionul Nisporeni; primăriile Nisporeni, Vîrzaș și Grozești din Republica Moldova	Primăria Nisporeni	Primăria Nisporeni; Primăria Vîrzaș; Primăria Grozești; Consiliul raional Nisporeni; Întreprinderea Municipală „Gospodăria de alimentare cu apă și canalizare or. Nisporeni	Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria cu privire la cooperarea de dezvoltare, semnat la Viena la 21 octombrie 2008
8.	3008	Perfecționarea managementului apelor și protecției ecosistemelor prietenoase ale sitului Ramsar Nistrul de Jos	Societatea Ecologică Biotica; organizația neocomercială „Rodolubets”; organizația neocomercială „Ecospectrum” și organizația neocomercială „Renasterea”	Societatea Ecologică Biotica; organizația neocomercială „Rodolubets”; „Rodolubets”; organizația neocomercială „Ecospectrum” și organizația neocomercială „Renasterea”	Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria cu privire la cooperarea de dezvoltare, semnat la Viena la 21 octombrie 2008
9.	3017	Îmbunătățirea calității învățămîntului vocațional tehnic în domeniul TIC	Centrul Educațional Pro-didactica A.O.; Asociația națională a companiilor private în domeniul TIC	Ministerul Educației; colegiile și școlile profesionale din Republica Moldova	Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria cu privire la cooperarea de dezvoltare, semnat la Viena la 21 octombrie 2008

Aprobate
prin Hotărîrea Guvernului nr. 1028
din 28 decembrie 2012

MODIFICĂRILE ȘI COMPLETĂRILE
ce se operează în anexele nr.1 și nr.2 la Hotărîrea
Guvernului nr.246 din 8 aprilie 2010

Anexele nr.1 și 2 la Hotărîrea Guvernului nr.246 din 8 aprilie 2010 „Cu privire la modul de aplicare a cotei zero a TVA la livrările de mărfuri, servicii efectuate pe teritoriul țării și de acordare a facilităților fiscale și vamale pentru proiectele de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.52-53, art.308), cu modificările și completările ulterioare, vor avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 1
la Hotărîrea Guvernului nr. 246
din 8 aprilie 2010

LISTA

proiectelor de asistență tehnică în derulare, care cad sub incidența
tratatelor internaționale pentru aplicarea scuturilor la impozitul pe venit,
accize, taxe vamale, precum și aplicarea cotei zero a TVA pentru mărfurile
și serviciile destinate acestora

Nr. d/o	Numărul de înregistrare	Denumirea proiectului	Instituțiile implementatoare	Beneficiarii	Baza legală
1	2	3	4	5	6
I. Republica Austria – Agenția de Dezvoltare Austriacă					
1.	2482	Școlile profesionale cu profil agricol ca centre de competență regională pentru educația regională și instruirea în localitățile rurale din Moldova – MOL-AGRI III	„KulturKontakt” Austria	Ministerul Educației	Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria cu privire la cooperarea de dezvoltare, semnat la Viena la 21 octombrie 2008
2.	2658	Econet Final	„KulturKontakt” Austria	Ministerul Educației	Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria cu privire la cooperarea de dezvoltare, semnat la Viena la 21 octombrie 2008
3.	2720	Școala profesională ca furnizor de instruire și formare pentru sectorul apă și canalizare al Republicii Moldova	AO „Institutul de Formare a Capacităților Profesionale”	Ministerul Educației, Ministerul Mediului	Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria cu privire la cooperarea de dezvoltare, semnat la Viena la 21 octombrie 2008

1	2	3	4	5	6
					ratificat prin Legea nr. 789-XV din 28 decembrie 2001
15.	2574	Granturi mici	Agencia Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare, Biroul de Cooperare al Elveției în Republica Moldova	Instituțiile, organizațiile, organizațiile necomerciale	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr. 789-XV din 28 decembrie 2001
16.	2826	Generație sănătoasă (Servicii de sănătate prietenoase tinerilor în Moldova)	Organizația necomercială „Sănătate pentru tineri”	Tinerii de 10-24 ani din Republica Moldova, în special cuplurile tinere, adolescenții de 10-19 ani în situație de vulnerabilitate și risc, familiile lor și comunitățile în care locuiesc. Organizații necomerciale locale	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr. 789-XV din 28 decembrie 2001
17.	2827	Școala fermierilor și servicii de consultanță pentru agricultură durabilă	Organizația necomercială „Pro Cooperarea Regională”	Fermierii privați din zona de activitate a Asociației obștești „Pro Cooperarea Regională” (Drochia, Rîșcani, Fălești, Singerei, Glodeni)	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr. 789-XV din 28 decembrie 2001
18.	2870	Componenta Managementul Tehnologiilor Medicale a proiectului „Modernizarea sistemului de perinatologie din Moldova”	Filiala din Republica Moldova a Fundației Centrul pentru Politici și Servicii de Sănătate	Ministerul Sănătății; centrele de perinatologie de nivel I, II și III; populația, în special femeile gravide, copiii de vîrstă 0-5 ani și personalul medical	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr. 789-XV din 28 decembrie 2001
19.	2920	Sprijin acordat Guvernului Republicii Moldova în desfășurarea studiului de indicatori multipli în culturi (MICS4)	Centrul Național de Sănătate Publică; Fondul Național de Sănătate Publică (UNICEF)	Guvernul Republicii Moldova; Centrul Național de Sănătate Publică	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea

1	2	3	4	5	6
					II. Confederația Elvețiană – Biroul de Cooperare al Elveției în Republica Moldova (SDC)
10.	1618	Programul apă și canalizare în Republica Moldova (ApsSan)	Reprezentanța Biroului de Cooperare al Elveției în Republica Moldova (SDC); SKAT; Centrul de Resurse și Consultanță pentru Dezvoltare; Fundația „Filiala din Moldova a fundației „SKAT”	Primăria satelor/comunelor din Republica Moldova; femei din s. Rusca. Azilul pentru persoane vîrstnice s. Sărata Galbenă	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr. 789-XV din 28 decembrie 2001
11.	2466	Regionalizarea serviciilor medicale de urgență și terapie intensivă în Republica Moldova (REPEMOL)	Centrul pentru Politici și Servicii de Sănătate din București, România; Filiala din Republica Moldova a Fundației Centrul pentru Politici și Servicii de Sănătate	Copiii sub 5 ani și copii de vîrstă școlară (6-18 ani), familiile lor, comunitățile, personalul din secțiile spitalicești de terapie intensivă și de urgență din 5 spitale (3 în Chișinău, 1 în Bălți, 1 în Cahul), personalul din 4 servicii regionale prespitalicești (Serviciul de Ambulanță), 3 autorități publice și autoritățile naționale de sănătate publică	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr. 789-XV din 28 decembrie 2001
12.	2484	Modernizarea sistemului de perinatologie din Moldova	Asociația de Medicină Perinatală; AO „Progres prin Alternativă”; Reprezentanța Biroului de Cooperare al Elveției în Republica Moldova (SDC);	Ministerul Sănătății, Agenția Medicamentului; centrele de perinatologie de nivel I, II și III; populația, în special femeile gravide, nou-născuții, femeile și bărbații din grupul de vîrstă reproductivă și personalul medical	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr. 789-XV din 28 decembrie 2001
13.	2520	Consolidarea Sistemului Național de Referire din Moldova în cadrul Programului de combatere a traficului (Programul CAT)	Organizația Internațională pentru Migrație	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; victimele traficului de ființe umane și persoanele din grupul de risc	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr. 789-XV din 28 decembrie 2001
14.	2531	FACT Acțiunea Transnațională Moldova-Ucraina-Rusia	Organizația necomercială „Terre des Hommes”	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Direcția regională de asistență socială	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001,

1	2	3	4	5	6
				satul Lipceni, raionul Rezina; satul Roșu, raionul Cahul; comuna Tităduca Veche, raionul Soroca; orașul Orhei, raionul Orhei	Hotărârea Parlamentului nr.499-XIII din 15 iunie 1995
25.	2660	Promovarea Camerei Meșterilor – susținerea unei instruii profesionale practice orientată	Organizația obștească Ost-West GmbH a Camerei Meșterilor din Koblenz, Republica Federală Germania	Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova; Ministerul Educației; Liceul profesional nr.1. mun. Chișinău; Școala profesională nr. 9, mun. Chișinău; Școala profesională nr. 5, mun. Bălți	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Federale Germania privind colaborarea tehnică, semnat la Chișinău la 28 februarie 1994, ratificat prin Parlamentului nr.499-XIII din 15 iunie 1995
26.	2662	Fondul de studii și specialiști	Biroul de Cooperare Internațională al Germaniei (GIZ)	Instituțiile de stat, organizațiile private, fermierii	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Federale Germania privind colaborarea tehnică, semnat la Chișinău la 28 februarie 1994, ratificat prin Parlamentului nr.499-XIII din 15 iunie 1995
27.	2753	Parteneriat de instruire a meșterilor	Organizația obștească „Kreishandwerkerschaft Hersfeld-Rothenburg”, din Bad Hersfeld, Republica Federală Germania	Ministerul Educației, școlile profesionale; Camera de Comerț și Industrie din Republica Moldova	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Federale Germania privind colaborarea tehnică, semnat la Chișinău la 28 februarie 1994, ratificat prin Parlamentului nr.499-XIII din 15 iunie 1995
28.	2238	IV. ONU – Programul Națiunilor Unite Pentru Dezvoltare (PNUD)			Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
		Programul de dezvoltare locală integrată	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare; Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare	Cancellaria de Stat; autoritățile administrației publice locale	

1	2	3	4	5	6
					nr.789-XV din 28 decembrie 2001
20.	2955	Renovarea Spitalului de Tuberculoză din or. Bălți	MRC „Caritas Moldova”	INSF SCM Bălți, Departamentul fiziopneumologie	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr.789-XV din 28 decembrie 2001
21.	2956	Reabilitarea Infrastructurii Sociale	Organizații necomerciale și administrația publică locală din zona de activitate a AO „Pro Cooperare Regională” (Drochia, Rîșcani, Fălești, Singerei, Glodeni)	AO „Pro Cooperare Regională”	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr.789-XV din 28 decembrie 2001
22.	3010	Implementarea indicatorilor-tintă la Protocolul privind apa și sănătatea în Moldova	UNICEF, organizația necomercială Eco-TIRAS	Ministerul Medului; Ministerul Sănătății; populația Republicii Moldova	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr.789-XV din 28 decembrie 2001
23.	2401	Modernizarea sectorului agrar în Republica Moldova	III. Germania – Biroul de Cooperare Internațională al Germaniei (GIZ)		
			Biroul de Cooperare Internațională al Germaniei (GIZ)	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; raioanele Calarasi și Ungheeni	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Federale Germania privind colaborarea tehnică, semnat la Chișinău la 28 februarie 1994, ratificat prin Parlamentului nr.499-XIII din 15 iunie 1995
24.	2657	Modernizarea serviciilor publice în Republica Moldova	Biroul de Cooperare Internațională al Germaniei (GIZ)	Satul Duruitoarea Veche, comuna Costesti, raionul Rîșcani; orașul Șoldanesti și satele Parcani, Glingeni, Mihuleni, Șestaci, Șipca, Olicișani, raionul Șoldanesti;	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Federale Germania privind colaborarea tehnică, semnat la Chișinău la 28 februarie 1994, ratificat prin

8

1	2	3	4	5	6
36.	2486	Raport Național de Dezvoltare Umană/ analiza politicilor	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
37.	2503	Planul de management privind suprimarea eşalonată a hidroclorofluorocarbunilor (HCFC) – HPMP – etapa 1- tansa 1	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD); Oficiul Ozon; Ministerul Medului	Ministerul Medului; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Sectorul frigorific și de condiționare a aerului - companii de stat și private); Serviciul Vamal; Asociația obștească a frigotehniștilor din Republica Moldova	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
38.	2541	Fortificarea capacităților instituționale și a reprezentativității Sistemului de Atri Protejate din Moldova	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare; Ministerul Medului	Ministerul Medului	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
39.	2549	Inițierea suportului la nivel de comunitate pentru familii cu multe generații rămase în urma migrației în Moldova	AO "HelpAge Internațional"; AO "Respirația a Doua"	AO „Artizana”; AO „Avante”; AO „Asociația persoanelor cu vîrstă înaintată „Inspirație”; AO „Clubul de Femei Comunitate”; AO „Clubul de Femei Speranța”; AO „Demiata”; AO „Organizația Veteranilor din raionul Ialoveni”; AO „Pro-Democrație”; AO „Speranțele Bătrînilor din Nordul Moldovei”	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
40.	2569	Suportul pentru dezvoltarea Parlamentului Republicii Moldova	Programul Națiunilor Unite Pentru Dezvoltare	Parlamentul	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
41.	2578	Misiunea Uniunii Europene pentru asistență în politici publice la nivel înalt	Programul Națiunilor Unite Pentru Dezvoltare	Cabinetul Primului Ministru; Cancellaria de Stat; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Economiei; Inspectoratul Fiscal Principal de Stat; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerul Finanțelor; Ministerul Medului;	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992

1	2	3	4	5	6
29.	2240	Edificarea e-Guvernării în Moldova – 2	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare; Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor	Cancellaria de Stat; Inspectoratul Fiscal Principal de Stat; Academia de Administrare Publică pe Îngă Presedintele Republicii Moldova; Comisia Electorală Centrală	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
30.	2250	Dezvoltarea parteneriatului public-privat	Ministerul Economiei	Ministerul Economiei	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
31.	2251	Grupul Comun de Târă al Organizației Națiunilor Unite (GCTONU) pentru protecția și promovarea drepturilor omului în Republica Moldova	Programul Națiunilor Unite Pentru Dezvoltare	Guvernul Republicii Moldova	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
32.	2395	Consolidarea sistemului statistic național	Broul Național de Statistică	Ministerul Economiei; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Broul Național de Statistică	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
33.	2396	Suportul pentru protecția mediului și utilizarea durabilă a resurselor naturale	Programul Națiunilor Unite Pentru Dezvoltare	Autoritățile publice centrale; organizațiile neguvernamentale de mediu; comunitățile locale	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
34.	2400	Consolidarea capacităților instituționale ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
35.	2485	Suportul electoral pentru Republica Moldova	Comisia Electorală Centrală; Organizația Internațională pentru Migrație; Programul Națiunilor Unite Pentru Dezvoltare	Comisia Electorală Centrală	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992

1	2	3	4	5	6
				Integrării Europene, Ministerul Educației, Ministerul Sănătății	Unitate pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
48.	2884	Consolidarea capacității pentru implementarea reformei fiscale în domeniul mediu pentru realizarea priorităților naționale și globale de mediu	Ministerul Mediului	Ministerul Mediului	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
49.	2889	Planificarea națională în domeniul biodiversității pentru a susține implementarea Planului Strategic al CDB 2011-2020 în Republica Moldova	Oficiul Biodiversitate, Ministerul Mediului	Ministerul Mediului	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
50.	2928	Promovarea comerțului și sporirea capacităților de producție ale producătorilor de fructe proaspete din Republica Moldova	Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului în Republica Moldova (MIEPO)	Asociațiile de producători și exportatori de fructe proaspete (de exemplu, Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe "Moldova Fruct", Asociația Producătorilor de Fructe din Moldova susținută de Federația Națională a Producătorilor Agricoli "AGROinform"); membrii asociațiilor parteneri; producătorii și exportatorii de fructe proaspete din Republica Moldova neafiliați asociațiilor	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
51.	2930	Fondul de inovare: suport în tranziție spre o dezvoltare incluzivă și durabilă a Republicii Moldova	Ministerul Economiei	Ministerul Economiei	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
52.	2931	Sporirea eficienței asistenței pentru dezvoltare în Moldova	Cancelaria de Stat	Cancelaria de Stat	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992

1	2	3	4	5	6
				Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne; Ministerul Transporturilor și Infrastructurii; Centrul Drumurilor; Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției; Serviciul Vamal; Procuratura Generală	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
42.	2602	Suport pentru consolidarea capacităților administrației publice din Republica Moldova	Programul Națiunilor Unite Pentru Dezvoltare	Guvernul Republicii Moldova	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
43.	2721	Reducerea riscurilor climatice și dezastrilor în Moldova	Programul de Dezvoltare a Națiunilor Unite Moldova (PNUD); Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne; Ministerul Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne	Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne; Ministerul Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
44.	2824	Planul de management privind suprimerarea a hidroclorofluorocarbunilor HCFC (HPMP) - etapa 1-tanșă 1	Programul de Dezvoltare a Națiunilor Unite Moldova (PNUD); Oficiul OZON - Ministerul Mediului	Ministerul Mediului; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova - (Sectorul frigorific și de condiționare a aerului - companii de stat și private); Serviciul Vamal / Asociația obștească a frigotehniștilor din Moldova	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
45.	2840	Integrarea sistemului de management durabil al substanțelor chimice în procesele de planificare a dezvoltării naționale	Oficiul Prevenirea Poluării Mediului	Ministerul Mediului	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
46.	2873	Evaluarea și consolidarea capacităților naționale și regionale de punere în aplicare a Sistemului Global Amontizat de Clasificare și Etichetare a Chimicalelor (GHS) și sprijinirea promovării Abordării SAICM în Europa Centrală și de Est	Oficiul Prevenirea Poluării Mediului; UNITAR	Ministerul Mediului	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
47.	2883	Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului în acțiune: integrarea drepturilor omului în politicile sociale	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992

1	2	3	4	5	6
V. ONU – Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO)					
59.	2513	Facilitarea Programului de Cooperare Tehnică	Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO)	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Legea nr.36 din 3 martie 2011 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la privilegiile și imunitățile agenților specializate
60.	2667	Programul FAO/CE privind sistemele informaționale de îmbunătățire a procesului de luare a deciziilor în domeniul securității alimentare în regiunea de Est a Politicii Europene de Vecinătate	Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO)	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
61.	2731	Asistența pentru recensământul general agricol în Moldova	Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO)	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
62.	2924	Dezvoltarea sectorului semincer al Moldovei în contextul schimbărilor climatice și diminuării riscurilor dezastrului	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Institutul de Cercetări pentru culturile de câmp „Seleția”; Centrul de Stat pentru Certificare a Materialului Semincer; Comisia de Stat pentru testarea soiurilor de plante	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
63.	2966	Îmbunătățirea capacităților de eliminare a produselor chimice periculoase din fostul spațiu sovietic, ca model de abordare și prevenire a poluării de la utilizarea pesticidelor	Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO)	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
VI. ONU – Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP)					
64.	2015	Structura instituțională pentru implementarea Protocolului de la Montreal în Republica Moldova (faza VII)	Oficiul OZON	Ministerul Mediului	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
65.	2663	Asigurarea activităților privind perfecționarea Comunicării Naționale III, conform angajamentelor față de Convenția-cadru a Organizației	Oficiul Schimbarea Clinei, Ministerul Mediului	Ministerul Mediului	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite

1	2	3	4	5	6
53.	2932	Suport pentru Instituția Ombudsman din Republica Moldova	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD); Centrul pentru Drepturile Omului	Centrul pentru Drepturile Omului	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
54.	2968	Suportul pentru Reforma Sectorului Justiției în Republica Moldova	Ministerul Justiției; Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garanta de Stat	Ministerul Justiției	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
55.	2969	Programul Pilot Comun PNUD/OIM/UN Women privind Integrarea Migrației în Strategia Națională de Dezvoltare a Republicii Moldova	Cancelaria de Stat	Autoritățile administrației publice centrale; organizații ale societății civile; echipa de față a Națiunilor Unite	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
56.	2875	Îmbunătățirea calității democrației în Moldova prin suport parlamentar și electoral	Parlamentul Republicii Moldova și Comisia Electorală Centrală	Parlamentul Republicii Moldova; Comisia Electorală Centrală; alegătorii	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
57.	2995	Răspuns la seceta din 2012 în Moldova	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD)	Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Agenția de Plăți și Intervenții în Agricultură; familiile și grupurile sociale afectate de calamități din 9 raioane din sudul Moldovei (Basarabesca, Cahul, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Leova, Ștefan Vodă, Taraclia și Căgăuzia)	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
58.	2996	Implementarea Programului de Granturi Mici al Fondului Global de Mediu (faza operațională 5)	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD); Oficiul Națiunilor Unite pentru Servicii de Protecție (UNOPS)	Organizațiile societății civile/civice; organizațiile/asociațiile non-guvernamentale; autoritățile publice centrale și locale; instituțiile publice și private din Republica Moldova	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992

1	2	3	4	5	6
73.	2258	Integrarea necesităților specifice vârstei, sănătății reproducției și gender în cadrul unui plan comprehensiv și coerent pentru un răspuns umanitar la cazurile de urgență	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație; Centrul Național Științifico-Practic de Medicină (Ministerul Sănătății); Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne	Centrul Național Științifico-Practic de Medicină (Ministerul Sănătății); Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
74.	2405	Consolidarea capacității instituționale în scopul asigurării intervențiilor, monitorizării, protecției efecce și sistemelor de asistență în contextul violenței bazate pe gen	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Academia "Ștefan cel Mare" a Ministerului Afacerilor Interne	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
75.	2406	Capacitatea instituțională dezvoltată pentru stabilirea unui sistem de colectare și analiză a datelor demografice dezagregate cu privire la populație pentru a formula politici naționale	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație	Biroul Național de Statistică; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
76.	2603	Îmbunătățirea sănătății sexual reproductive a adolescenților și tinerilor în țările Astei Centrale, Belarus, Moldova și Ucraina	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație	Rețeaua Educatorilor de la Egal la Egal	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
VIII. ONU – Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF)					
77.	2264	Programul – Politici sociale și pledoarie	Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF); Centrul de Dezvoltare a Resurselor în Domeniul Protecției Copilului și Familiei; Foundation for Social and Economic Research – CASE; Moldova; Secția Asistență Socială și Protecție a Familiei; Leova; Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova; Cancelaria de Stat; Ministerul Economiei; Biroul Național de Statistică; Centrul Național de Sănătate Publică; Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate; CBS-AXA; Centrul de Investigații Jurnalistice; Asociația Presei Independente; Centrul Media pentru Tineri; Uniunea tinerilor Romi	Cancelaria de Stat; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Educației; Ministerul Sănătății; Ministerul Finanțelor; Ministerul Economiei; Biroul Național de Statistică; autoritățile locale r-nul Leova	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992

1	2	3	4	5	6
66.	2819	Efectuarea evaluării necesităților tehnologice	Oficiul Schimbarea Climei, Ministerul Mediului	Ministerul Mediului	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
67.	2820	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin sporirea eficienței energetice în sectorul industrial în Moldova	Oficiul Schimbarea Climei, Ministerul Mediului	Ministerul Mediului	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
68.	2835	Proiectul UNEF-DEL-C-GEF pentru îmbunătățirea continuă a capacităților instituționale pentru participarea eficientă la Mecanismul de Schimb de Informații în domeniul Biosecurității	Oficiul Biosecuritate – Ministerul Mediului	Ministerul Mediului	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
VII. ONU – Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA)					
69.	2074	UMBRELLA (MDA1A102)	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
70.	2255	Extinderea educației cu privire la sănătatea sexuală și reproducivă promovată în cadrul curriculumului de învățământ mediu și prin intermediul programelor neformale	ONG „Centrul Național de Resurse pentru Tineri”	ONG „Centrul Național de Resurse pentru Tineri”	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
71.	2256	Extinderea serviciilor de consultanță și informare pentru tineri cu privire la sănătatea sexuală și reproducivă și prevenirea HIV/SIDA/ITS	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație; Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, Centrul Național de Sănătate a Reproducției și Genetică Medicală	Adolescenții	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
72.	2257	Consolidarea mecanismelor de supraveghere și monitorizare, inclusiv de asigurare a calității în cadrul livrării serviciilor comprehensive în domeniul sănătății reproductive	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație, Ministerul Sănătății, Centrul Național de Sănătate Publică și Management Sanitar, Universitatea de Stat de Medicină “N. Testemitanu”	Ministerul Sănătății; toți cetățenii, în special cei din păturile vulnerabile	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992

1	2	3	4	5	6
79.	2267	Protecția copilului	Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF); Protecția Socială și Familie; Ministerul Educației; Ministerul Sănătății; Ministerul Finanțelor; Ministerul Justiției; Ministerul Alărilor Interne; Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului; autoritățile locale; Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului, Chișinău; Departamentul Instituțiilor Penitenciare; Oficiul central de probațiune; Institutul Național de Justiție; Consiliul Național pentru Asistență Juridică; Asistența Juridică Garantați de Stat; Organizația necomercială „CCF Moldova – Copil, Comunitate, Familie”; Organizația necomercială „Institutul Reformelor Penale”; Organizația necomercială „Sonato”; Organizația necomercială „Interacțiune”; Every Child Moldova; Primăria mun. Bălți; Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului; Asociația „Prietenii Copilor”	Ministerul Muncii Protecției Sociale, și Familie; Ministerul Educației; Ministerul Sănătății; Ministerul Finanțelor; Ministerul Justiției; Ministerul Alărilor Interne; Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului; autoritățile locale; Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului, Chișinău; Departamentul Instituțiilor Penitenciare; Oficiul central de probațiune; Institutul Național de Justiție; Consiliul Național pentru Asistență Juridică; Asistența Juridică Garantați de Stat; Organizația necomercială „CCF Moldova – Copil, Comunitate, Familie”; Organizația necomercială „Institutul Reformelor Penale”; Organizația necomercială „Sonato”; Organizația necomercială „Interacțiune”; Every Child Moldova; Primăria mun. Bălți; Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului; Asociația „Prietenii Copilor”	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
IX. ONU – Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR)					
80.	2029	Stabilirea locală a refugiaților / Consolidarea sistemului de azil din Moldova	Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR); Organizație necomercială: „Centrul de Drepturi al Avocaților”, „Centrul de Caritate pentru Refugiați”, „Centrul de Consultanță în Afaceri”, „Ave copiii”, „Societatea pentru Refugiați”	Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați; Organizație necomercială: „Centrul de Drepturi al Avocaților”; solicitanți de azil și refugiați, judecătoria, avocații, studenții, Biroul Migrație și Azil	Acordul de Cooperare între Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați și Guvernul Republicii Moldova, semnat la 2 decembrie 1998

1	2	3	4	5	6
78.	2265	Programul – Acces echitabil la servicii de calitate	din Republica Moldova „Tama Room” Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF); Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familie; Ministerul Educației; Ministerul Finanțelor; Ministerul Sănătății; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Primăria comunei Vălcineț; Primăria comunei Calarașova; Primăria satului Molești; Primăria satului Șofrincani; Primăria satului Crocmaș; Centrul Național de Sănătate a Reproducerii și Genetică Medicală; Centrul Național de Management în Sănătate; Centrul Național de Sănătate Publică; Institutul de Cercetări Științifice a Ocroirii Mamei și Copilului; Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău S.A.; Fondul de Investiții Sociale din Moldova; Institutul de Horticultură și Tehnologii Alimentare; SRL „Зарпорог”; Universitatea de Stat din Moldova; Institutul de Științe ale Educației; Organizația obștească „Interacțiune”; ONG „Tinerii pentru dreptul la viață”; Programul Educațional „Pas cu Pas”; AXA CBS SRL; Target Creativ SRL; AXA Management Consulting SRL; Institutul de Poliție Publice; Centrul de Resurse al Organizațiilor Necomerciale pentru Drepturile Omului (CREDO); Centrul Național p/u Educație Timpurie și Informare a Familiei (CNETIF) CMF Orhei, CMF Leova	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familie; Ministerul Educației; autoritățile administrației publice locale; Ministerul Finanțelor; Ministerul Sănătății; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Organizații necomerciale	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992

1	2	3	4	5	6
				părințescă, copii plasați în instituțiile din Moldova și regiunea transnistreană, organizațiile necomerciale locale, echipele multidisciplinare în cadrul SNR și alți prestatori de servicii sociale; beneficiarii plasați în Centrul de Asistență și Protecție Chișinău și beneficiarii altor centre din Moldova și regiunea transnistreană	
XI. ONU – Organizația Mondială a Sănătății (OMS)					
85.	2885	Acordul bienal de colaborare (ABC) între Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Biroul Regional pentru Europa al OMS, 14 septembrie 2011	Biroul de Coordonare al Organizației Mondiale a Sănătății din Republica Moldova	Ministerul Sănătății; instituțiile medico-sanitare publice subordonate	Legea nr.36 din 3 martie 2011 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la privilegiile și imunitățile agenților specializate
XII. ONU – Programul Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA (UNAIDS)					
86.	2528	Fonduri pentru susținerea proiectelor	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare	Ministerul Sănătății; Consiliul Național de Coordonare TB/HIV/SIDA, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Educației	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
87.	2929	Studiul de supraveghere comportamentală în rândul grupurilor vulnerabile din Moldova	Programul Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA, UNAIDS	Centrul Național de Management în Sănătate, organizații necomerciale în domeniul HIV/SIDA	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
88.	2997	Suport pentru consolidarea răspunsului național la HIV/SIDA	Programul Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA, UNAIDS	Centrul Național de Management în Sănătate, Chișinău, Moldova; Ministerul Sănătății; Ministerul Educației	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
XIII. ONU - Agenția Națiunilor Unite împotriva Drogurilor și Criminalității (UNODC)					
89.	2730	Consolidarea capacităților naționale pentru reducerea răspândirii HIV/SIDA în rândul grupurilor vulnerabile în Europa de Est și Asia Centrală	Agenția Națiunilor Unite împotriva Drogurilor și Criminalității	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Justiției; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei,	Acordul-tip de asistență tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Programul Națiunilor Unite

1	2	3	4	5	6
81.	2570	Integrarea locală a refugiaților în Belarus, Moldova și Ucraina, faza II	Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR); organizațiile necomerciale: „Centrul de Caritate pentru Refugiați”, „Ave copii”	UNHCR, Ministerul Afacerilor Interne, Biroul Migrație și Azil, refugiați; persoanele cu statut de protecție umanitară	Acordul de Cooperare între Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați și Guvernul Republicii Moldova, semnat la 2 decembrie 1998
82.	2882	Suport pentru activitățile UNHCR în Europa de Est în contextul Programelor Regionale de Protecție	Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR); Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Centrul de Drept al Avocaților, organizația necomercială „Memoria”	Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR); Departamentul Poliției de Frontieră; Ministerul Afacerilor Interne, Biroul Migrație și Azil, organizația necomercială „Centrul de Drept al Avocaților”; judecătoria; solicitanții de azil	Acordul de Cooperare între Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați și Guvernul Republicii Moldova, semnat la 2 decembrie 1998
X. ONU – Organizația Internațională pentru Migrație (OIM)					
83.	2502	Programul dănez de combatere a traficului de ființe umane în Europa de Est și Sud-Est (2012-2013)	Organizația Internațională pentru Migrație; Asociația obștească Central Internațională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Secretariatul permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane; Centrul pentru asistență și protecție Chișinău; victimele traficului intern și extern, copiii lor, potențialele victime ale traficului, migrații în dificultate, minorii neînsoțiți, victimele violenței în familie, mamele solitare, copiii fără ocrotire părințescă, copii plasați în instituțiile din Moldova și regiunea transnistreană, ONG-urile locale, echipele multidisciplinare în cadrul SNR și alți prestatori de servicii sociale	Acordul de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Internațională pentru Migrație, semnat la 21 martie 2002, ratificat prin Legea nr. 1411-XV din 24 octombrie 2002
84.	2921	Reintegrarea și reabilitarea victimelor traficului de ființe umane	Organizația Internațională pentru Migrație (OIM); organizația necomercială „CNFACEM”	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; victimele traficului intern și extern, copiii lor, potențialele victime ale traficului, migrații în dificultate, minorii neînsoțiți, victimele violenței în familie, mamele solitare, copiii fără ocrotire	Acordul de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Internațională pentru Migrație, semnat la 21 martie 2002, ratificat prin Legea nr. 1411-XV din 24 octombrie 2002

1	2	3	4	5	6
94.	2573	Abilitarea economică a femeilor prin creșterea nivelului de ocupare în Republica Moldova	Entitatea Națională Unite pentru Egalitate de Gen și Abilitarea Femeilor (UN Women); Programul Național Unite pentru Dezvoltare	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Economiei	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în dezvoltare pe perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
95.	2581	Sprijinul pentru deschiderea școlilor de fotbal în Republica Moldova	Cross Cultures Project Association (CCPA)	Federația Moldovenească de Fotbal	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în dezvoltare pe perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
96.	2582	Dezvoltarea sistemelor democratice prin crearea Fundației Est-Europene în Moldova	Fundația Est-Europeană	Societatea civilă; autoritățile administrației publice locale și companiile private	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în dezvoltare pe perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
97.	2583	Asigurarea bunei guvernări prin sporirea participării publice	Fundația „Soros Moldova”	Organizațiile media din Republica Moldova; societatea civilă; autoritățile administrației publice locale, ONG-urile	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în dezvoltare pe perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
98.	2680	TAM/BAS Proiect de eficiență energetică	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)	Ministerul Economiei; Intreprinderile mici și mijlocii din Republica Moldova	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul

1	2	3	4	5	6
				Ministerul Sănătății, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	pentru Dezvoltare, semnat la 2 octombrie 1992
XIV. Suedia – Agenția Internațională Suedează pentru Dezvoltare (SIDA)					
90.	2100	Susținerea sectorului energetic al Moldovei	Unitatea consolidată pentru implementarea proiectelor în domeniul energiei	Agenția Națională pentru Reglementare în Energie; Societatea pe Acțiuni „Termocom”; MEPIU	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în dezvoltare pe perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
91.	2222	Managementul finanțelor publice	Banca Mondială	Academia de Administrație Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în dezvoltare pe perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
92.	2441	Sprijinul pentru reforma justiției juvenile în Republica Moldova	UNICEF Moldova; Ministerul Justiției	Ministerul Justiției	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în dezvoltare pe perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
93.	2462	Dezvoltarea capacității instituționale a Curții de Conturi a Republicii Moldova în perioada anilor 2010-2012	Oficiul Național de Audit al Suediei	Curtea de Conturi	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în dezvoltare pe perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004

1	2	3	4	5	6
103.	2856	Femeile în afaceri (Women in Business)	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)	Femeile antreprenoare din Moldova	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
104.	2933	Reforma în domeniul Climatului Investițional	IFC International Finance Corporation	Ministerul Economiei; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
XV. Suedia – Agenția Suediei pentru Creștere Economică și Regională					
105.	2611	Energie renovabilă cu zero emisii CO ₂ pentru școala sportivă Drochia	Agencia de Implementare a Proiectului de Energie Renovabilă, creată prin Decizia Consiliului raional Drochia nr. 3/14 din 10 martie 2010 și Dispoziția nr. 04/2-8-38 din 26 iunie 2010	Consiliul raional Drochia	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr. 4-XV din 5 februarie 2004
XVI. Suedia – Autoritatea Suedeză de Securitate Nucleară					
106.	2970	Asistența tehnică și susținerea Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice (ANRR) din Republica Moldova în implementarea unor măsuri de modernizare a securității radiologice în Europa Centrală și de Est și Rusia din fonduri alocate anual acestor scopuri Autorității Suedeze de Securitate Radiologică (SSM)	I.M. „LOKMER” SRL, Elitaudiamant SRL Centrul de dezvoltare științifică și tehnologică „INOTEH” SRL	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr. 4-XV din 5 februarie 2004

1	2	3	4	5	6
99.	2712	Programul Drepturile Omului în Moldova 2010-2012	Organizația „Civil Rights Defenders”	Societatea civilă din Moldova	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
100.	2691	Recensământul agricol general	Bioul Național de Statistică	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Bioul Național de Statistică	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
101.	2716	Eficiența energetică în clădirile publice din Moldova	Unitatea de Implementare a Proiectelor în Energetica (UCIPE)	Ministerul Economiei; Ministerul Sănătății	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004
102.	2830	Consolidarea capacității Ministerului Economiei în domeniul de eficiență energetică și energie regenerabilă în Republica Moldova	Unitatea consolidată pentru implementarea proiectelor în domeniul energiei	Ministerul Economiei, Agenția pentru Eficiență Energetică	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Suediei cu privire la cadrul general și condițiile pentru cooperare în perioada 2003-2008, semnat la Chișinău la 1 octombrie 2003, ratificat prin Legea nr.4-XV din 5 februarie 2004

1	2	3	4	5	6
113.	2741	Cresterea competitivității și dezvoltarea întreprinderilor – II (CEED II)	Chemomix International Inc	Companiile și alți actori din industriile vizate	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.
114.	2742	Asigurarea dreptului copilului la familie și protecția lui de abuz, neglijare și violență	AO "Parteneriate pentru fiecare copil"	Ministerul Educației; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; autoritățile administrației publice locale Ungheni, Fălești și Calărași	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.
115.	2758	Proiectul – Competitivitatea agricolă și dezvoltarea întreprinderilor (ACED)	Development Alternatives, Inc. (DAI)	Producătorii agricoli din Republica Moldova	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.
116.	2869	Proiectul de Susținere a Persoanelor cu Dizabilități în Moldova	Centrul de Asistență Juridică pentru Persoanele cu Dizabilități (CAJPD)	Persoanele cu dizabilități	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.
117.	2914	Programul de consolidare a instituțiilor statului de drept (ROLISP)	Checchi and Company Consulting Inc. (Checchi); Asociația Obștească Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”	Ministerul Justiției; Consiliul Superior al Magistraturii; Institutul Național al Justiției; victime ale traficului de ființe umane	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.
118.	2916	Proiectul de susținere a autorităților locale din Moldova (LGSP)	Chemomix International Inc.	Autoritățile administrației publice locale din 32 de centre raionale; Comrat (Unitatea teritorială autonomă Gagauzia); administrația publică locală Bălți și Chișinău	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.

1	2	3	4	5	6
		XVII. SUA – Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID)			
107.	1495	Suport pentru dezvoltare instituțională	Fundația „Est-Europeana”	Organizațiile necomerciale	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.
108.	1498	Fondul Occidental pentru întreprinderile din Noile State Independente	Western NIS Enterprise Fund (WESTNIS)	Sectorul privat	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.
109.	1893	Programul de la fermier la fermier	Asociația necomercială „Reprezentanța CNFA în Republica Moldova”	Asociațiile de fermieri	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.
110.	2558	Programul de Dezvoltare a Carierei pentru Femei	Asociația necomercială „Pro-Business Nord”	Femele vulnerabile	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.
111.	2559	Programul de consolidare a Societății Civile în Moldova	AO Reprezentanța „Family Health International”	Organizațiile necomerciale din mun. Chișinău și din regiunile rurale	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.
112.	2609	Programul de dezvoltare a capacităților în domeniul administrării proceselor electorale în Republica Moldova	Fundația Internațională pentru Sisteme Electorale (IFES)	Ministerele și alte autorități administrative centrale	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994.

1	2	3	4	5	6
125.	3013	Consolidarea Societății Civile – susținerea organizațiilor mici ai societății civile și a grupurilor de inițiativă din Moldova/Transnistria	People in Need (PIN)	Funcționarii publici; activități independente; organizațiile necomerciale și reprezentanții acestora; grupurile de inițiativă	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
XVIII. SUA – Departamentul Energetic al SUA					
126.	2398	Acordul de bază în susținerea programului IRTT în Moldova (BOA nr. 47491)	Departamentul Energetic al Statelor Unite ale Americii prin intermediul Institutului „Battelle Memorial” din „Pacific North-west Division” din orașul Columbus, statul Ohio; I.S. „TEHNOSEC”; I.S. „Servici de Pază”	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
127.	2429	Acordul de bază nr.02. Executarea unor sarcini prevăzute în acord și în sarcinile emise în baza sarcinii respectului acord în beneficiul Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice	Organizația neocomercială „Centrul de Dezvolare Științifico-Tehnică INOTEH” din Republica Moldova	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
128.	2545	Îmbunătățirea securității, controlului și disponibilității materialelor radioactive în baza Programului Internațional de Reducere a Amenințărilor Radiologice	I.S. „TEHNOSEC”	Institutul Oncologic din Moldova; Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
129.	2750	Consolidarea capacităților umanitare penale în instrumentarea și anchetarea cauzelor de trafic de ființe umane în Moldova	Organizația Internațională pentru Migrație, Misiunea în Moldova	Ministerul Afacerilor Interne (MAI); - Direcția Protecția Marilor (DPM); - Centrul pentru Combateră Traficului de Persoane (CCTP); - Comitetul Național pentru Combateră Traficului de Ființe Umane; Organele Procuraturii din Republica Moldova; Ministerul Justiției; Direcția Cooperare Juridică Internațională; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene;	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994

1	2	3	4	5	6
119.	2957	Novateca	Organizația neocomercială IREX	Biblioteca publice din Republica Moldova	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
120.	2958	Proiectul USAID Comerț, Investiții, și Reglementarea Activității de Întreprinzător	Compania internațională „Chemomics International”	Oficiul Fiscal de Stat, Ministerul de Finanțe, Ministerul Economiei, Guvernul Republicii Moldova, întreprinderile private, organizațiile necomerciale, cetățenii RM, alte părți interesate relevante	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
121.	2959	Programul Învățăm să fim mai sănătoși: apă și canalizare în școlile din Florești	„Areopagus” – organizație neocomercială din or. Florești	„Areopagus” – organizație neocomercială din or. Florești	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
122.	2960	Programul pentru consolidarea responsabilității politice și angajamentului civic în Moldova	Instanțul Democratic Național	Partide politice, activități independente, aleși locali, organizații necomerciale, grupuri locale de inițiativă	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
123.	3011	Consolidarea capacităților guvernelor locale în managementul sectorului de apă în Moldova	Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM)	Autoritățile administrației publice locale	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
124.	3012	Contribuții la Parteneriatul de Dezvoltare dintre România și Republica Moldova	Asociația pentru Politică Externă din Moldova (APE)	Funcționarii publici; activități independente; organizațiile necomerciale și reprezentanții acestora; grupurile de inițiativă	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994

1	2	3	4	5	6
					Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
XXI. Departamentul de Stat al SUA					
136.	2159	Programul de schimb pentru studenți din Eurasia	Ambasada Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova; Organizația necomercială „IREX”	Organizația necomercială „IREX”	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
137.	2160	Programul Muskiet	Ambasada Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova; Organizația necomercială „IREX”	Organizația necomercială „IREX”	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
138.	2166	Programul de reformare a legislației penale al Inițiativei Legale pentru Europa Centrală și de Est a Asociației Avocaților Americani	Reprezentanța din Republica Moldova a Asociației Barourilor Americane; Inițiativa pentru Supremația Legii (ABA/ROLI); Ambasada Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova	Judecătorii; Curțile de apel; Curtea Supremă de Justiție; avocați și alte organe de drept din Republica Moldova	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
139.	2174	Finanțarea militară străină	Ambasada Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova	Ministerul Apărării	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
140.	2175	Programul de asistență umanitară și suport public	„Counterpart Internațional Inc.”	Organizațiile necomerciale; instituțiile guvernamentale	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994

1	2	3	4	5	6
				Departamentul Afaceri Consulare; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Serviciul Grăniceri; Serviciul Vamal	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
130.	3014	Programul a doua linie de apărare (SLD)	Reprezentanța din Republica Moldova a Corporației URS Federal Services International, Inc	Serviciul Vamal	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
XIX. Departamentul Apărării al SUA					
131.	2823	Reconstrucția Stației pompieri și salvatori din orașul Edineț, Republica Moldova	„REVETAN SRL” proiectare și construcție	Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne; Ministerul Afacerilor Interne	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
132.	2917	Renovarea Școlii din satul Bolohan, raionul Orhei	SA Monolit, (construcție și protecție)	Ministerul Educației; Direcția raională educație Orhei; Primăria Bolohan	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
133.	3015	Renovarea zonei sanitare din cantinele școlilor din satul Kazaklia și Kongaz, Găgăuzia	„Drofa-Grup”	Ministerul Educației; Direcția Educație; Găgăuzia; primăriile Kazaklia și Kongaz	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
134.	3018	Programul de Prevenire a proliferării armelor de distrugere în masă (ADM PPP)	Reprezentanța în Republica Moldova a Companiei „URS Federal Services International, Inc.”	Departamentul Poliției de Frontieră; Serviciul vamal	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
XX. Corporația Provocările Mileniului a Statelor Unite ale Americii					
135.	2584	Fondul Provocările Mileniului Moldova	Fondul Provocările Mileniului Moldova	Fondurile Provocările Mileniului Moldova	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și

1	2	3	4	5	6
		XXII. Republica Turcia – Agenția Internațională Turcă de Cooperare (TIKA)			
147.	2213	Biblioteca „Ataturk” din or. Comrat	Agenția Internațională Turcă de Cooperare	Biblioteca „Ataturk” din or. Comrat	Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind cooperarea economică, semnat la Chișinău la 19 octombrie 2004, ratificat prin Legea nr. 140-XVI din 30 iunie 2005
148.	2739	Reconstrucția spitalului rațional din or. Vulcănești	Compania Turcă “Horasan Taahhüt Müteahhik Hizmetleri İnşaat San. Ve Tic.” Ltd. Şti; Întreprinderea de Stat „Sud-a-con”	Spitalul rațional din or. Vulcănești	Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind cooperarea economică, semnat la Chișinău la 19 octombrie 2004, ratificat prin Legea nr. 140-XVI din 30 iunie 2005
149.	2965	Reparația Azilului de bătrâni din mun. Comrat	„GAMAPLAST” SRL; IS „SUD-CON”;	Azilul de Bătrâni din mun. Comrat	Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind cooperarea economică, semnat la Chișinău la 19 octombrie 2004, ratificat prin Legea nr. 140-XVI din 30 iunie 2005
150.	2985	Producerea materialelor promoționale pentru cel de-al III-lea Congres Mondial al Căgăuzilor	„PROPAP PRIM” SRL	Administrația Unității teritoriale autonome Găgăuzia din mun. Comrat	Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind cooperarea economică, semnat la Chișinău la 19 octombrie 2004, ratificat prin Legea nr. 140-XVI din 30 iunie 2005
151.	2987	Reparația, reechiparea și întreținerea clădirii Adunării Populare și Administrației Unității teritoriale autonome Găgăuzia din mun. Comrat	„EAGLE CONSTRUCTION” SRL	Administrația Unității teritoriale autonome Găgăuzia din mun. Comrat	Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind cooperarea economică, semnat la Chișinău la 19 octombrie 2004, ratificat prin Legea nr. 140-XVI din 30 iunie 2005

1	2	3	4	5	6
141.	2538	Proiectul de asistență pentru femeile din Transnistria	„Winrock International”	Organizațiile necomerciale din Transnistria; Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
142.	2551	Programul internațional 2008 privind combaterea traficului uman	Organizația necomercială Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Procuratura Generală; victimele traficului de linie umane; victimele violenței domestice; persoanele vulnerabile, prezumate victime ale violenței domestice	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
143.	2601	Prevenirea corupției și eschivării de la pedeapsă în lupta împotriva traficului de persoane prin abilitarea mass-mediei și prin consolidarea cooperării dintre societatea civilă și organele de ocrotire a normelor de drept	Organizația Internațională pentru Migrație	Centrul pentru Prevenirea Traficului de Femei; Centrul de Investigatii Jurnalistice; Ziarul de Gardă; Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
144.	2833	Programul de Implicare Civică și Dialog pentru Tineri	Organizația necomercială „IREX”	Tineri de etnie romă și tineri ai majorității comunitare din Republica Moldova și regiunea de nord-est a României	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
145.	2993	Consolidarea capacităților secretariatului permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de persoane în Republica Moldova	Organizația Internațională pentru Migrație (OIM)	Secretariatul permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de persoane în Republica Moldova	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994
146.	2994	Consolidarea abordării multidisciplinare în atingerea și asigurarea vieții fără violență	Organizația Internațională pentru Migrație (OIM)	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Sănătății	Acordul între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova cu privire la cooperare în vederea facilitării acordării asistenței, semnat la Chișinău la 21 martie 1994

1	2	3	4	5	6
				și Comunităților ; Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor	asistență externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
158.	2417	Erasmus Mundus „Ferastra Externă de Cooperare” Lot 6, Moldova, Belarus și Ucraina	Universitatea „Deusto” din Spania	Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul; Universitatea de Stat din Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
159.	2428	Implementarea măsurilor pentru combaterea traficului ilicit de materiale radioactive și nucleare	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice	Ministerul Mediului	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
160.	2457	BRIDGE – Consolidarea înțelegerii reciproce și cooperării Uniunii Europene cu Ucraina, Belarus, Moldova și Rusia	Asociația pentru Studii Etnice și Regionale	Asociația pentru Studii Etnice și Regionale; Academia de Studii Econometice din Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
161.	2507	Dezvoltarea și pilotarea serviciilor de apartament protejate pentru persoanele cu probleme de sănătate mentală în Moldova	Inițiativa Globală în Psihiatrie, Hilversum, Olanda	Organizația necomercială „Somato”	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
162.	2527	Rețeaua educațională a profesorilor „Vest-Est”	Universitatea Tehnologică din Kaunas	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”; Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți; Universitatea de Stat din Tiraspol; Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
152.	2988	Procurarea îmbrăcăminții în unele instituții pentru copii orfan din Republica Moldova	ICS „INTERFASHION” SRL	Școala Internat nr.2 din Chișinău; Gimnaziul - Internat nr.3 din Chișinău; Centrul de Plasament Temporar și Reabilitare pentru Copii din Bălți; Școala- Internat (gimnaziu) pentru copii orfani și cei rămăși fără îngrijirea părinților din or. Ceadir-Lunga	Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind cooperarea economică, semnat la Chișinău la 19 octombrie 2004, ratificat prin Legea nr.140
153.	2989	Reparația, reechiparea și întreținerea încăperilor companiei de televiziune și radio din Găgăuzia (GRT)	„TERATEK” Elektronik Sistemleri Danışmanlık San. Ve Tic. Ltd. Şti.; „TENERAB-BAS CIU” SRL; „MEBELLA” SRL	Compania de Televiziune și Radio Găgăuzia	Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind cooperarea economică, semnat la Chișinău la 19 octombrie 2004, ratificat prin Legea nr.140
154.	2990	Fabricarea și instalarea indicatorilor la obiectele realizate prin proiectele TIKA	„Almor-Plus” SRL	Obiectele realizate prin proiectele TIKA	Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind cooperarea economică, semnat la Chișinău la 19 octombrie 2004, ratificat prin Legea nr.140
XXIII. Comisia Europeană					
155.	1344	Oficiul Național Tempus	Oficiul Național Tempus, Moldova	Oficiul Național Tempus, Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
156.	2246	Misiunea Uniunii Europene de Asistență la Frontiera în Republica Moldova și în Ucraina (HUBAM)	Programul Națiunilor Unite Pentru Dezvoltare	Guvernul Republicii Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
157.	2377	Cooperarea Transfrontalieră (CBC) – Unitatea de suport al Programului în Belarus, Moldova și Ucraina	Serviciul Vamal; Poliția de Frontieră; Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor	Departamentul Poliției de Frontieră; Serviciul Vamal; Ministerul Tehnologiei Informației	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind

1	2	3	4	5	6
				Pacis"; Reprezentația „Stichting AIDS Foundation East-West” în Republica Moldova; Societatea Ecologică „Biotica”; Asociația Ecologică a Păstărilor Rului Eco-TTRAS; Misiunea Religioasă Catolică „Caritas Moldova”; Asociația Obștească „Renașterea”; Asociația de Medicină Perinată din Republica Moldova; Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui	asistență externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
167.	2543	Profesionalizarea învățămîntului în domeniul asistenței sociale	Grupul de Interes Public pentru Instruire Profesională și Angajare al Academiei din Grenoble (Jeep Epag), Franța	Universitatea de Stat din Moldova; liceele, colegiile și instituțiile de învățămînt superior care pregătesc asistenți sociali; organizațiile de stat și necomerciale	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
168.	2546	Măsurile suplimentare pentru combaterea traficului de copii din Republica Moldova	Organizația necomercială Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”; Associazione Itaca Ong-Onlus	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Afacerilor Interne; Procuratura Generală; copiii din Moldova; copiii din grupul de risc a traficului de ființe umane din Republica Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
169.	2550	Rețeaua de comunicație fixă și mobilă pentru Serviciul Grăniceri din Republica Moldova, Ungheeni-Giurgiulești	Ericsson AB, în poziția de lider al Consorțiului „Motorola Industrial and Trading Societe Anonyme for the Manufacture and Trading of Telecommunications, Cellular Telephony, Electronic Systems and Software”	Serviciul Grăniceri	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
170.	2552	Perfecționarea învățămîntului în domeniul managementului ecologic	Universitatea de Stat din Sankt Petersburg	Universitatea de Stat din Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
163.	2529	Consolidarea capacității Moldovei de gestionare a pieței muncii și de reîntoarcere a migranților în cadrul parteneriatului de mobilitate cu Uniunea Europeană	Serviciul Public de Ocupare a Forței de Muncă din Suedia	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
164.	2535	Evaluarea capacității și modernizarea Spitalului Clinic Republican	Ministerul Sănătății	Spitalul Clinic Republican	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
165.	2536	Dezvoltarea parteneriatului cu întreprinderile din Republica Moldova	Universitatea Tehnică a Moldovei; Universitatea Agrară de Stat din Moldova; Universitatea de Stat din Moldova; Academia de Studii Economice din Moldova; Universitatea de Stat din Comrat; Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova	Universitatea Tehnică a Moldovei; Universitatea Agrară de Stat din Moldova; Universitatea de Stat din Moldova; Academia de Studii Economice din Moldova; Universitatea de Stat din Comrat; Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova; Ministerul Educației; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Academia de Științe a Moldovei; Institutul Național al Vei și Vinului; Institutul de Tehnologii Alimentare; Institutul Național de Standardizare și Metrologie; Asociația Patronatului din ramura construcțiilor; Asociația Patronatului din industria ușoară; Alianța Studenților din Moldova; Întreprinderea de Stat „Moldelctrica”; Întreprinderea Experimentală Chimică «Izomer» a Academiei de Științe a Moldovei; Primăria mun. Chișinău	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
166.	2539	Spirituinea societății civile din Transnistria	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare	Reprezentanța Asociației Obștești „Hilfswerk Austria” în Republica Moldova; Fundația „Regina	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
				Organizația de Dezvoltare a Intreprinderilor Mici și Mijlocii; Migrantii și familiile lor, asociațiile diasporici; copii și bătrâni lăsați fără grija membrilor de familie plecați peste hotare; antreprenorii moldoveni / solicitanții de imprumut, femeile și tinerii antreprenori; oameni de știință din diasporă; comunitatea de cercetare și dezvoltare din Republica Moldova; specialiștii și absolvenții facultăților de la universitățile din străinătate originari din Moldova	la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
177.	2575	Canalizarea pluvială. Promovarea și implementarea acțiunilor inovative de schimbare a climei	Primăria municipiului Chișinău		Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
178.	2576	Governarea Deșeurilor	ETPISA; Proiect Management Limited; Fichner GmbH; REC Caucasus; PlanMiljo PM; Wasteaware Limited	Ministerul Mediului	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
179.	2577	Modernizarea și dezvoltarea cursurilor de profesionalizare	Institutul Universitar Profesionalizat „Management și Gestiunea Intreprinderilor” a Universității din Auvergne Clermont	Academia de Studii Economice din Moldova; Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul; Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
180.	2579	Sprijinul măsurilor de promovare a încrederii	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare	Autoritățile administrației publice locale și organizațiile necomerciale din Republica Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
171.	2554	Dezvoltarea urbană integrată a orașelor istorice ca centre regionale în Sud-Estul Europei	Asociația „Plai Resurse”; Compania „M.C. Design”; Compania „COMISVAM”; Asociația „Habitat-Moldova Centre”	Asociația „Plai Resurse”; Compania „M.C. Design”; Compania „COMISVAM”; Asociația „Habitat-Moldova Centre”	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
172.	2565	Sănătatea în perioada de tranziție: caracteristici în sănătatea populației și politici de sănătate în țările CSI	Societatea pentru metodologia Sondajelor „Concluzia-Prim”	Societatea pentru metodologia Sondajelor „Concluzia-Prim”	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
173.	2566	Supervizarea UE a Rețelei de Comunicații Fixe și Mobile pentru Serviciul Grăniceri al Republicii Moldova, segmentul Ungheeni – Giurgiulești	Over Aup & Partners International Ltd	Serviciul Grăniceri	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
174.	2567	Crearea Școlii Hoteliere Superioare de Aplicație	Grupul de Interes Public – Formare și Introducere Profesională a Academiei din Grenoble (JEEP-FIPAG)	Academia de Studii Economice din Moldova; Liceul profesional nr. 1; Colegiul Național de Comerț al Academiei de Studii Economice din Moldova; Universitatea de Stat din Moldova; Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
175.	2568	Universitatea antreprenorială ca model pentru corelația managerială între educație, știință și inovație	Universitatea Tehnică din Milano (POLINI)	Universitatea Academiei de Științe a Moldovei; Asociația de Cercetare și Dezvoltare	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
176.	2572	Susținerea implementării componentei de migrație și dezvoltare a Parteneriatului de Mobilitate Moldova – UE	Organizația Internațională pentru Migrație	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Agenția de Ocupare a Forței de Muncă;	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
186.	2661	Consolidarea înțelegerii și implementarea Politicii Europene de Vecinătate și a Parteneriatului Estic	Academia de Studii Economice din Moldova	Academia de Studii Economice din Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
187.	2687	Donarea de organe vii în Europa	Centrul medical „Erasmus” din Rotterdam, Olanda	Fundația Renală	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
188.	2688	Proiectul „Dance4Life”	Fundația „Sida Est-Vest” din Republica Moldova	Fundația Sida Est-Vest – filiala din Republica Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
189.	2690	Instruirea activă a studentului în domeniul științei	Universitatea de Stat Ilia, Tbilisi, Georgia	Universitatea Academiei de Științe a Moldovei	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
190.	2718	Transport public Chișinău	Consortium „Белкомунтранс”, or. Minsk, Republica Belarus și SC „Carpat Belaz Service” SRL; Beruf-Auto SRL; Transport Technologie – Consult Karlsruhe GmbH (TTK)	Intreprinderea Municipală „Regia Transport Electric”; Consiliul municipal Chișinău	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
191.	2724	Consolidarea examinării medico-legale a torturii și alor forme de maltratări; element strategic în eforturile integrate și complexe de combatere a torturii și rețelilor tratamente în Republica Moldova	Programul Național Unitate pentru Dezvoltare (PNUD)	Centrul de Medicină Legală, Republica Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006,

1	2	3	4	5	6
181.	2585	Creșterea eficienței energice a municipiului Chișinău și orașului Sevastopol în baza experienței existente	Primăria municipiului Chișinău	Programul de Susținere a Măsurilor de Promovare a Încăderii	semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
182.	2586	Comunicare și vizibilitate 2010 în Moldova	Communication Agency Ltd	Guvernul Republicii Moldova; societatea civilă	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
183.	2588	Programul de susținere a democrației	Consiliul European, Corporate and public management consulting group	Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne; Procuratura Generală; Consiliul Superior al Magistraturii; Baroul de Avocați; Centrul pentru Drepturile Omului; Consiliul Coordonator al Audiovizualului; Parlamentul Republicii Moldova; societatea civilă	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
184.	2589	Consolidarea capacităților actorilor nonstatali și a autorităților locale în Moldova și Ucraina pentru promovarea incluziunii sociale a tinerilor ex-instituționaliști	Al.Bi. Associazione Amici dei; Filiala din Republica Moldova a Asociației „Amici dei Bambini”	Tinerii ex-instituționalizați	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
185.	2594	Centrul de formare continuă în domeniul educației incluzive în Moldova	Universitatea din Alicante, Spania	Instituții de instruire continuă	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
197.	2744	Suport implementării și puneri în aplicare a politicii concurențiale și ajutorului de stat (TWINNING)	Romanian Competition Council (RCC); Federal Austrian Competition Authority (BWB); Latvian Competition Council (LCC)	Agencia Națională pentru Protecția Concurenței	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
198.	2748	Evaluarea și înnoirea curriculumului pentru formarea profesorilor	Universitatea din Aveiro	Universitatea din Aveiro, Portugalia; Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”; Universitatea de Stat din Moldova; Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți; Universitatea de Stat din Tiraspol; Ministerul Educației, Universitatea din Tallinn (Estonia); Universitatea de Vest „V. Goldis”, România; Centrul de Resurse Curriculare; Direcția generală pentru educație Orhei; Liceul „Ion Creangă”; Liceul „Julia Hasdeu”; Liceul teoretic „Vasile Alecsandri”; „Gimnaziul „Pro succes”	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
199.	2749	Tehnologie geoinformațională pentru dezvoltarea durabilă a țărilor vecinătății estice	Institutul Regal de Tehnologii (KTH), Stockholm, Suedia	Universitatea de Stat din Tiraspol; Universitatea Politehnică din Valencia, Spania; Universitatea de Științe Aplicate din Stuttgart, Germania; Universitatea Națională Politehnică din Lvov, Ucraina; Universitatea Națională de Construcție și Arhitectură din Kiev, Ucraina; Universitatea de Stat de Arhitectură și Construcții din Erevan, Armenia; Universitatea de Stat din Erevan, Armenia; Universitatea Agrariană din Erevan, Armenia; Centrul de Geodezie și Cartografie, Erevan, Armenia; Universitatea Tehnică din Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
192.	2732	Suport pentru implementarea și respectarea drepturilor de proprietate intelectuală din Republica Moldova (TWINNING)	The Danish Patent and Trademark Office (DKPTO)	Agencia de Stat pentru Protecția Proprietății Intellectuale	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
193.	2734	Crearea ciclului trei de studii – Program doctoral în Energii Regenerabile și Tehnologii de Mediu	Școala Superioară Tehnică Regală – Suedia	Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Asociația națională pentru promovarea surselor regenerabile de energie	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
194.	2735	Dezvoltarea sistemului învățământului superior pentru îmbunătățirea parteneriatului social și a competitivității Științelor Unanitare	Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul	Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, Universitatea de Stat „Al. Russo” din Bălți	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
195.	2736	Proiectul Energie și Biomasa Moldova	Ministerul Economiei, Agenția pentru Eficiența Energetică; Unitatea de Implementarea a Proiectului 2 KR	Ministerul Economiei	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
196.	2737	Suport sistemului de achiziții publice din Republica Moldova (TWINNING)	Ministerul Finanțelor Publice din România	Agencia Achiziții Publice (Ministerul Finanțelor)	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
		Comunităților Europene încheiate cu Republica Moldova, Federația Rusă	„Institutul de Reforme Penale”	cetățenii țărilor terțe readmiși și / sau refugiați drept migrați regulari care tranzitează spre Uniunea Europeană, solicitanți de azil respinși, migrați ilegali refugiați în centrul de plasament pentru străini, cetățenii proprii readmiși	Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
206.	2770	Monitorizarea alegerilor și educația alegătorilor din Republica Moldova – Consolidarea capacităților și rețelelor internaționale	Centrul Național de Asistență și Informare a organizațiilor ne-comerciale din Moldova „Contact”; Asociația „Promo – LEX; Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”		Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
207.	2771	Abordarea efectelor negative ale migrației asupra minorilor și familiilor lăsate în țară	Ministerul Protecției Sociale și Familiei; Organizația Internațională pentru Migrație	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Organizația Internațională pentru Migrație	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
208.	2772	O mână de ajutor – îngrijiri la domiciliu la ultima etapă a vieții pentru pacienți incurabili și vîrstnici, rămași fără îngrijire în Moldova și Ucraina	Organizația necomercială „Caritas Moldova”	Organizația necomercială „Caritas Moldova”	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
209.	2674	Sprijin pentru activitățile Secretariatului Tehnic Comun în cadrul Programului Operațional Comun România – Ucraina – Republica Moldova 2007-2013	Cancelaria de Stat	Cancelaria de Stat	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
210.	2773	Stabilirea unui program de masterat în domeniul drepturilor omului și democratizării în Armenia, Belarus, Ucraina și Moldova	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	Universitatea de Stat din Erevan; Universitatea de Stat din Belarus; Universitatea « Taras	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind

1	2	3	4	5	6
200.	2754	EAST INVEST – Parteneriatul Esic / Facilitatea IMM – Protecția Alianța Esică	Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova; Business Consulting Institute	Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova; Business Consulting Institute	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
201.	2756	Programe de master în sănătatea publică și servicii sociale	Universitatea de Stat din Moldova; Universitatea Cumbria – Marea Britanie; Universitatea de Stat de medicină și Farmacie „N. Testemițanu”	Universitatea de Stat din Moldova; Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj – România; Institutul Regal de Tehnologie, Școala de Sănătate și Tehnologie – Suedia; Universitatea de Stat din Erevan – Armenia; Universitatea de Stat de Medicină – Armenia; Universitatea din Georgia; Universitatea de Stat din Tbilisi – Georgia	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
202.	2757	Guvernarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului în acțiune: Stimularea schimbării drepturilor omului în politicile sociale	Programul Național Unități pentru Dezvoltare (PNUD)	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
203.	2758	Oficiul Național TEMPUS	Oficiul Național TEMPUS	Oficiul Național TEMPUS	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
204.	2761	Instruirea activă a studentului în știință	Universitatea Academiei de Științe a Moldovei	Academia de Științe a Moldovei	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
205.	2767	Sprijin pentru implementarea acordurilor de readmisie ale	Organizația Internațională pentru Migrație; AO	Guvernul, autoritățile publice centrale,	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind

1	2	3	4	5	6
216.	2799	O nouă schimbare pentru vîstniciei în regiunea transfrontalieră Iași – Soroca	Asociația Obștească "SOARTA"	Asociația Obștească "SOARTA"	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
217.	2802	Poze transfrontaliere	Centrul de resurse pentru adolescenți și tineret	Centrul de resurse pentru adolescenți și tineret	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
218.	2817	Dezvoltarea Serviciului asistență parentală profesionistă de răgaz pentru copiii cu dizabilități în Republica Moldova	Asociația Obștească "Every Child" din Moldova	Asociația Obștească "Every Child" din Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
219.	2818	Internetul: E-friend sau E- enemy? (IFE)	Colegiul Tehnic Feroviar și Centrul pentru Inițative Private	Colegiul Tehnic Feroviar și Centrul pentru Inițative Private	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
220.	2831	Rețea de comunicație fixă și mobilă pentru Serviciul Grădniceri din Republica Moldova: Faza 2 Horești la Otaci- Infrastructură și Echipament IT	Eriesson AB	Departamentul Poliției de Frontieră	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
221.	2832	Rețea de comunicație fixă și mobilă pentru Serviciul Grădniceri din Republica Moldova: Faza 2 Horești la	Eriesson AB; Motorola Industrial and Trading Societe Anonyme for the Manufacture and Trading of	Departamentul Poliției de Frontieră	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților

1	2	3	4	5	6
211.	2781	Rețea transfrontalieră pentru agricultura ecologică	Asociația Producătorilor Agricoli „Uncalnis”	Sevchenko » din Kiev; Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”, Republica Moldova	asistență externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
212.	2782	Dezvoltarea comunităților moldovenești în baza remitențelor	Reprezentanța în Moldova a Asociației Obștești „Hilfswerk Austria” Național de Asistență și Informare a Organizațiilor Necomerciale din Moldova „CONTACT”	Reprezentanța în Moldova a Asociației Obștești „Hilfswerk Austria”; Centrul Național de Asistență și Informare a Organizațiilor Necomerciale din Moldova „CONTACT”	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
213.	2783	Gestionarea eficientă a migrației de muncă și a calificărilor	Organizația Internațională a Muncii (OIM)	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Educației; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; comisiile parlamentare relevante; serviciile de ocupare a forței de muncă publice și private; Confederația Națională a Sindicatelor; Confederația Națională a Patronatelor; Biroul Național de Statistică	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
214.	2792	Consolidarea libertății de întrunire în Republica Moldova	Centrul de Resurse al Organizațiilor Neguvernamentale pentru Drepturile Omului din Moldova (CREDO)	Centrul de Resurse al Organizațiilor Neguvernamentale pentru Drepturile Omului din Moldova (CREDO)	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr.426-XVI din 27 decembrie 2006
215.	2797	Management de performanță și eficiență administrativă	Business Consulting Institute	Business Consulting Institute	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles

1	2	3	4	5	6
227.	2862	Rețeaua Bazinului Mării Negre pentru Dezvoltarea Regională (BlasNET)	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Intreprinderilor Mici și Mijoci (ODIMM)	Agencia Regională pentru Antreprenoriat și Inovații (RAPIV), Bulgaria	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
228.	2863	Procesele de logistică și a căilor maritime II- ENPI 2011/264-459	Egis International SA, Dornier Consulting GmbH	Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumurilor	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
229.	2866	Consolidarea managementului finanțelor publice în Republica Moldova	Autoritatea Națională de Management Financiar din Suedia	Ministerul Finanțelor	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
230.	2867	Gestionarea eficientă a migrației de muncă și a calificărilor	Organizația Internațională pentru Migrație (OIM)	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Educației; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; comisiile parlamentare relevante; serviciile de ocupare a forței de muncă publice și private; Confederația Națională a Sindicatelor; Confederația Națională a Patronatelor; Biroul Național de Statistică	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
231.	2876	Susținerea Guvernului Republicii Moldovei în domeniul combaterii corupției, reformei Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv a poliției și protecției datelor cu caracter personal	Consortiumul dintre Biroul de Cooperare Internațională (OIZ) și KPMG	Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul politice; Centrul de Combaterie a Crimelor Economice și Corupției	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
		Oraci- Echiptamente Radio	Telecommunication, Cellular Telephony, Electronic System and Software		Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
222.	2857	Asistența tehnică pentru punerea în aplicare a Programului de Susținere a Politicilor de Sector în domeniul apelor	Eptisa (Compania Spaniolă internațională de consultanță), Royal Haskoning (Olanda), Sourceca (Franța)	Ministerul Mediului	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
223.	2858	Societatea civilă și sectorul privat în calitate de contributori la implementarea ODM	Centrul pentru Dezvoltare Economică, Institutul pentru Politici Publice, Centrul Analitic Independent EXPERT-GROUP	Centrul pentru Dezvoltare Economică; Dezvoltare Economică; populația, societatea civilă	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
224.	2859	Spportul Guvernului Republicii Moldova în consolidarea capacităților de utilizare a instrumentelor Twinning, TAIEX și SIGMA; oferirea suportului în pregătirea și implementarea Programului Comprehensiv de Consolidare Instituțională	Human Dynamics	Cancelaria de Stat	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
225.	2860	Rețeaua de simbioză industrială pentru protecția mediului și dezvoltare durabilă în bazinul Mării Negre – SYMNET	Agencia pentru Inovare și Transfer Tehnologic, Academia de Științe din Moldova, Institutul de Oceanologie, Academia de Științe din Bulgaria, Varna	Agencia pentru Inovare și Transfer Tehnologic, Academia de Științe din Moldova, Universitatea „Ozyegün”	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
226.	2861	Facilitarea comerțului cu produse agroalimentare în bazinul Mării Negre	Federația Națională a Agriculturilor din Moldova AGROinform	Federația Națională a Agriculturilor din Moldova AGROinform	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
238.	2905	Capacități pentru dezvoltarea urbană integrată: INTEGR-ABLE	Asociația Primarilor și Colectivităților Locale din Republica Moldova	Fundația Urbană pentru Dezvoltare Durabilă, Erevan, Armenia	ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006 Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
239.	2909	Supervizarea UE a contractelor de livrare pentru Rețeaua de Comunicații Fixe și Mobile pentru Serviciul Grăniceri al Republicii Moldova, faza II, segmentul Horești - Olaci	Ove Arup & Partners International Ltd.	Departamentul Poliției de Frontieră	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
240.	2913	VIVA_ESTPART - Valorificarea și îmbunătățirea managementului orașelor mici istorice în regiunea Parteneriatului Estic	Asociația Armenă de Ecoturism (ARMECAS); Asociația pentru Tranziția Urbană, București, România; Departamentul de Arhitectură și Planificare Urbană a Universității Politehnice din Bari (Italia); Agenția de Cooperare Transfrontalieră și Integrare Europeană, Cahul	Agenția de Cooperate Transfrontalieră și Integrare Europeană, Cahul	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
241.	2915	Crearea rețelei universităților tematice în științele aplicate și științele economice în Republica Moldova	„Agrocampus Ouest”, Rennes, Franța; Universitatea Tehnică a Moldovei	Universitatea Tehnică a Moldovei	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
242.	2919	Sensibilizarea opiniei publice privind managementul deșeurilor menajere solide în partea de nord-vest a Mării Negre	Centrul Regional de Mediu Moldova (REC Moldova)	Centrul Regional de Mediu Moldova (REC Moldova)	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
243.	2925	Tradiție, originalitate, unicitate și bogăție pentru o Strategie inovatoare pentru dezvoltarea turismului în	Primăria Orașului Eforie, Constanța, România; Primăria satului Negrea	Primăria satului Negrea	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților

1	2	3	4	5	6
232.	2877	Susținerea utilizării remitențelor pentru crearea de noi afaceri și locuri de muncă	„ProRuralInvest”; „Caritas”; Republica Cehă	„Pro Rural Invest”; „Caritas”; Republica Cehă	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
233.	2878	Consolidarea mecanismelor naționale pentru reintegrarea și reabilitarea victimelor traficului de ființe umane în Belarus, Moldova și Ucraina	Organizația Internațională pentru Migrație (OIM)	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Centrul de Asistență și Protecție Chișinău; echipele multidisciplinare la nivel de raion și comunitate (2 regiuni și 50 de comunități), inclusiv angajați ai Crucii Roșii	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
234.	2888	Stimularea Economică în Ariile Rurale (ESRA)	GFA Consulting Groupe	Ministerul Economiei	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
235.	2877	Susținerea utilizării remitențelor pentru crearea de noi afaceri și locuri de muncă	„Caritas” Republica Cehă; „ProRuralInvest”	„Caritas” Republica Cehă;	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
236.	2878	Consolidarea mecanismelor naționale pentru reintegrarea și reabilitarea victimelor traficului de ființe umane în Belarus, Moldova și Ucraina	Organizația Internațională pentru Migrație (OIM), misiunea în RM, ONG CNFACEM	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
237.	2904	Consolidarea organizațiilor societăți civile din Moldova în prevenirea HIV/SIDA și îngrijirea femeilor și minorilor deținută	Asociația Obștească Societatea Internațională pentru Drepturile Omului – Secția din Republica Moldova, „Pro NGO I e V”, Köln, Germania	Asociația Obștească „Societatea Internațională pentru Drepturile Omului” – Secția din Republica Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006,

1	2	3	4	5	6
249.	2942	Suportul Agenției pentru Protecția Consumatorului (TWINNING)	NI-CO, United Kingdom, Northern Ireland Cooperation Overseas Ltd. Lithuania, SNFPI	Agenția pentru Protecția Consumatorului	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
250.	2943	Consolidarea capacităților Centrului de Acreditare în domeniul conformității produselor (TWINNING)	Institutul de Standardizare din Olanda (ISO)	Centrul de Acreditare	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
251.	2944	Rețeaua de cooperare transfrontalieră în afaceri Ucraina – România – Republica Moldova	Universitatea de Stat din Moldova	Universitatea de Stat din Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
252.	2945	Lead your way to business	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM)	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM)	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
253.	2946	Zone publice durabile pentru cultură în țările din Est	Institutul Oikodrom din Viena pentru Sustenabilitate Urbană	Asociația Obștească Asociația Tinerilor Artiști „Oberlicht”	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
254.	2947	Centrul pentru asistență pentru medii de afaceri transfrontaliere – instruire, expoziții și simpozioane	Consiliul rațional Ialoveni	INDECO Iași; CCIA Botoșani	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006,

1	2	3	4	5	6
		Regiunea Mării Negre			Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
244.	2934	Suport pentru Moldova în domeniul normelor și standardelor în siguranța alimentelor de origine vegetală (Twinning)	Food and Environment Research Agency (Fera) of the Department for Environment, Food and Rural Affairs (Defra), United Kingdom	Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semneer, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
245.	2938	Consolidarea capacităților în dezvoltarea regională în Republica Moldova (TWINNING)	Ministerul Afacerilor Interne, Franța, CIVI POL, Consiliul, Agenția pentru relații internaționale	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
246.	2939	Bijuteriile Medievale: Cetățile Hotin, Soroca, Suceava	Consiliul raional Soroca	Consiliul raional Soroca; Primăria municipiului Suceava (România); Rezervația Arhitecturală Istorică Națională Cetatea Hotin (Ucraina)	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
247.	2940	Dezvoltarea sistemului de management al apelor în comuna Tulucești, județul Galați și în comuna Sireți, raionul Strășeni	Comuna Tulucești, județul Galați; Primăria Sireți, raionul Strășeni	Primăria Sireți, raionul Strășeni	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
248.	2941	Îmbunătățirea transfrontalieră a gestionării deșeurilor municipale în Republica Moldova, România și Ucraina	Primăria or. Fălești; Centrul Regional de Mediu din Moldova (REC Moldova); Asociația Obștească „CUTEZATORUL” Fălești; Consiliul Județean Iași; Primăria or. Târgu Frumos; Județul Iași, România; primăria Novosilisea, regiunea Cernăuți, Ucraina	Consiliul raional Fălești	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
261.	2981	Creșterea activității de siguranță a vieții în valea râului Prut	Asociația Obștească „CUTEZATORUL”; Fălești	Administrația de Stat a raionului Novoselția, regiunea Cernăuți, Ucraina; Asociația Obștească „CUTEZATORUL” Fălești	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
262.	2982	Sporirea responsabilității Guvernului prin monitorizarea reformei în sectorul justiției	Asociația Promo-LEX	Ministerul Economiei; Asociația Promo-LEX	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
263.	2983	Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în învățământul superior din Moldova	Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”; Centrul für Hochschulentwicklung, Germania; Universitatea Girona, Spania; Comitetul Austriac de Servicii Universitare Mondiale, Austria; Universitatea Politehnică București, România; Agentur für Qualitätssicherung durch Akkreditierung, Germania; Sindacatele Naționale Studențesști din Europa, Belgia; Universitatea Roskilde, Danemarca; Universitatea Tehnică din Moldova; Universitatea de Stat din Moldova; Universitatea de Stat din Tiraspol, Moldova; Școala „Bogdan Petriceicu Hașdeu”, Moldova; Universitatea de Stat din Bălți „Aleco Russo”, Moldova; Universitatea de Stat din Tiraspol, Moldova; Ministerul Educației, Științei și Sportului; Consiliul Național al Rectoților, Moldova; Consiliul Național al Organizațiilor Studențesști,	Universitatea Leipzig, Germania; Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
255.	2948	Asistență pentru reforma sectorului energetic	EXERGIA Energy and Environment Consultants S.A., Grecia	Ministerul Economiei	ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
256.	2949	Centrul-pilot de resurse pentru conservarea biodiversității a râului Prut	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România; Academia de Științe a Moldovei	Academia de Științe a Moldovei	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
257.	2950	Black Sea Earthquake Safety Net(work) – ESNET	Instituția Națională pentru Cercetare a Fizicii Pământului, Măgurele, România	Institutul de Geologie și Seismologie al Academiei de Științe	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
258.	2963	Consolidarea capacităților de gestionare a migrației în Republica Moldova	Serviciul Public de Angajare din Suedia (Arbetsformedlingen)	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; actuali și potențiali migranți și familiile acestora	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
259.	2979	Consolidarea legăturilor între ONG-uri, medii de afaceri și mass-media din Republica Moldova, Ucraina și Rusia pentru prevenirea conflictului din Transnistria	Fundația Est-Europeeană (Moldova)	Fundația Est-Europeeană (Moldova)	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
260.	2980	Îmbunătățirea calității vieții persoanelor care trăiesc cu HIV	Liga persoanelor care trăiesc cu HIV din Republica Moldova	Liga persoanelor care trăiesc cu HIV din Republica Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind

1	2	3	4	5	6
					semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
270.	3002	Parteneriatul public-privat pentru dezvoltarea durabilă a serviciilor de asistență socială comunitare	Keystone Human Services International Association	Keystone Human Services International Association Moldova	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
271.	3004	Consolidarea legăturii dintre migrație și dezvoltare: testarea furnizorului de servicii integrate pentru migrații moldovene și comunitățile lor	Căncelaria de Stat: Biroul Relații cu Diaspora	Centrul de Analiză și Investigății Sociologice, Politologice și Psihologice CIVIS	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
272.	3005	Consolidarea capacităților platformelor naționale (PN) a Forului Societății Civile a Parteneriatului Estic	Centrul Regional de Mediu Moldova (REC Moldova)	Centrul Regional de Mediu Moldova (REC Moldova)	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
XXIV. Uniunea Europeană – Programul Unirii Europene de Susținere a Drepturilor Omului (EIDHR)					
273.	2763	Unificarea naturii și culturii prin activități în aer liber în zona de graniță	Filiala din Republica Moldova a Asociației „Amici dei Bambini”	Filiala din Republica Moldova a Asociației „Amici dei Bambini”	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
274.	2595	Dezvoltarea și promovarea unui climat mediatic modern în Republica Moldova	IDIS „VITORUL”	Societatea civilă; mass-media	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006

1	2	3	4	5	6
264.	2984	Asistență tehnică și schimb de informații	Moldova Guvernul Republicii Moldova	GTZ IBF International Consulting	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
265.	2986	Planificarea energiei durabile în Europa de Est și Caucazul de Sud – Convenția primarilor - Republica Moldova, Ucraina și Azerbaidjan	Primăria mun. Bălți	Programul Națiunilor Unite pentru Mediu („UNEP”)	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
266.	2991	Programul de suport integrat pentru reforma incluzivă și dialogul democratic	Fundația Est-Europeeană	Fundația Est-Europeeană, Parteneriatul European pentru Democrație (Bruxelles, Belgia)	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
267.	2998	Crossmedia și Jurnalismul de calitate	Universitatea de Stat din Moldova	Universitatea de Stat din Moldova; Universitatea Passau, Germania	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
268.	2999	Îmbunătățirea situației socio-economice a tinerilor din Moldova prin abilitarea tinerilor și societății civile moldovenești	Asociația Obștească pentru Copii și Tineret „Facila”	Asociația Obștească pentru Copii și Tineret „Facila”	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
269.	3000	Conducerea și managementul schimbării în învățământul superior	Universitatea de Stat din Moldova	Colegiul Universitar Internațional din Dobrich, Bulgaria	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă,

1	2	3	4	5	6
281.	2839	Promovarea drepturilor omului pentru victimele traficului de ființe umane în Republica Moldova și Transnistria prin asistență multidisciplinară și prevenție	AO „Medicii lumii”	Medicins du Monde	la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006 Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
XXV. Principatul Liechtenstein					
282.	2430	Proiectul Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică din Moldova (CONSEPT, numit anterior CSPT)	Filiala Fundației Internaționale „Liechtenstein Development Service (LED)”; Centrul Educațional „Pro Didactica”; Centrul Universitar de Formare Continuă al Universității Tehnice a Moldovei	Ministerul Educației; Ministerul Economiei; școlile profesionale, liceele profesionale și colegiile din Moldova; Centrul Educațional Pro Didactica; Centrul Universitar de Formare Continuă al Universității Tehnice a Moldovei	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Principatului Liechtenstein privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Bruxelles la 5 septembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 312-XVI din 27 decembrie 2007
283.	2460	Educație și instruire în domeniul activității antreprenoriale și angajării în câmpul muncii	AO Reprezentanța în Republica Moldova a corporației nonprofit din SUA Institutul Internațional Winrock pentru Dezvoltarea Agriculturii	Elevii și profesorii școlilor profesionale, tinerei și înțele care sînt în căutarea unui loc de muncă	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Principatului Liechtenstein privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Bruxelles la 5 septembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 312-XVI din 27 decembrie 2007
284.	2508	Un bun start în viață pentru copii din mediul rural din Moldova	Organizația nocomercială „Pas cu Pas”	Copiii de vîrstă preșcolară și familiile din 138 comunități; inspectorii și metodisții din raion; echipa de formatori și mentori naționali	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Principatului Liechtenstein privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Bruxelles la 5 septembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 312-XVI din 27 decembrie 2007

1	2	3	4	5	6
275.	2596	Consolidarea protecției juridice și sporirea nivelului de conștientizare cu privire la aplicarea rețelilor tratamente pe motiv de discriminare în Moldova, inclusiv în regiunea Transnistreană	Organizația nocomercială „Promo-Lex”	Paștile vulnerabile; societatea civilă	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
276.	2597	Să revenim la Democrație! Fortificarea capacităților profesionale ale jurnaliștilor, consolidarea cooperării guvernamentale, promovarea mass-media liberă în Republica Moldova	Fundația Konrad Adenauer	Societatea civilă; mass-media	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
277.	2604	Reabilitarea victimelor torturii în Republica Moldova	Organizația nocomercială „Memoria”	Victimele torturii, societatea civilă	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
278.	2607	Consolidarea capacităților pentru promovarea drepturilor omului și a instituțiilor democratice în regiunea transnistreană a Republicii Moldova	Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului „CREDO”	Societatea civilă din regiunea Transnistreană	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
279.	2608	Fortificarea capacităților mass-media din Moldova în vederea reflectării subiectelor de interes public	Centrul Independent de Jurnalism din Moldova	Societatea civilă; mass-media	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, ratificat prin Legea nr. 426-XVI din 27 decembrie 2006
280.	2816	Promovarea democrației și a drepturilor omului în Moldova abordată din perspective sistemului media	Universitatea Liberă Internațională din Moldova (ULIM)	Universitatea Liberă Internațională din Moldova (ULIM)	Acordul-cadru dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunităților Europene privind asistența externă, semnat la Bruxelles

1	2	3	4	5	6
291.	2855	Raționalitatea procedurilor de înregistrare a acționarului semnificativ	KPMG	Banka Națională a Moldovei	Legea nr.207-XII din 29 iulie 1994 cu privire la statutul, imunitatea, privilegiile și facilitățile acordate Băncii Europene de Reconstrucție și Dezvoltare în Republica Moldova
292.	3003	Programul pentru dezvoltarea companiilor de apă și canalizare – Programul de îmbunătățire a performanțelor financiare și operaționale	Ministerul Medului; Sveco International AB; Tehno Consulting & Design s.r.l	Regiile Apă Canal din raioanele Soroca, Florești, Orhei, Hîncești, Leova și Ceadr-Lunga	Legea nr.207-XIII din 29 iulie 1994 cu privire la statutul, imunitatea, privilegiile și facilitățile acordate Băncii Europene de Reconstrucție și Dezvoltare în Republica Moldova
293.	2676	Consolidarea capacităților de management al politicilor publice	XXVII. Banca Mondială „Ecorys” UK		
294.	2676	Modernizarea serviciilor publice furnizate de către autoritățile administrației publice	Jacobs/Associates Europe Ltd., Ireland and SC Legicon, Romania	Cancelaria de Stat	Hotărârea Parlamentului nr. 1107-XII din 28 iulie 1992 cu privire la aderarea Republicii Moldova la Fondul Monetar Internațional, la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și la organizațiile afiliate
295.	2671	Convenția națională a UE în Moldova	XXVIII. Agenția Slovacă pentru Cooperare Internațională și Dezvoltare (SAMRS) RC SFPA – Slovacia		
296.	2672	Slovacia și viitorul european al Moldovei (construirea capacităților sectorului ONG pentru dialogul cu administrația de stat privind viitorul european al	Pontis Foundation - Slovacia	Fundația Est-Europeană	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Slovacă cu privire la cooperarea în dezvoltare, semnat la Chișinău la 7 mai 2010, ratificat prin Legea nr.204 din 16 iulie 2010

1	2	3	4	5	6
285.	2918	Îmbunătățirea Infrastructurii Școlilor Parteneriale LED	Filiata Fundației Internaționale „Lichtenstein Development Service (LED)”	Scoala Profesională din or. Florești; Școala Profesională nr. 1 din or. Cahul; Școala Profesională nr. 1 din or. Cupceni; Liceul „Pro Succes” din or. Chișinău	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Principatului Liechtenstein privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Bruxelles la 5 septembrie 2007, ratificat prin Legea nr.312-XVI din 27 decembrie 2007
286.	2961	EdAgri – Educația pentru agricultură	Filiata Fundației Internaționale „Lichtenstein Development Service (LED)”	Colegiile agricole din Republica Moldova; Ministerul Agriculturii și Industriei; Centrul Alimentare; Centrul Universitar de Formare Continuă (CEC) a Universității Tehnice din Moldova	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Principatului Liechtenstein privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Bruxelles la 5 septembrie 2007, ratificat prin Legea nr.312-XVI din 27 decembrie 2007
XXVI. Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare					
287.	2154	Serviciul de Consultanță în Afaceri al Băncii Europene de Reconstrucție și Dezvoltare	EBRD BAS	Întreprinderile mici și mijlocii	Legea nr.207-XIII din 29 iulie 1994 cu privire la statutul, imunitatea, privilegiile și facilitățile acordate Băncii Europene de Reconstrucție și Dezvoltare în Republica Moldova
288.	2476	Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) – crearea Sistemului de Management Informațional (SMI)	Vizor Limited, Irlanda	Comisia Națională a Pieței Financiare	Legea nr.207-XIII din 29 iulie 1994 cu privire la statutul, imunitatea, privilegiile și facilitățile acordate Băncii Europene de Reconstrucție și Dezvoltare în Republica Moldova
289.	2682	Eficiența Energetică pentru Cooperare Tehnică cu Moldova	Banka Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)	Asociațiile proprietarilor de apartamente; întreprinderile mici și mijlocii; domeniul serviciilor	Legea nr.207-XIII din 29 iulie 1994 cu privire la statutul, imunitatea, privilegiile și facilitățile acordate Băncii Europene de Reconstrucție și Dezvoltare în Republica Moldova
290.	2689	Studiu de fezabilitate pentru Programul de aprovizionare cu apă și canalizare a mun. Chișinău	SA „Apă-Canal Chișinău” Seureca – Franța; AO „Business Consulting Institute”; SC Ingineria apelor S.R.L.	SA „Apă-Canal Chișinău”	Legea nr.207-XIII din 29 iulie 1994 cu privire la statutul, imunitatea, privilegiile și facilitățile acordate Băncii Europene de Reconstrucție și Dezvoltare în Republica Moldova

1	2	3	4	5	6
301.	2972	Proiectul pentru îmbunătățirea mediului educațional în instituțiile preșcolare din or. Orhei	Primăria or. Orhei	Primăria or. Orhei	Schimbul de note între Ambasada Japoniei și Ministerul Economiei al Republicii Moldova privind programul „Kusanono” din 27 ianuarie 2006
302.	2973	Asigurarea Spitalului raional din or. Drochia cu echipament medical	Spitalul raional din or. Drochia	Spitalul raional din or. Drochia	Acordul de cooperare tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei, semnat la Chișinău la 14 mai 2008
303.	2889	Implementarea Acordului bilateral pentru mobilitatea forței de muncă între Italia și Republica Moldova	Italia Lavoro; Organizația Internațională pentru Migrație	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; instituții naționale de instruire/formare profesională autorizate	Acord dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Italiene privind cooperarea tehnică, semnat la Roma la 27 noiembrie 2003, ratificat prin Legea nr.56-XV din 27 februarie 2004

Notă. Prezenta listă nu include proiectele care sînt componente de asistență tehnică ale creditelor Băncii Mondiale, proiectele de ajutor umanitar cu componente de asistență tehnică, precum și microproiectele Consiliului Europei, Fundației Soros și ale altor instituții de profil.

1	2	3	4	5	6
297.	2887	Schema Granturilor Mici, Slovacia	Școala de Arte Plastice pentru Copii, Cahul; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Sala cu Orgă din Chișinău; Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”; Cîmășlia; Primăria orașului Călărași; Asociația Obștească „Societatea Orbilor din Moldova”; Asociația Obștească „HOMECARE”; Primăria Bărboieni; Asociația Pedagogilor și părinților din satul Egorovca	Școala de Arte Plastice pentru Copii, Cahul; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Sala cu Orgă din Chișinău; Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”; Cîmășlia; Primăria orașului Călărași; Asociația Obștească „Societatea Orbilor din Moldova”; Asociația Obștească „HOMECARE”; Primăria Bărboieni; Asociația Pedagogilor și părinților din satul Egorovca	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Slovaciei privind cooperarea în dezvoltare, semnat la Chișinău la 7 mai 2010, ratificat prin Legea nr.204 din 16 iulie 2010
298.	2967	Moldova mai aproape de Europa; Sprijinirea Societății Civile Moldovenești și un Mediu de Afaceri Sănătos	Comisia Atlantică Slovacă	Consiliul Național al organizațiilor necomerciale; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Economiei; Parlamentul Republicii Moldova; Organizația de atragere a investițiilor și promovare a exportului din Moldova; Organizația pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii; alte asociații și întreprinderi selectate; think – tank; experți independenți; mass-media; organizații necomerciale selectate din Moldova	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Slovaciei privind cooperarea în dezvoltare, semnat la Chișinău la 7 mai 2010, ratificat prin Legea nr.204 din 16 iulie 2010
XXIX. Guvernul Japoniei					
299.	2727	Crearea bazei de date pentru harta de bază privind dezvoltarea infrastructurii de date spațiale a Republicii Moldova	Agencia Japonieză pentru Cooperare Internațională (JICA)	Agencia Relații Funciare și Cadastru	Acordul de cooperare tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei, semnat la Chișinău la 14 mai 2008
300.	2937	Proiectul pentru ameliorarea mediului sanitar și educațional în instituțiile primare de învățămînt din satul Ecaterinovca	Administrația satului Ecaterinovca	Administrația satului Ecaterinovca	Acordul de cooperare tehnică între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei.

Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr. 246
din 8 aprilie 2010

LISTA

împrumuturilor și granturilor, acordate Guvernului Republicii Moldova sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organisme financiare internaționale (inclusiv din cota-parte a Guvernului), din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget, destinate realizării proiectelor de asistență investițională, din contul cărora vor fi importate sau achiziționate mărfuri (lucrări, servicii) scutite de accize, plata taxei vamale, taxei pentru efectuarea procedurilor vamale, impozitate la cota zero a TVA

Nr. d/o	Donator/proiectul/instituția beneficiară	Baza legală	Compo-nentele scutite
1	2	3	4
1.	Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul agriculturii	Acordul de finanțare pentru dezvoltare (al doilea Proiect de investiții și servicii rurale) dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, creditul nr.4157 MD și grantul nr.H 211 MD, Legea nr.157-XVI din 8 iunie 2006	Integral
		Acordul de finanțare suplimentară (al doilea Proiect de investiții și servicii rurale) dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, creditul nr.4416 MD, Legea nr.166-XVI din 9 iulie 2008	Integral
		Acordul cu privire la finanțarea suplimentară pentru al doilea Proiect de investiții și servicii rurale (RISP II) dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare nr.4563 MD, Legea nr.18-XVIII din 17 septembrie 2009	Integral
		Grantul nr. TF099549	Integral
		Grantul TF 012145	Integral
	Proiectul „Agricultura Competitivă”	Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Agricultura Competitivă”, nr. 5095-MD, Legea nr. 176 din 11 iulie 2012	Integral
2.	Fondul de investiții sociale din Moldova	Acordul de Implementare privind elaborarea și implementarea schemelor de aprovizionare cu apă și salubritate în orașele mici și localitățile rurale între Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și FISM din 3 martie 2006	Integral
		Acordul dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare cu privire la finanțarea suplimentară a proiectului II al Fondului de Investiții Sociale nr.4555 MD, Legea nr.21-XVII din 12 iunie 2009	Integral
		Grantul nr.TF093407	Integral
		Grantul nr.TF094952	Integral
		Acordul de Finanțare și de proiect între KfW, Republica Moldova și Fondul de Investiții Sociale din 15 decembrie, 2010	Integral
		Acordul cu privire la finanțarea suplimentară a Acordului de credit nr. 4682 MD din 22 februarie 2010 pentru dezvoltare (Proiectul II al Fondului de Investiții Sociale) dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, Legea nr.58 din 25 martie 2010	Integral
		Contract de grant – Acțiuni Externe ale Uniunii Europene – 2010/219-911 semnat la 14 decembrie 2010	Integral
		Grant nr. TF 011810	Integral
3.	Unitatea de implementare a proiectelor de aprovizionare cu apă și canalizare	Acordul de finanțare a Proiectului național de alimentare cu apă și canalizare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, creditul nr.4414 MD, Legea nr.167-XVI din 9 iulie 2008	Integral
		Grantul nr.TF094952	Integral
	CE/FEN/Proiectul dezvoltării regionale și protecției sociale din Moldova, partea D/primăria Orhei	Contractul nr.1/2798-3913 din 29 februarie 2012	Integral
4.	Echipa de management al proiectelor (EMP) în domeniul poluanților organici persistenți (POP), Serviciul Hidrometeorologie de Stat, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Proiectul „Managementul dezastrelor și riscurilor climatice în Moldova”	Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Managementul dezastrelor și riscurile climatice în Moldova” (credit nr. 4794 MD). Legea nr. 224 din 17 septembrie 2010	Integral
5.	Unitatea consolidată de implementare a proiectelor de mediu	Grantul nr. TF 099602	Integral
6.	Ministerul Mediului „Programul de dezvoltare a Serviciilor de Aprovizionare cu Apă Potabilă”	Acord de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Programul de Dezvoltare a Serviciilor de Aprovizionare Apă Potabilă), semnat la Chișinău la 16 iunie 2010. Legea nr. 203 din 16 iulie 2010	Integral
		Grantul ENPI/2010/019549-MD-04	Integral
		Programul de dezvoltare a rețelei de regii apă-canal în Republica Moldova (contribuția NIF)	Integral
		Contractul de finanțare între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții pentru realizarea Programului de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă, semnat la 16 septembrie 2010, ratificat prin Legea nr.13 din 11 februarie 2011	Integral
7.	Agencia „Apele Moldovei” Proiectul de îmbunătățire a sistemelor de aprovizionare cu apă în sase localități ale Republicii Moldova	Acordul de credit dintre Republica Moldova și Fondul Kuwaitian de Dezvoltare Economică Arabă la Proiectul de îmbunătățire a sistemelor de aprovizionare cu apă în sase localități ale Republicii Moldova, Legea nr.381-XV din 18 noiembrie 2004	Integral
8.	Ministerul Finanțelor Proiectul „Managementul finanțelor publice”	Acordul de Credit pentru Dezvoltare (proiectul “Managementul Finanțelor Publice”) dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare nr.4082-MD, Legea nr.293-XVI din 17 noiembrie 2005	Integral
		Grantul TF 054017	Integral
		Grantul KGS10/MD/3/1	Integral
	Agencia Achiziții Publice Proiectul „Consolidarea Sistemului de Achiziții Publice”	Grantul TF 012004	Integral
9.	Ministerul Economiei Proiectul „Promovarea eforturilor privind ajustările structurale economice”	Notele de schimb dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei din 9 martie 2005	Integral
		Notele de schimb dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei din 3 martie 2006	Integral
		Acordul de cooperare în domeniul economic și tehnic dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze, semnat la 20 iunie 2005	Integral

1	2	3	4
		Notele de schimb dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei din 5 martie 2007	Integral
		Acordul de cooperare în domeniul economic și tehnic dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze, semnat la 20 mai 2006	Integral
		Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze cu privire la acordarea de către Guvernul Chinei Guvernului Moldovei a unui ajutor nerambursabil, semnat la 14 noiembrie 2007	Integral
		Notele de schimb dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei din 5 martie 2008	Integral
		Acordul, încheiat prin schimb de note, cu referire la unele aspecte tehnice privind implementarea Acordului de cooperare în domeniul economic și tehnic dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze, semnat la 24 iulie 2002	Integral
		Contractul nr. 1 privind crearea Centrului de medicină tradițională chineză, încheiat la 18 ianuarie 2010 între Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolaie Testimiteanu” și Compania Internațională Chineză de Inginerie IPFR	Integral
		Acordul, încheiat prin schimb de note, cu referire la unele aspecte tehnice privind implementarea Acordului de cooperare în domeniul economic și tehnic între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze, semnat la 20 mai 2006	Integral
		Acordul, încheiat prin schimb de note, cu referire la unele aspecte tehnice privind implementarea Acordului de cooperare în domeniul economic și tehnic între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze, semnat la 20 iunie 2005	Integral
10.	Proiectul „Autoevaluarea pentru comunicarea națională II”	Grantul UNEP-GFL-2328-2724-4769	Integral
11.	Ministerul Apărării Proiectul „Distrugetura pesticidelor și a produselor chimice periculoase în Republica Moldova”	Grantul acordat de NATO EAP SFPP 981186 Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația pentru Întreținere și Aprovizionare a Alianței Nord Atlanticice (NAMS) privind cooperarea în domeniul suportului logistic, Legea nr. 541-XV din 12 octombrie 2001	Integral
	Proiectul „Programul complex în domeniul armelor de calibru mic și armament ușor (SALW) și al armamentului convențional în Republica Moldova”	Memorandumul de înțelegere între Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Misiunea Organizăției pentru Securitate și Cooperare în Europa în Republica Moldova cu privire la implementarea Programului complex în domeniul armelor de calibru mic și armament ușor (SALW) și al armamentului convențional în Republica Moldova, semnat la Chișinău la 28 octombrie 2010. Hotărârea Guvernului nr.909 din 19.10.2010	Integral
	Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Poliția de Frontieră	Memorandum de înțelegere nr.310007/2010 între Misiunea OSCE în Moldova, care reprezintă Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa și Guvernul Republicii Moldova cu privire la recuperarea profesională și adaptarea socială a militarilor care îndeplinesc servicii prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) din Republica Moldova	Integral
12.	Distrugetura surplusului și stocurilor învechite de muniții în Republica Moldova	Acordul de implementare nr.310003/2007 între Misiunea Organizăției pentru Securitate și Cooperare în Europa și Ministerul Apărării al Republicii Moldova, semnat la Chișinău, la 22 iunie 2007	Integral
13.	Unitatea de coordonare, implementare și monitorizare a proiectului de restructurare a sistemului sănătății	Acordul-cadru de împrumut dintre Banca pentru Dezvoltare a Consiliului Europei și Republica Moldova, semnat la 5 ianuarie 2005, Legea nr.77-XVI din 12 mai 2005	Integral
		Grantul MOL-CFUND-102	Integral
		Grantul MOL-H-PCIMU	Integral
		Grantul MOL-T-PCIMU	Integral
		Grantul F/D 29 (2012)	Integral
		Memorandumul de înțelegere între Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Externe al României în domeniul asistenței oficiale pentru dezvoltare privind implementarea proiectului de reabilitare a sediului în care va funcționa Centrul Regional de Transfuzie a Sîngelui Cahul, semnat la 13 noiembrie 2012, la Chișinău	Integral
14.	Unitatea consolidată pentru implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltare Agricolă	Acordul de împrumut (Proiectul Revitalizarea agriculturii) dintre Republica Moldova și Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii nr.629-MD, Legea nr.18-XV din 17 februarie 2005	Integral
		Acordul de finanțare (împrumut și grant) dintre Republica Moldova și Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (IFAD), în scopul implementării în Moldova a Programului de Servicii Financiare Rurale și Marketing, Legea nr.282-XVI din 18 decembrie 2008	Integral
		Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă, în scopul implementării în Moldova a Proiectului de servicii financiare rurale și dezvoltare a businessului agricol (împrumut nr. L-1-832-MD, grant nr. G-1-C-832 MD), Legea nr. 108 din 19 mai 2011	Integral
		Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă, în scopul implementării în Moldova a Proiectului de servicii financiare rurale și dezvoltare a businessului agricol (Grant nr. C DE 832 MD)	Integral
15.	Unitatea de implementare a Proiectului Băncii Mondiale de ameliorare a competitivității	Acordul de credit pentru dezvoltare (Proiectul de ameliorare a competitivității) dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare nr.4119-MD, Legea nr.378-XVI din 29 decembrie 2005	Integral
		Acordul dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare cu privire la finanțarea suplimentară a proiectului de ameliorare a competitivității nr.4655-MD, Legea nr. 27-XVIII din 4 martie 2010	Integral
		Acordul de grant pentru dezvoltare nr.H187-MD	Integral
		Grantul TF 055175	Integral
16.	Ministerul Educației	Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind finanțarea Proiectului „Educația de calitate în mediul rural din Republica Moldova”, creditul nr.4155 MD și grantul nr.H 208 MD, Legea nr.190-XVI din 30 iunie 2006	Integral
		Grant nr. TF 011810	Integral
		Acordul de finanțare adițională dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind Proiectul „Educație de calitate în mediul rural din	Integral

1	2	3	4
17.	Oficiul de suport administrativ pentru asistență la implementarea Strategiei de reformă a administrației publice centrale	Republica Moldova", nr. 5080-MD, Legea nr. 172 din 11 iulie 2012 Grantul nr. TF 056601	Integral
18.	Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei	Acordul cu privire la finanțarea suplimentară a Acordului de credit pentru dezvoltare (Proiectul Energetic II) dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare nr.4541MD, Legea nr.22-XVII din 12 iunie 2009 Acordul Specific nr.71002249 dintre Guvernul Suediei și Guvernul Republicii Moldova Acordul specific dintre Suedia și Republica Moldova referitor la susținerea Programului privind creșterea capacității Ministerului Economiei în domeniul eficienței energetice și energiei regenerabile în Moldova, nr.53040015 din 30 iunie 2011 Grantul nr. TF 099139	Integral Integral Integral
19.	Pct. 19 Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare Proiectul creșterii producției alimentare din contul programului 2KR	Notele de schimb dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei din 11 martie 2004 Notele de schimb dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei din 3 martie 2006 Notele de schimb dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei din 11 ianuarie 2007 Notele de schimb dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei din 5 martie 2008 Notele de schimb dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei din 7 octombrie 2009 Acordul de Grant, înlocuind prin schimb de note, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei referitor la extinderea Proiectului de asistență tehnică pentru fermele neprivilégiat (2KR) din 17 aprilie 2012	Integral Integral Integral Integral Integral Integral
20.	Instituția Publică „Centrul de Perfecționare în Domeniul Mecanizării Agricolturii”	Acordul vizând Partea Responsabilă nr.1/MEBP din 7 iunie 2012 dintre Ministerul Economiei și Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare” (semnat în baza Documentului de Proiect între PNUD și Ministerul Economiei din 29 decembrie 2010)	Integral
21.	Ministerul Sănătății Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei Proiectul “Servicii de Sănătate și Asistență Socială”	Notele de schimb dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei din 12 noiembrie 2007 Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare (Proiectul “Servicii de Sănătate și Asistență Socială”) nr.4320-MD, Legea nr.194-XVI din 26 iulie 2007 Acordul de finanțare între Republica Moldova și Asociația Internațională de Dezvoltare privind finanțarea suplimentară în scopul realizării proiectului „Servicii de Sănătate și Asistență Socială” (nr. 5023-MD din 20 decembrie 2011), Legea nr. 79 din 12 aprilie 2012	Integral Integral
22.	Ministerul Sănătății Proiectul „Evaluarea capacității și modernizarea Spitalului Clinic Republican” Proiectul „Îmbunătățirea serviciilor medicale în Spitalul Clinic Republican din Moldova”	Acordul-cadru de împrumut între Guvernul Republicii Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului European, semnat la 16 octombrie 2008 Acordul de credit export dintre Republica Moldova și UniCredit Bank Austria AG privind finanțarea Proiectului „Îmbunătățirea serviciilor medicale în Spitalul Clinic Republican din Moldova” (nr.232.171). Legea nr.181 din 11 iulie 2012	Integral
	Proiectul „Introducerea energiei curate prin intermediul sistemului solar de generare a energiei electrice”	Acord de grant privind Proiectul „Introducerea energiei curate prin intermediul sistemului solar de generare a energiei electrice” între Guvernul Republicii Moldova și JICA, semnat la 18 iulie 2011 Grantul nr. TF 012263-MD	Integral Integral
23.	Proiectul „Reconstrucția blocului lit. „b” din str.31 August 1989, nr.137 în Centru de simulare și testare a abilităților practice a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	Acordul de Finanțare ENPI/2008/019-655	Integral
24.	I.S. Administrația de Stat a Drumurilor Proiectul de Susținere a Programului pentru Sectorul Drumurilor	Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Proiectul de reabilitare a drumurilor în Moldova) nr.37671, Legea nr.216-XVI din 12 octombrie 2007 Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Investiții (Proiectul “Drumuri europene în Moldova”), nr.2006 0485, Legea nr.217-XVI din 12 octombrie 2007 Grantul nr.TF094952 “Grantul nr. ENPI/2007/019549-MD-02 semnat la 9 decembrie 2008 Contractul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții, pentru realizarea Proiectului de reabilitare a drumurilor din Republica Moldova, FI nr. 25.852 Serapis nr. 2010-0154, Legea nr. 79 din 21 aprilie 2011 Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, pentru realizarea Proiectului de reabilitare a drumurilor din Republica Moldova, nr. 41442, Legea nr. 77 din 21 aprilie 2011	Integral Integral Integral Integral Integral
25.	I.S. „Aeroportul Internațional Chișinău	Grantul nr. 2011/9549-MD-05 (ENPI/2011/265-548) Acordul de împrumut nr.37879 între întreprinderea de Stat Aeroportul Internațional Chișinău și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la 5 decembrie 2008 Acordul de Finanțare nr.2007 0035 între Banca Europeană de Investiții și Întreprinderea de Stat Aeroportul Internațional Chișinău, semnat la 18 decembrie 2008	Integral Integral Integral
26.	Asociația de Cercetare și Dezvoltare din Moldova (MRDA)	Acordul de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Fundația S.U.A. în Domeniul Cercetării și Dezvoltării Civile a Statelor Independente ale fostei Uniuni Sovietice	Integral

1	2	3	4
		nr.1222-XIV din 31 iulie 2000	
		Granturi:	
		MRDA-09/PSA: Acordul pentru susținerea programelor	Integral
		GAP – Programul de asistență a granturilor	Integral
		Nonproliferation Program, CRDF Global	Integral
		Preventing Nuclear Smuggling Program	Integral
27.	Fundația SUA de Cercetare și Dezvoltare Civilă (CRDF)	Acordul de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Fundația S.U.A. în Domeniul Cercetării și Dezvoltării Civile a Statelor Independente ale fostei Uniuni Sovietice, semnat la 28 martie 2000, Legea nr.1222-XIV din 31 iulie 2000	Integral
		Granturi:	
		GAP – Programul de asistență a granturilor	Integral
		Nonproliferation Program, CRDF Global	Integral
		Preventing Nuclear Smuggling Program	Integral
28.	Academia de Științe a Moldovei	Acordul cadru între Guvernul Republicii Moldova și Comisia Comunității Europene, semnat la 11 mai 2006, Legea 426-XVI din 27 decembrie 2006	Integral
		FP7- INCO-2010-6, Project 266515 "Preparation for Moldova's integration into the European Research Area and into the Community R&D Framework Programs on the basis of scientific excellence – MOLD-ERA"	Integral
		FP7 SEE-GRID-SCI nr.211338 "SEE-GRID Infrastructure for regional eScience"	Integral
		FP7 IncoNet EECA nr.212226 "S&T International Cooperation Network for Eastern European and Central Asian Countries"	Integral
		FP7 BS-ERANET nr.226160 "Networking on Science and Technology in the Black Sea Region"	Integral
		FP7 SEERA-EI nr.228052 "South East European Research Area for infrastructures"	Integral
		FP7 FLEXSOLCECT nr.230861 "Development of Flexible single and tandem II-VI-Based High Efficiency Thin Film Solar Cells"	Integral
		FP7 EXTEND nr.231137 "Extending ICT research co-operation between the European Union, Eastern Europe and the Southern Caucasus"	Integral
		FP7 TransNEW nr.234330 "Support for realising new Member and Associate States' potentials in transport research"	Integral
		FP7 CHIRALIX nr.235018 "Heterometallic and mixed valence "Chiral magnetic bricks" in assembler of Single Molecule and Single Chain Magnets for nano-dimension magnetic materials"	Integral
		FP7 IncoNet CASC nr.244417 "International Cooperation Network for Central Asian and South Caucasus Countries"	Integral
		FP7 PCAP nr.246902 "Photocatalytic Cluster Complexes for Artificial Photosynthesis Applications"	Integral
		FP7 TEMADEP nr.247659 "Template-Assisted Deposition of Functional Materials and Devices"	Integral
		FP7 EECALink nr.223359 "Promotion and facilitation of international cooperation with Eastern European and Central Asian countries"	Integral
		FP7 PROMIT-HEAS-4 nr.265182 "Knowledge transfer and research needs for preparing mitigation/adaptation policy portfolios"	Integral
		FP7 NANOTALLOY nr.252407 "Induced electrodeposition of nanostructures as nanowires and nanotubes consisting of cobalt-based multilayers for MEMS applications"	Integral
		FP7 PVIKOKEST nr.269167 "International cooperative programme for photovoltaic kesterite based technologies"	Integral
		FP7 HP-SEE nr.031775 "High-Performance Computing Infrastructure for South East Europe's Research Communities"	Integral
		FP 7 EGI-InSPIRE nr.:261323 European Grid Initiative: Integrated Sustainable Pan-European Infrastructure for Researchers in Europe"	Integral
		FP7-HP-SEE CSA-INFRA 261499 "High- Performance Computing Infrastructure for South East Europe"	Integral
		FP7 HEALTH ESPOIR nr.278453, "European clinical study for the application of regenerative heart valves"	Integral
		FP7- PEOPLE IRSES Nr. 295202 OHAASugar, Training and Collaboration on material developments and process improvement in oil and sugar production "	Integral
		FP 7 - HEALTH-2012-INNOVATION-1, nr. 304810-2 "RAIDS Rational molecular Assessments and Innovative Drugs Selection"	Integral
		FP7 PICTURE: ICT-2011-7, nr.288279 "Policy dialogue in ICT to an Upper level for Reinforced EU-EECA Cooperation"	Integral
		FP7 ICT, nr.288598 "Trans-national cooperation among ICT NCPs"	Integral
		FP7 "European clinical study for the application of regenerative heart valves"	Integral
		FP7 MOLD-NANONET nr.294953: "Enhancing the capacities of the ELIIR Research Institute in applied research to enable the integration of Moldova in the European Research Area on the basis of scientific excellence"	Integral
		FP-7 EEGS-2 nr.287179 " Extinderea sistemului EGNOS in Europa de Est: Aplicatii"	Integral
		FP7- ENERGY-2011-2-STAG H2ESOT, nr. 308768-2 "Waste Heat to Electrical Energy via Sustainable Organic Thermoelectric Devices"	Integral
		FP7-PEOPLE-2012-IRSES DynSysAppl nr.316338 "Valorificarea resurselor umane, naturale și informaționale pentru dezvoltarea durabilă a economiei țării"	Integral
		FP7 PEOPLE-2012-IRSES NUTRILAB/ nr. 318946 "Nutritional Labeling Study in Black Sea Region Countries"	Integral
		FP6 PEOPLE-2012-IRSES- FLUMEN, Nr. 318969 "Fluvial Processes and sediment dynamics of slope channel systems: Impact od socio-economic and climate change on river system characteristics and related services"	Integral
		FP7-SSH-2012-2, nr. 320214, ARABTRANS "Political and Social Transformations in the Arab World"	Integral
		EURAXESS nr. 295345 "Enhancing the Outreach and Effectiveness of the EURAXESS Network Partners. EURAXESS T.O.P.II"	Integral
		Academia de Științe a Moldovei FWC Ben-LOT Nr.9: Culture, Education, Employment and Social Europe Aid/127054/C/SEIR/multi "Support to the Academy of Moldova in better integration into ERA"	Integral
		Nr.13254 din 11.08.2008. Cooperare transfrontalieră	Integral

1	2	3	4
		Phare CBC 2006 – Cooperare transfrontalieră pentru înființarea unui Centru zonal privind formarea de experți pentru studiul, păstrarea și managementul resurselor genetice vegetale, în vederea utilizării eficiente a patrimoniului genetic și conservării mediului ambiant	
		TEMPUS nr.145035 "Western – Eastern teachers education network"	Integral
		TEMPUS nr.144920 "Modernisation et Development de cours Professionnalisés (MODEP)"	Integral
		TEMPUS nr.144976 "Professionnalisation des enseignants en travail social"	Integral
		TEMPUS-TACIS nr.1B-JEP-27086-2006 (MD) "Developing the ICT capable Schools in Moldova (DICISM)"	Integral
		TEMPUS nr.144790-TEMPUS-2008-RU-JPCR "Creation de 4 Ecoles Supérieures Hotelières d'Application"	Integral
		TEMPUS nr.175702-LIP-1-2010-1-MD-AIM-4C "Consolidation of trust and implementation of the European Neighbouring Policy and Eastern Partnership"	Integral
		TEMPUS nr. 511303 -1 -2010 -1-UK – TEMPUS – JPCR, MPPHSS "Programme de Masterat în Sănătatea Publică și Servicii Sociale"	Integral
		Nr.12/193 JCP Romania-Ukraine-Moldova "Resources pilot centre for cross-border preservation of the aquatic biodiversity of Prut River"	Integral
		MIS-ETC 937 nr.1/3/128 "Cross-border initiative for developing playful topiary art for education and leisure"	Integral
		MIS-ETC 287 – 48910/24.06.2011 nr.1.1.3.65910.92 – "Symbiosis Network for Environment Protection and Sustainable Development in Black Sea Basin – SYMNET"	Integral
		MIS-ETC 933 "Cross-border educational exchanges in European studies-favourable framework in the diminishing of the border effects at the eastern frontier of the EU"	Integral
		MIS-ETC 250 nr. 1.2.1. 65963.80 "Rețea de siguranță seismică în Bazinul Mării Negre ESNET"	Integral
		HES – CODE MIS – ETC 946 "Cross-border cooperation for common needs: Health, Environment, Sport"	Integral
		Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova – NATO, Hotărârea Guvernului nr.746 din 18 august 2010	Integral
		EAP-NG 982517 "Silk Network Academies Alliance"	Integral
		NIG 982702 New RENAM-RoEduNet gateway based on CWD technologies implementation	Integral
		EST-CLG 982852 "Mitigation of water stress in agricultural soils by bio-indicators"	Integral
		SIP-981186 "Clean-Up of Chemicals – Moldova"	Integral
		SIP-985287 "Landslide Susceptibility Assessment in the Central Part of the Republic of Moldova"	Integral
		Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001, ratificat prin Legea nr.789-XV din 28 decembrie 2001	Integral
		IB7320-110720 "New priority disciplines and algorithms in queuing analysis"	Integral
		I27320-127925 "Magnetic coordination polymers of the nanosized clusters"	Integral
		I27320-127968 "Functional Nanowires"	Integral
		I27320-128019 "Coupled VCSEL arrays for gassensing and environmental control"	Integral
		I27320-128036 "Xenobiotic Input to the Prut River (XENOPRUT)"	Integral
		I27320-128042 "Markets for executives and nonexecutives in Western and Eastern Europe"	Integral
		I27320-128078 "Experimental and Theoretical Study of Magnetic Anisotropy in Linear Trimeric Single Molecule Magnets and Two-Dimensional Molecular Metamagnets: Prospects for Practical Applications"	Integral
		I27320-128158 "Connecting the scientific diaspora of the Republic of Moldova to the scientific and economic development of the home country"	Integral
		I27320-128047 "Nanopatterned materials for the improvement of terahertz quantum cascade lasers and laser-driven solid-state terahertz emitters"	Integral
		I27320-128037 "Fabrication and investigation of carbon nanotube based sensors and (bio)nanocomposite materials"	Integral
		I27420-128381 "Violence and repression as discourse and practice in South Eastern Europe: an historical and comparative perspective"	Integral
		Matra/MD/11/6 "Abordarea multidisciplinară și atitudine adecvată către procesul de îmbătrânire în Republica Moldova"	Integral
		"Modernizarea sistemului perinatologic în Republica Moldova", faza a III-a	Integral
		Legea nr.531-XV din 18 decembrie 2003 privind aderarea Republicii Moldova la Acordul de constituire a Centrului Științifico-Tehnologic din Ucraina	Integral
		Nr.5388 "Elaborarea, fabricarea și testarea mостrei transformatorului de reglare rapidă a decalajului de fază cu dirijare pe tiristori"	Integral
		Nr.5390 "Depunerea oxizilor complecși cu funcționalități sporite din aerosolii compuşilor metalorganici: formarea compoziției la scară atomică"	Integral
		Nr.5393 "Bioreactor combinat cu obținerea produselor utile și randament înalt de biometan ca sursă energetică alternativă"	Integral
		Nr.5398 "Elaborarea și utilizarea compozițiilor optime a amestecurilor combustibililor în baza modelării fizico-chimice"	Integral
		Nr.5402 "Analiza optică, fotoelectrică și structurală a Cu ₂ ZnS ₄ (SeI-xS ₄) și WxMo1-xS ₂ de perspectivă pentru aplicații în fotovoltaică"	Integral
		Nr.5404 "Elaborarea și fabricarea mostrelor pilot de purtători și dispozitive pentru înregistrare holografică în timp real"	Integral
		Nr.5373 "Transport cuantic de electroni în nanostructuri pentru aplicații practice"	Integral
		Nr.5383 "Embriogeneza zigotică-procedeu biotehnologic eficient de eradicare a virusurilor la soiurile apine de viță de vie"	Integral
		Nr.5386 "Expresia genelor RUBPcarboxilazei/oxigenazei, PEPCazei și ultrastructura cloroplastelor plantelor C3 și C4 în absența fotosintezii aparențe"	Integral
		Nr.5391 "Utilizarea compozițiilor de microelemente și microorganisme pentru ameliorarea fertilității solului în plantațiile viticole"	Integral
		Nr.5344 "Technology improvement and synthesis of Tetrahydrotracene-iodide quasi-one-dimensional crystals with high thermoelectric performance"	Integral
		Nr. 5384 "Modele de calcul de înaltă performanță bazate pe	Integral

1	2	3	4
		abordări biologice și cuantice"	
		P530 Clinico-microbiological features, pharmacogenetic aspects and treatment particularities of HIV-associated tuberculosis in the Republic of Moldova	Integral
		P461 Enhancing National Capabilities and Expertise in Nuclear Forensics	Integral
		Hotărârea Guvernului nr.218 din 6 martie 1997, Planul de acțiuni dintre Ministerul Educației și UNICEF, semnat în ianuarie 2011	Integral
		Nr.YI 303 – "Acces Echitabil la Servicii de Calitate"	Integral
		"Modernizarea și implementarea Curriculumului de bază și curricula disciplinară din învățământul secundar general"	Integral
		"Implementarea carnetului copilului sănătos pentru fortificarea lucrului internațional-educativ cu familia și creșterea unui copil sănătos"	Integral
		Grant implementat de HIFAB Internațional AB cu sprijinul financiar al Agenției Suedeze pentru Dezvoltarea Internațională (SIDA)	Integral
		Nr.835 din 17 decembrie 2008 "Cu privire la crearea Centrului Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional"	Integral
		Contract nr.1415 din 2009 dintre AIEA, Institutul de Izotopi Co. Ltd și ASM cu privire la proiectarea, elaborarea, instalarea și punerea în funcțiune a iradiatorului gamma multifuncțional, incluzând sursa 100KCi Co-60.	Integral
		Nr.MOL8005 "Centrul de tehnologii ionizante din Moldova"	Integral
		Protocolul adițional privind privilegiile și imunitățile OCEMN ratificat de Parlamentul Republicii Moldova la 6 Octombrie 2000 prin Legea nr.1280-XIV	Integral
		Dezvoltarea unui Laborator Lingvofonic în USMF „Nicolae Testemițanu” 07/11/M	Integral
		Elaborarea tehnologiei de CO ₂ – extracție a substanțelor biologice active din germeni de grâu. 10.820.05.24 No: 353 RoA	Integral
		BSEC-HDF / RES 2011-02. TESUWKERC "Technological system based on the utilization of water kinetic energy for rural consumers"	Integral
29.	Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice	Grantul nr.TF093088	Integral
30.	Guvernul României	Acord dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova, ratificat prin Legea nr. 133 din 1 iulie 2010	Integral
31.	Cancelaria de Stat – Centrul de Guvernare Electronică	Proiectul „e-Transformare a Guvernării"	Integral
32.	Biroul Național de Statistică Proiectul „Desfășurarea Recensământului General Agricol"	Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare (Credit nr.5000-MD) pentru realizarea Proiectului „e-Transformare a Guvernului”, Legea nr.173 din 28 iulie 2011	Integral
33.	Instituția Publică "Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea Programului de restructurare a sectorului vitivinicol"	Grantul nr. TF 011741	Integral
		Acordul specific între Suedia și Republica Moldova din 26 noiembrie 2010	Integral
		Contractul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții (Programul de restructurare a sectorului vitivinicol), FI nr. 25.853 (MD) Serapis nr. 2010-0484, Legea nr. 70 din 7 aprilie 2011	Integral
		Acord-Memorandum dintre Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova și Asociazione Sviluppo Culturale & Promozione Italiana din Republica Italiană, semnat la 30 iunie 2011 și Amendamentul din 1 august 2011	Integral
34.	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Proiectul „Consolidarea eficacității rețelei de asistență socială"	Integral
		Proiectul „Îmbunătățirea echipamentului în Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale din or. Orhei"	Integral
35.	Oficiul Finanțării de Carbon	Acord de grant dintre Ambasada Japoniei în Republica Moldova și Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale din or. Orhei din 27 ianuarie 2012	Integral
36.	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor	Grantul nr.TF 011530	Integral
		Grantul nr.TF 012845	Integral
		Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Căștilor Europei întru realizarea Proiectului de construcții a locuințelor pentru pături socialmente vulnerabile II (nr.F/P 1756(2011)), ratificat prin Legea nr.182 din 11 iulie 2012	Integral
37.	Intreprinderea de Stat "Moldelectrica" – Proiectul "Transportul energiei electrice de către "Moldelectrica"	Contractul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în scopul realizării Proiectului "Transportul energiei electrice de către "Moldelectrica", nr.FIN nr.81.208 Serapis nr. 2011 0140, Legea nr. 179 din 11 iulie 2012	Integral
38.	Proiectul "Dotarea cu calculatoare a căminelor studențești"	Acordul de cooperare în domeniul economic și tehnic dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze, semnat la 14 septembrie 2010	Integral

39 HOTĂRÎRE **cu privire la aprobarea cuantumului plăților** **de supraveghere a menținerii condițiilor** **de certificare a Autorității Aeronautice Civile**

În scopul executării prevederilor art. 6 alin. (6) din Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 9 iulie 1997 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 98-99, art. 292), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se stabilesc:

cuantumul plăților de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare a serviciilor de navigație aeriană în mărime de 1,0 euro/ tonă/MTOW aeronavă la decolare/aterizare;

cuantumul plăților de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare a aerodromurilor cod 3 și cod 4 în mărime

de 1,25 euro/pasager la plecare și la sosire;

cuantumul plăților de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare a operatorilor aerieni care efectuează transporturi de mărfuri în afara teritoriului Republicii Moldova în mărime de 1,0 euro/MTOW aeronavă la decolare.

2. Plățile de supraveghere se aplică din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a Hotărârii Guvernului nr.294 din 11 mai 2012 „Pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile”.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministru economiei
Ministrul transporturilor
și infrastructurii drumurilor
Ministrul finanțelor

Nr. 1. Chișinău, 4 ianuarie 2013.

Vladimir FILAT

Valeriu Lazăr

Anatolie Șalaru
Veaceslav Negruța

40 HOTĂRÎRE **cu privire la aprobarea bugetului Autorității Aeronautice** **Civile pentru perioada mai – decembrie a anului 2012**

În scopul executării prevederilor art. 6 alin. (5) din Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 9 iulie 1997 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 98-99, art. 292), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă bugetul Autorității Aeronautice Civile pentru perioada mai – decembrie a anului 2012 la venituri în sumă

de 27090 mii lei și la cheltuieli în sumă de 27090 mii lei (se anexează).

2. Autoritatea Aeronautică Civilă, în procesul executării bugetului, are dreptul să opereze modificări în structura cheltuielilor în limita bugetului aprobat prin prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministru economiei
Ministrul transporturilor
și infrastructurii drumurilor
Ministrul finanțelor

Nr. 2. Chișinău, 4 ianuarie 2013.

Vladimir FILAT

Valeriu Lazăr

Anatolie Șalaru
Veaceslav Negruța

Aprobat
 prin Hotărârea Guvernului nr. 2
 din 4 ianuarie 2013

BUGETUL **Autorității Aeronautice Civile pentru** **perioada mai – decembrie a anului 2012**

Nr. d/o	Denumirea capitolului de venituri și cheltuieli	Mii lei
	Venituri total	27 090
1.	Supravegherea condițiilor de certificare a aerodromurilor	14017
2.	Supravegherea menținerii condițiilor de certificare a serviciilor de navigație aeriană	3 620
3.	Supravegherea condițiilor de certificare a operatorilor aerieni	5 250
4.	Alte surse	4 203
	Cheltuieli total	27 090
1.	Remunerarea muncii	14 500
2.	Defalcări în fondul asigurărilor sociale și medicale, inclusiv:	4 800
	contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	4 290
	prime de asigurări obligatorii de asistență medicală	510
3.	Consumuri și cheltuieli materiale	1 265,3
3.1.	Energia electrică	200
3.2.	Energia termică	100
3.3.	Apă, canalizare și evacuarea gunoierului	20
3.4.	Combustibil	300
3.5.	Alte cheltuieli	645,3
4.	Servicii	3 369,7

4.1.	Telecomunicații	350
4.2.	Cheltuieli de transport	400
4.3.	Reparația mijloacelor fixe	60
4.4.	Cheltuieli bancare	30
4.5.	Pregătirea cadrelor, inclusiv:	2 149,7
	în țările UE	2 049,7
	în alte țări	100
4.6.	Alte cheltuieli	380
5.	Uzura	300
6.	Consumuri și cheltuieli operaționale	2 655
6.1.	Arenda încăperilor	705
6.2.	Supraveghere peste hotarele Republicii Moldova	825
6.3.	Cheltuieli de deplasare, inclusiv:	750
	în țările UE	560
6.4.	Cheltuieli de reprezentare și protocol	25
6.5.	Cheltuieli pentru asigurare	30
6.6.	Cotizații internaționale	235
6.7.	Alte cheltuieli	85
7.	Rezerve pentru acțiuni de investigații, căutare, salvare	200

41**HOTĂRÎRE****cu privire la deschiderea Ambasadei Republicii
Moldova în Canada**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se acceptă propunerea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene privind deschiderea Ambasadei Republicii Moldova în Canada, cu sediul la Ottawa, înaintînd Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul

decretului respectiv.

2. Se abrogă Hotărîrea Guvernului nr. 705 din 27 iulie 1999 „Cu privire la înființarea Consulatului General al Republicii Moldova în or. Ottawa (Canada)” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 83-86, art. 739).

PRIM-MINISTRU**Vladimir FILAT****Contrasemnează:****Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene****Iurie Leancă****Nr. 3. Chișinău, 4 ianuarie 2013.****42****HOTĂRÎRE****cu privire la deschiderea Ambasadei Republicii Moldova
în Regatul Țărilor de Jos**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se acceptă propunerea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene privind deschiderea Ambasadei

Republicii Moldova în Regatul Țărilor de Jos, cu sediul la Haga, înaintînd Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul decretului respectiv.

PRIM-MINISTRU**Vladimir FILAT****Contrasemnează:****Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene****Iurie Leancă****Nr. 4. Chișinău, 4 ianuarie 2013.****43****HOTĂRÎRE****cu privire la deschiderea Ambasadei Republicii
Moldova în Statul Qatar**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se acceptă propunerea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene privind deschiderea Ambasadei

Republicii Moldova în Statul Qatar, cu sediul la Doha, înaintînd Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul decretului respectiv.

PRIM-MINISTRU**Vladimir FILAT****Contrasemnează:****Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene****Iurie Leancă****Nr. 5. Chișinău, 4 ianuarie 2013.****44****HOTĂRÎRE****cu privire la aprobarea Memorandumului de Înțelegere
dintre Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova
și Serviciul de Monitorizare Financiară din cadrul Băncii
Centrale a Republicii Azerbaidjan privind cooperarea
în schimbul de informații în scopul prevenirii legalizării
mijloacelor bănești obținute ilegal sau altor bunuri
și finanțării terorismului, semnat la Strasbourg
la 4 decembrie 2012**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre informare Memorandumul de Înțelegere dintre Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova și Serviciul de Monitorizare Financiară din cadrul Băncii Centrale a Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în schimbul de informații

în scopul prevenirii legalizării mijloacelor bănești obținute ilegal sau altor bunuri și finanțării terorismului, semnat la Strasbourg la 4 decembrie 2012.

2. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica partea azeră despre aprobarea Memorandumului nominalizat.

3. Centrul Național Anticorupție va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Memorandumului menționat.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Iurie Leancă

Nr. 6. Chișinău, 4 ianuarie 2013.

45

HOTĂRÎRE

pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea Convenției de Cooperare Polițienească în Europa de Sud-Est, semnată la Viena la 5 mai 2006

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de proiectul Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea Convenției de Cooperare Polițienească în Europa de Sud-Est, semnată la Viena la 5 mai 2006.

2. Se inițiază negocierile asupra proiectului Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea Convenției de Cooperare Polițienească în Europa de Sud-Est, semnată la Viena la 5 mai 2006.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene
Ministrul afacerilor interne

Iurie Leancă
Dorin Recean

Nr. 7. Chișinău, 4 ianuarie 2013.

46

HOTĂRÎRE

pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Deciziei Consiliului șefilor de guverne ale statelor-membre ale Comunității Statelor Independente privind Concepția dezvoltării strategice a transportului feroviar al statelor-membre ale Comunității Statelor Independente pînă în anul 2020

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de proiectul Deciziei Consiliului șefilor de guverne ale statelor-membre ale Comunității Statelor Independente privind Concepția dezvoltării strategice a transportului feroviar al statelor-membre ale Comunității Statelor Independente pînă în anul 2020.

2. Se inițiază negocierile asupra proiectului Deciziei Consiliului șefilor de guverne ale statelor-membre ale Comunității Statelor Independente privind Concepția dezvoltării strategice a transportului feroviar al statelor-membre ale Comunității Statelor Independente pînă în anul 2020.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene
Ministrul transporturilor
și infrastructurii drumurilor

Iurie Leancă
Anatolie Șalaru

Nr. 8. Chișinău, 4 ianuarie 2013.

47

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea articolului 12 litera a) din Legea nr. 134-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea articolului 12 litera a)

din Legea nr. 134-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:
Ministrul justiției

Oleg Efrim

Nr. 9. Chișinău, 9 ianuarie 2013.

PARTEA III**Acte ale ministerelor, departamentelor și ale Băncii Naționale a Moldovei**
Acte ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare
al Republicii Moldova**14****O R D I N****cu privire la aprobarea standardelor naționale voluntare,**
în baza cărora se poate evalua conformitatea
produselor: gemuri, jeleuri, dulcețuri, piureuri
și alte produse similare

Întru executarea Legii nr.422-XVI din 22.12.2006 privind
securitatea generală a produselor,

ORDON:

1. Se aprobă lista standardelor naționale (voluntare),
în baza cărora, pînă la aprobarea și intrarea în vigoare a
Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea și completarea
Reglementării tehnice „Gemuri, jeleuri, dulcețuri, piureuri și

alte produse similare”, aprobată prin Hotărîrea Guvernului
nr. 216 din 27 februarie 2008, se va efectua evaluarea
conformității și supravegherea produselor: gemuri, jeleuri,
dulcețuri, piureuri și alte produse similare (autohtone și de
import) plasate pe piața internă.

2. Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al
Republicii Moldova.

MINISTRUL AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE**Vasile BUMACOV****Nr. 60. Chișinău, 19 aprilie 2012.**

Anexă
la Ordinul Ministerului Agriculturii
și Industriei Alimentare
nr. 60 din 19 aprilie 2012

COORDONAT
Institutul Național de
Standardizare și
Metrologie

APROBAT
Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare

Vitalie DRAGANCEA
_____ 2012

Vasile BUMACOV
_____ 2012

LISTA

standardelor naționale (voluntare), în baza cărora pînă la intrarea în vigoare a Hotărîrii Guvernului
cu privire la modificarea și completarea Reglementării tehnice „Gemuri, jeleuri, dulcețuri, piureuri și
alte produse similare”, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 216 din 27 februarie 2008, se va efectua
evaluarea conformității și supravegherea produselor: gemuri, jeleuri, dulcețuri, piureuri și alte produse
similare (autohtone și de import) plasate pe piața internă

1. Standarde pentru prelevarea și pregătirea probelor

Indicativul standardului	Titlul standardului
SM GOST R ISO 7218:2010	Microbiologia produselor alimentare și a furajelor pentru animale. Cerințe generale și recomandări privind analizele microbiologice Микробиология пищевых продуктов и кормов для животных. Общие требования и рекомендации по микробиологическим исследованиям
SM SR EN ISO 6887-1:2011	Microbiologia produselor alimentare și furajelor. Pregătirea probei pentru analiză, a suspensiei inițiale și a diluțiilor decimale pentru examenul microbiologic. Partea 1: Reguli generale pentru pregătirea suspensiei inițiale și a diluțiilor decimale Микробиология пищевых продуктов и кормов для животных. Приготовление образцов для испытания, исходной суспензии и десятичных разведений для микробиологических исследований. Часть 1: Общие правила подготовки исходной суспензии и десятичных разведений
GOST 8756.0-70	Produse alimentare conservate. Prelevarea și pregătirea probelor pentru analize Продукты пищевые консервированные. Отбор проб и подготовка их к испытанию
GOST 26313-84	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Reguli de recepție, metode de prelevare a probelor Продукты переработки плодов и овощей. Правила приемки, методы отбора проб
GOST 26668-85	Produse alimentare și de gust. Metode de prelevare a probelor pentru analize microbiologice Продукты пищевые и вкусовые. Методы отбора проб для микробиологических анализов
GOST 26669-85	Produse alimentare și de gust. Pregătirea probelor pentru analize microbiologice Продукты пищевые и вкусовые. Подготовка проб для микробиологических анализов

GOST 26670-91	Produse alimentare. Metode de cultivare a microorganismelor Продукты пищевые. Методы культивирования микроорганизмов
GOST 26671-85	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor, conserve din carne și mixte carne-legume. Pregătirea probelor pentru analize de laborator Продукты переработки плодов и овощей, консервы мясные и мясорастительные. Подготовка проб для лабораторных анализов
GOST 26929-94	Materii prime și produse alimentare. Pregătirea probelor. Mineralizarea pentru determinarea conținutului de elemente toxice Сырье и продукты пищевые. Подготовка проб. Минерализация для определения содержания токсичных элементов
GOST 26324-84	Pulpă de fructe conservată. Desulfatarea probelor la pregătirea pentru analize organoleptice Пульпа фруктовая консервированная. Десульфитация проб при подготовке к органолептическим испытаниям

2. Standarde care stabilesc condițiile de ambalare, etichetare, transport și depozitare

Indicativul	Titlul standardului
GOST 8756.18-70	Produse alimentare conservate. Metode de determinare a aspectului exterior, ermeticității ambalajului de desfacere și a suprafeței interioare a recipientelor metalice Продукты пищевые консервированные. Методы определения внешнего вида, герметичности тары и состояния внутренней поверхности металлической тары
GOST 13799-81	Produse din fructe, pomușoare, legume și ciuperci conservate. Ambalare, marcare, transport și depozitare Продукция плодовая, ягодная, овощная и грибная консервированная. Упаковка, маркировка, транспортирование и хранение

3. Standarde care stabilesc reguli și metode de încercări

Indicativul	Titlul standardului
SM SR EN ISO 4833:2011	Microbiologia produselor alimentare și furajelor. Metoda orizontală pentru enumerarea microorganismelor. Tehnica de numărare a coloniilor la 30°C Микробиология пищевых продуктов и кормов для животных. Горизонтальный метод подсчета микроорганизмов. Метод подсчета колоний при температуре 30°C
SM SR EN 14082:2006	Produse alimentare. Determinarea microelementelor. Determinare plumb, cadmiu, zinc, cupru, fier și crom prin spectrometrie de absorbție atomică (SAA) după calcinare - Продукты пищевые. Определение микроэлементов. Определение свинца, кадмия, цинка, меди, железа и хрома путем спектрометрической атомной абсорбции (SAA) после кальцинирования
SM SR EN 14083:2006	Produse alimentare. Determinarea microelementelor. Determinare plumb, cadmiu, crom și molibden prin spectrometrie de absorbție atomică cu cuptor de grafit (GFAAS) după digestia sub presiune. Продукты пищевые. Определение микроэлементов. Определение свинца, кадмия, хрома и молибдена путем спектрометрической атомной абсорбции с графитовой печью (GFAAS) после деструкции под давлением
SM SR EN 14084:2006	Produse alimentare. Determinarea microelementelor. Determinare plumb, cadmiu, zinc, cupru și fier prin spectrometrie de absorbție atomică (SAA) după digestie cu microunde. Продукты пищевые. Определение микроэлементов. Определение свинца, кадмия, цинка, меди и железа путем спектрометрической атомной абсорбции (SAA) после микроволновой деструкции
SM GOST R 50476:2005	Produse derivate din fructe și legume. Metoda de determinare a conținutului de acizi sorbic și benzoic la prezența lor în comun Продукты переработки плодов и овощей. Метод определения содержания сорбиновой и бензойной кислот при их совместном присутствии
SM GOST R 51301:2003	Produse alimentare și materii prime alimentare. Metode volt-ampermetrice prin inversiune de determinare a conținutului de elemente toxice (cadmiului, plumbului, cuprului și zincului) Продукты пищевые и продовольственное сырье. Инверсионно-вольтамперметрические методы определения содержания токсичных элементов (кадмия, свинца, меди и цинка)
SM GOST R 51962:2005	Produse alimentare și materii prime alimentare. Metoda volt-ampermetrică prin inversiune de determinare a concentrației masice a arsenului Продукты пищевые и продовольственное сырье. Инверсионно-вольтамперметрический метод определения массовой концентрации мышьяка
GOST 8756.1-79	Produse alimentare conservate. Metode de determinare a proprietăților organoleptice, a masei nete sau a volumului și a fracției masice de părți componente Продукты пищевые консервированные. Методы определения органолептических показателей, массы нетто или объема и массовой доли составных частей
GOST 8756.4-70	Produse alimentare conservate. Metoda de determinare a conținutului de impurități minerale (nisip) Продукты пищевые консервированные. Метод определения содержания минеральных примесей (песка)
GOST 8756.13-87	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Metode de determinare a zaharurilor Продукты переработки плодов и овощей. Методы определения сахаров
GOST 8756.21-89	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Metode de determinare a grăsimii Продукты переработки плодов и овощей. Методы определения жира
GOST 10444.12-88	Produse alimentare. Metoda de determinare a drojdiilor și ciupercilor de mucegai Продукты пищевые. Метод определения дрожжей и плесневых грибов

GOST 10444.15-94	Produse alimentare. Metode de determinare a numărului de microorganisme mezofile aerobe și facultativ anaerobe Продукты пищевые. Методы определения количества мезофильных аэробных и факультативно-анаэробных микроорганизмов
GOST 25555.0-82	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Metode de determinare a acidității titrabile Продукты переработки плодов и овощей. Методы определения титруемой кислотности
GOST 25555.3-82	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Metode de determinare a impurităților minerale Продукты переработки плодов и овощей. Методы определения минеральных примесей
GOST 25555.5-91	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Metode de determinare a dioxidului de sulf Продукты переработки плодов и овощей. Методы определения диоксида серы
GOST 26181-84	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Metoda de determinare a acidului sorbic Продукты переработки плодов и овощей. Метод определения сорбиновой кислоты
GOST 26186-84	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor, conserve de carne și mixte carne-legume. Metode de determinare a clorurilor Продукты переработки плодов и овощей, консервы мясные и мясорастительные. Методы определения хлоридов
GOST 26188-84	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor, conserve din carne și mixte carne-legume. Metoda de determinare a pH Продукты переработки плодов и овощей, консервы мясные и мясорастительные. Метод определения pH
GOST 26323-84	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Metode de determinare a conținutului de impurități de origine vegetală Продукты переработки плодов и овощей. Методы определения содержания примесей растительного происхождения
GOST 26930-86	Materii prime și produse alimentare. Metoda de determinare a arsenului Сырье и продукты пищевые. Метод определения мышьяка
GOST 26932-86	Materii prime și produse alimentare. Metode de determinare a plumbului Сырье и продукты пищевые. Методы определения свинца
GOST 26933-86	Materii prime și produse alimentare. Metode de determinare a cadmiului Сырье и продукты пищевые. Методы определения кадмия
GOST 26935-86	Produse alimentare conservate. Metoda de determinare a staniului Продукты пищевые консервированные. Метод определения олова
GOST 28038-89	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Metode de determinare a micotoxinei patuline Продукты переработки плодов и овощей. Методы определения микотоксина патулина
GOST 28467-90	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Metoda de determinare a acidului benzoic Продукты переработки плодов и овощей. Метод определения бензойной кислоты
GOST 28562-90	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Metoda refractometrică de determinare a substanțelor uscate solubile Продукты переработки плодов и овощей. Рефрактометрический метод определения растворимых сухих веществ
GOST 30178-96	Materii prime și produse alimentare. Metoda de determinare a elementelor toxice prin absorbție atomică Сырье и продукты пищевые. Атомно-абсорбционный метод определения токсичных элементов
GOST 30425-97	Conserve. Metoda de determinare a sterilității industriale Консервы. Метод определения промышленной стерильности
GOST 30518-97/ GOST R 50474-93	Produse alimentare. Metode de relevare și determinare a numărului de bacterii din grupul colibacililor intestinali (bacterii coliforme) Продукты пищевые. Методы выявления и определения количества бактерий группы кишечных палочек (колиформных бактерий)
GOST 30519-97/ GOST R 50480-93	Produse alimentare. Metode de relevare a bacteriilor de genul Salmonella Продукты пищевые. Методы выявления бактерий рода Salmonella
GOST 30538-97	Produse alimentare. Determinarea elementelor toxice prin metoda de emisie atomică Продукты пищевые. Методика определения токсичных элементов атомно-эмиссионным методом
GOST 30669-2000	Produse obținute prin prelucrarea fructelor și legumelor. Metoda cromatografiei în faza gazoasă de determinare a conținutului acidului benzoic Продукты переработки плодов и овощей. Газохроматографический метод определения содержания бензойной кислоты
GOST 31266-2004	Materie primă și produse alimentare. Metoda de determinare a arsenului prin adsorbție atomică Сырье и продукты пищевые. Атомно-адсорбционный метод определения мышьяка
SMV ISO 11290-2: 1998	Microbiologia alimentelor și furajelor. Metoda orizontală pentru detectarea și numărarea Listeria monocytogenes. Partea 2: Metoda de numărare Микробиология пищевых продуктов и кормов. Горизонтальный метод выявления и подсчета Listeria monocytogenes. Часть 2: Метод подсчета

**Acte ale Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei
al Republicii Moldova și Comitetului Confederal al Confederației Naționale
a Sindicatelor din Moldova**

Ministrul Muncii, Protecției Sociale
și Familiei al Republicii Moldova,
(Avizul nr. 3523 din 13.09.2012)

Valentina BULIGA

Aprobat:
prin Hotărîrea Comitetului Confederal
al Confederației Naționale a Sindicatelor
din Moldova, nr. 6-10 din 19.04.2012

Președintele CNSM Oleg BUDZA

15 R E G U L A M E N T U L
Inspectoratului Muncii al Sindicatelor

I. Dispoziții generale

1.1. Inspectoratul Muncii al Sindicatelor este o structură a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova care își desfășoară activitatea în conformitate cu art. 386, alineatul (2), litera a) al Codului muncii, Statutul CNSM, documentele de program ale organelor de conducere ale Confederației și prezentul Regulament.

1.2. Inspectoratul Muncii al Sindicatelor exercită controlul asupra respectării legislației muncii și altor acte normative în domeniul muncii la întreprinderi, instituții și organizații cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare unde activează organizații sindicale.

1.3. În activitatea sa Inspectoratul Muncii al Sindicatelor se călăuzește de Constituția Republicii Moldova, Codul muncii și alte legi din domeniu, de Convențiile OIM ratificate de Republica Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, de alte acte normative și de prezentul Regulament.

1.4. Inspectorii de muncă ai sindicatelor sînt numiți și eliberați din funcție de către președintele CNSM. Persoanele care urmează a fi numite în funcția de inspector de muncă trebuie să întrunească în mod obligatoriu următoarele condiții: studii superioare și stagiu de muncă în domeniu nu mai puțin de trei ani.

1.5. Inspectorii de muncă ai sindicatelor dispun de legitimații de tip unic aprobate de Comitetul Confederal al CNSM și de ștampile cu stema Confederației și denumiri respective în limba de stat.

II. Sarcinile Inspectoratului Muncii al Sindicatelor

2.1 Sarcinile principale ale Inspectoratului Muncii al Sindicatelor sînt:

a) asigurarea aplicării dispozițiilor actelor legislative și altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor;

b) difuzarea informațiilor despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației muncii;

c) informarea conducerii centrelor sindicale național-ramurale respective, a organelor de stat de supraveghere și control despre cazurile de încălcare a legislației muncii.

III. Atribuțiile Inspectoratului Muncii al Sindicatelor

3.1. Pentru îndeplinirea sarcinilor prevăzute la punctul 2.1 din prezentul Regulament, Inspectoratul Muncii al Sindicatelor are următoarele atribuții:

a) controlează respectarea dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la:

- convențiile colective, contractele colective de muncă și contractele individuale de muncă;
- carnetul de muncă;
- timpul de muncă și timpul de odihnă;
- disciplina muncii;

- munca minorilor și munca femeilor;
- retribuirea muncii;
- garanțiile și compensațiile ce decurg din relațiile de muncă;

- alte prevederi ale legislației muncii;

b) în domeniul securității și sănătății în muncă controlează respectarea dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la securitatea și sănătatea în muncă;

c) participă la cercetarea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale;

d) înaintează organelor competente ale statului propuneri de retragere a autorizației de funcționare a entităților economice din punct de vedere al securității și sănătății în muncă;

e) înaintează organelor de resort propuneri de scoatere din fabricație a echipamentelor tehnice, a echipamentelor individuale de protecție și de lucru care nu corespund standardelor și normelor de securitate și sănătate în muncă;

f) participă la elaborarea proiectelor de planuri naționale și ramurale de ameliorare a securității și sănătății în muncă;

g) acordă suport metodologic și consultativ organizațiilor sindicale în domeniul securității și sănătății în muncă la elaborarea proiectelor de convenții și contracte colective de muncă;

h) acordă ajutor metodologic membrilor comisiilor de atestare a locurilor de muncă din punct de vedere al securității și sănătății în muncă la elaborarea planurilor de activitate de aducere a condițiilor de muncă, a echipamentelor de producere în corespundere cu cerințele normative;

i) acordă ajutor metodologic reprezentanților sindicatelor în comitetele pentru securitate și sănătate în muncă în vederea îndeplinirii de către ei a funcțiilor prevăzute de Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a comitetului pentru securitate și sănătate în muncă aprobat prin hotărîre de Guvern;

j) participă la expertiza proiectelor de reconstrucție și re tehnologizare a obiectelor industriale noi, a echipamentelor tehnologice, a mijloacelor colective și individuale de protecție;

k) examinează adresările organizațiilor sindicale și ale membrilor de sindicat pe problemele ce țin de drepturile și garanțiile din domeniul muncii;

l) colaborează în domeniul legislației muncii cu organele publice, cu Inspectia Muncii și inspectoratele teritoriale de muncă;

m) generalizează bunele practici ale aplicării și respectării legislației și cadrului normativ ale securității și sănătății în muncă și înaintează propuneri de perfecționare a lor;

n) informează organele de stat și organele publice locale despre încălcările legislației muncii de către angajatori și conducătorii locurilor de muncă;

o) propagă bunele practici din domeniul securității și sănătății în muncă prin intermediul mass-media, în cadrul seminarelor de instruire sau reciclare a reprezentanților sindicatelor în comitete și comisii.

IV. Drepturile, obligațiile și responsabilitățile inspectorilor de muncă ai sindicatelor

4.1 Inspectorii de muncă ai sindicatelor în exercițiul funcțiunii, la prezentarea legitimației de serviciu, sînt în drept:

a) să pătrundă liber, în timpul orelor de lucru, la locurile de muncă și în încăperile de serviciu sau de producere;

b) să solicite și să primească de la angajatori registrele, documentele sau extrase din ele ale căror ținare este prevăzută de actele legislative și normative referitoare la muncă pentru a le verifica, a face copii sau a scoate extrase ale unor părți separate;

c) să efectueze controale și/sau cercetări necesare pentru a se asigura că cerințele actelor legislative și normative referitoare la muncă sînt respectate și să înainteze prescripții (conform anexei) sau să întocmească procese-verbale de control;

d) să pună întrebări angajatorilor și salariaților, să ia de la aceștia declarații și alte informații, în limita competenței lor, singuri sau în prezența martorilor;

e) să solicite remedierea imediată sau într-un timp limitat a abaterilor de la actele legislative și de la alte acte normative referitoare la muncă;

f) să solicite afișarea în locuri vizibile a instrucțiunilor prevăzute de actele legislative și alte acte normative referitoare la muncă;

g) să informeze operativ inspectoratele teritoriale de muncă despre faptele care constituie contravenții administrative de muncă;

h) să solicite, după caz, efectuarea într-un termen stabilit a modificărilor necesare ale echipamentelor tehnice sau ale proceselor tehnologice pentru ca acestea să corespundă standardelor și normelor de securitate și sănătate în muncă;

i) să propună angajatorilor sistarea funcționării sectoarelor, atelierelor, exploatarea clădirilor, edificiilor și a echipamentelor tehnice, precum și încetarea lucrărilor și proceselor tehnologice care nu corespund standardelor și normelor de securitate și sănătate în muncă și care prezintă pericol iminent de accidentare;

j) să înainteze inspectoratelor teritoriale de muncă propuneri de anulare a avizelor privind introducerea în fabricație a prototipurilor de echipamente tehnice și a echipamentelor individuale de protecție și de lucru dacă constată că, prin modificarea condițiilor care au stat la baza emiterii acestora, nu se respectă cerințele actelor normative de securitate și sănătate în muncă.

4.2 Inspectorii de muncă ai sindicatelor sînt obligați:

a) să informeze, la efectuarea controalelor, angajatorul și reprezentanții sindicatului despre prezența lor în întreprindere, instituție, organizație numai dacă ei nu vor considera că aceasta poate dăuna eficiența controlului;

b) să respecte drepturile salariaților;

c) să se căluzească în activitatea lor de actele legislative și alte acte normative în domeniu;

d) să examineze, în termenele stabilite, petițiile membrilor de sindicat;

e) să păstreze confidențialitatea sursei oricărei informații

care semnalează încălcarea actelor legislative și a altor acte normative referitoare la securitate și sănătate în muncă și la relațiile de muncă și să nu dezvăluie angajatorului faptul că respectivul control a fost efectuat în urma unei petiții;

f) să păstreze, conform legislației, confidențialitatea informațiilor care reprezintă secret de stat sau secret comercial și care au devenit cunoscute în timpul exercitării funcției;

g) să nu aibă nici un interes personal, direct sau indirect, la întreprinderile, instituțiile, organizațiile supuse controalelor;

h) să fie obiectivi și imparțiali în activitatea lor;

i) să manifeste inițiativă și perseverență, să îndeplinească la timp, calitativ și întocmai atribuțiile și deciziile conducerii Inspectoratului Muncii al Sindicatelor;

j) să aducă la cunoștința conducerii organizațiilor sindicale rezultatele controalelor efectuate.

4.3 Pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a atribuțiilor lor, inspectorii de muncă ai sindicatelor poartă răspundere în modul stabilit de legislație.

V. Dispoziții finale

5.1 Inspectorii de muncă ai sindicatelor în termen de, cel mult, 3 luni de la expirarea anului de gestiune, vor întocmi și prezenta conducerii Inspectoratului Muncii al Sindicatelor rapoarte anuale de activitate.

5.2 Raportul anual de activitate se va referi la:

- actele legislative și alte acte normative ce țin de competența Inspectoratului Muncii al Sindicatelor;

- statistici ale controalelor efectuate și petițiilor examinate;

- statistici ale accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale;

- statistici ale întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor supuse controlului și numărul de salariați-membri de sindicat;

- statistici privind încălcarea actelor legislative și a altor acte normative referitoare la muncă depistate și măsurile întreprinse;

- alte aspecte ale activității inspectorilor de muncă ai sindicatelor.

5.3 Nu se admite amestecul angajatorilor sau a reprezentanților lor, sub nici o formă, în activitatea inspectorilor de muncă ai sindicatelor cu scopul de a le impune executarea necorespunzătoare a atribuțiilor.

5.4 Măsurile luate de inspectorii de muncă ai sindicatelor pot fi contestate în modul stabilit de legislație.

5.5 Angajatorii, în temeiul Legii sindicatelor și a Codului muncii, sînt obligați:

a) să asigure inspectorilor de muncă ai sindicatelor acces liber la locurile de muncă, în încăperile de serviciu și de producere la orice oră de muncă pentru efectuarea controlului;

b) să prezinte documentele și informațiile solicitate de inspectorii de muncă ai sindicatelor în timpul efectuării inspecțiilor;

c) să examineze sesizările (prescripțiile, procesele-verbale de control) inspectorilor de muncă ai sindicatelor privind încălcarea actelor legislative și altor acte normative ce conțin dreptul muncii, să ia măsuri pentru înlăturarea lor și să-i informeze despre acestea în termenele stabilite de lege;

d) să asigure inspectorii de muncă ai sindicatelor, pentru perioada efectuării controalelor sau cercetării accidentelor de muncă, cu încăperi de serviciu și echipament individual de protecție.

Anexă la Regulamentul
Inspectoratului Muncii
al Sindicatelor

**CONFEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A SINDICATELOR DIN MOLDOVA**

2012, mun. Chișinău, str. 31 August, 129
Tel. 266502; 237304; Tel/fax: 234508
e-mail: office@cnsmd.md

**НАЦИОНАЛЬНАЯ КОНФЕДЕРАЦИЯ
ПРОФСОЮЗОВ МОЛДОВЫ**

2012, мун. Кишинэу, ул. 31 Август, 129
Тел. 266502; 237304; Тел/факс: 234508
e-mail: office@cnsmd.md

Inspectoratul Muncii al Sindicatelor

Prescripția nr. ____
din ____

Adresată*

(funcția, numele și prenumele persoanei cu funcție de răspundere)

(denumirea întreprinderii)

Conform articolelor 10 și 386 din Codul muncii, propun să fie lichidate următoarele încălcări ale legislației muncii și ale normelor de securitate și sănătate în muncă:

Nr.d/o	Enumerarea încălcărilor depistate	Termenele lichidării
I	II	III

Despre executarea prescripției în termen de pînă la _____ rog să
mi se comunice în scris pe adresa: _____

Inspectorul de muncă al sindicatelor _____
(data, semnătura) (nume, prenume)

Prescripția a fost primită de _____
(data, semnătura) (nume, prenume)

*Copia prescripției se remite organului sindical pentru efectuarea controlului asupra îndeplinirii ei.

Acte ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației**16****HOTĂRÎRE****cu privire la modificarea anexei la Hotărîrea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației nr. 59 din 21.12.2010**

În temeiul prevederilor art.9 alin.(1) lit. h) și art.63 alin. (2) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 51-54, art. 155); Planului Național de Numerotare, aprobat prin Ordinul Ministrului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor nr.15 din 04.03.2010 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 78-80, art. 298), cu modificările ulterioare;

În conformitate cu pct.14 și pct.15 lit. b) din Regulamentul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, în continuare ANRCETI, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.905 din 28.07.2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 917);

Avînd în vedere prevederile Hotărîrii Consiliului de Administrație al ANRCETI cu privire la implementarea accesului la

codurile și numerele naționale scurte din sirul de numere „1” fără utilizarea prefixului „0” nr.14 din 23.06.2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.107-109, art. 718) și ale Hotărîrii Consiliului de Administrație al ANRCETI cu privire la aprobarea Procedurii privind administrarea resurselor de numerotare telefonică nr.58 din 21.12.2010 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.257-258, art. 1018), cu modificările ulterioare, Consiliul de Administrație

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă modificările Anexei „Tarifele pentru resursele de numerotare telefonică”, aprobată prin Hotărîrea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr.59 din 21.12.2010 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 257-258, art. 1019), cu modificările ulterioare, conform Anexei.

2. Prezenta hotărîre se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
DE ADMINISTRAȚIE AL AGENȚIEI NAȚIONALE
PENTRU REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII
ELECTRONICE ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI**

Membri**Nr. 75. Chișinău, 27 decembrie 2012.****Sergiu SÎTNIC****Ion Pochin
Iurie Ursu**

Anexă
la Hotărîrea Consiliului
de Administrație al ANRCETI
nr.75 din 27.12.2012

Modificările

ce se operează la Anexa „Tarifele pentru resursele de numerotare telefonică”, aprobată prin Hotărîrea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr.59 din 21.12.2010

1) poziția 1.1 „Număr local scurt – 14xx – Municipiul Chișinău 16000,0* / Alte unități administrative 3200,0*” se exclude.

2) exponentul „1” al poziției 1.1 „Număr național scurt – 14xxx” se exclude.

3) la poziția 2.2 „Număr pentru rețele de telefonie mobilă din sirul de numere „6” și „7” cifrele coloanei „Resursele de numerotare (x=0...9)” se modifică din „60 – 69xxxxxx, 78 – 79xxxxxx” în „60xxxxxx – 69xxxxxx, 76xxxxxx – 79xxxxxx”.

4) poziția 4.6 „Cod tehnologic – 18xx – 2000,0” se exclude.

5) Nota „* - pentru numerele locale scurte de forma „14XX” utilizate pentru servicii medicale și „gaz” se aplică coeficientul 0,5” se exclude.

6) Nota „** - pentru numerele naționale scurte de forma „14XXX” utilizate pentru servicii medicale și „gaz” se aplică coeficientul 0,5” se exclude.

Acte ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică**17****HOTĂRÎRE****privind tarifele la energia electrică furnizată de „RED Nord” S.A. nr. 501 din 3 ianuarie 2013**

Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă tariful de furnizare a energiei electrice de către „RED Nord” S.A. pentru consumatorii finali, instalațiile

cărora sînt racordate la rețelele de tensiune 35; 110 kV, în mărime de 120 bani/kWh (fără TVA).

2. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data publicării.

**CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE
AL AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ:
DIRECTORUL GENERAL**

Directori**Nr. 501. Chișinău, 3 ianuarie 2013.****Victor PARLICOV****Leonid Belinschi
Mariana Botezatu
Marin Profir
Nicolae Raileanu**

Acte ale Consiliului Superior al Magistraturii al Republicii Moldova**18 HOTĂRÎRE****cu privire la anunțarea concursului pentru suplinirea a două funcții de judecător la Curtea de Apel Comrat**

Examinînd chestiunea cu privire la anunțarea concursului pentru suplinirea a două funcții de judecător la Curtea de Apel Comrat, audiind informația domnului Nichifor Corochii, Consiliul Superior al Magistraturii, conform prevederilor art. 9 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului, art. 4 și 24 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii,

HOTĂRĂȘTE:

1. A anunța concurs pentru suplinirea a două funcții de judecător la Curtea de Apel Comrat.

2. Candidații vor depune cererile pentru participare la concurs la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 30 de zile de la data publicării hotărîrii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Candidații, care nu au trecut verifi-

carea în conformitate cu prevederile Legii privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008, vor prezenta suplimentar Declarația de verificare (Anexa nr. 1 la Legea nr. 271-XVI), Chestionarul completat (Anexa nr. 2 la Legea nr. 271-XVI) și două fotografii color 4x5 cm.

3. Informații suplimentare pot fi obținute la colaboratorii Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii (mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 70, tel.: 22-30-79, 22-30-76).

4. Hotărîrea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md), și se remite pentru informare instanțelor judecătorești.

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
SUPERIOR AL MAGISTRATURII**

Nichifor COROCHII

Nr. 824/40. Chișinău, 26 decembrie 2012.

19 HOTĂRÎRE**cu privire la anunțarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de judecător la Judecătoria Bender**

Examinînd chestiunea cu privire la anunțarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de judecător la Judecătoria Bender, audiind informația domnului Nichifor Corochii, Consiliul Superior al Magistraturii, conform prevederilor art. 9 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului, art. 4, 19 alin. (2) și 24 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii,

HOTĂRĂȘTE:

1. A anunța concurs pentru suplinirea funcției de judecător la Judecătoria Bender.

2. Candidații vor depune cererile pentru participare la concurs la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 30 de zile de la data publicării hotărîrii în Monitorul Oficial

al Republicii Moldova. Candidații, care nu au trecut verificarea în conformitate cu prevederile Legii privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008, vor prezenta suplimentar Declarația de verificare (Anexa nr. 1 la Legea nr. 271-XVI), Chestionarul completat (Anexa nr. 2 la Legea nr. 271-XVI) și două fotografii color 4x5 cm.

3. Informații suplimentare pot fi obținute la colaboratorii Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii (mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 70, tel.: 22-30-79, 22-30-76).

4. Hotărîrea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
SUPERIOR AL MAGISTRATURII**

Nichifor COROCHII

Nr. 830/40. Chișinău, 26 decembrie 2012.

20 HOTĂRÎRE**cu privire la anunțarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de judecător la Curtea de Apel Bălți**

Examinînd chestiunea cu privire la anunțarea concursului pentru suplinirea funcției de judecător la Curtea de Apel Bălți, audiind informația domnului Vasile Crețu, Consiliul Superior al Magistraturii, conform prevederilor art. 9 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului, art. 4, 19 alin. (2) și 24 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii,

HOTĂRĂȘTE:

1. A anunța concurs pentru suplinirea funcției de judecător la Curtea de Apel Bălți.

2. Candidații vor depune cererile pentru participare la concurs la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 30 de zile de la data publicării hotărîrii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu anexarea caracteristicii și notei

informative privind activitatea în ultimii 3 ani. Candidații, care nu au trecut verificarea în conformitate cu prevederile Legii privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008, vor prezenta suplimentar Declarația de verificare (Anexa nr. 1 la Legea nr. 271-XVI), Chestionarul completat (Anexa nr. 2 la Legea nr. 271-XVI) și două fotografii color 4x5 cm.

3. Informații suplimentare pot fi obținute la colaboratorii Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii (mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 70, tel.: 22-30-79, 22-30-76).

4. Hotărîrea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md), și se remite pentru informare instanțelor judecătorești.

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
SUPERIOR AL MAGISTRATURII**

Nichifor COROCHII

Nr. 831/40. Chișinău, 26 decembrie 2012.

Acte ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova**21 DECIZIE**
cu privire la ponderea programelor
autohtone în serviciile de programe audiovizuale

Întru executarea Obiectivului 9 „Protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național” din „Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale pentru anii 2011-2015”, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, ținând cont de obligațiile care-i revin prin lege de a stabili norme de reglementare, inclusiv cu privire la protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național, în cadrul ședinței CCA din 31 ianuarie curent a examinat proiectul de decizie „Cu privire la ponderea producției autohtone în serviciile de programe audiovizuale”.

În conformitate cu prevederile art. 9, alin. (1) al Legii privind transparența în procesul decizional, CCA a plasat pe pagina web și a remis spre examinare proiectul menționat diferitor instituții și organizații obștești (Asociația Națională Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, Consiliul de Presă, Ministerul Educației al Republicii Moldova, Centrul pentru Jurnalism Independent, Asociația Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, Asociația Presei Electronice din Moldova, și Asociația Obștească „APOLLO”), solicitând prezentarea sugestiilor și recomandărilor vizavi de proiectul de decizie nominalizat.

Propuneri au parvenit doar de la Asociația Obștească „APOLLO”, de la celelalte instituții nu au parvenit nici un fel de obiecții.

PREȘEDINTELE
CONSILIULUI COORDONATOR
AL AUDIOVIZUALULUI

Nr. 185. Chișinău, 28 decembrie 2012.

În urma dezbaterilor publice și în vederea protejării patrimoniului lingvistic și cultural-național și luând în considerație dubla calitate a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, de garant al interesului public și de unică autoritate de reglementare în domeniul audiovizualului, în scopul aplicării dispozițiilor art. 11, 35, 39-41 și 48 ale Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

Art. 1. Începând cu 01.04. 2013, ponderea programelor autohtone în serviciile de programe ale radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova va constitui nu mai puțin de 30% din volumul emisiilor săptămânale, dintre care cel puțin jumătate vor fi difuzate în orele de maximă audiență în limba de stat. Publicitatea, promo și teleshopping-ul nu se includ la calcularea coraportului de programe autohtone.

Art. 2. Posturile de televiziune și radio al căror volum de programe autohtone este mai mic de 30% din emisiile săptămânale, vor prezenta spre aprobare Consiliului Coordonator al Audiovizualului, până la data de 01.03.2013, noile concepții generale ale serviciilor de programe.

Art. 3. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

Marian POCAZNOI

Acte ale Inspectoratului Fiscal Principal de Stat**22 ORDIN**
cu privire la completarea punctului 1
al Ordinului IFPS nr.1524 din 30.11.2012

În conformitate cu Ordinul Ministerului Finanțelor nr.115 din 9 septembrie 2010 cu privire la aprobarea și completarea formularului tipizat de document primar cu regim special „Factură fiscală” (Monitorul Oficial nr.194-196/656 din 05.10.2010), adoptat întru executarea punctului 3 alin.4 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 294 din 17 martie 1998 „Cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.30-33 din 9 aprilie 1998),

ORDON:

1. Punctul 1 al Ordinului IFPS nr.1524 din 30.11.2012 cu privire la aprobarea listei agenților economici care vor beneficia în anul 2013 de dreptul imprimării de sinestătător a facturilor fiscale pe hîrtie specială cu însemne de protecție (Monitorul Oficial al RM, 2012, Nr. 248-251, art. 1540) se completează în final cu următorul text:

48.	Întreprinderea minicipală Regia „Autosalubritate”	c/f 1004600028447
49.	SRL „Lux Proba Grup”	c/f 1002600007329
50.	SA „Lafarge Cement (Moldova)”	c/f 1003606006217
51.	SRL „Slavena-Lux”	c/f 1002600003240

2. Direcția gestionarea documentelor și arhivare va aduce prezentul ordin la cunoștința tuturor inspectoratelor fiscale de stat teritoriale, subdiviziunilor structurale ale Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.

3. Direcția metodologia administrării fiscale va asigura publicarea prezentului ordin în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ȘEFUL INSPECTORATULUI
FISCAL PRINCIPAL DE STAT

Nr. 1702. Chișinău, 27 decembrie 2012.

Nicolae VICOL

23**O R D I N**

**cu privire la completarea și modificarea
 Ordinului nr.676 din 14.12.2007 „Privind
 aprobarea formularelor ce atestă reținerea
 impozitului pe venit la sursa de plată”**

Întru executarea prevederilor alin.(5) art.92 din titlul II al Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997, precum și în baza lit.c) alin.(1) art.133 din titlul V al Codului fiscal,

ORDON:

1. Se aprobă modificarea și completarea Ordinului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr.676 din 14.12.2007 „Privind aprobarea formularelor ce atestă reținerea impozi-

tului pe venit la sursa de plată”, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

Ordinul se completează cu o nouă anexă, anexa nr.9 „Îndrumar de completare a Fișei personale pentru angajații din domeniul tehnologiilor informaționale”, conform anexei la prezentul ordin.

**ȘEFUL INSPECTORATULUI
 FISCAL PRINCIPAL DE STAT**

Nicolae VICOL

Nr. 1704. Chișinău, 28 decembrie 2012.

Anexa

la Ordinul nr. 1704 din 28.12.2012

Anexa nr.9

la Ordinul IFPS nr.676 din 14.12.2007

**ÎNDRUMAR DE COMPLETARE
 A FIȘEI PERSONALE PENTRU ANGAJAȚII DIN DOMENIUL TEHNOLOGIILOR INFORMAȚIONALE**

Fișa personală de evidență a veniturilor sub formă de salariu și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajatului din domeniul tehnologiilor informaționale, precum și a impozitului pe venit reținut din aceste plăți se deschide de către patron pentru fiecare angajat al său. În ea se duce evidența veniturilor sub formă de salariu (inclusiv prime, facilității etc.), îndreptate spre achitare angajatului din domeniul tehnologiilor informaționale, se calculează și se duce evidența impozitului pe venit reținut din aceste venituri. Fișa personală se completează anual de la începutul fiecărui an fiscal sau în caz dacă lucrătorul s-a angajat la serviciu pe parcursul anului fiscal – de la data angajării.

Nr. pct.	Modul de completare
	<i>Se indică</i>
8.1.	data și luna efectuării plății curente în folosul angajatului. În lipsa plăților într-o oarecare lună se indică numai luna.
8.2.	suma venitului îndreptat spre achitare sau plăți efectuate în folosul angajatului în luna curentă.
8.3.	suma venitului îndreptat spre plată lucrătorului de la data angajării lui și până la momentul plății curente inclusiv, calculată prin metoda calculului cumulativ de la începutul anului (se determină ca suma tuturor veniturilor din col.8.2.).
8.4.	numărul de luni de la data angajării lucrătorului și până la momentul plății curente inclusiv: - dacă lucrătorul este angajat din anul fiscal precedent, numărul de luni se determină începând cu luna ianuarie a anului fiscal curent; - dacă lucrătorul s-a angajat pe parcursul anului fiscal curent, numărul de luni se determină începând cu luna următoare după luna în care el a fost angajat
8.5.	suma scutirilor care se acordă lucrătorului de la data angajării și până la momentul plății curente inclusiv. Se înscrie suma scutirii lunare care se calculează prin împărțirea sumei totale a scutirilor la 12.
8.6.	suma venitului de la care se determină primele de asigurare obligatorie de asistență medicală
8.7.	suma primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, permisă deduceri conform art.36 alin.(6) din Codul fiscal și alin.(21) art.24 al Legii pentru punerea în aplicare a Titlului I și II din Codul fiscal nr.1164-XIII din 24.04.1997, care se determină prin înmulțirea cotei primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală la indicatorul indicat la col.8.6.
8.8.	suma venitului de la care se determină contribuțiile individuale de asigurări sociale de stat obligatorii
8.9.	suma contribuțiilor individuale de asigurări sociale de stat obligatorii, permisă deduceri conform art.36 alin.(7) din Codul fiscal alin.(21) art.24 al Legii pentru punerea în aplicare a Titlului I și II din Codul fiscal nr.1164-XIII din 24.04.1997, care se determină prin înmulțirea cotei contribuțiilor individuale de asigurări sociale de stat obligatorii la indicatorul indicat la col.8.8.
8.10.	suma venitului impozabil se determină după următoarea formulă (col.8.10 = col.8.2 - col.8.7.- col.8.9). În cazul în care venitul impozabil este mai mic ca zero, se înscrie "0"
8.11.	suma impozitului aferent venitului impozabil
8.12.	suma impozitului aferent reținerii (rambursării) din (la) plata curentă a venitului lucrătorului (se determină ca diferența dintre indicatorii ultimei și penultimei înscrieri din col.8.11.)

Acte ale Băncii Naționale a Moldovei**24****HOTĂRÎRE****cu privire la nivelul ratelor dobinzilor Băncii Naționale a Moldovei și a normei rezervelor obligatorii**

În temeiul art. 26 lit. a) din Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 56-57, art. 624), cu modificările și completările ulterioare și prevederilor Strategiei Politicii Monetare a Băncii Naționale a Moldovei pentru 2010-2012 (aprobată prin Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 292 din 29 decembrie 2009), luînd în considerație Raportul lunar de situație macroeconomică, decembrie 2012, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se menține rata de bază aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt la nivelul actual de 4.5 la sută anual.

2. Se mențin ratele de dobîndă:

a) la creditele overnight la nivelul actual de 7.5 la sută anual;

b) la depozitele overnight la nivelul actual de 1.5 la sută anual.

3. Se menține norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldovenești și în valută neconvertibilă, precum și norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în valută liber convertibilă în mărime de 14.0 la sută din baza de calcul.

4. Următoarea sedință a Consiliului de administrație cu privire la politica monetară va avea loc pe data de 31 ianuarie 2013 în conformitate cu calendarul aprobat.

5. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
DE ADMINISTRAȚIE
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

Dorin DRĂGUȚANU

Nr. 307. Chișinău, 27 decembrie 2012.

25**HOTĂRÎRE****cu privire la modificarea și completarea Instrucțiunii privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor**

În temeiul art.5 lit.d), 11, 44 lit.a) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările și completările ulterioare, și art. 25, 33, 37, și 40 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), cu modificările și completările ulterioare, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Instrucțiunea privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor, aprobată prin Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.292 din 15 decembrie 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.227-232, art. 2104), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1) Pe tot parcursul Instrucțiunii sintagma „Denumirea băncii” se substituie cu sintagma „Codul băncii”.

2) Punctul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:
„7. Ca regulă generală, indicatorii se reflectă ca valori pozitive, cu excepția cazurilor cînd se constată profitul/pierderea (care presupune în sine calcularea valorii prin aplicarea formulelor de calcul, în special a diferenței termenilor); se constată soldul opus celui ordinar pentru valorile necesare de a fi raportate (sold creditor pentru conturile din clasa Active sau Cheltuieli; sold debitor pentru conturile din clasa Obligațiuni, Capital și rezerve, Venituri), cu excepția cazurilor de raportare a sumelor aferente contra-conturilor.”.

3) La anexa nr.1:

a) la Secțiunea 2. Active:

punctul 7 cuvintele „de la alte bănci” se substituie cu cuvintele „de la alte entități”;

punctul 8 se completează cu textul „, precum și avansurile care constituie un element de finanțare, apărut ca urmare procurărilor în condiții de decontare amînată,

inclusiv creanțele evaluate la cost amortizat, care generează cheltuieli sau venituri aferente dobînzii”.

b) la compartimentul „Modul de completare a raportului”:

la pozițiile 010, 012, 050 și 053, coloana 1 se completează cu textul „-parț.1881”;

la pozițiile 024 și 033, coloana 1 textul „+parț.1155+parț.1156” se exclude;

la poziția 043, coloana 1 textul „+parț.1165+parț.1166” se exclude;

la poziția 062, coloana 1 textul „+parț.1191+parț.1192” se exclude.

c) la compartimentul „Modul de completare a raportului” și „Formatul Raportului”, poziția 438, coloana B textul „- Părții altor venituri și cheltuieli recunoscute aferente investițiilor în entități, contabilizate prin metoda capitalului” se substituie cu textul „- Părții altor venituri și cheltuieli recunoscute, aferente investițiilor în entități contabilizate prin metoda punerii în echivalență”.

4) La anexa nr.2, compartimentul „Modul de completare a raportului”, la poziția 023, coloana 1 după textul „+5062” se completează cu textul „+5075”;

5) La Anexa nr.4:

a) Punctul 6¹ se completează cu propoziția „Activele nedepreciate sunt acele active, pentru care banca a determinat că nu există nicio dovadă obiectivă de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual conform SIC 39.”

b) la compartimentul „Modul de completare a raportului”:

FIN5.A poziția 030, coloana 1 textul „+parț.1161” și textul „+parț.1165-parț.1166” se exclude;

FIN 5 B - ACTIVE FINANCIARE DEȚINUTE ÎN VEDEREA TRANZACȚIONĂRII, la pozițiile 030, 031, 032, 033, 034, 035 și 036 coloana 1 textul „+parț.1155-parț.1156” se exclude;

FIN 5.C - ACTIVE FINANCIARE DESEMNAȚE CA FIIND

EVALUATE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN PROFIT SAU PIERDERE, la pozițiile 030, 031, 032, 033, 034, 035, 036, 037 și 038 coloana 1 textul „+part.1155-part.1156” se exclude;

FIN5.E - ÎMPRUMUTURI ȘI AVANSURI, PRECUM ȘI INVESTIȚII PĂSTRATE PÎNĂ LA SCADENȚĂ:

la poziția 020, 023 coloana 6 se completează cu textul „-part.1881”

la poziția 025 coloana 6 după textul „+part.1816” se completează cu textul „+part.1805-part.1881”;

la poziția 030, coloana 6 după textul „-part.1536” se completează cu textul „+part.1803+part.1805+part.1816-part.1881”;

6) După anexa nr.4 se completează cu anexa nr.4¹ cu următorul cuprins:

„Anexa nr. 4¹

la Instrucțiunea privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor

FIN 6 - CLASIFICAREA CREDITELOR ȘI AVANSURILOR

Secțiunea 1. Dispoziții generale

1. Situația FIN 6 reprezintă o detaliere a creditelor și avansurilor pe două tipuri: după produse și în funcție de tipurile de garanții și gaj.

2. La întocmirea situației FIN 6 se va ține cont de următoarele precizări:

1) Prezentarea creditelor și avansurilor se face pe tipuri de produse, la valoarea contabilă netă (adică suma rezultată după deducerea ajustărilor pentru depreciere);

2) Semnificația tipurilor de credite și avansuri este următoarea:

a) poziția „La vedere (la cerere) și cu preaviz (cont curent)” include soldurile ce urmează a fi primite la cerere, cu preaviz, precum alte solduri similare (de exemplu, credite care sunt depozitate la vedere pentru împrumutat), indiferent de forma lor juridică. Acest post include, de asemenea, overdrafturile (sume reprezentând „descoperiri de cont”);

b) poziția „Credite ipotecare (credite garantate cu ipotecă)” include creditele asigurate cu bunuri imobiliare (persoane fizice și juridice);

c) poziția „Alte credite garantate” include creditele asigurate prin alt gaj decât „credite garantate cu ipotecă”, „contracte de leasing financiar”, „credite pentru consum garantate” și „credite acordate în cadrul operațiunilor reverse repo” (de exemplu, depuneri de titluri de valoare, numerar sau alte garanții);

d) poziția „Creanțe comerciale” include creditele acordate altor debitori în baza efectelor de comerț sau altor documente care dau dreptul de a primi veniturile din tranzacțiile de vânzare de bunuri sau prestare de servicii. În această categorie se includ și operațiunile de factoring (atât cu recurs cit și fără recurs);

e) poziția „Leasing financiar” include valoarea contabilă a creanțelor din leasing financiar astfel cum sunt definite în IAS 17;

f) poziția „Credite acordate în cadrul operațiunilor reverse repo” include finanțările acordate în schimbul valorilor mobiliare cumpărate în cadrul acordurilor de răscumpărare sau împrumutate în cadrul acordurilor de împrumut de valori mobiliare;

g) poziția „Credite de consum” include credite acordate în principal pentru cheltuieli personale care nu sunt garantate, precum și credite acordate altor categorii (gospodăriilor, societăților nefinanciare, altor instituții financiare) prin utilizarea cardurilor de debit cu facilități de overdraft (descoperit de cont) sau a cardurilor de credit;

h) poziția „Alte credite la termen” include soldurile debitoare în cadrul tranzacțiilor negarantate, cu scadențe

sau termene contractuale fixe care nu sunt incluse în alte posturi. Această categorie include, de asemenea, plasările interbancare, indiferent dacă sunt transferabile sau nu, alte ajutoare financiare pe perioadă determinată, „credite subordonate” (credite care prevăd un drept de creanță auxiliar asupra instituției emitente, care poate fi exercitat numai după satisfacerea tuturor cererilor de rang superior) și „finanțările de proiecte” (credite care sunt recuperate numai din veniturile proiectelor finanțate);

i) poziția „Altele” include creanțele care nu pot fi clasificate drept „credite” cum ar fi sumele brute de primit în ceea ce privește elementele în curs de clarificare (de exemplu, fonduri aflate în așteptarea plasamentului, transferului sau decontării) și elementele în tranzit (de exemplu cecuri și alte forme de plată care au fost remise spre încasare);

j) poziția „Credit pentru consum garantat” include credite de consum, așa cum au fost definite mai sus, care sunt garantate.

3) Tabelul FIN 6.B cuprinde informații cu privire la partea din valoarea contabilă a creditelor și avansurilor incluse în FIN 6.A, care este acoperită prin garanții reale (imobiliare și/sau alte active) sau prin garanții financiare;

4) Gajul /garanția maximă care pot fi luate în considerare în comparație cu valoarea netă contabilă a creditelor și avansurilor din FIN 6.A, urmează regula potrivit căreia suma valorilor garanției financiare și/sau a gajului avută în vedere pentru determinarea valorilor înscrise în coloanele aferente ale FIN 6.B nu poate depăși valoarea contabilă a creditului în cauză. Pentru acest scop, valorile contabile calculate separat în raportul FIN 6 A nu trebuie să fie cumulate în FIN 6 B;

5) La întocmirea situației FIN 6 B se va ține cont de următoarele precizări:

a) la poziția „Credite ipotecare (credite garantate cu ipotecă)”, coloana „Rezidențial” include garanțiile sub formă de proprietate rezidențială (locativă), iar coloana „Comercial” include garanțiile sub formă de proprietate comercială;

b) la poziția „Alte credite garantate”, „Numerar” se referă la depozite-garanții și gajuri pe titluri de datorie emise de către entitatea raportoare, iar „Altele” se referă la gajuri pe valori mobiliare sau alte active;

c) poziția „Garanții financiare” include contracte care impun emitentului să efectueze plăți specificate pentru a compensa pierderile deținătorului survenite din cauza faptului că un anumit debitor nu reușește să facă plata la termen în conformitate cu termenele inițiale sau modificate ale unui instrument de datorie.

6) Pentru creditele și avansurile care sunt garantate cu mai mult de un tip de gaj sau garanție, valoarea maximă a gajului/garanției care poate fi luată în considerare trebuie să fie repartizată între diferite coloane conform calității gajului, începând cu acela care are cea mai înaltă calitate.

7) Informațiile cu privire la contrapartide se referă la contrapartida creditului, nu la contrapartida gajului. Repartizarea pe tipul de contrapartidă se va efectua ținând cont de termenii specificați în FIN 5 - Clasificarea activelor financiare.

Secțiunea 2. Referințe și periodicitatea

3. La întocmirea raportului banca va ține cont atât de tipul produsului, reieșind din esența economică a acestuia, cât și de contrapartidă. Mai jos sunt prezentate conturile pentru fiecare poziție, precum și corelarea cu alte rapoarte FIN. Descrierea conturilor nu are caracter exhaustiv, acestea putând fi adaptate în funcție de specificul operațiunilor, cu respectarea conținutului conturilor prevăzute de Planul de conturi.

4. Periodicitatea prezentării raportului: Tabelul A – lunar; Tabelul B – semestrial.

FIN 6.A - Clasificarea creditelor și avansurilor pe tipuri de produs

Cod poziție	Tipuri de credite și avansuri	Bănci centrale	Administrații generale	Bănci	Instituții mediului financiar nebancar	Societăți nefinanciare. Societăți	Societăți nefinanciare. Retail		Gospodării ale populației. Societăți	Gospodării ale populației. Retail
							ÎMM	Non ÎMM		
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9
010	La vedere (la cerere) și cu preaviz (cont curent)	parț.1031+parț.1036+1061+parț.1091+parț.1092+parț.1097+parț.1821+parț.1822+parț.1881+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1491+parț.1497+parț.1499+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	1032+1034+1035+1062+1063+1075+1093+parț.1094+1095+parț.1096+1099+1102+1103+1105+1106+1111+1313+1332+parț.1341+parț.1343+parț.1344+parț.1491+parț.1497+parț.1499+parț.1821+parț.1822+parț.1881+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1491+parț.1497+parț.1499+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1491+parț.1497+parț.1499+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1491+parț.1497+parț.1499+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1491+parț.1497+parț.1499+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1491+parț.1497+parț.1499+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1511+parț.1516+parț.1517+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700
020	Credite ipotecare (credite garantate cu ipotecă)	X	parț.1361+parț.1362+parț.1363+parț.1366+parț.1367+parț.1371+parț.1372+parț.1373+parț.1374+parț.1375+parț.1376+parț.1378+parț.1379+parț.1381+parț.1382+parț.1383+parț.1386+parț.1387+parț.1391+parț.1392+parț.1393+parț.1394+parț.1395+parț.1396+parț.1398+parț.1399+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1351+parț.1352+parț.1353+parț.1354+parț.1355+parț.1356+parț.1358+parț.1359+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1431+parț.1432+parț.1433+parț.1436+parț.1437+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1231+parț.1232+parț.1233+parț.1236+parț.1237+parț.1241+parț.1242+parț.1243+parț.1246+parț.1247+parț.1261+parț.1262+parț.1263+parț.1266+parț.1267+parț.1268+parț.1269+parț.1311+parț.1312+parț.1313+parț.1314+parț.1315+parț.1321+parț.1322+parț.1323+parț.1326+parț.1327+parț.1411+parț.1412+parț.1413+parț.1416+parț.1417+parț.1421+parț.1422+parț.1423+parț.1426+parț.1427+parț.1471+parț.1472+parț.1473+parț.1476+parț.1477+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1231+parț.1232+parț.1233+parț.1236+parț.1237+parț.1241+parț.1242+parț.1243+parț.1246+parț.1247+parț.1261+parț.1262+parț.1263+parț.1266+parț.1267+parț.1268+parț.1269+parț.1311+parț.1312+parț.1313+parț.1314+parț.1315+parț.1321+parț.1322+parț.1323+parț.1326+parț.1327+parț.1411+parț.1412+parț.1413+parț.1416+parț.1417+parț.1421+parț.1422+parț.1423+parț.1426+parț.1427+parț.1471+parț.1472+parț.1473+parț.1476+parț.1477+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1451+parț.1452+parț.1453+parț.1456+parț.1457+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1311+parț.1312+parț.1313+parț.1314+parț.1315+parț.1461+parț.1462+parț.1463+parț.1466+parț.1467+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1291+parț.1292+parț.1293+parț.1296+parț.1297+parț.1441+parț.1442+parț.1443+parț.1446+parț.1447+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700
030	Alte credite garantate	X	parț.1361+parț.1362+parț.1363+parț.1366+parț.1367+parț.1371+parț.1372+parț.1373+parț.1374+parț.1375+parț.1376+parț.1378+parț.1379+parț.1381+parț.1382+parț.1383+parț.1386+parț.1387+parț.1388+parț.1389+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1351+parț.1352+parț.1353+parț.1354+parț.1355+parț.1356+parț.1358+parț.1359+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1431+parț.1432+parț.1433+parț.1436+parț.1437+parț.1439+parț.1491+parț.1492+parț.1493+parț.1496+parț.1497+parț.1499+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1231+parț.1232+parț.1233+parț.1236+parț.1237+parț.1241+parț.1242+parț.1243+parț.1246+parț.1247+parț.1261+parț.1262+parț.1263+parț.1267+parț.1268+parț.1269+parț.1311+parț.1312+parț.1313+parț.1314+parț.1315+parț.1321+parț.1322+parț.1323+parț.1326+parț.1327+parț.1411+parț.1412+parț.1413+parț.1416+parț.1417+parț.1421+parț.1422+parț.1423+parț.1426+parț.1427+parț.1471+parț.1472+parț.1473+parț.1476+parț.1477+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1231+parț.1232+parț.1233+parț.1236+parț.1237+parț.1241+parț.1242+parț.1243+parț.1246+parț.1247+parț.1261+parț.1262+parț.1263+parț.1267+parț.1268+parț.1269+parț.1311+parț.1312+parț.1313+parț.1314+parț.1315+parț.1321+parț.1322+parț.1323+parț.1326+parț.1327+parț.1411+parț.1412+parț.1413+parț.1416+parț.1417+parț.1421+parț.1422+parț.1423+parț.1426+parț.1427+parț.1471+parț.1472+parț.1473+parț.1476+parț.1477+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1451+parț.1452+parț.1453+parț.1456+parț.1457+parț.1496+parț.1497+parț.1499+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1311+parț.1312+parț.1313+parț.1314+parț.1315+parț.1461+parț.1462+parț.1463+parț.1466+parț.1467+parț.1496+parț.1497+parț.1499+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	parț.1291+parț.1292+parț.1293+parț.1296+parț.1297+parț.1441+parț.1442+parț.1443+parț.1446+parț.1447+parț.1448+parț.1449+parț.1450+parț.1451+parț.1452+parț.1453+parț.1454+parț.1455+parț.1456+parț.1457+parț.1458+parț.1459+parț.1460+parț.1461+parț.1462+parț.1463+parț.1464+parț.1465+parț.1466+parț.1467+parț.1468+parț.1469+parț.1470+parț.1471+parț.1472+parț.1473+parț.1474+parț.1475+parț.1476+parț.1477+parț.1478+parț.1479+parț.1480+parț.1481+parț.1482+parț.1483+parț.1484+parț.1485+parț.1486+parț.1487+parț.1488+parț.1489+parț.1490+parț.1491+parț.1492+parț.1493+parț.1494+parț.1495+parț.1496+parț.1497+parț.1498+parț.1499+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700

143

										din grupa 1700
070	Credite de consum	X	X	X	par.1431+par.1432+par.1433-par.1436-par.1437+par.1492+par.1496-par.1497-par.1499+partea a corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1492+par.1496-par.1497-par.1499+partea a corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1492+par.1496-par.1497-par.1499+partea a corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1492+par.1496-par.1497-par.1499+partea a corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1492+par.1496-par.1497-par.1499+partea a corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1291+par.1292+par.1293-par.1296-par.1297+par.1511+par.1512+par.1513-par.1516-par.1517+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700
080	Alte credite la termen	par.1031+par.1036+par.1091+par.1092-par.1821-par.1822-par.1881+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1361+par.1362+par.1363-par.1366-par.1367+par.1371+par.1372+par.1373+par.1374+par.1375+par.1376-par.1378-par.1379+par.1381+par.1382+par.1383-par.1386-par.1387+par.1391+par.1392+par.1393+par.1394+par.1395+par.1396-par.1398-par.1399+par.1496-par.1497-par.1499+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1351+par.1352+par.1353+par.1354+par.1355+par.1356-par.1358-par.1359+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1496-par.1497-par.1499+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1311+par.1312+par.1313-par.1314-par.1315+par.1496-par.1497-par.1499+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1311+par.1312+par.1313-par.1314-par.1315+par.1496-par.1497-par.1499+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1496-par.1497-par.1499+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1311+par.1312+par.1313-par.1314-par.1315+par.1496-par.1497-par.1499+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1514+par.1516-par.1517+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700
090	Altele	par.1803+par.1805+par.1812+par.1816+par.1821-par.1822-par.1881+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1803+par.1805+par.1812+par.1816+par.1821-par.1822-par.1881+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1791+par.1792+par.1793+par.1797+par.1803+par.1805+par.1812+par.1816+par.1821-par.1822-par.1881+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1791+par.1792+par.1793+par.1797+par.1803+par.1805+par.1812+par.1816+par.1821-par.1822-par.1881+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1791+par.1792+par.1793+par.1797+par.1803+par.1805+par.1812+par.1816+par.1821-par.1822-par.1881+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1791+par.1792+par.1793+par.1797+par.1803+par.1805+par.1812+par.1816+par.1821-par.1822-par.1881+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1791+par.1792+par.1793+par.1797+par.1803+par.1805+par.1812+par.1816+par.1821-par.1822-par.1881+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1791+par.1792+par.1793+par.1797+par.1803+par.1805+par.1812+par.1816+par.1821-par.1822-par.1881+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700	par.1791+par.1792+par.1793+par.1797+par.1803+par.1805+par.1812+par.1816+par.1821-par.1822-par.1881+partea corespunzătoare a dobizii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700
100	Total credite și avansuri									
110	din care: credite pentru consum garantate	X	X	X	X	X	X	X	Parțial conturile din r.070	Parțial conturile din r.070

Control vertical

100=010+020+030+040+050+060+070+080+090

Corelația de control între FIN 6 A și FIN 1 și FIN 5A:

FIN 6A	relația	FIN 1, FIN 5A
100 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6+col.7+col.8+col.9)	=	FIN 1 (024+033+043+053+062)+FIN 5A (030)

FIN 6.B - Clasificarea creditelor și avansurilor după gaj și garanții

Cod poziție	Garanții și gaj	Credite ipotecare (credite garantate cu ipoteca)		Alte credite garantate		Garanții financiare (SIC 39.9, AG 4, SIF 4 A)
		Rezidențial	Comercial	Numerar	Altele	
A	B	1	2	3	4	5
100	Credite și avansuri	Parț.7102	Parț.7102	2235+2236+2256+2257+2346+2347+2348+2349+2381+2382+2383+2384+2385+2386+2414+2415+2416+2424+2425+2426+2434+2435+2436+dobinda calculată la datoriile respective ce urmează a fi plătită (în cazurile prevăzute de contract)	Parț.7102+parț.7103	Parț.6501+parț.+6701+parț.6702+parț.7121
110	din care: instituții ale mediului financiar nebanca	Parț.7102	Parț.7102	Parțial conturile 2235+2236+2256+2257+2346+2347+2348+2349+2381+2382+2383+2384+2385+2386+2414+2415+2416+2424+2425+2426+2434+2435+2436+dobinda calculată la datoriile respective ce urmează a fi plătită (în cazurile prevăzute de contract)	Parț.7102+parț.7103	Parț.6501+parț.+6701+parț.6702+parț.7121
120	din care: societăți nefinanciare. Societăți:	Parț.7102	Parț.7102	Parțial conturile 2235+2236+2256+2257+2346+2347+2348+2349+2381+2382+2383+2384+2385+2386+2414+2415+2416+2424+2425+2426+2434+2435+2436+dobinda calculată la datoriile respective ce urmează a fi plătită (în cazurile prevăzute de contract)	Parț.7102+parț.7103	Parț.6501+parț.+6701+parț.6702+parț.7121
130	din care: societăți nefinanciare. Retail	Parț.7102	Parț.7102	Parțial conturile 2235+2236+2256+2257+2346+2347+2348+2349+2381+2382+2383+2384+2385+2386+2414+2415+2416+2424+2425+2426+2434+2435+2436+dobinda calculată la datoriile respective ce urmează a fi plătită (în cazurile prevăzute de contract)	Parț.7102+parț.7103	Parț.6501+parț.+6701+parț.6702+parț.7121
131	IMM	Parț.7102	Parț.7102	Parțial conturile 2235+2236+2256+2257+2346+2347+2348+2349+2381+2382+2383+2384+2385+2386+2414+2415+2416+2424+2425+2426+2434+2435+2436+dobinda calculată la datoriile respective ce urmează a fi plătită (în cazurile prevăzute de contract)	Parț.7102+parț.7103	Parț.6501+parț.+6701+parț.6702+parț.7121
132	non-IMM	Parț.7102	Parț.7102	Parțial conturile 2235+2236+2256+2257+2346+2347+2348+2349+2381+2382+2383+2384+2385+2386+2414+2415+2416+2424+2425+2426+2434+2435+2436+dobinda calculată la datoriile respective ce urmează a fi plătită (în cazurile prevăzute de contract)	Parț.7102+parț.7103	Parț.6501+parț.+6701+parț.6702+parț.7121
140	din care: gospodării ale populației. Societăți	Parț.7102	Parț.7102	Parțial conturile 2235+2236+2256+2257+2346+2347+2348+2349+2381+2382+2383+2384+2385+2386+2414+2415+2416+2424+2425+2426+2434+2435+2436+dobinda calculată la datoriile respective ce urmează a fi plătită (în cazurile prevăzute de contract)	Parț.7102+parț.7103	Parț.6501+parț.+6701+parț.6702+parț.7121
150	din care: gospodării ale populației. Retail	Parț.7102	Parț.7102	Parțial conturile 2235+2236+2256+2257+2346+2347+2348+2349+2381+2382+2383+2384+2385+2386+2414+2415+2416+2424+2425+2426+2434+2435+2436+dobinda calculată la datoriile respective ce urmează a fi plătită (în cazurile prevăzute de contract)	Parț.7102+parț.7103	Parț.6501+parț.+6701+parț.6702+parț.7121

Controlul situației FIN 6.B - Clasificarea creditelor și avansurilor după gaj și garanții

Control vertical:

100 = 110 + 120 + 130 + 140 + 150

130 = 131 + 132

Formatul Raportului

Codul băncii _____

Perioada de raportare _____

FIN 6.A - Clasificarea creditelor și avansurilor pe tipuri de produs

Cod poziție	Tipuri de credite și avansuri	Bănci centrale	Administrații generale	Bănci	Instituții ale mediului financiar nebanca	Societăți nefinanciare. Societăți	Societăți nefinanciare. Retail		Gospodării ale populației. Societăți	Gospodării ale populației. Retail
		1	2	3	4	5	IMM	Non IMM	8	9
A	B						6	7		
010	La vedere (la cerere) și cu preaviz (cont curent)									
020	Credite ipotecare (credite imobiliare garantate cu ipotecă)	X								
030	Alte credite garantate	X								
040	Creanțe comerciale	X								
050	Leasing financiar	X								
060	Credite acordate în cadrul operațiunilor reverse Repo									
070	Credite de consum	X	X	X						
080	Alte credite la termen									
090	Altele									
100	Total credite și avansuri									
110	din care: credite pentru consum garantate	X	X	X	X	X	X	X		

FIN 6.B - Clasificarea creditelor și avansurilor după gaj și garanții

Cod poziție	Garanții și gaj	Credite ipotecare (credite imobiliare garantate cu ipoteca)		Alte credite garantate		Garanții financiare (SIC 39.9, AG 4, SIF 4 A)
		Rezidențial	Comercial	Numerar	Altele	
A	B	1	2	3	4	5
100	Credite și avansuri					
110	din care: instituții ale mediului financiar nebanca					
120	din care: societăți nefinanciare.					

	Societăți:					
130	din care: societăți nefinanciare. Retail					
131	IMM					
132	non-IMM					
140	din care: gospodării ale populației. Societăți					
150	din care: gospodării ale populației. Retail					

Numele, prenumele persoanei autorizate
care a prezentat raportul

Data prezentării raportului

39

7) La anexa nr.5:

a) punctul 1, se completează cu subpunctul 2)² cu următorul cuprins:

„2)² Atunci când termenii și condițiile activelor financiare care au fost clasificate drept restante se renegociază, termenii și condițiile noului acord contractual se aplică pentru a determina dacă activul financiar rămâne sau nu restant.”.

b) punctul 2 va avea următorul cuprins:

„2. Semnificația tipurilor de credite și avansuri va fi cea descrisă în FIN 6 - Clasificarea creditelor și avansurilor.”;

c) poziția 010, coloana 5 după textul „+parț.1168” se completează cu textul „+parț.1561+parț.1562+parț.1563”.

8) La anexa nr.6:

a) Secțiunea 1:

punctul 2 se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

„3) Informațiile privind acordurile de răscumpărare ce implică deținerea de gaj (depus de către o altă parte), care ar putea fi redat în garanție de către bancă în cadrul unei operațiuni „repo”, precum și gajul deținut în cadrul unei operațiuni „reverse repo” care ar putea fi vândut, sunt prezentate în tabelul FIN 9.C. În acest raport se include informația aferentă gajului numai în situația în care se permite vânzarea sau redarea în garanție a gajului în absența situațiilor de neîndeplinire a obligațiilor de către proprietarul gajului, de ex. în cadrul operațiunilor Repo.”.

după punctul 3 se completează cu punctele 3¹-3³ cu următorul cuprins:

„3¹. Tabelul FIN 9.B prezintă mișcările înregistrate în cursul

perioadei (cumulativ de la începutul anului), detaliat pentru provizioanele individuale, colective aferente activelor financiare.

3². Tabelul FIN 9.D se referă la valoarea cumulată, la sfârșitul perioadei de raportare, a activelor executate, care nu sunt clasificate ca fiind "Imobilizări corporale.

3³. În cazul în care în decursul perioadei un activ care era identificat la nivelul grupurilor de active, banca a luat decizia de al identifica la nivel individual sau viceversa, atunci:

a) la completarea raportului FIN 9.A, rulajele respective la conturile de depreciere urmează a fi excluse la completarea col.1 și col.2, astfel încât în col.1 bancă să prezinte sumele depreciierilor efectiv formate, iar în col.2 reversările depreciierilor anterior formate.

b) la completarea raportului FIN 9B, aceste mișcări urmează să fie reflectate în coloana „Transfer între tipuri de depreciere”. Spre exemplu: dacă un credit care era identificat la nivelul grupurilor de active, banca a luat decizia de al identifica la nivel individual”, atunci va reflecta soldul deprecierei formate cu semnul „+” în rd.020, rd.040 (ținându-se cont de contraparte) și cu semnul „-” în rd.050, rd.070 (de asemenea ținându-se cont de contraparte).”.

b) La Secțiunea 2, punctul 5 va avea următorul cuprins:

„5. Periodicitatea prezentării raportului: Tabelul A – lunar; Tabelul B – lunar, Tabelul C – semestrial și Tabelul D – lunar.”.

9) Compartimentul „Modul de completare a raportului” se completează cu următoarele tabele:

„FIN 9 B – Variația ajustărilor pentru depreciere și deprecierea instrumentelor de capitaluri proprii

Cod poziție		Referințe	Sold de deschidere	Sume utilizate	Majorări ale ajustărilor pentru depreciere pentru pierderi probabile estimate în cursul perioadei	Diminuări ale ajustărilor pentru depreciere pentru pierderi probabile estimate în cursul perioadei	Alte ajustări ¹	Transfer între tipuri de deprecieri	Sold de închidere	Recuperări contabiliza te direct în profit sau pierderi	Ajustări contabiliz ate direct prin profit sau pierderi
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7	8	9
010	Instrumente de capitaluri proprii		X	X	X	X	X	X	X	X	
020	Ajustări specifice pentru depreciere identificate la nivel individual	IAS 39.63-74-9, IFRS 7.37 (b)									
030	Instrumente de datorie										
031	Bănci centrale										
032	Administrații generale										
033	Bănci										
034	Instituții ale mediului financiar nebanca										
035	Societăți										
040	Credite și avansuri										
041	Bănci centrale										
042	Administrații generale										
043	Bănci										
044	Instituții ale mediului financiar nebanca										
045	Societăți nefinanciare. Societăți:										
046	Societăți nefinanciare. Retail										
046.1	IMM										
046.2	non-IMM										
047	Gospodării ale populației. Societăți										

¹ Ex: Diferențe de curs, combinări de entități, achiziții și cedări de filiale etc.

048	Gospodării ale populației. Retail										
050	Ajustări specifice pentru depreciere identificate la nivelul grupurilor de active financiare										
060	Instrumente de datorie										
061	Bănci centrale										
062	Administrații generale										
063	Bănci										
064	Instituții ale mediului financiar nebanca										
065	Societăți										
070	Credite și avansuri										
071	Bănci centrale										
072	Administrații generale										
073	Bănci										
074	Instituții ale mediului financiar nebanca										
075	Societăți nefinanciare. Societăți										
076	Societăți nefinanciare. Retail										
077	Gospodării ale populației. Societăți										
078	Gospodării ale populației. Retail										
080	Ajustări colective pentru pierderi generate dar neidentificate aferente activelor financiare	IAS 39.59, 64									
081	Instrumente de datorie								X	X	
082	Credite și avansuri								X	X	
090	Total										

Controlul situației FIN 9.B – Variația ajustărilor pentru depreciere și deprecierea instrumentelor de capitaluri proprii

Controlul vertical:

020 = 030 + 040**030** = 031 + 032 + 033 + 034 + 035**040** = 041 + 042 + 043 + 044 + 045 + 046 + 047 + 048**046** = 046.1 + 046.2**050** = 060 + 070**060** = 061 + 062 + 063 + 064 + 065**070** = 071 + 072 + 073 + 074 + 075 + 076 + 077 + 078**080** = 081 + 082**090** = 010 + 020 + 050 + 080

Controlul orizontal:

Col.7 = col.1 – col.2 + col.3 – col.4 + col.5 + col.6.
FIN 9 C – Gajuri deținute care pot fi vândute sau redade în garanție

Cod poziție	Referințe	Valoarea justă a gajului deținut	Valoarea justă a gajului vândut	din care gajul vândut în cadrul tranzacțiilor reverse repo	Valoarea justă a gajului redat în garanție	din care gaj redat în garanție din cadrul tranzacțiilor reverse repo
A	B	C	IFRS 7.15 (a)	IFRS 7.15 (b)	IFRS 7.15 (b)	
1	2	3	4	5		
010	Active financiare					
011	Instrumente de capitaluri proprii					
012	Instrumente de datorie					
013	Credite și avansuri					
020	Active nefinanciare					

Controlul situației FIN 9.C – Gajuri deținute care pot fi vândute sau redade în garanție

Controlul vertical:

010 = 011 + 012 + 013

Controlul orizontal:

Col.3 ≤ col.2**Col.5** ≤ col.4

FIN 9 D – Active obținute în cursul perioadei prin intrarea în posesia garanțiilor reale deținute

Cod poziție		Referințe	Valoarea contabilă	Valoarea acumulată pe parcursul anului
A	B	C	1	2
010	Active imobilizate deținute pentru vânzare	IFRS 7.38 (a)		
020	Mijloace fixe	IFRS 7.38 (a)		
030	Investiții imobiliare	IFRS 7.38 (a)		
040	Instrumente de capitaluri proprii și datorii constituite prin titluri	IFRS 7.38 (a)		
050	Numerar	IFRS 7.38 (a)		
060	Altele	IFRS 7.38 (a)		
070	Total			

Controlul situației FIN 9.D – Active obținute în cursul perioadei prin intrarea în posesia garanțiilor reale deținute

Controlul vertical:

070 = 010 + 020 + 030 + 040 + 050 + 060.”

10) Compartimentul „Formatul raportului” după tabelul FIN 9A se completează cu următoarele tabele:

FIN 9 B – Variația ajustărilor pentru depreciere și deprecierea instrumentelor de capitaluri proprii

Cod poziție		Sold de deschidere	Sume utilizate	Majorări ale ajustărilor pentru depreciere pentru pierderi probabile estimate în cursul perioadei	Diminuări ale ajustărilor pentru depreciere pentru pierderi probabile estimate în cursul perioadei	Alte ajustări	Transfer între tipuri de depreciere	Sold de închidere	Recuperări contabilizate direct în profit sau pierderi	Ajustări contabilizate direct prin profit sau pierderi
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9
010	Instrumente de capitaluri proprii	x	x	x	x	x	x	x	x	
020	Ajustări specifice pentru depreciere identificate la nivel individual									
030	Instrumente de datorie									
031	Bănci centrale									
032	Administrații generale									
033	Bănci									
034	Instituții ale mediului financiar nebanca									
035	Societăți									
040	Credite și avansuri									
041	Bănci centrale									
042	Administrații generale									
043	Bănci									
044	Instituții ale mediului financiar nebanca									
045	Societăți nefinanciare. Societăți:									
046	Societăți nefinanciare. Retail									
046.1	IMM									
046.2	non-IMM									
047	Gospodării ale populației. Societăți									
048	Gospodării ale populației. Retail									
050	Ajustări specifice pentru depreciere identificate la nivelul grupurilor de active financiare									
060	Instrumente de datorie									
061	Bănci centrale									
062	Administrații generale									
063	Bănci									
064	Instituții ale mediului financiar nebanca									
065	Societăți									
070	Credite și avansuri									
071	Bănci centrale									
072	Administrații generale									

073	Bănci									
074	Instituții ale mediului financiar nebanca									
075	Societăți nefinanciare. Societăți									
076	Societăți nefinanciare. Retail									
077	Gospodării ale populației. Societăți									
078	Gospodării ale populației. Retail									
080	Ajustări colective pentru pierderi generate dar neidentificate aferente activelor financiare									
081	Instrumente de datorie								x	x
082	Credite și avansuri								x	x
090	Total									

FIN 9 C – Gajuri deținute care pot fi vândute sau redede în garanție

Cod poziție		Valoarea justă a gajului deținut	Valoarea justă a gajului vândut	din care gajul vândut în cadrul tranzacțiilor reverse repo	Valoarea justă a gajului redat în garanție	din care gaj redat în garanție din cadrul tranzacțiilor reverse repo
A	B	1	2	3	4	5
010	Active financiare					
011	Instrumente de capitaluri proprii					
012	Instrumente de datorie					
013	Credite și avansuri					
020	Active nefinanciare					

FIN 9 D – Active obținute în cursul perioadei prin intrarea în posesia garanțiilor reale deținute

Cod poziție		Valoarea contabilă	Valoarea acumulată pe parcursul anului
A	B	1	2
010	Active imobilizate deținute pentru vânzare		
020	Mijloace fixe		
030	Investiții imobiliare		
040	Instrumente de capitaluri proprii și datorii constituite prin titluri		
050	Numerar		
060	Altele		
070	Total		

Numele, prenumele persoanei autorizate care a prezentat raportul

Data prezentării raportului

11) La anexa 7:
a) La secțiunea 1, punctul 1, subpunctul 5), lit.b) va avea următorul cuprins:

„b) datoriile subordonate sub forma de împrumuturi trebuie să fie clasificate ca „datorii sub formă de împrumuturi”.”;

b) La Modul de completare a raportului:
la FIN 10.A, poziția 320, coloana 3 după textul „+2545” se completează cu textul „+2561+2562+2563”;
subcompartimentul „Controlul vertical al situației FIN 10.A” va avea următorul cuprins:

„Controlul vertical al situației FIN 10.A

200 = 210+220+230

300 = 310+320+330+340+350+360+370+380

310 = 311+312+313+314

311 = 311.1+311.2

320 = 321+322+323+324

321 = 321.1+321.2

330 = 331+332+333+334

331 = 331.1+331.2

340 = 341+342+343+344

341 = 341.1+341.2

350 = 351+352+353+354

351 = 351.1+351.2

360 = 361+362

361 = 361.1+361.2+361.3+361.4

361.1 = 361.11+361.12

362 = 362.1+362.2+362.3+362.4

362.1 = 362.11+362.12

370 = 371+372+373+374

371 = 371.1+371.2

380 = 381+382+383+384

381 = 381.1+381.2

400 = 410+420+430+440

430 = 431+432

600 = 100+200+300+400+500”;

după tabelul FIN 10.B – Datorii subordonate se adaugă compartimentul:

„Controlul situației FIN 10.B – Datorii subordonate

Controlul vertical

300 = 100 + 200”;

c) La Modul de completare a raportului FIN 10 B – Datorii subordonate și la Formatul raportului FIN 10 B – Datorii subordonate, poziția 100 va avea denumirea „Datorii sub formă de împrumuturi”.

12) La anexa nr.8:

a) după punctul 1 se completează cu punctul 11 cu următorul cuprins:

„11. În FIN 13 B se prezintă valorile elementelor dezvăluite în tabelul FIN 13 A, care sunt date de către bancă (în calitate de locator) în leasing operațional terțelor părți.”;

b) Punctul 3 va avea următorul cuprins:

„3. Periodicitatea prezentării raportului: Tabelul A – trimestrial; Tabelul B – trimestrial.”;

c) compartimentul „Modul de completare a raportului” se completează cu un tabel cu următorul conținut:

„FIN 13. B – Imobilizări corporale și necorporale: active ce fac obiectul leasingului operațional

Cod poziție		Referințe	Valoarea contabilă
A	B	C	I
010	Mijloace fixe	IAS 16.6; IAS 1.54 (a)	
011	Modelul reevaluării	IAS 17.49; IAS 16.31, 73 (a), (d)	
012	Modelul costului	IAS 17.49; IAS 16.30, 73 (a), (d)	
020	Investiții imobiliare	IAS 40.1N5; IAS 1.54 (b)	
021	Modelul valorii juste	IAS 17.49; IAS 40.33-55, 76	
022	Modelul costului	IAS 17.49; IAS 40.56, 79 (c)	
030	Alte imobilizări necorporale	IAS 38.8, 118	
031	Modelul reevaluării	IAS 17.49; IAS 38.75-87, 124 (a) (ii)	
032	Modelul costului	IAS 17.49; IAS 38.74	

Controlul vertical al situației FIN 13 B:

010=011+012

020=021+022

030=031+032”;

d) compartimentul „Formatul raportului” după tabelul FIN 13 A se completează cu un tabel cu următorul cuprins:

„FIN 13. B – Imobilizări corporale și necorporale: active ce fac obiectul leasingului operațional

Cod poziție		Valoarea contabilă
A	B	I
010	Mijloace fixe	
011	Modelul reevaluării	
012	Modelul costului	
020	Investiții imobiliare	
021	Modelul valorii juste	
022	Modelul costului	
030	Alte imobilizări corporale	
031	Modelul reevaluării	
032	Modelul costului	

13) După anexa nr.9 se completează cu anexa nr.9¹ cu următorul cuprins:

„Anexa nr. 9¹

la Instrucțiunea privind situațiile financiare FINREP

la nivel individual, aplicabile băncilor

FIN 15 – STRUCTURA GEOGRAFICĂ

Secțiunea 1. Dispoziții generale

1. Situația FIN 15 reprezintă structurarea pe zone

geografice a activelor și datoriilor băncii în baza țării de reședință a părții contractante.

2. Structura geografică prezentată în tabelul FIN 15 A și FIN 15 B se diferențiază în „local”, „statele membre ale Uniunii Economice și Monetare (UEM)”, „alte țări ale Uniunii Europene (UE)”, SUA, „țările și/sau zonele off-shore” și „restul lumii”. Prin local se presupune țara autorității naționale de supraveghere (Republica Moldova) care primește raportul. Pentru determinarea țărilor membre ale UE, precum și ale statelor UEM se va prelua informația respectivă, plasată pe paginile web oficiale a Uniunii Europene și a Băncii Centrale Europene, iar pentru țările și/sau zonele off-shore - Anexa nr.3 „Țările și/sau zonele off-shore” la Ghidul activităților sau tranzacțiilor suspecte, care cad sub incidența Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

3. În cazul în care titlurile de creanță emise de bancă nu pot fi structurate conform reședinței geografice a deținătorului fără suportarea unor costuri excesive, acestea trebuie clasificate, convențional, în funcție de țara de reședință a pieței pe care acestea sunt tranzacționate.

4. Pentru activele/datoriile nefinanciare care nu sunt nici contractuale, nici statutare, este necesar a aplica următoarele principii de clasificare:

a) pentru imobilizările corporale se utilizează locația fizică a activelor;

b) pentru datoriile necontractuale și imobilizările necorporale necontractuale se utilizează reședința entității care le-a recunoscut în bilanțul contabil.

5. În cazul în care după aplicarea criteriului anterior, banca are dubii cu privire la corectitudinea alocării unui activ sau a unei datorii, acestea pot fi atribuite la categoria celor „locale”.

6. În pozițiile „Alte active” și „Alte datorii” se reflectă activele/datoriile care nu au fost reflectate în pozițiile de mai sus ale rapoartelor.

7. Periodicitatea prezentării raportului: Tabelul A – semestrial; Tabelul B – semestrial.

Modul de completare a raportului
FIN 15. A Repartizarea geografică a activelor

Cod poziție		Referințe	Local	Statele UEM	Alte state membre UE	SUA	Off-shore	Alte state
A	B	C	1	2	3	4	5	6
010	Active financiare deținute pentru tranzacționare	IFRS 7.8 (a) (ii); IAS 39.9						
011	Instrumente derivate deținute pentru tranzacționare	IAS 39.9						
012	Instrumente de capitaluri proprii	IAS 32.11						
013	Instrumente de datorie							
014	Credite și avansuri							
020	Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere	IFRS 7.8 (a) (ii); IAS 39.9						
021	Instrumente de capitaluri proprii	IAS 32.11						
022	Instrumente de datorie							
023	Credite și avansuri							
030	Active financiare disponibile în vederea vânzării	IFRS 7.8.(d); IAS 39.9						
031	Instrumente de capitaluri proprii	IAS 32.11						
032	Instrumente de datorii							
033	Credite și avansuri							
040	Împrumuturi și creanțe	IFRS 7.8.(c); IAS 39.9, AG26						
041	Instrumente de datorie							
042	Rezerva minimă obligatorie aferentă mijloacelor atrase în monedă liber convertibilă			x	x	x	x	x
043	Credite și avansuri							
050	Investiții păstrate până la scadență	IFRS 7.8.(c); IAS 39.9, AG26						
060	Alte active							
100	Total active	IAS 1.9 (a), IG 6						

Controlul vertical al situației FIN 15 A:

010=011+012+013+014

020=021+022+023

030=031+032+033

040=041+042+043

100=010+020+030+040+050+060

Corelația de control între FIN 15 A și FIN 1

FIN 15 A	relația	FIN 1
010 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	020
020 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	030
030 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	040
040 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	050
050 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	060
060 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	010+090+100+120+140+150
100 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	160

FIN 15.B Repartizarea geografică a datoriilor

Cod poziție		Referințe	Local	Statele UEM	Alte state membre UE	SUA	Off-shore	Alte state
A	B	C	1	2	3	4	5	6
010	Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	IFRS 7.8 (e) (ii); IAS 39.9 AG 14-15						
011	Instrumente derivate deținute pentru tranzacționare	IAS 39 AG 15 (a)						
012	Poziții scurte	IAS 39 AG 15 (b)						
013	Depozite	ECB/2008/32 Anexa 2 part 2.9						
014	Datorii constituite prin titluri							
015	Alte datorii financiare							
020	Datorii financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere	IFRS 7.8 (e) (i); IAS 39.9						
021	Depozite							
022	Datorii constituite prin titluri							
023	Alte datorii financiare	IFRS 7.8 (f); IAS 39.47						
030	Datorii financiare evaluate la costul amortizat	ECB/2008/32 Anexa 2 part 2.9						
031	Depozite							
032	Datorii constituite prin titluri							
033	Alte datorii financiare							
040	Alte datorii							
100	Total datorii	IAS 1.9(b), IG 6						

Controlul vertical al situației FIN 15 B:

010=011+012+013+014+015

020=021+022+023

030=031+032+033

100=010+020+030+040

Corelația de control între FIN 15 B și FIN 1

FIN 15 B	relația	FIN 1
010 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	200
020 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	210
030 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	220
040 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	250+260+280+300
100 (col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6)	=	310

Formatul Raportului

Codul băncii _____

Perioada de raportare _____

FIN 15. A Repartizarea geografică a activelor

Cod poziție		Local	Statele UEM	Alte state membre UE	SUA	Off-shore	Alte state
A	B	1	2	3	4	5	6
010	Active financiare deținute pentru tranzacționare						
011	Instrumente derivate deținute pentru tranzacționare						
012	Instrumente de capitaluri proprii						
013	Instrumente de datorii						
014	Împrumuturi și avansuri						
020	Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere						
021	Instrumente de capitaluri proprii						
022	Instrumente de datorii						
023	Împrumuturi și avansuri						
030	Active financiare disponibile în vederea vânzării						
031	Instrumente de capitaluri proprii						
032	Instrumente de datorii						

033	Împrumuturi și avansuri						
040	Împrumuturi și creanțe						
041	Instrumente de datorie						
042	Rezerva minimă obligatorie aferentă mijloacelor atrase în monedă liber convertibilă						
043	Împrumuturi și avansuri						
050	Investiții păstrate până la scadență						
060	Alte active						
100	Total active						

FIN 15.B Repartizarea geografică a datoriilor

Cod poziție		Local	Statele UEM	Alte state membre UE	SUA	Off-shore	Alte state
A	B	1	2	3	4	5	6
010	Datorii financiare deținute pentru tranzacționare						
011	Instrumente derivate deținute pentru tranzacționare						
012	Poziții scurte						
013	Depozite						
014	Datorii constituite prin titluri						
015	Alte datorii financiare						
020	Datorii financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere						
021	Depozite						
022	Datorii constituite prin titluri						
023	Alte datorii financiare						
030	Datorii financiare evaluate la costul amortizat						
031	Depozite						
032	Datorii constituite prin titluri						
033	Alte datorii financiare						
040	Alte datorii						
100	Total datorii						

Numele, prenumele persoanei autorizate
care a prezentat raportul

Data prezentării raportului

14) La anexa nr.12, compartimentul „Modul de completare a raportului”:

a) la compartimentul FIN 20 A, la poziția 030, coloana 1 textul „+4851” se substituie cu textul „+parț.4851”;

b) compartimentul „Controlul situației FIN 20 A – Venituri și cheltuieli cu dobânzile” se completează cu textul: „rd. **036** (col.1) = rd.036.1 + rd.036.2”;

c) la compartimentul FIN 20 G la poziția 070, coloana 2 va avea următorul cuprins:

„5772+5891+5892+5902+5913+parț.5916+parț.5917+parț.5919+5941+5951”.

15) După anexa nr.12 se completează cu anexa nr.12¹ cu următorul cuprins:

„Anexa nr. 12¹

la Instrucțiunea privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor

FIN 21 - Situația rezultatului global
Secțiunea 1. Dispoziții generale

1. Situația FIN 21 cuprinde informații despre elementele rezultatului global aferente perioadei curente (perioadei de raportare), potrivit prevederilor IAS 1.81 (b).

2. La întocmirea situației FIN 21 se va ține cont de următoarele precizări:

1) Rîndul „Alte elemente ale rezultatului global” va totaliza mișcările aferente componentelor altor elemente ale rezultatului global;

2) Rîndurile „Imobilizări corporale” și „Imobilizări necorporale” vor prezenta ciștigurile (pierderile) din reevaluarea imobilizărilor contabilizate la valoarea reevaluată:

a) dacă valoarea contabilă a unei imobilizări este majorată ca rezultat al reevaluării, creșterea trebuie recunoscută în alte elemente ale rezultatului global și acumulată în capitalurile proprii cu titlu de surplus de reevaluare numai în cazul în care majorarea nu compensează o descreștere din

reevaluarea aceluiași activ care anterior a fost recunoscut în profit sau pierdere;

b) dacă valoarea contabilă a unei imobilizări este diminuată ca rezultat al reevaluării, această diminuare trebuie recunoscută în alte elemente ale rezultatului global în măsura în care surplusul din reevaluare pentru acele active prezintă un sold creditor.

3) Rîndul „Conversia valutară” prezintă toate diferențele nete de curs valutar ce rezultă ca urmare a convertirii rezultatelor și a poziției financiare în moneda de prezentare, atunci cînd aceasta diferă de moneda funcțională a entității.

4) Rîndul „Activele disponibile pentru vânzare” prezintă ciștigurile (pierderile) din evaluarea activelor disponibile pentru vânzare:

a) un ciștig sau o pierdere dintr-un activ financiar disponibil pentru vânzare trebuie recunoscut (ă) la alte elemente ale rezultatului global pînă la derecunoașterea activului financiar. Excepție fac pierderile din depreciere care trebuie recunoscute în profit sau pierdere;

b) la momentul derecunoașterii activului financiar ciștigul sau pierderea cumulate recunoscute anterior la alte elemente ale rezultatului global trebuie reclasificate de la capitalurile proprii în profit sau pierdere ca o ajustare din reclasificare. Atunci cînd o scădere a valorii juste a unui activ financiar disponibil în vederea vânzării a fost recunoscută la alte elemente ale rezultatului global și există dovezi obiective că activul este depreciat, pierderea cumulată care a fost recunoscută la alte elemente ale rezultatului global trebuie reclasificată din capitalurile proprii în profit sau pierdere ca o ajustare din reclasificare chiar dacă activul financiar nu a fost derecunoscut.

3. Periodicitatea prezentării raportului – semestrial.

**Modul de completare a raportului
FIN 21 - Situația rezultatului global**

Cod poziție		Referințe	Perioada curentă
A	B	C	1
010	Profitul sau pierderea anului	IAS 1.7; IAS 1.81.(b); IAS 1.83 (a); IAS 1.IG6	
020	Alte elemente ale rezultatului global	IAS 1.7; IAS 1.81.(b); IAS 1.IG6	
030	Imobilizări corporale	IAS 1.7; IAS 1.IG6; IAS 16.39-40	
040	Imobilizări necorporale	IAS 1.7; IAS 38.85-86	
050	Acoperirea investițiilor nete în operațiuni din străinătate (partea eficientă)	IAS 39.102.(a)	x
051	Căștiguri (pierderi) din evaluare înregistrate în capitaluri proprii	IAS 39.102.(a)	x
052	Transferate în profit sau pierdere	IAS 1.7; IAS 1.92-95; IAS 39.102.(a)	x
053	Alte reclasificări	CP	x
060	Conversia valutară	IAS 1.7; IAS 1.IG6; IAS 21.52.(b)	
061	Căștiguri (pierderi) din conversie înregistrate în capitaluri proprii	IAS 21.32,38-47	
062	Transferate în profit sau pierdere	IAS 1.7; IAS 1.92-95; IAS 21.48-49	
063	Alte reclasificări	CP	
070	Acoperirea fluxurilor de trezorerie (partea eficientă)	IAS 1.7; IAS 1.IG6; IFRS 7.23.(c); IAS 39.95.(a)-96	x
071	Căștiguri (pierderi) din evaluare înregistrate în capitaluri proprii	IAS 1.IG6; IAS 39.95.(a)-96	x
072	Transferate în profit sau pierdere	IAS 1.7; IAS 1.92-95; IAS 1.IG6; IAS 39.97-101	x
073	Transferate în valoarea contabilă inițială a elementelor acoperite	IAS 1.IG6; IAS 39.97-101	x
074	Alte reclasificări	CP	x
080	Active disponibile pentru vânzare	IAS 1.7; IFRS 7.20.(a).(ii); IAS 1.IG6; IAS 39.55.(b)	
081	Căștiguri (pierderi) din evaluare înregistrate în capitaluri proprii	IFRS 7.20.(a).(ii); IAS 1.IG6; IAS 39.55.(b)	
082	Transferate în profit sau pierdere	IFRS 7.20.(a).(ii); IAS 1.7; IAS 1.9 95; IAS 1.IG6; IAS 39.55.(b)	
083	Alte reclasificări	IFRS 5.IG	
090	Active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute pentru vânzare	IFRS 5.38	
091	Căștiguri (pierderi) din evaluare înregistrate în capitaluri proprii	IFRS 5.38	
092	Transferate în profit sau pierdere	IAS 1.7; IAS 1.92-95; IFRS 5.38	
093	Alte reclasificări	IFRS 5.IG	
100	Căștiguri (pierderi) actuariale aferente planurilor de pensii de beneficii determinate	IAS 1.7; IAS 1.IG6; IAS 9.93A	x
110	Cota-parte din alte venituri și cheltuieli recunoscute aferente entităților contabilizate prin metoda punerii în echivalență	IAS 1.82.(h); IAS 1.IG6; IAS 28.11	x
120	Alte elemente	IAS 1.82.(g)	
130	Impozit pe venit aferent componentelor altor venituri și cheltuieli recunoscute	IAS 1.91.(b); IAS 1.IG6	
140	Total rezultat global al anului	IAS 1.7; IAS 1.82.(i); IAS 1.IG6	
141	Atribuirea intereselor minoritare (interese care nu presupun control)	IAS 1.83.(b).(i); IAS 1.IG6	x
142	Atribuirea deținătorilor capitalurilor proprii ale societății-mamă	IAS 1.83.(b).(ii); IAS 1.IG6	x

Controlul situației FIN 21 – Situația rezultatului global

Control vertical:

060=061+062+063

080=081+082+083

090=091+092+093

140=010+020+030+040+060+080+090+120–130

Corelația de control între FIN 21 și FIN 2

FIN 21	relația	FIN 2
010	=	270

Corelația de control între FIN 21 și FIN 1.3

FIN 21	relația	FIN 1.3
030	=	431

040	=	432
060	=	434
080	=	436
090	=	437
120	=	439

Formatul Raportului

Codul băncii _____
Perioada de raportare _____

FIN 21 - Situația rezultatului global

Cod poziție		Perioada curentă
A	B	1
010	Profitul sau pierderea anului	
020	Alte elemente ale rezultatului global	
030	Imobilizări corporale	
040	Imobilizări necorporale	
050	Acoperirea investițiilor nete în operațiuni din străinătate (partea eficientă)	x
051	Căștiguri (pierderi) din evaluare înregistrate în capitaluri proprii	x
052	Transferate în profit sau pierdere	x
053	Alte reclasificări	x
060	Conversia valutară	
061	Căștiguri (pierderi) din conversie înregistrate în capitaluri proprii	
062	Transferate în profit sau pierdere	
063	Alte reclasificări	
070	Acoperirea fluxurilor de trezorerie (partea eficientă)	x
071	Căștiguri (pierderi) din evaluare înregistrate în capitaluri proprii	x
072	Transferate în profit sau pierdere	x
073	Transferate în valoarea contabilă inițială a elementelor acoperite	x
074	Alte reclasificări	x
080	Active disponibile pentru vânzare	
081	Căștiguri (pierderi) din evaluare înregistrate în capitaluri proprii	
082	Transferate în profit sau pierdere	
083	Alte reclasificări	
090	Active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute pentru vânzare	
091	Căștiguri (pierderi) din evaluare înregistrate în capitaluri proprii	
092	Transferate în profit sau pierdere	
093	Alte reclasificări	
100	Căștiguri (pierderi) actuariale aferente planurilor de pensii de beneficii determinate	x
110	Cota-parte din alte venituri și cheltuieli recunoscute aferente entităților contabilizate prin metoda punerii în echivalență	x
120	Alte elemente	
130	Impozit pe venit aferent componentelor altor venituri și cheltuieli recunoscute	
140	Total rezultat global al anului	
141	Atribuirea intereselor minoritare (interese care nu presupun control)	x
142	Atribuirea deținătorilor capitalurilor proprii ale societății-mamă	x

Numele, prenumele persoanei autorizate
care a prezentat raportul _____

Data prezentării raportului _____”.

16) La Anexa nr.13:

a) La compartimentul „Modul de completare a raportului” înainte de textul „Corelația de control între FIN 22 și FIN 1.3” se completează cu compartimentul:

„Controlul vertical al situației FIN 22 – Situația modificărilor în capitalurile proprii

Controlul vertical:

040=010+020+030

210=040+050+060+070-80+090-100-110-120±130-140+150+160+170±180+190+200

Controlul orizontal:

Col. 14=col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6+col.7+col.8+col.9+col.10+col.11+col.12+col.13”;

b) La compartimentul „Corelația de control între FIN 22 și FIN 1.3”, după poziția:

Col.7	=	442 (part)
-------	---	------------

se completează cu poziția:

Col.5 + col.6 + col.7	=	442”.
-----------------------	---	-------

c) Se completează cu textul:

„Corelația de control între FIN 22 și FIN 21”

FIN 22	relația	FIN 21
200	=	140”.

17) La Anexa nr.14:

după punctul 4 se completează cu subpunctul 4)¹ cu următorul cuprins:

„4)¹ La completarea poziției „Cheltuieli cu chiria (în calitate de locatar)”, urmează a fi raportate doar sume calculate care reprezintă venituri ale părților afiliate.

după punctul 5 se completează cu subpunctul 5)¹ cu următorul cuprins:

„5)¹ În tabelul FIN 24.B și FIN 24.C în partea poziției remunerarea persoanelor afiliate inclusiv membrilor consiliului, executivului și comisiei de cenzori, urmează a fi prezentate categoriile beneficiilor enumerate la IAS 24.16, dintre care în cadrul beneficiilor pe termen scurt urmează a fi incluse elementelor enumerate în IAS 19.8, inclusiv contribuțiile la asigurările sociale.”.

18) La anexa nr. 15, la compartimentul „Modul de completare a raportului”:

a) în pozițiile 010 și 053 textul „partea corespunzătoare de dobândă sporită a conturilor respective din grupa 1700” se substituie cu textul „dobânda sau alte plăți la valoarea

brută a acestora ce urmează a fi încasate conform contractului”;

b) la poziția 021 textul „part.1755” se substituie cu textul „dobînda sau alte plăți la valoarea brută a acestora ce urmează a fi încasate conform contractului”.

c) la pozițiile 022, 023, 024, 031, 032 și 033 textul „part.1711” se substituie cu textul „dobînda sau alte plăți la valoarea brută a acestora ce urmează a fi încasate conform contractului”;

d) la pozițiile 041, 042 și 043 textul „part.1712” se substituie cu textul „dobînda sau alte plăți la valoarea brută a acestora ce urmează a fi încasate conform contractului”;

e) la poziția 051 textul „part.1743” se substituie cu textul „dobînda sau alte plăți la valoarea brută a acestora ce urmează a fi încasate conform contractului”;

f) la poziția 052 textul „part.1707” se substituie cu textul „dobînda sau alte plăți la valoarea brută a acestora ce urmează a fi încasate conform contractului”;

g) la poziția 053 textul „part.1311+part.1312+part.1313” se substituie cu textul „1311+1312+1313”;

h) la pozițiile 061 și 062 textul „part.1713” se substituie cu textul „dobînda sau alte plăți la valoarea brută a acestora ce urmează a fi încasate conform contractului”;

i) la poziția 111 se adaugă conturile: 2033, 2061 și 2062;

j) la pozițiile 111 și 113 textul „+partea corespunzătoare a dobînzii calculate ce urmează să fie plătită și a cheltuielilor calculate la conturile din grupa 2700” se substituie cu textul „+dobînda sau alte plăți la valoarea brută a acestora ce urmează a fi achitate conform contractului”;

k) la poziția 112 textul „part.2716” se substituie cu textul „+dobînda sau alte plăți la valoarea brută a acestora ce urmează a fi achitate conform contractului”.

l) după textul „Controlul situației FIN 26 - Expunerea la riscul de lichiditate” se completează cu textul „Control vertical”.

m) se completează cu un compartiment cu următorul

cuprins:

„Controlul orizontal:

Col.9 = col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6+col.7+col.8.”.

19) La anexa nr. 16:

La compartimentul „Modul de completare a raportului”, înaintea textului „Corelația de control între FIN 27 și FIN 1” se completează cu textul:

„Controlul situației FIN 27 - Expunerea la riscul ratei dobînzii

Control vertical:

020 = 021+022+023+024

030 = 031+032+033

040 = 041+042+043

050 = 051+052+053

060 = 061+062

080 = 010+020+030+040+050+060+070

090 = 091+092+093+094+095

100 = 101+102+103

110 = 111+112+113

130 = 090+100+110+120

140 = 080-130

Controlul orizontal:

Col.10 = col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6+col.7+col.8+col.9”.

2. Pentru primele șase luni de raportare ale anului 2013 rapoartele întocmite în conformitate cu Instrucțiunea privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor se vor prezenta cel târziu la data de cincisprezece a lunii următoare după perioada gestionară.

3. Prima prezentare a rapoartelor FIN 6A, FIN 9B și FIN 9D se va efectua pentru situația din 31 martie 2013.

4. La prima prezentare a rapoartelor noi se vor prezenta repetat rapoartele cu periodicitatea respectivă întocmite conform Instrucțiunii privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor la situația din 31 decembrie 2012.

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
DE ADMINISTRAȚIE
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

Dorin DRĂGUȚANU

Nr. 310. Chișinău, 27 decembrie 2012.

RECTIFICARE

Sintagma „or. Dondușeni, str. Feroviarilor, 4” din Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 54/11 din 22.12.2012 „Cu privire la reperfectarea licenței Companiei „KLASSIKA ASIGURĂRI” S.A.”, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 273-279 din 28.12.2012, se va citi „or. Dondușeni, str. Feroviarilor, f/n.”